

ครั้งที่ ๑๖/๒๕๕๙ เป็นพิเศษ
วันศุกร์ที่ ๑ เมษายน พุทธศักราช ๒๕๕๙

สำนักรายงานการประชุมและตัวเลข
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

คณะกรรมการตรวจแล้ว วันที่.....เดือน.....พ.ศ. ....

สภารับรองในคราวประชุมสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
ครั้งที่.....วัน.....เดือน.....พ.ศ. ....

สารบัญ

รายงานการประชุมสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

ครั้งที่ ๑๖/๒๕๕๙ เป็นพิเศษ

วันศุกร์ที่ ๑ เมษายน พุทธศักราช ๒๕๕๙

ณ ตึกรัฐสภา

	หน้า
ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานจะแจ้งต่อที่ประชุม ไม่มี	๑
ระเบียบวาระที่ ๒ รับรองรายงานการประชุม ไม่มี	๑
ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องที่คณะกรรมการพิจารณาเสร็จแล้ว ไม่มี	๑
เรื่องด่วน	๒
๑. การเสนอประเด็นคำถามหรือความเห็น ของสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เพื่อประกอบการพิจารณาในการเสนอคำถาม ที่สมควรให้คณะกรรมการ การเลือกตั้งให้มีการออกเสียงประชามติเพิ่มเติม	๒
๒. สมาชิกสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ เสนอญัตติ จำนวน ๒ ญัตติ คือ	๓
๒.๑ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาขับเคลื่อนการปฏิรูป ประเทศพิจารณากรณีการแสดงความคิดเห็นการจัดตั้งคณะกรรมการ ปรองดองแห่งชาติภายหลังรัฐธรรมนูญผ่านประชามติ (พลเอก เลิศรัตน์ รัตนวานิช เป็นผู้เสนอ)	
๒.๒ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาขับเคลื่อนการปฏิรูป ประเทศพิจารณาคำถามหรือความเห็นต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เพื่อประกอบการพิจารณาในการตั้งคำถามประชามติเพิ่มเติม (นายวันชัย สอนศิริ เป็นผู้เสนอ)	

ผู้อภิปราย

- นายกษิต ภิรมย์

๔ ๕ ๙ ๑๕ ๖๒ ๗๔ ๗๕ ๗๙

- นายนิกร จำนง	๔ ๑๘ ๔๕ ๗๔ ๗๕
- นายคำณูณ สิทธิสมาน	๖ ๙ ๑๖ ๒๘ ๗๔ ๗๕ ๘๐
- นายเสรี สุวรรณภานนท์	๖ ๔๙ ๘๑
- นายวันชัย สอนศิริ	๘ ๒๓ ๗๒ ๗๕
- พลอากาศตรี เฉลิมชัย เครืองาม	๑๓ ๘๑ ๘๒
- พลเอก เลิศรัตน์ รัตนวานิช	๒๐ ๖๗ ๗๘
- นายสุรินทร์ จิรวชิษฐ์	๓๘ ๘๑
- นายวรวิทย์ ศรีอนันต์รักษา	๔๒
- นายชาติ เอียดสกุล	๔๔
- พลเอก ธวัชชัย สมุทรสาคร	๕๖
- นายต่อพงศ์ เสลานนท์	๖๐
- นายเพิ่มพงษ์ เชาวลิต	๖๙
- นายวิทยา แก้วภราดัย	๗๔
- นายไพฑูรย์ หลิมวัฒนา	๗๖
- นายประสิทธิ์ ปทุมารักษ์	๗๙
ผลการตรวจสอบองค์ประชุม	๗๓
ผลการลงมติ เห็นชอบให้มีการเสนอประเด็นคำถาม	๗๖
หรือความเห็นของสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ	
หรือไม่	
ผลการลงมติ เห็นชอบให้มีการเสนอประเด็นคำถาม	๗๗
หรือความเห็น จำนวน ๑ ประเด็น หรือ ๒ ประเด็น ของสภาขับเคลื่อน	
การปฏิรูปประเทศต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ	
ผลการลงมติ ยุติ เรื่อง ขอให้สภาขับเคลื่อนการปฏิรูป	๗๙
ประเทศพิจารณาคำถามหรือความเห็นต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เพื่อประกอบ	
การพิจารณาในการตั้งคำถามประฆามติเพิ่มเติม (นายวันชัย สอนศิริ เป็นผู้เสนอ)	
ภาคผนวก	

รายชื่อสมาชิกสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
ที่มา ลา ขาดในการประชุมสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
ครั้งที่ ๑๖/๒๕๕๙ เป็นพิเศษ
วันศุกร์ที่ ๑ เมษายน พ.ศ. ๒๕๕๙

เลขประจำตัวสมาชิก	ชื่อ - ชื่อสกุล	มา	ลา	ขาด	หมายเหตุ
๐๐๑	พลโท กมล สุภาพ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๐๒	นายกฤษฎา จินะวิจารณ์ะ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๐๓	พลโท กฤษณะ บวรรัตนารักษ์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๐๔	นายกลิ่นท์ สารสิน	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๐๕	นายกษิต์เดชธนทัต เสกขุนทด	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๐๖	นายกษิติศ อาชวคุณ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๐๗	นายกษิต ภิรมย์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๐๘	นางกอบกุล อาภากร ณ อยุธยา	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๐๙	นายกอบศักดิ์ ภูตระกูล	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๑๐	นายกิตติ กิตติโชควัฒนา	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๑๑	นายกิตติ พิทักษ์นิตินันท์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๑๒	นายเกรียงยศ สุดลาภา	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๑๓	พลเรือเอก ไกรวุธ วัฒนธรรม	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๑๔	นายขวัญชัย ดวงสถาพร	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๑๕	พลอากาศเอก ขวัญชัย เขี่ยมรักษา	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๑๖	นายเข้มชัย ชุตินวงศ์		✓		
๐๑๗	พลโท คณิต แจ่มจันทร์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๑๘	พลอากาศเอก คณิต สุวรรณเนตร	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๑๙	พลเอก คณิต อุทิศสาร	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๒๐	นายคณิสสร นาวานุเคราะห์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๒๑	พลอากาศเอก คราทีพย์ ภูงูชร ณ อยุธยา	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๒๒	นายคำณูณ สิทธิสมาน	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๒๓	นายครุจิต นาคทรพรพ		✓		

เลขประจำตัวสมาชิก	ชื่อ - ชื่อสกุล	มา	ลา	ขาด	หมายเหตุ
๐๒๔	หม่อมราชวงศ์จักรธร จิตรพงศ์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๒๕	พลเอก จารุเกียรติ ชัยวงษ์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๒๖	นายจินดา วงศ์สวัสดิ์		✓		
๐๒๗	พลเอก จิระ โกมุทพงศ์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๒๘	พลเรือเอก จีระพัฒน์ ปานสกุณ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๒๙	นายจุมพล สุขมัน	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๓๐	นางจุไรรัตน์ จุลจักรวัฒน์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๓๑	พลอากาศตรี เฉลิมชัย เครื่องงาม	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๓๒	นายเฉลิมพล ประทีปะวงนิช	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๓๓	นายเฉลิมศักดิ์ ออบสุวรรณ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๓๔	พลเรือเอก ชรินทร์ ชุณหรัชพันธ์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๓๕	นายชัย ชิดชอบ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๓๖	พลเอก ชัยชาญ ช่างมงคล	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๓๗	นายชาญวิทย์ ผลชีวิน	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๓๘	นายชาลี เอียดสกุล	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๓๙	พลตำรวจเอก ชิดชัย วรรณสถิตย์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๔๐	นายชูชัย ศุภวงศ์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๔๑	นายชูชาติ อินสว่าง	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๔๒	นายชูศักดิ์ เกวี	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๔๓	พลเอก ชูศักดิ์ เมฆสุวรรณ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๔๔	พลเอก ชูศักดิ์ สันติวรุดิ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๔๕	พลเอก ชูศิลป์ คุณาไทย	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๔๖	นายธำปบุตร ชมเสวี	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๔๗	พลเอก ฐิติวัฒน์ กำลังเอก	✓			
๐๔๘	นายณรงค์ สหเมธาพัฒน์		✓		
๐๔๙	พลเรือเอก ณรงค์พล ณ บางช้าง	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๕๐	พันตำรวจเอก ณรัชต์ เศวตนันทน์		✓		

เลขประจำตัวสมาชิก	ชื่อ - ชื่อสกุล	มา	ลา	ขาด	หมายเหตุ
๐๕๑	นายณัฐ ชพานนท์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๕๒	นายดำรงค์ พิเดช		✓		
๐๕๓	ศาสตราจารย์ดุสิต เครื่องงาม	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๕๔	นายดุสิต สีสถาวรพันธุ์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๕๕	พลตำรวจเอก เดชณรงค์ สุทธิชาญบัญชา	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๕๖	นายเดชาภิววัฒน์ ณ สงขลา	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๕๗	นายตระกูล วินิจนัยภาค	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๕๘	พลตำรวจโท ตรีนศ รณฤทธิวิชัย	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๕๙	นายต่อพงศ์ เสลานนท์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๖๐	พลตำรวจเอก ไตรรัตน์ อมาตยกุล	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๖๑	นางถวิลวดี บุรีกุล	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๖๒	พลอากาศเอก ทวีเดช อังคุสิงห์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๖๓	นายทวีศักดิ์ กอนันต์กุล	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๖๔	ร้อยเอก ทินพันธุ์ นาคะตะ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๖๕	นายธงชัย ลืออดุลย์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๖๖	พลโท ธงชัย สาระสุข	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๖๗	พันเอก ธนศักดิ์ มิตรภานนท์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๖๘	นายธเนศพล ธนบุญวัฒน์		✓		
๐๖๙	ศาสตราจารย์ธรรมศักดิ์ พงศ์พิชญามาตย์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๗๐	พลเอก ธวัช จารุกุลัส	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๗๑	นายธวัชชัย เทอดเผ่าไทย	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๗๒	นายธวัชชัย พักอังกร	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๗๓	พลเอก ธวัชชัย สมุทรสาคร	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๗๔	นายธานินทร์ ณะเอม		✓		
๐๗๕	พลตำรวจโท ธีรจิตร อุตมะ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๗๖	พลอากาศเอก ธีระภาพ เสนะวงษ์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๗๗	พลเอก นคร สุขประเสริฐ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร

เลขประจำตัวสมาชิก	ชื่อ - ชื่อสกุล	มา	ลา	ขาด	หมายเหตุ
๐๗๘	นางนรรัตน์ พิมเสน	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๗๙	นายนิกร จำนง	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๘๐	นางนินนาท ชลิตานนท์		✓		
๐๘๑	พลอากาศเอก นิรันดร์ ยิ้มสรวล		✓		
๐๘๒	นายบวรเวท รุ่งรุจี	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๘๓	นายบัญชา ปรมีศณาภรณ์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๘๔	พลโท บัญชา สิทธิวรยศ		✓		
๐๘๕	นางเบญจวรรณ สร้างนิทร	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๘๖	พลเรือเอก ประดิษฐ์ ศิริคุปต์		✓		
๐๘๗	นางประภา เหนระกุล ศรีนวลนัต	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๘๘	นายประภาศ คงเอียด	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๘๙	นายประมนต์ สุธีวงศ์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๙๐	ร้อยเอก ประยุทธ์ เสาวคนธ์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๙๑	นายประยูร เขียววัฒนา		✓		
๐๙๒	นายประสิทธิ์ ปทุมารักษ์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๙๓	พลเอก ปราการ ชลยุทธ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๙๔	นายปรีชา บุตรศรี		✓		
๐๙๕	พลอากาศเอก ปรีชา ประดับมุข	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๙๖	นางปัทมา เขียววิศิษฏ์สกุล	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๙๗	นายปานเทพ กล้าณรงค์ราญ	✓			
๐๙๘	นางสาวปิยะธิดา ประดิษฐบาทุกา	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๙๙	นายปิติพงศ์ พึ่งบุญ ณ อยุธยา	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๐๐	พลอากาศเอก เผด็จ วงษ์ปิ่นแก้ว	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๐๑	นายพงศ์ศักดิ์ สุขสันต์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๐๒	นายพนม ศรีศิลป์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๐๓	นายพรชัย ตระกูลวรานนท์		✓		
๑๐๔	คุณหญิงพรทิพย์ โรจนสุนันท์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร

เลขประจำตัวสมาชิก	ชื่อ - ชื่อสกุล	มา	ลา	ขาด	หมายเหตุ
๑๐๕	นางพรพันธุ์ บุญรัตพันธุ์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๐๖	พลเอก พหล สง่าเนตร	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๐๗	พลเอก พอพล มณีรินทร์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๐๘	พลเรือเอก พระจุนทร ตามประทีป	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๐๙	พลตำรวจตรี พิสิษฐ์ เปาอินทร์		✓		
๑๑๐	นายเพิ่มพงษ์ เชาวลิต	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๑๑	นายไพฑูรย์ หลิมวัฒนา	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๑๒	พลเอก ภิญโญ แก้วปลั่ง		✓		
๑๑๓	พลเอก ภูติศ ทัดติยโชติ		✓		
๑๑๔	พลอากาศเอก มนัส รูปขจร	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๑๕	นายมนู เลียวไพโรจน์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๑๖	นางมิ่งขวัญ วิทยารังสฤษดิ์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๑๗	นางเมธินี เทพมณี	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๑๘	พันตำรวจตรี ยงยุทธ สาระสมบัติ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๑๙	พลเรือเอก ยุทธนา เกิดด้วยบุญ		✓		
๑๒๐	พลเอก ยุทธศักดิ์ ศศิประภา	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๒๑	นางรวีวรรณ ภูริเดช	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๒๒	นายรังสรรค์ ศรีวรศาสตร์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๒๓	พลเอก รัชกฤต กาญจนวัฒน์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๒๔	พลตำรวจเอก เรืองศักดิ์ จริตเอก	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๒๕	นายเลิศปัญญา บูรณบัณฑิต	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๒๖	พลเอก เลิศรัตน์ รัตนวานิช	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๒๗	นายเลิศวิโรจน์ โกวัฒนะ		✓		
๑๒๘	พลตำรวจเอก วรพงษ์ ชิวปรีชา	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๒๙	นายวรรณธรรม กาญจนสุวรรณ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๓๐	พลเอก วรวิทย์ พรรณสมัย	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๓๑	นายวรวิทย์ ศรีอนันต์รักษา	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร

เลขประจำตัวสมาชิก	ชื่อ - ชื่อสกุล	มา	ลา	ขาด	หมายเหตุ
๑๓๒	พลโท วรार्ท บุญญะสิทธิ์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๓๓	นางสาววลัยรัตน์ ศรีอรุณ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๓๔	พลเอก วัฒนา สรรพานิช	✓			
๑๓๕	พลอากาศเอก วัจน มณีนัย	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๓๖	นายวันชัย คักดีอุดมไชย	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๓๗	นายวันชัย สอนศิริ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๓๘	นายวัลลภ พริ้งพงษ์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๓๙	พลเอก วิชิต ยาทิพย์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๔๐	นายวิเชียร ซวลิต	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๔๑	พลเอก วิเชียร ศิริสุนทร	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๔๒	นายวิทยา แก้วภราดัย	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๔๓	นายวินัย ตะห์ลัน	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๔๔	นายวิบูลย์ สงวนพงศ์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๔๕	นายวิรัช ชินวินิจกุล	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๔๖	นายวิวัฒน์ ศัลยกำธร	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๔๗	นายวิวรรณ แสงสุริยะฉัตร	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๔๘	พลเอก วุฒินันท์ สีสายุทธ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๔๙	นายไวภูณท์ ทองอร่าม		✓		
๑๕๐	พลตำรวจเอก ศรีวราห์ รังสิพราหมณกุล		✓		
๑๕๑	นายศานิตย์ นาคสุขศรี	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๕๒	นายศิริชัย ไหมงาม	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๕๓	นายสถิตย์ ลิ้มพงศ์พันธุ์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๕๔	พลเรือเอก สถิตพันธุ์ เกยานนท์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๕๕	นายสนธิรัตน์ สนธิจิรวงศ์		✓		
๑๕๖	นายสมชัย เจริญชัยฤทธิ์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๕๗	นายสมชัย ฤชุพันธุ์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๕๘	นายสมชาย พุฒิกัลป์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร

เลขประจำตัวสมาชิก	ชื่อ - ชื่อสกุล	มา	ลา	ขาด	หมายเหตุ
๑๕๙	พลโท สมชาย ลิ่นประเสริฐ		✓		
๑๖๐	นายสมเดช นิลพันธุ์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๖๑	นายสมพงษ์ สระกวี		✓		
๑๖๒	นางสร้อยทิพย์ ไตรสุทธิ์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๖๓	พลเอก สราวุฒิ ชลออยุ่	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๖๔	พลโท สลิน ทองภักดี		✓		
๑๖๕	นายสังคีต พิริยะรังสรรค์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๖๖	นายสันตศัภัย จรุงญู งามพิเชษฐ์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๖๗	พลตรี สิริวิตร นาคทอง	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๖๘	นายสุชน ชาลีเครือ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๖๙	พันเอก สุชาติ จันทรโชติกุล		✓		
๑๗๐	นายสุนชัย คำณูณเศรษฐ์		✓		
๑๗๑	นายสุรชัย ดนัยตั้งตระกูล	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๗๒	พลโท สุรเดช เพ็องเจริญ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๗๓	นายสุรินทร์ จิรวชิษฐ์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๗๔	พลเรือเอก สุรินทร์ เรืองอารมณ์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๗๕	นายสุวัฒน์ จิราพันธุ์		✓		
๑๗๖	พลตำรวจโท สุวิระ ทรงเมตตา	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๗๗	นายเสรี สุวรรณภานนท์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๗๘	นายเสรี อติภักตะ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๗๙	นายอโณทัย ฤทธิปัญญาวงศ์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๘๐	พลอากาศเอก อนาวิน ภิรมย์รัตน์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๘๑	พลเรือเอก อุนทัย รัตตะรังสี	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๘๒	นายอนุสร จิรพงศ์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๘๓	นายอนุสิษฐ์ คุณากร	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๘๔	นายอภิชาติ จงสกุล	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๘๕	พลเอก อภิชาติ เพ็ญกิตติ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร

เลขประจำตัวสมาชิก	ชื่อ - ชื่อสกุล	มา	ลา	ขาด	หมายเหตุ
๑๘๖	นายอภิวัฒน์ ชื่อธามวงศ์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๘๗	พลเรือเอก อภิวัฒน์ ศรีวรรณะ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๘๘	นางอรมน ทรัพย์ทวีธรรม	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๘๙	นายอรุณ จิรขวาลา	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๙๐	นายอลงกรณ์ พลบุตร	✓			
๑๙๑	ศาสตราจารย์อึศรา ศานติศาสน์		✓		
๑๙๒	นายอักรินทร์ เลิศกิจชัยศิริ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๙๓	นายอับลุฮาติม มินซาร์		✓		
๑๙๔	พลตำรวจเอก อัศวิน ขวัญเมือง	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๙๕	พลตำรวจโท อาจิม โชติวงศ์		✓		
๑๙๖	พันตรี อาณันย์ วัชรไทย์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๙๗	พลตำรวจโท อำนวย นิยมมะโน	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๙๘	นายอำพล จินดาวัฒน์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๙๙	นายอุทัย เลหาวิเชียร	✓			
๒๐๐	พลเอก เอกชัย จันทร์ศรี	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
รวม ๒๐๐		๑๖๘	๓๒	-	

(Handwritten signature)

นางสาววรรณภััสสร รุจิกุลศิริ
ตำแหน่ง นักทรัพยากรบุคคลชำนาญการพิเศษ

(Handwritten signature)

นางบุญพา เผ่าสำราญ
ตำแหน่ง ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานทะเบียนประวัติและสถิติ

รายงานการประชุมสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
ครั้งที่ ๑๖/๒๕๕๙ เป็นพิเศษ
วันศุกร์ที่ ๑ เมษายน พุทธศักราช ๒๕๕๙
ณ ตึกรัฐสภา

เริ่มประชุมเวลา ๑๔.๐๐ นาฬิกา
จำนวนสมาชิกที่มาประชุมทั้งหมดที่ลงชื่อไว้เมื่อเลิกประชุม ๑๖๘ คน

ร้อยเอก ทินพันธุ์ นาคะตะ (ประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ) :
เรียนท่านสมาชิกขณะนี้สมาชิกลงชื่อมาประชุม ๑๒๖ ท่านนะครับ ครบองค์ประชุมแล้ว
ผมขอเปิดการประชุมสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ เพื่อดำเนินการประชุมตามระเบียบ
วาระนะครับ

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานจะแจ้งต่อที่ประชุม

วันนี้ทางสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรได้จัดอาหารไว้ให้ท่านสมาชิก
รับประทาน เวลา ๑๖.๐๐ นาฬิกา ประมาณนั้นนะครับ ก็เรียนเพื่อทราบนะครับ

(ที่ประชุมรับทราบ)

ร้อยเอก ทินพันธุ์ นาคะตะ (ประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ) :

ระเบียบวาระที่ ๒ รับรองรายงานการประชุม ไม่มี

ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องที่คณะกรรมการพิจารณาเสร็จแล้ว ไม่มี

ต่อไปเป็นการพิจารณาเรื่องด่วน คือ

การเสนอประเด็นคำถามหรือความเห็นของสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เพื่อประกอบการพิจารณาในการเสนอคำถามที่สมควรให้ คณะกรรมการการเลือกตั้งให้มีการออกเสียงประชามติเพิ่มเติม

ด้วยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พุทธศักราช ๒๕๕๙ แก้ไขเพิ่มเติมความในมาตรา ๓๙/๑ วรรคเจ็ด ได้บัญญัติว่า การจัดทำให้มีการออกเสียงประชามติ ให้ออกเสียงประชามติว่าจะให้ความเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบร่างรัฐธรรมนูญนั้นทั้งฉบับ โดยต้องกระทำในวันเดียวกันทั่วราชอาณาจักร ในการนี้ สภานิติบัญญัติแห่งชาติจะมีมติเสนอประเด็นอื่นใดไม่เกินหนึ่งประเด็นที่สมควรให้คณะกรรมการการเลือกตั้งให้มีการออกเสียงประชามติเพิ่มเติม จะให้ความเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบพร้อมไปในคราวเดียวกันนี้ด้วยก็ได้ แต่ทั้งนี้ ต้องเสนอภายในสิบวันนับแต่วันถัดจากวันที่ได้รับแจ้งจากคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญตามวรรคสาม เพื่อประโยชน์แห่งการนี้ ให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติรับฟังความคิดเห็นของสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศประกอบการพิจารณาด้วย

เพื่อให้การเสนอความคิดเห็นของสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ในการให้มีการออกเสียงประชามติเพิ่มเติมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คณะกรรมาธิการวิสามัญกิจการสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศได้มีการประชุมและมีมติมอบหมายให้ คณะกรรมาธิการทุกคณะพิจารณากำหนดประเด็นคำถามหรือความเห็นของสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศที่จะส่งไปให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติรับฟังความเห็นจากสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศตามมาตรา ๓๙/๑ วรรคเจ็ดของรัฐธรรมนูญ และจากการประชุมของ คณะกรรมาธิการวิสามัญกิจการสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ เมื่อวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๕๙ ที่ประชุมมีมติเห็นชอบกับกรอบในการเสนอความคิดเห็นเกี่ยวกับคำถามของ คณะกรรมาธิการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการเมือง เพื่อให้สมาชิกใช้เป็นแนวทาง ประกอบประเด็นคำถามในการเสนอญัตติ คือ

๑. ควรคำนึงถึงประโยชน์ของประชาชนและประเทศเป็นส่วนรวม
๒. ควรเป็นประเด็นคำถามที่เกี่ยวกับการบริหารประเทศหรือมีผลกระทบต่อประชาชนทั้งประเทศ
๓. ควรเป็นคำถามที่สามารถนำความเห็นส่วนใหญ่ของประชาชนในประเทศเข้ามาแก้ไขปัญหาของประเทศ เพื่อให้ประเทศเดินหน้าไปได้ด้วยความสงบเรียบร้อย
๔. ควรเป็นคำถามที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงการกำหนดทิศทางของประเทศหรือการบริหารประเทศได้
๕. ควรเป็นคำถามที่ร่างรัฐธรรมนูญมิได้บัญญัติไว้ เพื่อเป็นทางออกของการแก้ปัญหาของประเทศ

เนื่องจากมีสมาชิกเสนอญัตติจำนวน ๒ ญัตติ คือ

๑. ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศพิจารณากรณี การแสดงความคิดเห็นการจัดตั้งคณะกรรมการปรองดองแห่งชาติภายหลังรัฐธรรมนูญ ผ่านประชามติ (พลเอก เลิศรัตน์ รัตนวานิช เป็นผู้เสนอ)

๒. ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศพิจารณาคำถาม หรือความเห็นต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เพื่อประกอบการพิจารณาในการตั้งคำถาม ประชามติเพิ่มเติมว่า ท่านเห็นด้วยหรือไม่ที่ในระยะ ๕ ปีแรก นับแต่วันประกาศใช้ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยนี้ ให้นายกรัฐมนตรีต้องมาจากความเห็นชอบของรัฐสภา (นายวันชัย สอนศิริ เป็นผู้เสนอ)

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
เลขรับ ๑/๒๕๕๙
วันที่ ๓๑.๑.๕๙
เวลา ๑๕.๓๐ น.

สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
ถนนอุทองใน ดุสิต กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๐

๑๗ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๙

เรื่อง ขอเสนอญัตติ เรื่อง ขอให้สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ พิจารณากรณีการแสดงความคิดเห็นการจัดตั้ง
คณะกรรมการการปรองดองแห่งชาติภายหลังรัฐธรรมนูญผ่านประชามติ

กราบเรียน ประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

ตามที่ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒)
พุทธศักราช ๒๕๕๙ ในมาตรา ๔ ซึ่งกำหนดให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติรับฟังความคิดเห็นของสภาขับเคลื่อนการ
ปฏิรูปประเทศ ประกอบการพิจารณา มีมติเสนอประเด็นที่สมควรให้คณะกรรมการการเลือกตั้งจัดให้มีการออก
เสียงประชามติร่างรัฐธรรมนูญเพิ่มเติมว่าจะให้ความเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบ นั้น

ข้าพเจ้าและผู้มีชื่อรับรองท้ายญัตตินี้ เห็นว่า กรณีดังกล่าวเป็นเรื่องสำคัญและอยู่ในความสนใจ
ของประชาชน สมควรที่จะให้สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ เสนอความเห็นต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เพื่อจัดทำ
คำถามไปสู่การทำประชามติ ดังนี้

“เมื่อรัฐบาลที่มาจากการเลือกตั้งทั่วไปครั้งแรกตามรัฐธรรมนูญที่ผ่านประชามติ ได้เข้าบริหาร
ราชการแผ่นดินแล้ว ให้จัดตั้งคณะกรรมการการปรองดองแห่งชาติ ประกอบด้วยผู้แทนทุกภาคส่วน เพื่อสร้างความ
ปรองดองและสมานฉันท์ให้เกิดขึ้นในหมู่ประชาชน”

ดังนั้น จึงขอเสนอญัตติดังกล่าวมาตามข้อบังคับการประชุมสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ พ.ศ.
๒๕๕๘ ข้อ ๔๓ เพื่อให้สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ พิจารณาบรรจุระเบียบวาระการประชุมสภาฯ เพื่อหาข้อสรุป
ที่จะดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

พลเอก (เลิศรัตน์ รัตนวานิช) ผู้เสนอ
สมาชิกสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
หมายเลขประจำตัวสมาชิก ๑๒๖

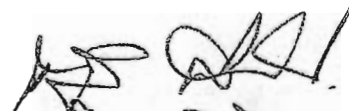
กลุ่มงานพระราชบัญญัติและญัตติ ๑
รับที่ ๑ / ๒๕๕๙
วันที่ ๓๑ / ๑ / ๕๙ เวลา ๑๕:๓๐ น.

กลุ่มงานทะเบียนราษฎร
รับที่ ๓๔ / ๒๕๕๙
วันที่ ๓๑ / ๑ / ๕๙ เวลา ๑๖:๑๐ น.

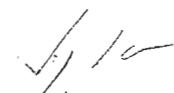
กลุ่มงานบริหารทั่วไป สำนักงานการประชุม
รับที่ ๑๑๐ / ๒๕๕๙
วันที่ ๓๑ / ๑ / ๕๙ เวลา ๑๖:๐๙ น.
ส่งกลุ่มงาน พรม. ๑ ดำเนินการ

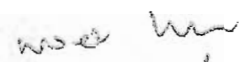
รับทราบ
พล.อ.ฉัตรชัย อัครราชมนตรี

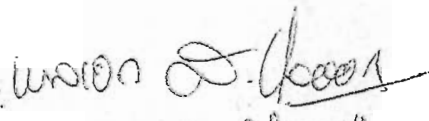
ผู้รับรองญาติ เรื่อง ขอให้สมาชิกขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ พิจารณากรณีการแสดงความคิดเห็นการจัดตั้ง
คณะกรรมการปรองดองแห่งชาติภายหลังรัฐธรรมนูญผ่านประชามติ

๑. ✓
(ไชยชาญ สิทธิมาน)
สมาชิกสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
หมายเลขประจำตัวสมาชิก 022

๒. ✓
(เมธี วิชาญกิจ)
สมาชิกสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
หมายเลขประจำตัวสมาชิก 146

๓. ✓
(ปานเทพ ฤทธิธรรม)
สมาชิกสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
หมายเลขประจำตัวสมาชิก 97

๔. ✓
(นง นง)
สมาชิกสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
หมายเลขประจำตัวสมาชิก 106

๕. 163 ✓
(นง นง)
สมาชิกสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
หมายเลขประจำตัวสมาชิก .....

๖. ✓
(นง นง)
สมาชิกสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
หมายเลขประจำตัวสมาชิก ...122

๗. (.....)
สมาชิกสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
หมายเลขประจำตัวสมาชิก .....

๘. (.....)
สมาชิกสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
หมายเลขประจำตัวสมาชิก .....

๙. (.....)
สมาชิกสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
หมายเลขประจำตัวสมาชิก .....

๑๐. (.....)
สมาชิกสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
หมายเลขประจำตัวสมาชิก .....

รับรองถูกต้อง
น.ส. กัญญา อิ่มธรรม

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
เลขรับ ๒/๖๘๕๙
วันที่ ๑ เม.ย. ๕๙
เวลา ๑๖.๑๐ ๔.

สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
ถนนอุทองใน ดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๓๑ มีนาคม ๒๕๕๙

เรื่อง ขอเสนอญัตติ เรื่อง ขอให้สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศพิจารณาคำถามหรือความเห็น
ต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เพื่อประกอบการพิจารณาในการตั้งคำถามประชามติเพิ่มเติม

กราบเรียน ประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

ตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พุทธศักราช ๒๕๕๙ แก้ไขเพิ่มเติมความในมาตรา ๓๙/๑ วรรคเจ็ด ได้บัญญัติว่า “การจัดให้มีการออกเสียงประชามติ ให้ออกเสียงประชามติว่าจะให้ความเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบร่างรัฐธรรมนูญนั้นทั้งฉบับ โดยต้องกระทำในวันเดียวกันทั่วราชอาณาจักร ในกรณีนี้ สภานิติบัญญัติแห่งชาติจะมีมติเสนอประเด็นอื่นใดไม่เกินหนึ่งประเด็นที่สมควรให้คณะกรรมการการเลือกตั้งจัดให้มีการออกเสียงประชามติเพิ่มเติมว่าจะให้ความเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบพร้อมไปในคราวเดียวกันด้วยก็ได้ แต่ทั้งนี้ต้องเสนอภายในสิบวันนับแต่วันถัดจากวันที่ได้รับแจ้งจากคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญตามวรรคสาม เพื่อประโยชน์แห่งการนี้ ให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติรับฟังความคิดเห็นของสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศประกอบการพิจารณาด้วย” นั้น

ข้าพเจ้าและผู้มีชื่อรับรองท้ายญัตตินี้ เห็นว่า กรณีดังกล่าวเป็นเรื่องสำคัญและอยู่ในความสนใจของประชาชน อีกทั้ง เมื่อพิจารณาจากร่างรัฐธรรมนูญที่คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญจัดทำมาแล้ว เห็นว่ายังมีปัญหาต่อการนำไปบังคับใช้ อันไม่อาจแก้ไขปัญหาวิกฤตของประเทศได้ จึงขอเสนอญัตติดังกล่าว เพื่อให้ที่ประชุมพิจารณาคำถามหรือความเห็นต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เพื่อประกอบการพิจารณาในการตั้งคำถามประชามติเพิ่มเติม ตามข้อบังคับสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ พ.ศ. ๒๕๕๘ ข้อ ๔๓ ดังนี้

“ท่านเห็นด้วยหรือไม่ ที่ในระยะ ๕ ปีแรก นับแต่วันประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยนี้ ให้นายกรัฐมนตรีต้องมาจากความเห็นชอบของรัฐสภา”

จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา ส่วนเหตุผลและรายละเอียดจะได้ชี้แจงในที่ประชุมสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

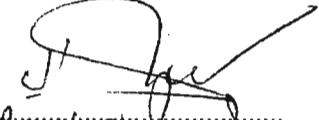
(นายวันชัย สอนศิริ)

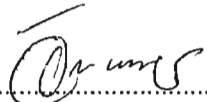
สมาชิกสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

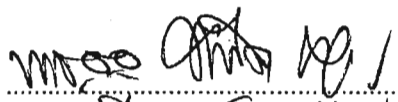
หมายเลขประจำตัวสมาชิก 137

ผู้รับรองญาติ เรื่อง ขอให้สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศพิจารณาคำถามหรือความเห็น
ต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติเพื่อประกอบการพิจารณาในการตั้งคำถามประชาคมติเพิ่มเติม

๑.
.....
(นาย สอน ไชยธรรม) .....
สมาชิกสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
หมายเลขประจำตัวสมาชิก... 177

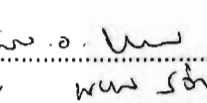
๒.
.....
(นาย สอน ไชยธรรม) .....
สมาชิกสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
หมายเลขประจำตัวสมาชิก... 44

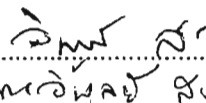
๓.
.....
(นาย สอน ไชยธรรม) .....
สมาชิกสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
หมายเลขประจำตัวสมาชิก... 138

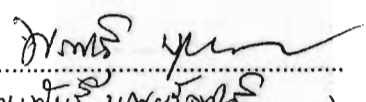
๔.
.....
(นาย สอน ไชยธรรม) .....
สมาชิกสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
หมายเลขประจำตัวสมาชิก... 138

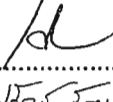
๕.
.....
(นาย สอน ไชยธรรม) .....
สมาชิกสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
หมายเลขประจำตัวสมาชิก... 122

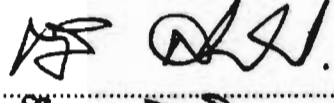
๖.
.....
(นาย สอน ไชยธรรม) .....
สมาชิกสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
หมายเลขประจำตัวสมาชิก... 97

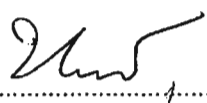
๗.
.....
(นาย สอน ไชยธรรม) .....
สมาชิกสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
หมายเลขประจำตัวสมาชิก.....

๘.
.....
(นาย สอน ไชยธรรม) .....
สมาชิกสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
หมายเลขประจำตัวสมาชิก... 144

๙.
.....
(นาย สอน ไชยธรรม) .....
สมาชิกสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
หมายเลขประจำตัวสมาชิก... 105

๑๐.
.....
(นาย สอน ไชยธรรม) .....
สมาชิกสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
หมายเลขประจำตัวสมาชิก... 126

๑๑.
.....
(นาย สอน ไชยธรรม) .....
สมาชิกสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
หมายเลขประจำตัวสมาชิก... 022

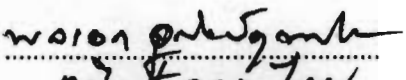
๑๒.
.....
(นาย สอน ไชยธรรม) .....
สมาชิกสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
หมายเลขประจำตัวสมาชิก... 52

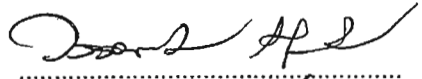

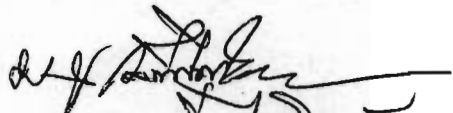

๓๗.
(พรออด วัฒนธนา)
สมาชิกสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
หมายเลขประจำตัวสมาชิก ๐๑๕

๓๘.
(กมลวดี ศรีใจ)
สมาชิกสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
หมายเลขประจำตัวสมาชิก ๒๑

๓๙.
(สุวิทย์ คุณกิตติ)
สมาชิกสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
หมายเลขประจำตัวสมาชิก ๐๔๕

๔๐.
(วิมลวรรณ ตัญญา)
สมาชิกสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
หมายเลขประจำตัวสมาชิก.....

๔๑.
(นงนุช ใจเย็น)
สมาชิกสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
หมายเลขประจำตัวสมาชิก ๑๑๕

๔๒. ....
(.....)
สมาชิกสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
หมายเลขประจำตัวสมาชิก.....

๔๓.
(ทวิชัย อนันต์)
สมาชิกสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
หมายเลขประจำตัวสมาชิก ๑๔๓

๔๔. ....
(.....)
สมาชิกสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
หมายเลขประจำตัวสมาชิก.....

๔๕. ....
(.....)
สมาชิกสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
หมายเลขประจำตัวสมาชิก.....

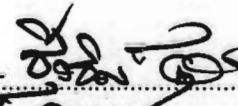
๔๖. ....
(.....)
สมาชิกสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
หมายเลขประจำตัวสมาชิก.....

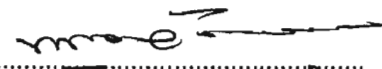
๔๗.
(กฤษณะ นพคุณ)
สมาชิกสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
หมายเลขประจำตัวสมาชิก ๑๗๑

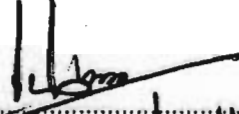
๔๘. ....
(.....)
สมาชิกสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
หมายเลขประจำตัวสมาชิก.....

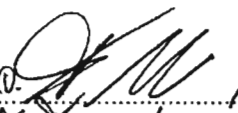

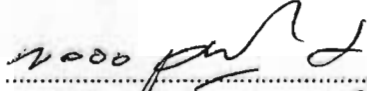
๕๖.
(นางฉวี รัตนพงษ์)
สมาชิกสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
หมายเลขประจำตัวสมาชิก ๐๕๔.

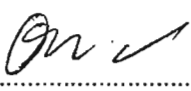
๕๗.
(นาย ธีรเดช อภิบาล)
สมาชิกสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
หมายเลขประจำตัวสมาชิก ๗๕

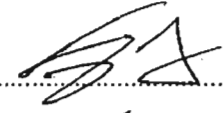
๕๘.
(อสิม วัฒนศิริ) 134
สมาชิกสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
หมายเลขประจำตัวสมาชิก.....

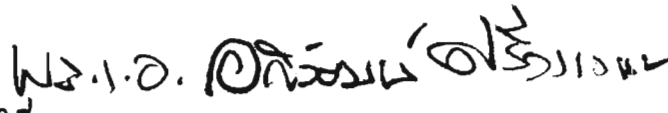
๕๙.
(นายธรรม ทรัพย์ประเสริฐ)
สมาชิกสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
หมายเลขประจำตัวสมาชิก.....

๖๐.
(หญิงกมล เมฆสวัสดิ์)
สมาชิกสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
หมายเลขประจำตัวสมาชิก ๔๓

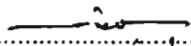
๖๑.
(อรรถพร ฤกษ์ประเสริฐ)
สมาชิกสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
หมายเลขประจำตัวสมาชิก ๖๑

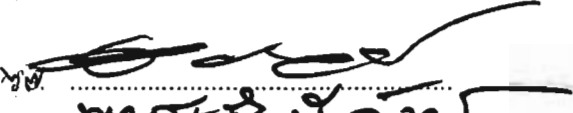
๖๒.
(นายอภิรักษ์ อังสุกุล)
สมาชิกสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
หมายเลขประจำตัวสมาชิก 1๕4

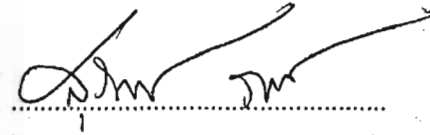
๖๓.
(ดร.อ.อ.จักรกริช อัครมนตร์)
สมาชิกสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
หมายเลขประจำตัวสมาชิก ๐๒4

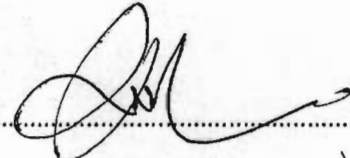
๖๔.
(.....)
สมาชิกสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
หมายเลขประจำตัวสมาชิก 1๕7

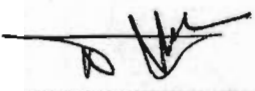
๖๕.
(นายปวิศ 1๙๙)
สมาชิกสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
หมายเลขประจำตัวสมาชิก ๐๕๒

๖๖.
(นายธีรเดช อภิบาล)
สมาชิกสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
หมายเลขประจำตัวสมาชิก 136

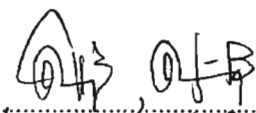
๖๗.
(นายธีรเดช อภิบาล)
สมาชิกสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
หมายเลขประจำตัวสมาชิก ๐๗๒

รศ.
(.....)
สมาชิกสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
หมายเลขประจำตัวสมาชิก ๑๓๓/๓

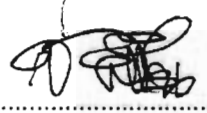
รศ.
(.....)
สมาชิกสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
หมายเลขประจำตัวสมาชิก 10

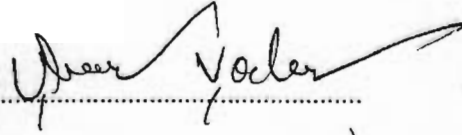
รศ.
(.....)
สมาชิกสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
หมายเลขประจำตัวสมาชิก 160

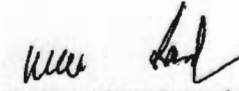
รศ.
(.....)
สมาชิกสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
หมายเลขประจำตัวสมาชิก 039

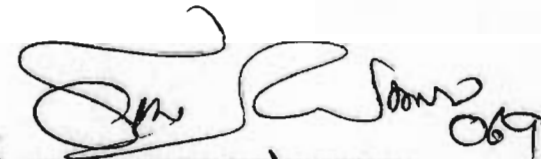
รศ. พล.ร.อ.
(.....)
สมาชิกสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
หมายเลขประจำตัวสมาชิก 0๓๕

รศ. พล.อ.
(.....)
สมาชิกสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
หมายเลขประจำตัวสมาชิก ๒๕

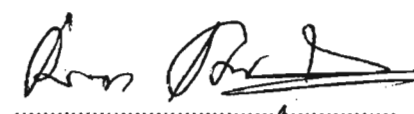
รศ.
(.....)
สมาชิกสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
หมายเลขประจำตัวสมาชิก ๓๓

รศ.
(.....)
สมาชิกสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
หมายเลขประจำตัวสมาชิก 03๐

รศ.
(.....)
สมาชิกสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
หมายเลขประจำตัวสมาชิก ๓๓

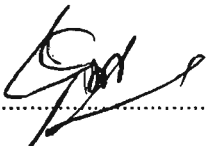
รศ.
(.....)
สมาชิกสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
หมายเลขประจำตัวสมาชิก 0๕9

รศ. พล.อ.
(.....)
สมาชิกสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
หมายเลขประจำตัวสมาชิก 118

รศ.
(.....)
สมาชิกสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
หมายเลขประจำตัวสมาชิก 017

ศอ.
(.....)

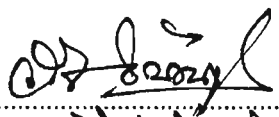
สมาชิกสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
หมายเลขประจำตัวสมาชิก...140

ศบ.
(.....)

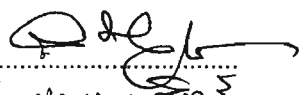
สมาชิกสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
หมายเลขประจำตัวสมาชิก...029

ศค. พลโท **อนุพงษ์ วงศ์จักร**
(..... **อนุพงษ์ วงศ์จักร**.....)

สมาชิกสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
หมายเลขประจำตัวสมาชิก...7

ศด.
(..... **อนุวัตร อนุวัตร**.....)

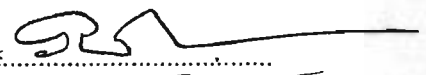
สมาชิกสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
หมายเลขประจำตัวสมาชิก...๑๔๕

ศธ. พล.อ.
(..... **อรุณ มนูญสิทธิ์**.....)

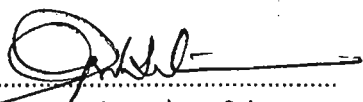
สมาชิกสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
หมายเลขประจำตัวสมาชิก...192

ศอ.
(..... **ดาวิง วัฒนา**.....)

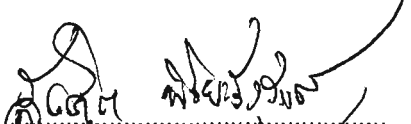
สมาชิกสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
หมายเลขประจำตัวสมาชิก...196

ศอ. พล.อ.
(..... **ธีรภัทร มณฑลสินธุ์**.....)

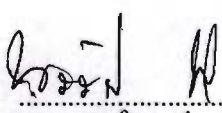
สมาชิกสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
หมายเลขประจำตัวสมาชิก...123

ศก.
(..... **เดชากร ชัยวัฒน์**.....)

สมาชิกสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
หมายเลขประจำตัวสมาชิก...11

ศข.
(..... **ทศพล ธีระวัฒน์**.....)

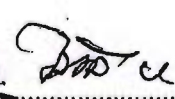
สมาชิกสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
หมายเลขประจำตัวสมาชิก...165

ศช.
(..... **ทศพร ธีระวัฒน์**.....)

สมาชิกสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
หมายเลขประจำตัวสมาชิก...78

ศค. พล.อ. **สุนตม์ สติประภา**
(..... **สุนตม์ สติประภา**.....)

สมาชิกสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
หมายเลขประจำตัวสมาชิก...120

ศอ. พล.อ.
(..... **วิวัฒน์ วัฒนพงศ์**.....)

สมาชิกสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
หมายเลขประจำตัวสมาชิก.....

ขอเชิญท่านสมาชิกผู้เสนอญัตติแถลงเหตุผลตามลำดับนะครับ ขอเชิญท่าน พลเอก เลิศรัตน์ รัตนวานิช เป็นผู้เสนอก่อน

นายกษิต ภิรมย์ : ท่านประธานครับ ขอโทษครับ ก่อนที่จะไปถึงผมขออนุญาต ได้ไหมครับ ในเรื่องของกระบวนการพิจารณาเสียดินหนึ่ง ขอขอบคุณครับท่านประธาน ผม กษิต ภิรมย์ สปท. เบอร์ ๗ ครับ คือเรากำลังจะพิจารณาคำถามที่ ๒ ที่จะนำเสนอสู่ ประชาชนผ่านประชามติ นอกเหนือจากคำถามว่า เห็นชอบหรือไม่กับร่างรัฐธรรมนูญ ผมอยากจะขอเรียนปรึกษาท่านประธานและผ่านท่านประธานไปยังเพื่อนสมาชิก แล้วก็ไปยัง ทางฝ่ายรัฐบาลด้วยว่าจะมีการจัดเวทีให้ประชาชนทั้งที่เห็นด้วยและไม่เห็นด้วยได้ถกกัน ไหมครับ เพื่อประชาชนได้รับฟัง เหมือนดังที่ประเทศอารยธรรมทั้งหลายเวลาเขาจะเสนอ ประชามติต่อประชาชนนั้น อย่างเช่นที่ประเทศสวีเดนแลนด์ เขาจะให้เวลากับประชาชน ประมาณ ๓ เดือนก่อนวันลงประชามติ เพื่อให้ฝ่ายที่เห็นด้วยกับข้อเสนอติดกับฝ่ายที่ไม่เห็นด้วย ได้มาถกกัน มาอภิปรายกัน ได้กัน ในเวทีสาธารณะทั่วประเทศ เพราะผมก็มีความหวังใย่่า มีการให้สัมภาษณ์ของท่านรองนายกรัฐมนตรีคนหนึ่ง ในทำนองว่าถ้าเมื่อวิพากษ์วิจารณ์ รัฐธรรมนูญไปในเชิงลบแล้วก็จะเหมือนกับเป็นการทำลายเสถียรภาพแล้วก็บรรยากาศของ การปรองดอง แต่นั่นเป็นการลิดรอนสิทธิเสรีภาพขั้นพื้นฐานของปวงชนชาวไทยครับ เพราะฉะนั้นในเมื่อเราจะมีคำถามต่อประชามติ ๒ คำถามด้วยกันนี้ หลังจากวันนี้ไปจนถึง วันที่ ๗ สิงหาคม จะเป็นไปได้ไหมครับถ้าเมื่อผ่านไปทางท่านประธานไปที่รัฐบาล ให้มีการจัด เวทีทั้งที่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วย ผมขอใช้วลีภาษาอังกฤษพร แอนด์ คอน (Pros and Cons) อย่างเปิดเผยครับ เพื่อให้ประชาชนได้รับฟังแล้วก็สามารถที่จะตัดสินใจได้ ทั้งข้อมติ ประชามติ ทั้ง ๒ ข้อเรื่องรัฐธรรมนูญแล้วก็คำถามที่จะถูกตั้งขึ้นจากที่นี่ผ่านไปยัง สนช. ก็ขอเรียนปรึกษาท่านประธานครับ ขอขอบคุณมากครับ

ร้อยเอก ทินพันธุ์ นาคะตะ (ประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ) : ขอขอบคุณครับ ก็เป็นความเห็นที่ดีนะครับ ผมก็จะได้ปรึกษารัฐบาลต่อไป ขณะเดียวกันก็เชื่อว่า ขณะนี้ สนช. ก็กำลังพิจารณากฎหมายเกี่ยวกับการลงประชามติอยู่แล้วนะครับ ขอขอบคุณครับ ขอเรียนเชิญ ท่านนิกร จำนง ครับ

นายนิกร จำนง : กราบเรียนท่านประธานครับ เนื่องจากว่าผมคิดว่าการกระทำทำให้ถูกตามระบบก็น่าจะดีนะครับ เพราะว่าจริง ๆ แล้วตามรัฐธรรมนูญที่แก้ไข ก็คือทำให้มีคำถามหรือไม่ก็ได้ ดังนั้นขณะนี้ประเด็นแรกเราอาจจะต้องมีการพิจารณากันว่า เราจะตั้งคำถามหรือไม่เสียก่อน แล้วพอมีการตั้งคำถามแล้วจะถามว่าอย่างไรก็ว่ากันมาต่อเนื่อง เพราะไม่อย่างนั้นเหมือนกับเราข้ามไปเลย เพราะว่าในอันนั้นไม่ได้บอกว่าเราจะต้องถาม คือถามก็ได้ ไม่ถามก็ได้ โดยส่วนตัวผมเห็นว่าไม่ควรจะตั้งคำถามแต่เหตุผลผม ผมจะไม่พูด ณ ที่นี้ เพราะว่าผมสัญญาไว้ในกรรมาธิการว่าผมอธิบายไว้แล้วว่าผมจะไม่พูดที่ไหน แต่ผมไม่เห็นด้วยกับการตั้งคำถามของ สปท. นะครับ ที่นี้ก็ประเด็นนี้เราควรจะมีการพิจารณากันว่า

เราควรตั้งคำถามหรือไม่ เป็นส่วนหนึ่งก่อน แล้วต่อจากนั้นก็จะไปพูดต่อว่าจะตั้งคำถามว่าอย่างไร โปรดพิจารณาครับ ขอบพระคุณครับ

ร้อยเอก ทินพันธุ์ นาคะตะ (ประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ) :
ท่านกษิตครับ

นายกษิต ภิรมย์ : ขออนุญาตพูดอีกที ขอขอบคุณท่านประธานครับ ผม กษิต ภิรมย์ สปท. เบอร์ ๗ ครับ ผมก็เช่นเดียวกับท่านนิกร ได้พูดไว้เป็นหลักฐานในคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศว่า กระผมไม่เห็นด้วยกับการตั้งคำถามครับ เพราะว่ามันจะไปทำให้ความสำคัญของตัวร่างรัฐธรรมนูญนั้นเบาบางไปโดยปริยายด้วยคำถามที่ ๒ เพราะว่าหัวใจของเรื่องของการลงประชามติก็คือเรื่อง เห็นชอบหรือไม่เห็นชอบกับร่างรัฐธรรมนูญ เพราะเราต้องการจะมีกฎเกณฑ์เกี่ยวกับประเทศคืบหน้าไปใหม่ มันจะมีคำถามที่ ๒ อาจจะทำให้ประชาชนไขว้เขวแล้วก็ลดความสำคัญที่สุดของร่างรัฐธรรมนูญไปครับ ผมเห็นด้วยกับท่านนิกร ขอให้มีการอภิปราย แล้วถ้าเมื่อเป็นไปได้จะลงคะแนนก็ได้
นะครับ ขอขอบคุณมากครับ

ร้อยเอก ทินพันธุ์ นาคะตะ (ประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ) :
ท่านค่านูณครับ

นายค่านูณ สิทธิสมาน : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ กระผม ค่านูณ สิทธิสมาน สมาชิกสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ผมเห็นว่าในขณะนี้ยังไม่มียุทธศาสตร์ว่าทางสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศจะมีมติเสนอความเห็น เสนอคำแนะนำไปยังสภานิติบัญญัติแห่งชาติว่าอย่างไรนะครับ แต่ว่าในที่ประชุมคณะกรรมการวิสามัญกิจการสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศก็ได้มีมติเสนอแนะต่อที่ประชุมแห่งนี้ว่าหากจะมีการตั้งคำถามก็ขอให้เป็นการตั้งคำถามที่เป็นประโยชน์ต่อประเทศชาติในลักษณะของ ๕ ประการ ดังที่ท่านประธานได้กล่าวให้ที่ประชุมทราบแล้ว ส่วนคำถามจะเป็นลักษณะใดนั้นก็ขอให้เป็นการเปิดเสรีที่จะให้สมาชิกสามารถยื่นญัตติได้ตามข้อบังคับ และในที่ประชุมคณะกรรมการวิสามัญกิจการสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศก็ได้ระบุกันถึงขนาดว่าแม้สมาชิกจะไม่ได้ยื่นญัตติเป็นลายลักษณ์อักษรก็สามารถที่จะยื่นญัตติในที่ประชุมแห่งนี้ เมื่อมีสมาชิกรับรองครบถ้วน ท่านประธานก็จะได้พิจารณาอนุญาตต่อไป เพราะฉะนั้นถ้าหากมีสมาชิกท่านใดเห็นควรประการใดก็สามารถจะยื่นญัตติได้เช่นกัน ในขณะนี้ญัตติที่ยื่นมาเป็นเพียงญัตติที่เสนอแนะให้ตั้งคำถาม ๒ คำถาม ซึ่งเมื่อพิจารณาไปแล้วท่านประธานก็คงจะต้องขอมติต่อที่ประชุมแห่งนี้ว่า ๑. ควรจะตั้งคำถามหรือไม่ อย่างไร ๒. คำถามนั้นควรจะเป็นคำถามใด ๑ คำถามหรือมากกว่า ๑ คำถาม ก็ขึ้นอยู่กับการอภิปรายชี้แจงแสดงเหตุผลในที่ประชุมแห่งนี้ต่อไปครับ

ร้อยเอก ทินพันธุ์ นาคะตะ (ประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ) :
ขอบคุณครับ ขอเชิญท่านเสรี

นายเสรี สุวรรณภานนท์ : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ ผม นายเสรี สุวรรณภานนท์ สมาชิกสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ต้องกราบเรียนท่านประธานว่าแนวความคิดเห็นที่ สปท. จะเสนอต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาตินั้นก็จะเป็นไปตามรัฐธรรมนูญที่แก้ไขครั้งสุดท้าย ซึ่งในรัฐธรรมนูญดังกล่าวให้ความสำคัญว่าคนที่ตั้งคำถามคือสภานิติบัญญัติแห่งชาติ แต่ได้มีบทบัญญัติให้สภานิติบัญญัติแห่งชาตินั้นถามความคิดเห็นของสมาชิกสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศหรือสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศก็ได้ ซึ่งในส่วนนี้เองก็มีการหารือกันในคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการเมืองว่าข้อคิดเห็นดังกล่าวนี้ควรที่จะเสนอหรือไม่ อย่างไรนะครับ ในส่วนกรรมการเองก็มีส่วนหนึ่งอย่างที่ท่านนิกรกับท่านกษิตนะครับ ซึ่งเป็นกรรมการอยู่ในคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการเมือง ก็มีความคิดเห็นไปในแนวทางว่าไม่ควรที่จะตั้งคำถาม ก็เป็นไปตามที่ท่านได้แถลงต่อที่ประชุมแล้วนะครับ แต่ที่ประชุมส่วนใหญ่ นะครับ ของกรรมการก็ยังเห็นว่าเมื่อรัฐธรรมนูญได้มีบทบัญญัติให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติจะต้องรับฟังความคิดเห็นของสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปนั้น เราก็คิดว่ามันเป็นความรับผิดชอบ

ส่วนหนึ่งที่จะต้องเสนอแนวความคิดเห็นดังกล่าวให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ท่านได้นำไปพิจารณาเพื่อจะตั้งคำถาม ดังนั้นแนวทางที่กรรมการด้านการเมืองเสนอต่อที่ประชุม คณะกรรมการวิสามัญกิจการสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศนั้นก็ได้อ่างกรอบของแนวทางการจะตั้งคำถามเพื่อให้เห็นหลักสำคัญให้เป็นแนวคิด ให้เป็นประโยชน์กับการที่จะพิจารณาให้มีคำถามของ สนช. ต่อไปนั้น ก็โดยกำหนดไว้ ๕ ความคิดเห็น เป็น ๕ ข้อตามที่ท่านประธานได้กรุณาแจ้งต่อที่ประชุมไปแล้ว อันนี้ก็คือเป็นส่วนสำคัญที่ทำให้เห็นถึงเป้าหมายสำคัญว่าข้อเสนอของสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศนั้นก็ยังมีแนวทางที่ให้ ความสำคัญไปที่ผลประโยชน์ของพี่น้องประชาชน แล้วก็ให้เห็นถึงประเด็นปัญหาที่จะต้อง ได้รับการแก้ไขของประเทศ ดังนั้นใน ๕ ข้อดังกล่าวนั้นก็ถือว่าเป็นหลักการสำคัญที่จะให้ สมาชิกได้พิจารณา อันนี้ก็เป็นหลักสำคัญ ประการสำคัญที่สมาชิกต้องพิจารณาต่อไป

ที่นี้ส่วนของคำถามนั้นในที่ประชุมเองก็มีแนวความคิดว่าถ้าเราเสนอเหตุผล ทั้ง ๕ ข้อ ในการจะให้มีความหมายต่อ สนช. นั้น เราก็ควรที่จะให้มีความหมายตามไปด้วยถ้าหาก สมาชิกมีความประสงค์ ดังนั้นเราก็เลยเสนอในส่วนคณะกรรมการวิสามัญกิจการสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศไปว่าถ้าหากว่าสมาชิกท่านใดประสงค์ที่จะตั้งเป็นคำถาม จากหลักการทั้ง ๕ ประการที่ท่านประธานได้กรุณาให้ข้อมูลกับที่ประชุมไปแล้วนั้นนะครับ ก็สุดแต่สมาชิกแต่ละท่านจะเสนอเข้ามาได้ซึ่งถือว่าเป็นเอกสิทธิ์ตามรัฐธรรมนูญที่ให้สมาชิก สามารถเสนอเป็นญัตติได้ ดังนั้นสมาชิก ก็มีตอนนี้จะครับก็พยายามที่จะให้สมาชิกหลาย ๆ ท่าน เสนอความเห็น แต่ก็มี ๒ ท่านที่ทำเป็นลายลักษณ์อักษรเข้ามาก็คือท่าน พลเอก เลิศรัตน์ ๑ ญัตติ ของท่านวันชัยอีก ๑ ญัตติ ดังนั้นในส่วนนี้ก็เป็นเรื่องที่สมาชิกท่านมีเอกสิทธิ์ ที่สามารถจะเสนอได้ ก็ให้ที่ประชุมได้พิจารณา ส่วนหลักการสำคัญที่จะเสนอไปนั้นก็ เป็น หลักการในหลักที่จะต้องให้ สนช. พิจารณา ๕ ข้อดังกล่าว ก็น่าจะไม่มีปัญหา แต่อย่างไรก็ตาม เพื่อให้สมาชิกได้ตัดสินใจได้ก็อาจจะไม่เห็นเหมือนกันทุกคนนะครับ ก็อาจจะลงมติเป็นส่วนหนึ่ง ในส่วนของ ๕ ข้อหลัก แล้วก็แยกการลงมติในส่วนของญัตติของสมาชิกที่เสนอมาทั้ง ๒ ท่าน ต่างหาก แต่ก่อนจะลงมติดังกล่าวก็คงที่จะต้องรับฟังความเห็นของสมาชิกทั้งสภานี้ก่อน หลักการก็ได้กราบเรียนให้ที่ประชุมได้ทราบ ขอบพระคุณครับ

ร้อยเอก ทินพันธุ์ นาคะตะ (ประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ) :
เรียนเชิญท่านวันชัยครับ

นายวันชัย สอนศิริ : ท่านประธานที่เคารพ กระผม สปท. วันชัย สอนศิริ ขอกราบเรียนต่อท่านประธานและเพื่อนสมาชิกว่า เมื่อรัฐธรรมนูญกำหนดไว้ว่าให้ สนช. รับฟังความคิดเห็นจาก สปท. เพราะฉะนั้นการให้ความเห็นไปผมว่าไม่มีอะไรเสียหาย เพราะแม้ว่า สปท. ไม่ตั้ง เชื่อว่า สนช. เขาก็ตั้งคำถามอยู่แล้ว เพราะฉะนั้นการให้ความเห็นไป มีแต่ได้กับได้ ไม่มีอะไรเสียหายครับท่านประธาน เพราะว่าถ้า สนช. ไม่เห็นด้วยกับคำถาม ของ สปท. เขาก็โยนทิ้งตะกร้าไป แต่ถ้าเขาเห็นว่าคำถามนี้ดีมีประโยชน์กับประเทศชาติ และประชาชน ประกอบกับสอดคล้องกับแนวทางที่ สนช. จะตั้งอยู่แล้ว มันยังเป็นการเสริมเติมเข้าไปเสียอีกให้เห็นเป็นว่า ๒ สภานั้นมีความเห็นเป็นหนึ่งเดียวกัน ว่าคำถามนี้ เป็นคำถามสำคัญ ท่านประธานที่เคารพครับ ผมว่าคนร่างรัฐธรรมนูญ (ฉบับชั่วคราว) เขาแหลมคมมาก ไหน ๆ จะโหวตรับรัฐธรรมนูญหรือไม่รับทั้งที่ เขาอยากฟังเสียงประขาชาติ ของประชาชนว่าถ้าเราจะแก้คำถามหรือเติมคำถามอะไรเข้าไปเอาด้วยหรือไม่เอาด้วย ยกตัวอย่างเช่น เกิดมีคำถามว่าเห็นควรให้มีการปฏิรูปให้เสร็จสิ้นภายใน ๒ ปีก่อนเลือกตั้ง สมมุติ เกิดประชาชนทั้งประเทศเสียงส่วนใหญ่เอาด้วย ก็แปลว่าอย่าเพิ่งเลือกตั้งนะ ปฏิรูปกัน เสียก่อน ๒ ปีให้เสร็จ ๑ ๒ ๓ จะทำอะไร นั่นแปลว่าเขาฟังเสียงประชาชนเป็นสำคัญ -----

เพราะฉะนั้นในเรื่องนี้ก็เหมือนกันเมื่อรัฐธรรมนูญกำลังจะมีการโหวตในเดือนสิงหาคมนี้ เขาก็เลยอยากจะมีคำถามสักคำถามหนึ่ง ซึ่งผมเองก็ได้ตั้งคำถามไว้แล้วผมเห็นว่า ถ้า สนช. เอาด้วย คำถามนี้จะเป็นการสร้างความประนีประนอม ประคับประคอง ให้บ้านเมืองก่อนเปลี่ยนถ่ายไปสู่ประชาธิปไตยแบบสากลนั้น ท่านประธานก็สบายใจ ผมเองก็สบายใจ ประชาชนทั้งประเทศก็สบายใจว่า เออ ทั้งคนที่มาจากการเลือกตั้ง ทั้งคนที่มาจากทุกสาขาอาชีพและฝ่ายความมั่นคง เขาเห็นด้วยนะว่าคนที่จะมาเป็นนายกรัฐมนตรี น่าจะมาจากรัฐสภา อย่างนี้เขาไปเขียนรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมขึ้นมาปั๊บ นี่คือเสียงส่วนใหญ่ของคนทั้งประเทศ ไม่ใช่ กรธ. มโนขึ้นเอาเอง เพราะฉะนั้นผมถือว่าคำถามวันนี้ของ สปท. หรือความเห็นของ สปท. ที่จะเสนอไปยัง สนช. นั้นมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งครับ ท่านประธาน ดังนั้นผมอยากให้ท่านสมาชิกทั้งหลายได้โปรดพิจารณาคำถามที่จะเสนอไปยัง สนช. เป็นสำคัญ เป็นประโยชน์ต่อประเทศชาติและเป็นประโยชน์ต่อประชาชน ให้มาแล้ว ไม่เอาได้อย่างไรครับท่านประธาน เสียตายครับท่านประธานครับ

ร้อยเอก ทินพันธุ์ นาคะตะ (ประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ) :
เชิญท่านกษิต

นายกษิต ภิรมย์ : ท่านประธานครับ ผม กษิต ภิรมย์ สปท. เบอร์ ๗ ขอขอบคุณท่านประธานอีกครั้ง ผมดูในรัฐธรรมนูญ (ฉบับชั่วคราว) มาตรา ๓๙/๑ บอกให้ลงประชามติเรื่องร่างรัฐธรรมนูญครับ ไม่ได้บอกให้มีลงประชามติข้อที่ ๒ หรือข้อที่ ๓ ดังที่ท่านมีชัยได้เสนอต่อสาธารณชน แล้วถ้าเผื่อจะอ้างถึงรัฐธรรมนูญ ฉบับที่ ๒ ของท่านมีชัย ยังไม่ผ่านประชามติครับ ก็ยังมีผลบังคับใช้ไม่ได้ ผมก็ไม่ทราบว่าจะของผมโดยเฉพาะท่านประธาน กรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปการเมืองนั้นพูดถึงรัฐธรรมนูญฉบับไหนครับ ถ้าเผื่อเป็นฉบับชั่วคราว ไม่มีข้อที่ ๒ ครับ ใช้อำนาจอะไรของท่านมีชัย แล้วเราจะไปทำในสิ่งที่มันไม่มีอยู่ในรัฐธรรมนูญชั่วคราวได้อย่างไร ส่วนร่างรัฐธรรมนูญของท่านมีชัย ฉบับที่ ๒ นั้น ยังไม่ผ่านประชามติครับ อ้างไม่ได้ครับ ผิดกฎหมายครับ ไม่มีหลักกฎหมายใด ๆ ที่เขาจะทำได้ครับ ต้องขอความกระจ่างในเรื่องนี้เสียก่อนครับ แล้วถ้าเผื่อผมถูกต้องตามมาตรา ๓๙/๑ ของรัฐธรรมนูญ (ฉบับชั่วคราว) มีข้อ ๒ ไม่ได้ครับท่านประธาน ขอขอบคุณครับ

ร้อยเอก ทินพันธุ์ นาคะตะ (ประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ) :
ขอเรียนเชิญท่านคำณูณ แล้วก็ท่านเฉลิมชัยต่อไปนะครับ

นายคำณูณ สิทธิสมาน : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ กระผม คำณูณ สิทธิสมาน สมาชิกสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ การที่เปิดโอกาสให้มีคำถามที่ ๒ มีหรือไม่มีก็ได้สุดแท้แต่สภาพนิติบัญญัติแห่งชาตินั้น เป็นไปตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) ซึ่งเพิ่งมีผลใช้บังคับ เมื่อวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๕๙ นี้ครับ ขออนุญาตท่านประธานอ่านนะครับว่า ความจะเป็น ในมาตรา ๔ ของรัฐธรรมนูญ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) นี้ ให้เพิ่มเติมมาตรา ๓๙/๑ เป็น วรรคสี่ วรรคห้า

พรรคหก พรรคเจ็ด พรรคแปด พรรคเก้า พรรคสิบ พรรคสิบเอ็ด และพรรคสิบสอง ความที่เรา
จะต้องมาอภิปรายกันในวันนี้ อยู่ในมาตรา ๓๙/๑ พรรคเจ็ด ซึ่งมีผลใช้บังคับแล้วครับ
ท่านประธาน ขออนุญาตอ่านเพื่อท่านสมาชิกจะได้เข้าใจตรงกันว่าการจัดให้มีการออกเสียง
ประชามติ ให้ออกเสียงประชามติว่า จะให้ความเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบร่างรัฐธรรมนูญนั้น
ทั้งฉบับ โดยต้องกระทำในวันเดียวกันทั่วราชอาณาจักร ในการนี้สภานิติบัญญัติแห่งชาติ
จะมีมติเสนอประเด็นอื่นใดไม่เกินหนึ่งประเด็นที่สมควรให้คณะกรรมการการเลือกตั้งจัดให้มี
การออกเสียงประชามติเพิ่มเติมว่าจะให้ความเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบพร้อมไปในคราวเดียวกัน
ด้วยก็ได้ -----

ขีดเส้นใต้ตรงประโยคที่ผมอ่านมาเมื่อสักครู่นี้ นะครับ สภานิติบัญญัติแห่งชาติจะมีมติเสนอประเด็นอื่นใด ไม่เกินหนึ่งประเด็นที่สมควร ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งจัดให้มีการออกเสียงประชามติเพิ่มเติมว่าจะให้ความเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบพร้อมไปในคราวเดียวกันด้วยก็ได้ต่อไปนะครับ แต่ทั้งนี้ต้องเสนอภายในสิบวันนับแต่วันถัดจากวันที่ได้รับแจ้งจากคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญตามวรรคสาม และประโยคต่อไปนี้เกี่ยวข้องกับสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศโดยตรงนะครับ ซึ่งท่านประธานได้กรุณาอ่านตั้งแต่เบื้องต้นแล้ว เพื่อประโยชน์แห่งการนี้ ให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติรับฟังความคิดเห็นของสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศประกอบการพิจารณาด้วย นี่คือนิติบัญญัติแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ ซึ่งมีการแก้ไขเพิ่มเติมเป็นครั้งที่ ๒ มีผลใช้บังคับวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๕๙ ครับ แต่ถ้าท่านประธานจะกรุณา ผมขออนุญาตให้ความเห็นไปว่าหากจะมีคำถามประชามติจาก สนช. ในครั้งนี้ก็จะมีผลสำคัญอย่างยิ่ง ซึ่งจะมีผลต่อร่างรัฐธรรมนูญที่ประชาชนจะลงประชามติเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบด้วย กล่าวคือก็ต้องรบกวนท่านประธานได้เปิดรัฐธรรมนูญฉบับชั่วคราวไปที่มาตรา ๓๗/๑ ครับ ซึ่งมาตรา ๓๗/๑ นี้ เป็นการแก้ไขเพิ่มเติมครั้งแรก ครั้งที่ ๑ มีผลใช้บังคับเมื่อวันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๕๘ มาตรา ๓๗/๑ นี้ พุดถึงกรณีที่ในขณะที่นั้นยังมีสภาปฏิรูปแห่งชาติอยู่ ก็คือ นอกจากจะให้มีการลงประชามติรับหรือไม่รับร่างรัฐธรรมนูญ ฉบับกรรมาธิการยกร่างรัฐธรรมนูญที่กระผมเป็นสมาชิกอยู่ด้วย ท่านหนึ่งแล้ว ก็ยังเปิดโอกาสให้ทั้ง ๒ สภา อาจจะมีคำถามสภาละ ๑ คำถาม คือ สปท. กับ สนช. และให้คณะรัฐมนตรีอนุมัติ ผลของการตอบประชามติของประชาชนในคำถามที่ ๒ และคำถามที่ ๓ นั้น รัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๗/๑ บัญญัติไว้อย่างนี้ครับ ในกรณีที่คณะรัฐมนตรีเห็นชอบให้มีการออกเสียงประชามติในประเด็นเพิ่มเติมตามมาตรา ๓๗ วรรคสี่ และเสียงข้างมากของผู้ออกเสียงประชามติ เห็นชอบด้วยกับประเด็นดังกล่าว และให้มีผลให้บทบัญญัติของร่างรัฐธรรมนูญไม่สอดคล้องกับผลการออกเสียงประชามติ ให้คณะกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญดำเนินการแก้ไขร่างรัฐธรรมนูญในส่วนที่เกี่ยวข้องให้สอดคล้องกับผลการออกเสียงประชามติให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวัน นับแต่วันประกาศผลการออกเสียงประชามติ แล้วส่งร่างรัฐธรรมนูญดังกล่าวให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาว่าเป็นการชอบด้วยกับผลการออกเสียงประชามติแล้วหรือไม่ ซึ่งศาลรัฐธรรมนูญต้องพิจารณาให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับร่างรัฐธรรมนูญ ก็จะมีต่อเนื่องไป กระผมคิดว่าเพื่อนสมาชิกอาจจะเปิดอ่านได้เองครับ ถามว่ามาตรา ๓๗/๑ ยังมีผลอยู่หรือไม่ตอบได้ว่ายังมีผลสมบูรณ์อยู่ครับ เพราะว่าในมาตรา ๓๗/๑ วรรคสี่สอง ที่แก้ไขเพิ่มเติมในครั้งที่ ๒ และมีผลเมื่อวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๕๙ นั้น ระบุไว้ว่าในกรณีที่สภานิติบัญญัติแห่งชาติเสนอประเด็นเพิ่มเติมให้นำมาตรา ๓๗/๑ มาใช้บังคับโดยอนุโลม นั่นก็หมายถึงว่า อนุโลมนี้ก็คือนี่คือว่าเมื่อไม่มีกรรมาธิการยกร่างรัฐธรรมนูญแล้ว ก็ให้ใช้กรรมการร่างรัฐธรรมนูญแทน ในเมื่อไม่มี ๒ คำถาม มี ๑ คำถาม ก็ให้ใช้ ๑ คำถามแทน แต่ผลที่จะเกิดขึ้นนั้น มีผลใหญ่หลวงครับ กล่าวคือ

๑๒

สปท. ๑๖/๒๕๕๙ เป็นพิเศษ

ภัชภิชา ๗/๒

ถ้ามีการตั้งอีกคำถามหนึ่งก็จะมีผลว่า คำถามที่ ๑ รับร่างรัฐธรรมนูญฉบับ กรธ. หรือไม่
คำถามที่ ๒ จะเป็นคำถามของท่านอาจารย์วันชัย ของท่านเลิศรัตน์ หรือของท่านใดก็ตามสุดท้าย
ที่ สปท. และ สนช. จะมีมติในวันที่ ๗ เมษายน นะครับ ถ้าประชาชนเห็นชอบด้วย และประชาชน
รับร่างรัฐธรรมนูญ กรรมการร่างรัฐธรรมนูญก็ต้องมาดูครับว่า ร่างรัฐธรรมนูญนั้นสอดคล้อง
กับผลการประชามติในอีกคำถามหนึ่งหรือไม่ ถ้าไม่สอดคล้องด้วยประการใด ๆ ก็ตามแต่

- ๘/๑

กรรมการร่างรัฐธรรมนูญก็ต้องปรับปรุงแก้ไขร่างรัฐธรรมนูญให้สอดคล้องกับผลประชามติ ภายใน ๓๐ วัน จากนั้นก็ส่งให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาว่าสอดคล้องแล้วหรือยัง ศาลรัฐธรรมนูญ มีเวลาพิจารณา ๓๐ วัน ถ้าศาลรัฐธรรมนูญเห็นว่าได้มีการแก้ไขให้สอดคล้องกับผลการออกเสียง ประชามติแล้ว ก็ให้ดำเนินการในขั้นต่อไป ถ้าศาลรัฐธรรมนูญเห็นว่ายังแก้ไขแล้วไม่สอดคล้อง กับผลการประชามติ ก็ให้กลับมาที่กรรมการร่างรัฐธรรมนูญดำเนินการให้เสร็จภายใน ๑๕ วันต่อไป อันนี้ก็จะ เป็นกระบวนการที่ท่านประธานได้กระทำการถูกต้อง สมบูรณ์แล้วครับ กับการเรียกประชุมวันนี้ เป็นไปตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ ทั้งฉบับแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๑) และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) ซึ่งมีผลบังคับใช้แล้ว กราบขอบพระคุณครับ

ร้อยเอก ทินพันธุ์ นาคะตะ (ประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ) :
ขอบคุณครับ ต่อไปขอเรียนเชิญ พลอากาศตรี เฉลิมชัย เครืองาม

พลอากาศตรี เฉลิมชัย เครืองาม : ขอขอบคุณท่านประธานครับ การประชุมวันนี้ มีการถ่ายทอดออกอากาศ แล้วก็เชื่อว่าขณะนี้สื่อมวลชนทั้งที่อยู่ในสภาแล้วก็อยู่ทุกที่เขากำลัง สนใจรับฟังอยู่ คำกล่าวทุกอย่างที่เราพูดกันในสภานี้ปรากฏบันทึกเป็นหลักฐานทั้งสิ้น ต้องขอยืนยันอย่างที่ท่านคำนวณได้อธิบายไว้ก่อนหน้านี้ ทุกอย่างที่เรากำลังดำเนินการ อยู่ในวันนี้ถูกต้องตรงตามกฎหมายทุกประการ เป็นไปตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ ไม่มี ขาดตกบกพร่องสิ่งใด ท่านประธานเรียกประชุมได้อย่างถูกต้องตามกฎหมายทุกประการ ต้องขอกราบเรียนว่ารัฐธรรมนูญได้มีการแก้ไข ๒ ครั้ง ครั้งที่ ๑ ตอนนั้นนำมาซึ่งการ เปลี่ยนแปลงในบทบัญญัติบางประการ ให้มีการลงประชามติ แล้วก็มีคำถามเพิ่มเติม การแก้ไข ครั้งที่ ๒ ซึ่งเพิ่งเกิดขึ้นเมื่อเร็ว ๆ นี้ ผมต้องขอขอบคุณทาง สนช. และได้ทราบมาโดยตลอด ว่ามีการพูดคุย มีการเจรจากันบ้างในระดับหนึ่ง เพราะร่างแรกของการแก้ไขรัฐธรรมนูญ ครั้งที่ ๒ ก่อนที่จะนำเข้าสู่ที่ประชุม สนช. นั้น ไม่ได้มีบทบัญญัติให้ สปท. เข้าไปเกี่ยวข้องกับ การตั้งคำถามเพิ่มเติม ๆ ทั้งสิ้น เป็นบทบัญญัติที่ให้อำนาจของ สนช. ตั้งคำถามเพิ่มเติม ผมจำได้ว่าการอภิปราย การพูดคุยกันในสภานั้นเป็นไปด้วยอัธยาศัยถ้อยทีถ้อยอาศัยกัน เป็นอย่างดีระหว่างฝ่ายผู้เสนอร่างรัฐธรรมนูญฉบับแก้ไขและทางที่ประชุม สนช. จนในที่สุด นำมาซึ่งการแก้ไขแปรญัตติในที่ประชุม สนช. ครับ เป็นบทบัญญัติที่มีการแปรญัตติแก้ไข มาแล้ว ผมต้องใช้คำว่า ด้วยความเมตตาของ สนช. และทางฝ่ายผู้เสนอกฎหมาย ทางรัฐบาล ให้มีการแก้ไขเพิ่มเติมแปรญัตติไปว่า ให้รับฟังความคิดเห็นจาก สปท. ประกอบด้วย ถ้อยคำนั้น ไพเราะเป็นอย่างยิ่ง ท่านประธานครับ เพื่อประโยชน์แห่งการนี้ ให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติ รับฟังความคิดเห็นของสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศประกอบการพิจารณาด้วย กล่าวนำ ด้วยคำว่า เพื่อประโยชน์แห่งการนี้ ครับ แล้วไหนเลยที่ประชุมแห่งนี้จะไม่เห็นว่าการที่เราจะ เสนอคำถามเพิ่มหรือคำถามพ่วงไปนั้นเป็นประโยชน์ ผมยืนยันว่าการช่วยกันคิด การช่วยกัน ทำระหว่างแม่น้ำ ๕ สายนั้นเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง สนช. เขายืนยันมาที่จะรับฟังความคิดเห็น

จาก สปท. ถ้า สปท. จะใช้เหตุผลใด หรือจะเล่นแง่ หรือจะคิดเล็กคิดน้อยด้วยเหตุผลประการใดก็สุดแท้แต่ ท่านไม่เห็นประโยชน์ ผมก็เสียใจ แล้วก็ยังนึกว่าเขาอุตสาหะแก้ไขแปรญัตติในที่ประชุมให้แล้ว แต่เราไม่เห็นประโยชน์อันนี้ ผมจึงขออนุญาตเห็นต่าง และถ้าจะต้องมีการลงมติผมก็ยินดี อย่างไรก็ตามแล้วแต่ท่านประธานครับ สิ่งที่เราจะเสนอให้กับ สนช. นั้นจะเป็นความคิดเห็นก็ได้ หรือจะเป็นไปในลักษณะของคำถามเลยก็ได้ สุดแท้แต่ที่ประชุมจะมีมติเห็นเป็นอย่างไร เข้าใจว่า ๒ คำถามที่ทางผู้เสนอญัตติมานั้นตั้งเป็นคำถามไว้สำเร็จเลย แต่อย่างไรก็แล้วแต่ข้อบังคับก็เปิดโอกาสที่จะให้ที่ประชุม สมาชิกท่านใดจะเสนอเป็นความคิดเห็น เป็นญัตติเพิ่มเข้ามาอีกในขณะนี้หรือในอนาคตก็ย่อมได้ ขอให้มีส่วนร่วมแปรญัตติด้วย ขอบพระคุณครับ

ร้อยเอก ทินพันธุ์ นาคะตะ (ประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ) :
ท่านกษิต

นายกษิต ภิรมย์ : ขอขอบคุณครับท่านประธานครับ ผม กษิต ภิรมย์ สปท. เบอร์ ๗ ครับ ขอขอบคุณท่านเพื่อนสมาชิก ท่านคำณูณที่ได้ชี้แจงความคลาดเคลื่อนในความเข้าใจของผมเกี่ยวกับร่างรัฐธรรมนูญนะครับ ก็ต้องขอขอบคุณ ณ ที่นี้ ในการชี้แจงว่าเรามีมาตราเข้ามาใหม่ เมื่อวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๕๙ ก่อนที่ร่างรัฐธรรมนูญของคุณมีชัยจะได้เสนอต่อสาธารณชน เมื่อวันที่ ๒๙ มีนาคม มันช่างเหมาะสมเหม็งอะไรถึงขนาดนั้นนะครับ มันเสมือนกับว่า ผมมาจากแวดวงทางการเมือง มันก็มีอย่างที่ว่าภาษาอังกฤษเขาบอกไว้ก็คือ มันมีโพลีทีกัลเซนส์ (Political Sense) หรือความเป็นสัญชาตญาณของการเป็นสัตว์ทางการเมืองนะครับ ว่ามันรองรับกันแบบนี้ เพื่อจะได้อำนวยให้มีการตั้งคำถามข้อ ๒ ในประชามติเพื่อเหตุผลและเป้าหมายทางการเมือง จะอ้างอย่างไรเพื่อผลประโยชน์ของประเทศชาติก็ได้ ก็ถูกต้องนะครับ แต่มันมีข้อเสนออยู่แล้วที่จะให้คนนอกเข้ามาเป็นนายกรัฐมนตรี แล้วก็มีข้อเสนอที่กำลังเขียนหรือร่างกันมาเพื่อจะให้วุฒิสภาที่ไม่ได้เป็นสภาที่มาจากการเลือกตั้งโดยประชาชนจะมีส่วนร่วมในการที่จะลงคะแนนให้ความเห็นชอบกับตัวนายกรัฐมนตรีคนนอกที่ไม่ได้เป็นผู้แทนราษฎรด้วย เราคงไม่ได้มีความไร้เดียงสาจนถึงขนาดนั้นนะครับ แล้วก็ผมก็อยากจะให้สังคมนั้นเป็นประชาธิปไตย ก็อยากจะให้ทำอะไรที่มันยึดโยง กับประชาชนเป็นสำคัญ เราคงไม่ใช่เด็กเมื่อวานซืน แล้วก็คิดอ่านอะไรกันแล้วมองไม่เห็นเป้าหมายหรือว่าเจตนา

ส่วนประเด็นสุดท้ายนะครับ ผมก็ยังเห็นว่ามาตรา ๓๙/๑ ยังคงอยู่ แล้วมันก็มีเพิ่มเติมด้วย มาตรา ๓๙/๗ ก็ขอเรียนถามผู้รู้กฎหมายทั้งหลายว่ามันขัดกันหรือเปล่า ผมก็ยังยืนยันว่าประชามตินั้นมันควรจะมุ่งไปที่ร่างรัฐธรรมนูญ การเสนอมาตรา ๓๙/๗ ขึ้นมาเมื่อวันที่ ๒๑ มีนาคม นั้น มันดูไม่ค่อยจะเป็นสิ่งที่ถูกต้อง เพราะว่ามันไม่ได้มีการปรึกษาหารือจะบอกแค่แม่น้ำ ๕ สาย ก็แน่นอนครับ อำนาจมันกระจุกตัว มันไม่ได้มีการรับรู้อย่างกว้างขวางโดยประชาชนตั้งแต่แรก กฎหมายจะเขียนอย่างไรก็ได้ เพราะอำนาจมันกระจุกตัว ประชาชนก็ต้องรับ อันนี้มันก็เป็นเรื่องธรรมดา แต่ทำไว้นะครับ แล้วก็ทำกันแบบนี้ มันก็จะสร้างประเด็นปัญหาทางการเมืองขึ้นมาในอนาคต ผมคิดว่าเราไม่ได้มีภาระหน้าที่แค่วันนี้หรือจนถึงวันที่ ๗ สิงหาคม เรามีภาระหน้าที่ต่อสังคมไทยโดยองค์รวมนะครับ อันนี้ต้องคิดอันนี้ให้ลึกซึ้งเท่าที่ตนเองนะครับ ผมขอพูดไว้แค่นี้และคงจะไม่ต้องมาพูดกันอีก เดี่ยวจะเป็นการทะเลาะเบาะแว้งกัน แต่ก็ขอวิงวอนเพื่อนสมาชิกทุกท่านผ่านท่านประธาน อย่าทำอะไรที่จะทิ้งไว้ให้เป็นปัญหาการบ้านการเมืองโดยใช้เหตุนะครับ อันนี้เป็นเรื่องที่สำคัญยิ่งขอกราบขอขอบคุณครับท่านประธาน

ร้อยเอก ทินพันธุ์ นาคะตะ (ประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ) :
ขอขอบคุณครับ ขอเชิญท่านคำณูณ

๑๖

สปท. ๑๖/๒๕๕๙ เป็นพิเศษ

ณัฐชนก ๙/๒

นายคำณูณ สิทธิสมาน : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ กระผม คำณูณ สิทธิสมาน สมาชิกสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ต้องกราบขออภัยท่านประธาน และที่ประชุมและท่านผู้อภิปรายก่อนหน้านี้นะครับ กระผมไม่มีเจตนาที่จะตอบโต้ใด ๆ ทั้งสิ้นนะครับ แต่ว่าอยากให้เกิดความเข้าใจร่วมกันว่า เรื่องคำถามประฆามติ คำถามที่ ๒ หรือในอดีตอาจจะมีคำถามที่ ๓ ด้วยนั้น ไม่ใช่เพิ่งเกิดขึ้น และมีผลใช้บังคับวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๕๙ ก่อนที่ร่างรัฐธรรมนูญฉบับท่านอาจารย์มีชัย ฤชุพันธุ์ จะเผยแพร่ครับ ไม่ใช่คอนสไปเรซี ทีโอรี (Conspiracy Theory) ไต ๆ ทั้งสิ้น แต่ว่า ท่านประธานครับ แต่เดิมรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๗ (ฉบับชั่วคราว) นี้่นะครับ ไม่มีบทบัญญัติเกี่ยวกับการทำประชามติร่างรัฐธรรมนูญ -----

- ๑๐/๑

เพียงแต่ว่าเมื่อดำเนินการร่างรัฐธรรมนูญไป ทุกฝ่ายก็มีความเห็นค่อนข้างจะตรงกันว่า ไหน ๆ รัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๕๐ นี้ก็ผ่านการประชามติจากประชาชนแล้วก็น่าจะเป็นประเพณี ว่ารัฐธรรมนูญฉบับต่อไปก็ควรจะต้องมีการทำประชามติจากประชาชนด้วย จึงมีการแก้ไข รัฐธรรมนูญ ที่จริงก็ตั้งแต่เดือนพฤษภาคม ๒๕๕๘ แล้วก็ผ่านกระบวนการจนมีผลเมื่อวันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๕๘ รัฐธรรมนูญจึงมีมาตรา ๓๗/๑ มาตรา ๓๙/๑ อย่างนี้ครับ แล้วจนปัจจุบันก็ยังพิมพ์ฉบับอัปเดต (Update) ล่าสุดไม่ทัน มันเป็นเรื่องที่ดำเนินมาตั้งแต่เกือบ ๆ หนึ่งปีแล้ว และไหน ๆ ในขณะนั้นความคิดของรัฐธรรมนูญปี ๒๕๕๐ ของ ส.ส. ของรัฐบาล ของ คสช. นั้นกระผมคาดเดาเอาเองว่าท่านก็คงคิดว่าในเมื่อจะจัดประชามติเสียเงินเสียทอง ทั้งที่หนึ่งแล้ว แทนที่จะจัดประชามติว่าควรรับหรือไม่รับร่างรัฐธรรมนูญฉบับนั้น สมควรที่จะมีคำถามใดพ่วงไปด้วยหรือไม่ ซึ่งคำถามนั้นก็ไม่ได้จำกัดว่าจะต้องเป็นคำถามที่เกี่ยวกับการเมือง หรือคำถามที่เกี่ยวกับร่างรัฐธรรมนูญ แต่ก็ได้ร่างรัฐธรรมนูญเอาไว้ เขียนเอาไว้ว่า ในกรณีที่คำถามที่ประชาชนตอบมานอกเหนือไปจากคำถามรับหรือไม่รับร่างรัฐธรรมนูญ แล้วนี้เกิดเป็นผลที่เกิดไปขัดหรือแย้งกับร่างรัฐธรรมนูญที่ประชาชนลงมติรับแล้ว ก็จัดให้มีกระบวนการที่กรรมาธิการยกร่างรัฐธรรมนูญในขณะนั้นจะต้องนำมาแก้ไขให้สอดคล้องกัน ให้ศาลรัฐธรรมนูญตรวจสอบให้แก้ไขให้สอดคล้องกัน อันนี้ก็เป็นที่บัญญัติเดิมที่มีมาเกือบ ๑ ปีแล้วทั้งสิ้น การแก้ไขเพิ่มเติมในครั้งนี้ก็เพียงแค่แก้ไขจาก ๒ คำถามเป็นเหลือไม่เกิน ๑ คำถาม แล้วก็เปลี่ยนจากคณะกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญเป็นคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญเท่านั้นครับ กระผมอยากให้เกิดความเข้าใจกัน แล้วกระผมเคารพความคิดเห็นของเพื่อนสมาชิกทุกท่านครับ ถ้าท่านเห็นว่าไม่ควรที่จะต้องตั้งคำถามในการประชามติ กระผมก็เสนอแนะนะครับว่าท่านก็สามารถเสนอญัตติต่อท่านประธาน เสนอเป็นญัตติ ปากเปล่าก็ได้ว่าเห็นควรที่จะเสนอแนะไปยัง ส.ส. ว่าไม่ควรตั้งคำถามในการประชามติ โดยอาศัยข้อบังคับสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ พ.ศ. ๒๕๕๙ ข้อ ๔๕ ญัตติที่ไม่ต้อง เสนอล่วงหน้าเป็นหนังสือ ซึ่งท่านประธานก็อาจจะกรุณาวินิจฉัยตามข้อ ๔๕ (๕) ญัตติ ที่ประธานอนุญาตตามที่เห็นสมควร แต่ละญัตติก็มีผู้รับรองเพียง ๕ คนเท่านั้น เราก็จะได้ ก้าวเข้าไปสู่กระบวนการประชุม ผู้ที่เสนอญัตติทั้ง ๒ ญัตติก็จะได้รับรายงานต่อที่ประชุม ผู้ที่ เตรียมพร้อมอภิปรายสนับสนุนอย่างกระผมก็จะได้รับพร้อมที่จะอภิปรายต่อไป แต่ท่านที่เห็นว่า ไม่ควรตั้งคำถามท่านก็เสนอญัตติขึ้นมาเพื่อที่สมาชิกจะได้รับรองหรือไม่รับรองก็สุดแท้แต่ และเมื่อถึงที่สุดก็จะได้มีกระบวนการลงมติเป็นขั้นตอนต่อไป กระผมว่าการประชุมก็จะได้ เดินหน้าไปได้ กราบขอบพระคุณครับ

ร้อยเอก ทินพันธุ์ นาคะตะ (ประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ) :
ท่านนิกรครับ

นายนิกร จำนง : ท่านประธานที่เคารพครับ คือการเสนอญัตตินี้ก็เป็นเรื่อง
 ที่สมควรทำ ที่ผมเสนอเมื่อสักครู่นี้คือให้เป็นไปตามรูปแบบที่มันควรเป็น ส่วนผลนั้นพอจะ
 อ่านออกมันจะเป็นอย่างไร ผมเรียนว่าอย่างนี้ครับ ที่จริงแล้วผมได้สงวนความเห็นไว้ใน
 คณะกรรมาธิการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศการเมือง แล้วก็บอกท่านกษิตด้วยนะครับ
 ขออนุญาตที่เอ่ยนามว่าเราจะไม่ออกไปแถลงกับสื่อข้างนอก ที่เป็นอย่างนั้นก็เพราะว่า
 มันเป็นความเห็นที่แรงอยู่นะครับ เป็นความเห็นที่แรงก็กลัวจะกระทบกระเทือนกับสภา
 แต่ตอนนี้อาจจะต้องอธิบายกันนิดหนึ่ง เกรงว่าเหมือนเราไม่เข้าใจกระบวนการ มันเป็น
 ความเห็นต่างเท่านั้นเอง และคิดว่าเป็นความเห็นเล็ก ๆ ผมพูดได้ว่าให้บันทึกไว้ในที่ประชุม
 กรรมาธิการและบันทึกไว้ว่าไม่เห็นด้วยครับ ประเด็นเป็นอย่างนี้ครับ เหมือนอย่างท่านสมาชิก
 ได้กล่าวแล้วก็คือผมฟังตอนแก้รัฐธรรมนูญเข้ามานี้ ท่านรองวิษณุ ขออนุญาตที่เอ่ยนาม
 ท่านเป็นคนนำเรื่องเข้ามา และท่านได้แถลงชัดในนั้นไม่มี -----

ท่านยังอธิบายเสียด้วยซ้ำว่าทำไมถึงไม่มีคำถามจาก สปท. เพราะว่าเดิมเป็น สปท. อยู่นะครับ ตามเดิมที่ว่าให้ตั้งมา ๑ คำถาม แล้วก็ สนช. ๑ คำถาม ท่านก็อธิบายเสร็จว่าทำไมถึงไม่มี แต่ว่าสิ่งเหล่านี้แสดงว่าที่รัฐบาลตั้งธงมาว่าจะมีการแก้รัฐธรรมนูญเพื่อให้มีการทำประชามติที่ว่า ไม่ได้มี สปท. เราอยู่ด้วย เพราะว่าเราไม่เกี่ยวข้องตั้งแต่ต้น แต่ว่ามีการมาเปลี่ยนแปลงที่นี้ ที่สภาแห่งนี้ ไม่ได้มาจาก ครม. ชัดเจนนะครับ ผมก็เป็นห่วงครับ ผมเป็นห่วงว่าการมาเปลี่ยนแปลงตรงนี้มองด้านหนึ่งเป็นการให้เกียรติ ใช่ แต่อีกด้านหนึ่ง เช่น ผมยกตัวอย่างว่า ถ้าหากว่าถ้าเราให้ความเห็นไป ถามว่าผู้ตัดสินใจที่จะใช้คำถามนี้เป็นเราหรือไม่ เป็นสภาแห่งนี้หรือไม่ ไม่ เราไม่ได้ เพียงแต่เสนอมาเท่านั้น ที่ท่านประธานเสรีเสนอไปว่าเป็นคำถามที่ควรเป็นอย่างนั้น ควรเป็นอย่างนี้ เป็นการเสนอแนะ เป็นเรื่องที่ดีแล้ว แต่คำถามตรงนี้ ท่านประธานครับ ถ้าสมมุติว่าเหมือนอย่างที่ว่า ไหน ๆ ก็พูดกันแล้ว การที่ว่ามีประเด็นมาแล้วไปที่ กรธ. ที่บอกว่า เป็นแม่น้ำ ๔ สาย เป็นความเห็นแม่น้ำ ๔ สาย ผมก็เป็นสมาชิกของแม่น้ำสายหนึ่ง ผมไม่เห็นรู้เรื่องเลย ว่าประเด็นต่าง ๆ ที่เสนอไปให้ กรธ. ตรงนั้นเป็นความเห็น เราได้มาประชุมกันใหม่ที่เราคิดว่าเราจะเสนอความเห็นอย่างนี้ แล้วไปร่วมกับแม่น้ำสายอื่นหรือเปล่า แต่ออกมาเป็นแม่น้ำ ๔ สาย ประเด็นคำถามก็เหมือนกัน เช่น คำถามออกมาแล้วไปสอดคล้องกันเหมือนที่ท่าน ขออนุญาตที่เอ่ยนามท่านกษิต ผมมองในเชิงการเมือง คือผมมีสิทธิที่จะมองแบบนี้ ผมเป็นตัวแทนฝ่ายการเมืองเข้ามา ถ้าเป็นความเห็นแบบนี้เสนอขึ้นมาแล้วก็วางมูมไว้เสร็จ เราก็กลายเป็นเหมือนกับว่าเป็นบางอย่างแล้วผมรักสภาแห่งนี้ เพราะว่าคำถามตรงนี้สิ่งที่จะเกิดขึ้นก็คือจะทำให้รัฐธรรมนูญไม่จบจะเป็นค้างต่อไปอีก แล้วก็พอมีการลงแล้วก็กลับมาแก้ ขณะนี้รัฐธรรมนูญถือว่าจบแล้ว มีการคุยกันแล้ว มีการถอย มีการเดินหน้า มีการขอร้องกันแล้ว มีการจัดแล้ววาระยะเปลี่ยนผ่านเป็นอย่างไร จบแล้ว ประชาชนก็พิจารณา แต่ถ้าเป็นแบบนี้ ไม่จบ แล้วกลับมาไม่กลับไปหาประชาชนอีกแล้ว ถ้าสมมุติประชาชนเกิดความกังวลตรงนี้ และถ้าสมมุติตรงนี้ขยายผลเป็นความขัดแย้ง เราจะรับผิดชอบกันขนาดไหน ในเมื่อเราไม่ได้เป็นคนตั้งคำถาม เราจะกลายเป็นสภาหน้าไฟหรืออย่างไร ผมเป็นห่วงตรงนี้ ผมเลยไม่กล้าให้ความเห็นต่อสื่อ ต่ออะไร ก็ปิดเงียบกันไว้ ก็ตรงนี้เรารับผิดชอบร่วมกัน ผมเพียงแต่เป็นห่วง ก็เสนอความเห็นเล็ก ๆ ไว้แล้วก็ให้เขาบันทึกไว้ในบันทึกการประชุมของกรรมาธิการเท่านั้นเอง ผมเชื่อว่าคงจะมีการถามไป แต่ผมเพียงแต่ว่าอีกด้านหนึ่ง เหยี่ยมนันมี ๒ ด้านเสมอ ผมก็แค่ติติงไว้สำหรับสภาของเรา เป็นห่วงว่าเราจะกลายเป็นไปรับภาระ ถ้าเป็นบวก็ไม่ใช่ไร แต่ถ้าเกิดมีปัญหาขึ้นต่อเนื่องไปจากคำถามนี้ ซึ่งผมเชื่อว่าน่าจะมีแน่ แล้วจะรับผิดชอบกันอย่างไร ก็แค่นั้นเองครับ ก็แล้วแต่ที่ประชุมว่าจะเลยไปเลยก็ได้ ไม่ต้องตั้งญัตติก็ได้ เพราะตั้งไปผลก็เหมือนกัน แต่ผมเห็นว่าเป็นเรื่องที่สำคัญต่อการตั้งคำถาม แต่การให้ความเห็นไปเห็นชอบด้วยว่าความเห็น ๕ อย่าง ๕ ประเด็น ที่ท่านประธานเสรีนำเสนอ ผมเห็นว่าดีแล้ว แต่การตั้งไปด้วยมันจะไปเมอร์จ (Merge) กับอะไรก็ไม่รู้ แล้วก็บอกแม่น้ำ ๒ สาย

เห็นด้วยกันมาแบบนี้ก็เลยต้องเอาแบบนี้ ก็เลยไปวางไว้ ผมไม่รู้จะเป็นอะไรต่อจากนี้ ก็นำเรียนด้วยความเคารพครับ ผมคงจบลงแค่นี้ครับ ขอบพระคุณครับ

ร้อยเอก ทินพันธุ์ นาคะตะ (ประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ) :
ขอบคุณครับ ผมขออนุญาตดำเนินการตามระเบียบวาระเลยนะครับ ขอเรียนเชิญท่าน พลเอก เลิศรัตน์

พลเอก เลิศรัตน์ รัตนวานิช : กราบเรียนท่านประธานสภาที่เคารพ ท่านสมาชิกสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ กระผม พลเอก เลิศรัตน์ รัตนวานิช สมาชิกสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ขอขอบพระคุณท่านประธานที่ได้ให้โอกาสในการเสนอญัตติ และได้ชี้แจงเหตุผลที่เสนอญัตติดังกล่าวตามระเบียบวาระการประชุมในวันนี้ ซึ่งทุกท่านก็ได้ทราบอยู่แล้วนะครับ สำหรับญัตติที่ผมได้นำเรียนต่อท่านประธาน เพื่อเสนอ เป็นความเห็นต่อ สนช. ได้เขียนไว้ว่า เมื่อรัฐบาลที่มาจากการเลือกตั้งทั่วไปครั้งแรกตามรัฐธรรมนูญที่ผ่านประชามติได้เข้าบริหารราชการแผ่นดินแล้ว ให้จัดตั้งคณะกรรมการการปรองดองแห่งชาติ ประกอบด้วยผู้แทนทุกภาคส่วนเพื่อสร้างความปรองดองและสมานฉันท์ให้เกิดขึ้นในหมู่ประชาชน -----

เหตุผลที่เสนอความเห็นหนึ่งนี้ไปให้กับ สนช. ที่จริงทาง สนช. ไม่ได้เปิดรับฟังความคิดเห็น
 แค่จาก สปท. เท่านั้น ทุกวันนี้ผมนั่งรถมาสภาจะมีสปอต (Spot) โฆษณาเชิญชวนให้พี่น้อง
 ประชาชนส่งความเห็นมายัง สนช. ว่าสมควรให้ สนช. ตั้งคำถามในประเด็นอะไร เพื่อ
 ประกอบการทำประชาคมติ เป็นคำถามที่ ๒ ในการทำประชาคมติร่างรัฐธรรมนูญ เพราะฉะนั้น
 ก็เชื่อว่าจะมีความเห็นอีกมากมายหลากหลายที่ส่งไปที่ สนช. เพราะฉะนั้นความเห็นของผม
 ก็เป็นแค่ ๑ ในความเห็นเท่านั้นที่ผมใคร่เรียนเสนอ จากที่ได้ฟังสปอต (Spot) โฆษณาบ่อย ๆ
 ก็มากระตุ้นต่อมว่าเราจะไม่คิดอะไรเสียบ้างเลยหรือ เขายังไปถามประชาชนเลย แล้วก็
 เมื่อวานนี้ในการประชุมวิป (Whip) ของ สปท. ก็จึงได้ลองทดสอบคำถามนี้ ก็ปรากฏว่า
 มีหลายท่านบอกว่าเป็นคำถามที่ดี ที่เหมาะ แล้วก็ได้อุบัติเหตุในการตั้งคำถาม ๕ ข้อ
 ซึ่งที่ประชุมวิป (Whip) เห็นชอบ คำถามที่ผมได้อ่านไปเมื่อสักครู่นี้ก็เข้าข่ายทั้ง ๕ ข้อนั้น
 คือเป็นคำถามที่เกี่ยวข้องกับประชาชนเป็นส่วนใหญ่ เป็นคำถามที่จะเกิดประโยชน์แก่พี่น้อง
 ประชาชน เป็นคำถามที่ไม่ได้สร้างความแตกร้าง หรือแม้แต่จะไปเปลี่ยนแปลงรัฐธรรมนูญ
 นะครับ พวกเราคงตระหนักดีว่าก่อนการเปลี่ยนแปลงอำนาจการปกครอง เมื่อวันที่ ๒๒
 พฤษภาคม ๒๕๕๗ ก่อนหน้านั้นถอยหลังไปประมาณ ๘-๙ ปี เรามีรัฐบาลหลายรัฐบาล
 มีการยึดอำนาจในปี ๒๕๔๙ มีการเปลี่ยนแปลงรัฐบาลในรูปแบบต่าง ๆ ที่สำคัญมีการ
 ประท้วงต่อสู้กันบนท้องถนน บนที่สาธารณะ มีการเข้ายึดสถานที่ราชการมากมายนะครับ
 มีผู้เสียชีวิตในรอบ ๗-๘ ปีกว่าร้อยคน ผู้บาดเจ็บ ๓,๐๐๐-๔,๐๐๐ คน สรุปได้ว่าบ้านเมือง
 บอบช้ำมาก จากนั้นคณะ คสช. ได้เข้ายึดอำนาจการปกครอง เมื่อวันที่ ๒๒ พฤษภาคม
 ๒๕๕๗ เพื่อยุติเหตุการณ์ที่อาจจะนำไปสู่การนองเลือด อาจจะนำไปสู่การที่เราเรียกว่าเป็น
 เฟลสเทท (Failed State) หรือประเทศที่ล้มเหลว จากนั้นก็ได้มีการพยายามยกร่างรัฐธรรมนูญ
 ฉบับที่ ๑ เมื่อไม่ผ่านความเห็นชอบของ สปช. ก็นำมาสู่ฉบับที่ ๒ โดย กรธ. ซึ่งรัฐธรรมนูญที่เรา
 ได้รับเมื่อ ๒ วันนี้อย่างไรก็ได้เขียนไว้อย่างมาก เป็นเจตนารมณ์ของการเขียนรัฐธรรมนูญ
 ที่ผมคิดว่ายาวที่สุด รัฐธรรมนูญสั้นแต่เจตนารมณ์ยาวนะครับ ประมาณ ๒ หน้ากว่า
 ได้พยายามบรรยายให้เห็นถึงสภาพของประเทศที่นำมาสู่การที่ต้องมีการยกร่างรัฐธรรมนูญ
 ฉบับใหม่ขึ้นแน่นอนครับ ได้กล่าวถึงความแตกแยกของชนในชาติ กล่าวถึงการต่อสู้กัน
 เอาชีวิตกัน การแบ่งฝ่าย แบ่งพรรคแบ่งพวก แบ่งกลุ่ม แบ่งสี การมีอุดมการณ์ที่ต่างกัน
 การไม่ยอมรับในกฎหมาย ความไม่สามารถในการบังคับใช้กฎหมาย บ้านเมืองไร้ชื่อไร้แป
 นั้นคือภาวะที่เกิดขึ้นกับประเทศไทย ผมจึงคิดว่าเมื่อเกิดเหตุการณ์อย่างนี้ในหลาย ๆ
 ประเทศเขาทำอะไร เขาก็ต้องหาทางสร้างความปรองดอง สร้างความสมานฉันท์ การเข้ามา
 ยึดอำนาจก็เป็นส่วนหนึ่ง การยกร่างรัฐธรรมนูญขึ้นใหม่ก็เป็นส่วนหนึ่ง แต่ทั้ง ๒ เรื่องนี้
 อาจจะไม่ได้นำไปสู่การเป็นประเทศที่กลับไปสู่ประเทศที่มีความปรองดอง มีความสมานฉันท์
 ประเทศที่พร้อมจะเดินหน้าพัฒนาไปสู่กลายเป็นประเทศที่เจริญพัฒนาทัดเทียมกับอารยประเทศ

ความพยายามในการสร้างความปรองดองของกลุ่มบุคคลในประเทศถามว่าเคยมีไหม เคยมี
ผมเองเป็นหนึ่งในคณะกรรมการปรองดองเพื่อสร้างความสมานฉันท์ของรัฐสภา เมื่อ
พุทธศักราช ๒๕๕๓ ซึ่งสมัยนั้น ท่าน สปท. ๗พณฯ ชัย ชิตชอบ ขออนุญาตที่เอยนามท่าน
เป็นประธานรัฐสภา ท่านได้ตั้งคณะกรรมการชุดนี้ขึ้นมา ผมได้รับมอบหมายให้เป็นประธาน
อนุกรรมการพิจารณาด้านกฎหมายและรัฐธรรมนูญ ว่าตรงไหนที่มันเป็นปัญหาในเรื่องของ
ความปรองดองบ้าง แต่สุดท้ายเมื่อทำกันจนแล้วเสร็จ ส่งไปให้รัฐบาล รัฐบาลก็ไม่ได้ทำอะไรต่อ
ก็เลยจบไป แล้วเราก็ยังเห็นมีคณะกรรมการที่ตรวจสอบค้นหาความจริงจากเหตุการณ์ชุมนุม
ที่ทำให้เกิดการสูญเสียจำนวนมากขึ้นอีก ผมจึงคิดว่า เมื่อมาดูรัฐธรรมนูญฉบับนี้ ทั้ง ๒๗๙ มาตรา
ตรงเจตนารมณ์ ตรงคำนำ ก็พูดถึงปัญหาของประเทศ แต่ใน ๒๗๙ มาตราที่บัญญัติไว้
ผมยอมรับว่าเป็นรัฐธรรมนูญที่เขียนได้กระชับ เขียนได้ดี ครอบคลุมทุกเรื่อง ทุกประเด็น
อย่างที่เราได้รับการชี้แจงจากท่านประธาน กรธ. แล้ว แต่สิ่งหนึ่งซึ่งผมพยายามหา พยายามอ่าน
แล้วไม่พบ ก็คือในเมื่อเป็นรัฐธรรมนูญที่มีบทเฉพาะกาล มีเรื่องของการเปลี่ยนผ่าน ๕ ปี
ไว้หลาย ๆ ประเด็น แต่ไม่ได้พูดถึงการสร้างความปรองดอง ความสมานฉันท์ จึงได้นำเรียน
นำเสนอเป็นญัตติต่อท่านประธานว่า ถ้าหากรัฐธรรมนูญฉบับนี้ผ่านประชามติแล้ว
น่าจะพิจารณาให้มีการจัดตั้งคณะกรรมการการปรองดองแห่งชาติ อาจจะเรียกว่า
คณะกรรมการอิสระเพื่อเสริมสร้างความปรองดองและความสมานฉันท์ หรืออะไร
ก็แล้วแต่อาจจะไปตั้งชื่อกันภายหลังขึ้นมาดำเนินการในการที่จะสร้างความปรองดอง
สร้างความสมานฉันท์ นำประเทศให้กลับมาสู่ภาวะของความรัก ความสามัคคี ผมได้เสนอ
ให้รัฐบาลใหม่ที่มาจากการเลือกตั้ง หลังการเลือกตั้งทั่วไปแล้วเป็นผู้ดำเนินการ
เพราะผมเชื่อว่ากรรมการชุดนี้ต้องใช้เวลาพอสมควร ๓ ปี ๕ ปี ถ้าจะให้รัฐบาล
ชุดปัจจุบันตั้ง ก็อาจจะเร็วเกินไปในขั้นตอนการปฏิบัติ และการยอมรับก็อาจจะน้อยกว่า
ส่วนคณะกรรมการที่เราจะตั้งขึ้นนั้น หน้าที่ที่สำคัญ ก็คือศึกษาถึงปัญหาข้อขัดแย้ง
ต่าง ๆ และจัดทำข้อเสนอแนะต่อรัฐบาล ต่อสภา ถึงแนวทางในการแก้ไขปัญหาเหล่านั้น
หลาย ๆ ประเทศที่เขารบราฆ่าฟันกัน ฆ่ากันเอง ตายเป็นหมื่น เป็นแสน เป็นล้าน
เขาก็ยังกลับมาเป็นประเทศที่มีสันติสุขได้ในวันนี้ เพราะฉะนั้นผมเชื่อว่าคนไทยนี้รักกัน
เพียงแต่อาจจะมีความแตกต่างกัน ในบางเรื่องบางสิ่ง เพราะฉะนั้นถ้าเรามีการถอยกลับ
ไปดูปัญหาเหล่านั้น มีการเยียวยาในระดับหนึ่ง จะนิรโทษกรรมอย่างไร จะอภัยโทษอย่างไร
จะดำเนินการอย่างไรกับผู้ที่อยู่ในคุก ในตาราง หรือผู้ที่ยังอยู่ในคดีความอยู่ ถึงระดับไหน
อย่างไร ก็ให้เป็นเรื่องของการศึกษา ของการเสนอแนะและการตัดสินใจของรัฐบาล
และรัฐสภาที่จะเกิดขึ้นในอนาคต ก็เป็นที่มาที่ผมได้เรียนเสนอญัตติให้ สปท. นำเสนอต่อ
สนช. เป็นแนวทางหนึ่งเท่านั้นนะครับ ตามที่ได้อ่านให้ท่านประธานไปแล้วครับ ขอกราบ
ขอบพระคุณครับ

๒๓

สปท. ๑๖/๒๕๕๙ เป็นพิเศษ

ชมนกัศ ๑๔/๑

ร้อยเอก ทินพันธุ์ นาคะตะ (ประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ) :
ขอบคุณครับ ต่อไปขอเรียนเชิญท่านวันชัย

นายวันชัย สอนศิริ : ท่านประธานที่เคารพ กระผม สปท. วันชัย สอนศิริ
กระผมพร้อมคณะผู้ที่มีรายชื่อรับรองญัตติ ๙๑ ท่าน ได้เสนอขอให้สภาขับเคลื่อนการปฏิรูป
ประเทศพิจารณาคำถามและความเห็นต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติโดยมีสาระสำคัญตาม
หนังสือดังนี้ ซึ่งผมจะกราบเรียนต่อที่ประชุมอย่างย่อ ๆ พอสังเขป

ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) ได้บัญญัติว่า การจัด
ให้มีการออกเสียงประชามติ ให้ออกเสียงประชามตินั้นจะให้ความเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบต่อ
ร่างรัฐธรรมนูญทั้งฉบับ ต้องกระทำกันในวันเดียวกันทั่วราชอาณาจักร ในการนี้ สภานิติบัญญัติ
แห่งชาติจะมีประเด็นคำถามอื่นใดหนึ่งประเด็นไปด้วยก็ได้ แต่ทั้งนี้ให้รับฟังความคิดเห็นของ
สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศประกอบด้วยนั้น กระผมพร้อมสมาชิก ๙๑ ท่านเห็นว่า
กรณีดังกล่าวเป็นเรื่องสำคัญและอยู่ในความสนใจของประชาชน อีกทั้งเมื่อพิจารณาจากร่าง
รัฐธรรมนูญที่คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญจัดทำมาแล้ว เห็นว่ายังมีปัญหาต่อการนำไป
บังคับใช้อันไม่อาจแก้ปัญหาวิกฤตของประเทศได้ จึงขอเสนอญัตติดังกล่าวเพื่อให้ที่ประชุม
พิจารณาคำถามหรือความเห็นต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติเพื่อประกอบการพิจารณาในการตั้ง
คำถามประชามติ ดังนี้ ท่านเห็นด้วยหรือไม่ ที่ในระยะ ๕ ปีแรกนับแต่วันประกาศใช้
รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยนี้ ให้นายกรัฐมนตรีต้องมาจากความเห็นชอบของรัฐสภา
นี่คือญัตติที่ผมได้ยื่นเสนอต่อท่านประธาน ในรายละเอียดประกอบการพิจารณานั้น กระผม
ขอให้ท่านประธานและเพื่อนสมาชิกได้โปรดพิจารณาไปพร้อม ๆ กันด้วยเหตุผลดังที่ผมจะได้
กราบเรียนต่อท่านประธานต่อไปนี้

ท่านประธานครับ เรื่องที่ผมเสนอนี้เป็นเรื่องสำคัญอย่างยิ่งต่อข้อเสนอแนะ
ของท่านประธานที่อ่านมา ๕ ประเด็นนี้ ว่าคำถามนี้จะต้องเป็นคำถามของการเปลี่ยนแปลง
ต่อการแก้ไขปัญหาของประเทศ ผมกราบเรียนต่อท่านประธานว่าท่านประธานลองพิจารณา
ดูนะครับ ในระยะที่มีการเลือกตั้งเสร็จ แล้วกำลังจะเปลี่ยนผ่านถ่ายโอนอำนาจจาก
คณะปฏิวัติไปสู่ระบอบประชาธิปไตย กำลังจะเปลี่ยนจากเด็กมาเป็นหนุ่มสาว ท่านลอง
สังเกตดูว่าเด็กที่กำลังจะขึ้นจากเป็นหนุ่มเป็นสาวนั้น ถ้ามองว่าเป็นพ่อแม่ก็วิตกกังวลกันอยู่
เอาละ มันอาจจะไม่เกี่ยวกับประชาธิปไตยกับเผด็จการ แต่ต้องยอมรับว่าบ้านเมืองที่กำลัง
ถ่ายโอนอำนาจจากเผด็จการแล้วกำลังจะเข้าไปสู่ประชาธิปไตยท่านประธาน ท่านประธาน
ลองเอาน้ำแก้วหนึ่งหรืออะไรก็ได้เทแรง ๆ พรวด เชื้อนกก็ได้ทะเล็ก มันจะฟุ้งกันระเนระนาด
ไปหมด ถ้าเราไม่เตรียมการไว้ให้มันแน่นหนา มันคงแข็งแรง ตรงนี้จึงเป็นเรื่องน่าวิตกกังวล
ในระยะเปลี่ยนผ่าน ถ้าบ้านเมืองเรามันปกติเรียบร้อย มันไม่มีอะไรน่าวิตกกังวลครับ
ผมเชื่อว่าตัวท่านประธานและท่านสมาชิกที่นั่งอยู่ในที่นี้ ที่เรานั่งกันอยู่ตรงนี้นี่รู้แน่ครับว่า
บ้านเมืองเรามันไม่ปกติ ----- ๑๕/๑

เพราะฉะนั้นเมื่อมันไม่ปกติ เรากำลังใช้การเลือกตั้งอันเป็นภาวะปกติ ที่ผมมักจะใช้คำแบบบ้าน ๆ ว่าเป็นประชาธิปไตยจำเลยนี้ เราก็รู้ที่อยู่ว่าจะอะไรจะเกิดขึ้นน่าวิตกกังวลขนาดไหน ถัดตลอดระยะเวลาที่ คสช. เข้ามาบริหารประเทศ แล้วบ้านเมืองมันเข้าที่เข้าทางทุกสิ่งทุกอย่างสงบเรียบร้อย ไม่มีปัญหา ไม่มีปัญหา ไม่มีปัญหา ไม่มีปัญหา มีแต่ความปรองดองรักใคร่ ผมว่าจะประชาธิปไตยเต็มรูปแบบ ๑๐๐ เปอร์เซ็นต์หรือเกินร้อย ผมว่าไม่มีอะไรที่จะต้องมานั่งพูดนั่งวิตกกังวลกัน เพราะฉะนั้นผมเชื่อในหัวใจของท่านประธานและทุก ๆ คนที่นั่งอยู่ในห้องนี้ รวมทั้งประชาชนทั้งประเทศ อาจจะไม่หมดก็ได้ แต่ในที่ที่ท่านไปพบ เขามักจะพูดกันว่าเลือกตั้งแล้วอย่างไร จะมั่นใจได้อย่างไร ผมพูดไปนี่มันเหมือนมโนนะท่านประธาน เอาคนที่ที่มีอำนาจรัฐชาติปดัยดีกว่าว่าเขารับผิดชอบประเทศนี้คือ คสช. เองมีอำนาจเต็ม ๆ เขาคิดเรื่องนี้อย่างไร ผมขออนุญาตต่อท่านประธานครับ ผมไม่แน่ใจว่าเพื่อนสมาชิกได้มีโอกาสอ่านหนังสือของท่านเลขาธิการ คสช. ลงนามโดย พลเอก ฉัตรชัย นาควานิช ฉบับลงวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๕๙ ถึง กรธ. กันครบถ้วนหรือไม่ แต่ถ้าท่านใดได้อ่านแล้วผมขออภัยด้วย แต่ถ้าท่านใดยังไม่ได้อ่านนี้ผมขออนุญาตเอาแบบพอสังเขป เพื่อให้ท่านทั้งหลายได้ตระหนักพวกเราตระหนักนี้มันเป็นพวกอาจจะมโนก็ได้ แต่คนที่เขามีอำนาจแล้วเขาแถลงมา เขาชี้แจงมานี้เป็นเรื่องน่าคิดและมีเหตุผลครับท่านประธาน เขาเขียนอย่างนี้ครับ ขออนุญาตท่านประธานนะครับ เมื่อได้พิจารณาถึงสถานการณ์ของประเทศในทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคม ที่ประชุมยังมีความเห็นว่าเมื่อเข้าสู่ระยะที่ ๓ พุทธศักราช ๒๕๖๐ ตามโรดแมป (Road map) ดังกล่าวก็จะเป็นช่วงเวลาของการเลือกตั้งการจัดตั้งรัฐบาลและการเปลี่ยนผ่านการบริหารประเทศไปสู่ฝ่ายบริหารและฝ่ายนิติบัญญัติคณะใหม่ ซึ่งมีเวลาเท่ากับวาระของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร คือ ๔ ปี จึงมีความเป็นไปได้สูงว่าการเมืองในช่วงเวลานั้นเป็นหัวเลี้ยวหัวต่อของประเทศ ซึ่งอาจประสบปัญหาความรุนแรง ความไม่สงบเรียบร้อย และเกิดเงื่อนไขความขัดแย้งขึ้นใหม่ อันเป็นเรื่องที่ประชาชนทั่วไปไม่พึงประสงค์จะพบเห็นขอต่ออีกนิดครับ นี้เขามีการประชุมกันของแม่น้ำ ๔ สาย ที่ประชุมแสดงความหวังไว้อย่างที่หวังเวลาหลังการเลือกตั้งทั่วไปเป็นการเปลี่ยนผ่านจากการยึดอำนาจเมื่อวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๕๗ ซึ่งเป็นที่ทราบแล้วว่าภายหลังจากนั้นได้มีการตรวจสอบและดำเนินคดีทั้งทางแพ่งและทางอาญาต่อผู้เกี่ยวข้อง แล้วเขาก็บรรยายมากพอสมควร เขาบอกว่าได้ดำเนินการในหลายเรื่องหลายสิ่ง แล้วก็เกิดความสงบเรียบร้อยในระดับหนึ่ง ดังนั้นสิ่งที่ คสช. และรัฐบาลได้ดำเนินการไว้แล้วซึ่งย่อมส่งผลกระทบต่อคนบุคคลบางหมู่บางเหล่าเป็นธรรมดา และกำลังฟื้นฟูดูแลให้เข้ารูปเข้ารอย อาจถูกล้มล้างหรือเปลี่ยนแปลงจนขาดความต่อเนื่อง -----

โดยอาศัยวิธีและกลไกประชาธิปไตยว่ามาจากการเลือกตั้งเป็นข้ออ้าง จึงใช้เสียงข้างมาก
 ในรัฐสภามุ่งเอาชนะคะคานจนเกิดความเปลี่ยนแปลง ความขัดแย้งรุนแรงและความไม่ปกติ
 สุขดังที่เคยเกิดขึ้นมาแล้วและหวนกลับคืนขึ้นมาใหม่ในวงจรเดิม แล้วเขาก็พูดอธิบาย
 ในรายละเอียดพอสมควร ถ้าท่านประธานและที่ประชุมลงไปอ่านดูนะครับ นี่คนที่มีความ
 รัฐชาติปิตัยและกำลังจะเป็นผู้ส่งต่ออำนาจ ถ้าพูดถึงหัวใจเขาแล้วผมว่าเขาก็ดีม ๆ ต่อม ๆ
 เหมือนกัน ดังนั้นจากข้อเสนอของเขา รวมทั้งในหัวใจของท่านทั้งหลายนั้นจึงมักจะมีเสียงพูดกัน
 อย่างที่ผมทราบเรียบร้อยแล้วว่าเลือกตั้งแล้วก็กลับมาเหมือนเดิม บางคนถึงขนาดพูดอย่างนี้
 นะครับว่าอยู่ไปอย่างนี้ ทำบ้านเมืองไปอย่างนี้ แก้อะไรให้มันดีขึ้นหน่อยอย่าเพิ่งเลือกตั้ง
 อยู่ไปอีกสัก ๕ ปี จะจริงหรือจะประชดประชันก็ตามเถอะ แต่นี่คือเสียงสะท้อนของผู้มีอำนาจ
 และในขณะเดียวกันของภาคส่วนประชาชน ท่านประธานที่เคารพครับ แต่อย่างไรก็แล้วแต่
 เราต้องมีการเลือกตั้งแน่ ถ้ารัฐธรรมนูญผ่านประชามติ เราจะได้ ส.ส. ๕๐๐ คนครับ
 ท่านประธาน และเราจะมี ส.ว. จากการสรรหา ๒๕๐ คน ส่วนหนึ่งมาจากประชาชนเลือกตั้ง
 มา ๕๐๐ คน ส่วนหนึ่งมาจากการสรรหาจากหลากหลายสาขาวิชาชีพ รวมแล้วทั้งฝ่าย
 ความมั่นคงด้วยเป็น ๒๕๐ คน ในสภาล่างและสภาบน รวมแล้ว ๗๕๐ คน ตรงนี้คือไฮไลต์
 (Highlight) ที่ผมกำลังจะพูดต่อไปครับท่านประธาน ถ้าทั้งสองส่วนคือทั้ง ส.ส. และ ส.ว.
 หรือรัฐสภามีส่วนร่วมด้วยช่วยกันประคับประคองดูแลแล้วส่งต่อบ้านเมืองให้เป็น
 ประชาธิปไตยที่ยั่งยืน ผมเชื่อว่าการปฏิวัติรัฐประหารควรจะเป็นการกระทำครั้งนี้ครั้งสุดท้าย
 เหมือนที่ พลเอก ประยุทธ์พูดจริง ๆ ครับ ท่านประธานครับ ถาพนายทหารแม่ทัพ นายกอง
 ทุกคนที่นั่งอยู่ในที่นั่งนี้ได้ อยากปฏิวัติกันหรือเปล่า ผมว่าไม่มีใครอยากปฏิวัติหรอกครับ
 เพราะฉะนั้นในระยะที่มันจะเปลี่ยนผ่านแล้วไม่ให้กลับวงจรเดิม มันน่าจะต้องมีกลไกในการ
 ทำงานร่วมกันทั้งฝ่ายความมั่นคงหลากหลายสาขาอาชีพและฝ่ายเลือกตั้งครับ แต่ถ้า
 แยกส่วนกันท่านประธานคงเห็นแล้วนะครับว่ารัฐธรรมนูญฉบับที่อาจารย์มีชัยร่างมานี้
 เขาแยกส่วนกันครับ เขาไม่ได้ให้ ส.ว. ไปทำอะไรอย่างที่ผมว่านี่เลยครับ เป็นอย่างไรครับ
 ท่านประธานลองนึกภาพดูครับ ท่านสมาชิกครับ ส.ส. มาจากการเลือกตั้ง ๕๐๐ คน
 แล้ว ส.ส. ก็มาเป็นนายกรัฐมนตรี เพราะว่าถ้าเขารวมกันได้ ๓๐๐ คนเขาก็เป็นนายกรัฐมนตรี
 แล้วก็ป็นรัฐบาลบริหารประเทศ มีฝ่ายค้าน ๒๐๐ คนครับท่านประธาน ส.ว. สรรหา
 ทำอะไรครับ ส.ว. สรรหามา ๒๕๐ คนครับ ถ้าดูในรัฐธรรมนูญที่แจกมานี้ -----

๑. มีหน้าที่กอดรัฐธรรมนูญไว้ พัทธ์รัฐธรรมนูญ ใช้เสียงประกอบในการแก้ไข ไม่ให้เขาแก้
 ง่าย ๆ ๒. ติดตาม เร่งรัด เสนอแนะปฏิรูปประเทศ ต้องให้สัมฤทธิ์ผลภายใน ๑-๕ ปี
 ผมขีดเส้นใต้ ๑-๕ ปี ต้องปฏิรูปประเทศให้เสร็จภายใน ๑-๕ ปี ติดตามนะครับ เสนอแนะ
 จัดทำและดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ สดท้ายครับ ร่วมร่างพระราชบัญญัติอันเกี่ยวกับ
 ปฏิรูป เท่านั้นเองครับท่านประธาน แปลว่า ส.ว. มีหน้าที่นั่งดูแล นั่งมอง นั่งดู ติดตาม
 เสนอแนะงานปฏิรูปแล้วก็ฟังเขารายงานจากรัฐบาลว่าทำได้หรือไม่ได้ ถามว่าคนทำเรื่องนี้
 คือใครครับ คือรัฐบาลครับ ส.ว. มีหน้าที่ดังที่ผมว่า เอาละครับท่านประธาน ถ้าเป็นรัฐบาลดี
 ถ้าเขาทำงานดีไม่โกง ไม่กิน ไม่ทุจริต ไม่แบ่งพรรค ไม่แบ่งพวก ไม่แบ่งสี ไม่แบ่งฝ่าย
 ดีไหมครับ ดี ส.ว. ก็นั่งดูครับ แต่ถ้าเป็นรัฐบาลที่เป็นคนละข้าง เป็นคนละฝักเป็นคนละฝ่าย
 เป็นคนเล่นพรรคเล่นพวก แล้วเขาอ้างว่ามาจากการเลือกตั้ง ที่เมื่อสักครู่นี้ผมอ่าน ผมมาจาก
 การเลือกตั้ง แล้วอย่างท่านที่เคยเห็นเลย ผมไม่เอาด้วย เรื่องของคุณ แล้วจะว่าอย่างไรครับ
 ท่านประธานครับ ส.ว. จะทำอะไรครับ ท่านประธานครับ ส.ว. ได้แต่นั่งมองตาปริบ ๆ
 ฝ่ายค้านเห็นว่รัฐบาลนี้ไม่ได้เรื่อง โกง ทุจริต ไม่ทำการปฏิรูป ไม่ดำเนินการตามยุทธศาสตร์
 เปิดอภิปรายไม่ไว้วางใจมีพยานหลักฐาน มีใบเสร็จชัด ๆ พุดกันในสภานี้ละครับ ๓ วัน ๗ คืน
 ท่านว่าลงมติแล้วไล่รัฐบาลชั่วคราวได้ไหมครับ ไม่ได้ครับเพราะเขามีเสียง ๓๐๐ เสียง อย่งไร ๆ
 ก็ไล่รัฐบาลที่ไม่ทำการปฏิรูปไม่ได้เพราะมีเสียงข้างมากอยู่ ๓๐๐ ส.ว. ทำอะไรครับ นั่งดู
 นั่งฟัง นั่งมอง นั่งกอดรัฐธรรมนูญครับ ไป ๆ มาอะไรเกิดขึ้นครับ ถ้าคนไม่ชอบใจรัฐบาล
 มันไม่มีทางออกไม่รู้ว่าจะไล่รัฐบาลกันอย่างไร ในที่สุดก็ต้องมาชุมนุม มาประท้วง มาชุมนุม
 อยู่ที่สภาแล้วก็ไปราชดำเนิน ไปสวนลุมพินี ไปปทุมวัน ไ้ไล่รัฐบาลกันอีกครับ ไป ๆ มา ทหาร
 มาอีกแล้วครับ นี่คือนกโกลที่มันวางอยู่ ผมจึงบอกว่าที่ผมขอเสนอเป็นญัตติต่อท่านประธานนี้
 ด้วยมองจากข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายตามรัฐธรรมนูญที่เขียนนี้ไว้จริง ๆ ครับ ถ้าในระยะ
 เปลี่ยนผ่านนี้ท่านประธานครับ หัวเลี้ยวหัวต่อนี้ เรามี ส.ว. มา ๒๕๐ คน มี ส.ส. มา ๕๐๐ คน
 ช่วยกันมาดูแลบ้านเมือง ช่วยกันประคับประคองส่งต่อบ้านเมืองให้มันเข้มแข็ง ส่งต่อ
 ประชาธิปไตยให้มันยั่งยืนเพราะว่าตัวหัวใจสำคัญนั้นผมว่าเป็นนายกรัฐมนตรีนะครับและรัฐบาล
 ที่ท่านตั้งใจจะให้ ส.ว. มาร่วมทำการปฏิรูปและประคับประคองดำเนินการยุทธศาสตร์ชาตินั้น

ถ้าท่านเอง ๒๕๐ คนมีส่วนร่วมในการหานายกรัฐมนตรีร่วมกับฝ่ายการเมืองที่เขามาจากการเลือกตั้ง ช่วยกันครับ ช่วยกันดูครับ นายกรัฐมนตรีคนไหนที่ไม่ค่อยฉลาด นายกรัฐมนตรีคนไหนที่ไม่ค่อยเป็น นายกรัฐมนตรีคนไหนที่ประวัติไม่ค่อยดี ผมว่าตรงนี้ฝ่ายการเมืองก็จะเกรงอกเกรงใจ ในขณะที่เดียวกันเราเองที่มา ไม่ใช่ ขอโทษไม่ใช่ผม ฝ่ายที่มาจากพรรค ๒๕๐ คน ก็จะได้มีส่วนช่วยกันทั้งสองฝ่าย ท่านประธานก็ทราบแล้วครับท่านประธานว่าคนที่เปลี่ยนแปลงบ้านเมืองนี้และเปลี่ยนแปลงทางการเมืองของประเทศนี้ไม่ใช่ ส.ส. หรือมาจากการเลือกตั้งอย่างเดียวครับ ในสภาพนี้ไม่สามารถที่จะโหวตไล่นายกรัฐมนตรีได้เลยสักครั้ง ส่วนใหญ่แล้วเกิดขึ้นจากการขัดแย้งกันเองของทางการเมือง ถ้าไม่อย่างนั้นประชาชนชุมนุมประท้วงแล้วขับไล่ ดังนั้นถ้าเราสามารถช่วยกันดูแลระดับพรรคอง ฝ่ายการเมืองซึ่งมาจากภาคประชาชนเขาจะบอก โอ้ เรื่องการปฏิรูปเราต้องสนใจเรื่องยุทธศาสตร์ชาติเราต้องสนใจ เพราะมี ส.ว. เขามีส่วนเลือกนายกรัฐมนตรี และคนที่นั่งในสภา ๒๕๐ คน ฝ่ายความมั่นคงก็นั่งอยู่ด้วย หลากหลายสาขาวิชาชีพก็มีอยู่ด้วย เพราะฉะนั้นคนพวกนี้จะได้ไม่ไปใช้ตามท้องถนนในการขับเคลื่อนไล่รัฐบาล แล้วเราก็ทำการปฏิวัติ เพราะฉะนั้นญาติติของผมที่เสนอต่อท่านประธานนั้น ผมถือว่าเป็นการแก้วิกฤตของประเทศได้จริง ๆ ครับท่านประธาน คนมาเป็นนายกรัฐมนตรี ถ้าบรรดาพวกหลากหลายสาขาวิชาชีพและฝ่ายเลือกตั้งร่วมกันจัดหารัฐบาล ร่วมกันปฏิรูปประเทศ ร่วมกันดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ ผมว่ามันเป็นบรรยากาศของความสวยงามงดงามจริง ๆ ครับท่านประธาน มันจะทำให้เราได้รัฐบาลในระยะเปลี่ยนผ่านนี้เป็นไปด้วยความสงบ ความเรียบร้อย แม้ว่ามันจะไม่เป็นประชาธิปไตยเต็มที่แบบสากล แต่มันเป็นความสวยงามงดงามของประชาธิปไตยแบบไทย ๆ ในระยะเปลี่ยนผ่านจริง ๆ ครับ ด้วยเหตุและผลดังที่ผมกราบเรียนมานั้น ด้วยความเคารพต่อที่ประชุม จึงอยากให้ที่ประชุมได้เห็นพ้องต้องกันต่อความเห็นให้เป็นอย่างเดียว ผมคิดว่าถ้าความเห็นของ สปท. เราเป็นหนึ่งเดียวเลยนะครับ มันจะมีพลังมากที่ทำให้ สนช. เขาเอาความเห็นนี้ ที่ว่าในระยะ ๕ ปีแรกนับแต่วันประกาศใช้รัฐธรรมนูญ ให้นายกรัฐมนตรีต้องมาจากรัฐสภา ผมเชื่อว่าที่ประชุมฟังดูแล้วถ้าพิจารณากันถึงความมั่นคง ความสงบเรียบร้อย และไม่ต้องการปฏิวัติ และรัฐธรรมนูญออกมาแบบนี้ในระยะเปลี่ยนผ่าน และเรื่องความปรองดองที่ท่าน พลเอก เลิศรัตน์ ฟูต มันก็ทำได้ครับ เพราะฉะนั้นคำถามนี้คำถามเดียวสามารถครอบคลุมไปถึงญาติติแรกได้ด้วย ด้วยความเคารพเรามีส่วนร่วมกันมันก็จะทั้งปรองดอง ทั้งปฏิรูปไปเสร็จเรียบร้อย จึงขอความเห็นชอบต่อท่านประธานและที่ประชุมด้วยความเคารพ ด้วยเหตุผลข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายดังที่ผมกราบเรียนแล้ว กราบขอบพระคุณครับ

ร้อยเอก ทินพันธุ์ นาคะตะ (ประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ) :
 ขอขอบคุณครับ มีผู้ยื่นขออภิปราย ๕ ท่านตามลำดับดังนี้ครับ ๑. ท่านคำคุณ สิทธิสมาน
 อดีตสมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ อดีตกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญ อดีตสมาชิกวุฒิสภา
 ๒. ท่านสุรินทร์ จิรวินิชย์ อดีตเลขาธิการสำนักงานประกันสังคม อดีตรองปลัดกระทรวง
 แรงงาน ๓. ท่านวรวิทย์ ศรีอนันต์รักษา รองบรรณาธิการบริหารหนังสือพิมพ์เดลินิวส์
 อดีตสมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ ๔. ท่านชาติ เอียดสกุล อดีตผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาล
 พัทลุง อดีตสมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ อดีตคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดพัทลุง
 ๕. ท่านนิกร จำนง อดีตสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร อดีตรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม
 ขอเรียนเชิญท่านคำคุณ

นายคำคุณ สิทธิสมาน : กราบเรียนท่านประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูป
 ที่เคารพ กระผม คำคุณ สิทธิสมาน สมาชิกสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ไม่นึกไม่ฝัน
 ว่าจะต้องมาอภิปรายสนับสนุนญัตติของท่านวันชัย สอนศิริ ก่อนหน้านี้กระผมเองก็ยิ่ง
 สองจิตสองใจอยู่ว่าจะเสนอความเห็นให้ตั้งคำถามหรือไม่ แต่หลังจากวันที่ได้อ่านร่างรัฐธรรมนูญ
 ร่างสุดท้ายที่รอการประชามติ ซึ่งเผยแพร่ออกมาเมื่อวันที่ ๒๙ มีนาคม แล้วได้พิจารณา
 ใคร่ครวญเป็นอย่างดีแล้ว กระผมเห็นว่าไม่มีทางเลือกอื่นครับ นอกจากจะต้องใช้ นวัตกรรม
 การตั้งคำถามอีกคำถามหนึ่ง เพื่อให้เกิดมีผลในการเปลี่ยนแปลงร่างรัฐธรรมนูญฉบับนี้
 ในบางประเด็นที่กระผมเห็นว่าอาจจะก่อให้เกิดความเสียหายในอนาคตได้ ในขั้นแรกนี้ ผมคงไม่ต้อง
 อภิปรายมากแล้วนะครับว่า หากมีคำถามประชามติ คำถามที่ ๒ จาก สนช. นอกเหนือจาก
 คำถามแรก คือ รับหรือไม่รับ ร่างรัฐธรรมนูญ ฉบับกรรมการร่างรัฐธรรมนูญแล้วนะครับ
 จะมีผลสำคัญใหญ่หลวงอย่างไร เพราะเมื่อสักครู่นี้ ในช่วงหารือในขั้นต้น ก็ได้ชี้แจงไปแล้วว่า
 มีผลสำคัญอย่างใหญ่หลวงครับ กล่าวคือ หากในคำถามที่ ๒ ที่ สนช. จะเลือกนี้ ซึ่งสมมติว่า
 เลือกจะตั้งคำถามประชามติ เฉกเช่นเดียวหรือใกล้เคียงกับญัตติที่ท่านอาจารย์วันชัย สอนศิริ
 ขออนุญาตเอ่ยนามและจะเอ่ยอีกหลายหนนะครับ ก็จะมีผลทำให้ร่างรัฐธรรมนูญนั้นถ้าผ่าน
 การประชามติ ประชาชนเห็นชอบด้วยแล้วนี้ครับ แต่ถ้าประชาชนเห็นด้วยกับคำถามที่ ๒ นี้
 ก็จะมีผลทำให้กรรมการร่างรัฐธรรมนูญจะต้องนำร่างรัฐธรรมนูญที่ผ่านการประชามติแล้ว
 มาปรับ อย่างน้อยที่สุดก็คือในบทเฉพาะกาล ภายใน ๓๐ วัน แล้วก็ส่งศาลรัฐธรรมนูญ
 เพื่อตรวจสอบให้ชัดเจนว่าได้ปรับตรงกับผลประชามติแล้วหรือไม่ เพราะฉะนั้นการตัดสินใจ
 ของพี่น้องสมาชิกในวันนี้จึงมีความสำคัญอย่างยิ่งครับ กระผมเห็นว่าที่มีความจำเป็นที่จะต้อง
 ตั้งคำถามนั้น ก็เพราะกระผมเห็นว่าร่างรัฐธรรมนูญฉบับรอการลงประชามตินั้น แม้จะมีข้อดี
 มหาศาล โดยเฉพาะอย่างยิ่งความเป็นรัฐธรรมนูญที่เข้มงวดในการคัดเลือกคนเข้าดำรง
 ตำแหน่งทางการเมืองและเอาคนที่ทุจริตออกจากตำแหน่งทางการเมือง จนได้รับสมญาว่า
 รัฐธรรมนูญฉบับปราบโกงนั้น เป็นข้อดีอย่างยิ่งครับ แล้วก็ข้อดีอีกมากมายหลายประการ
 แต่มีข้อที่กระผมเห็นว่าปัญหาอยู่ ๒-๓ ข้อ ซึ่งบังเอิญก็เป็นข้อที่ใหญ่พอสมควร

๒๙

สปท. ๑๖/๒๕๕๙ เป็นพิเศษ

ภัชภิชา ๑๙/๒

และท่านประธานก็คงจะกรุณาเล่าให้สมาชิกฟังได้ว่า ในการประชุมของผู้นำแม่น้ำ ๔ สาย เมื่อวันที่ ๗ มีนาคม ๒๕๕๙ กระผมจำได้ว่าเป็นวันจันทร์นะครับ ได้พูดคุยกันว่าอย่างไรบ้าง ซึ่งก็เป็นผลทำให้เลขาธิการ คสช. ทำหนังสือ ฉบับลงวันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๕๙ ไปยัง กรรมการร่างรัฐธรรมนูญ เป็นหนังสือที่มีความยาว ๖ หน้ากระดาษเอ ๔ (A4) ครอบคลุมใน ๓ ประเด็นใหญ่ ในอารัมภบทนั้น ท่านสมาชิกที่ยืนญาติหรือท่านอาจารย์วันชัย สอนศิริ ได้อ่านให้เพื่อนสมาชิกฟังไปในระดับหนึ่งแล้ว กระผมจะไม่รบกวนเวลาอ่านซ้ำ -----

- ๒๐/๑

กระผมเองนั้นเห็นว่าทาง คสช. กับทางผู้นำแม่น้ำ ๔ สาย ที่ยื่นหนังสือฉบับนี้ไปนะครับ ก็ได้ประนีประนอมกับความเห็นของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญในระดับสำคัญแล้ว กล่าวคือไม่ได้ขอแก้ไขในบททั่วไปของร่างรัฐธรรมนูญ เพียงแต่ขอในระยะเปลี่ยนผ่าน ๕ ปี ให้มีบทเฉพาะกาลที่จะทำให้การปฏิรูปประเทศเดินหน้า การรักษาความมั่นคงของประเทศ มีความต่อเนื่องสมบูรณ์ แต่อย่างไรก็ตามปรากฏว่าทางกรรมการร่างรัฐธรรมนูญนั้น ได้ตอบสนองแก้ไขให้กับข้อเสนอของ คสช. และแม่น้ำ ๔ สายนั้นเพียงแต่บางส่วน อาจจะพูดกันว่าพบกันครึ่งทางหรืออย่างไรก็สุดแท้แต่ กระผมมีความเห็นโดยรวมว่าไม่น่าจะเรียกว่า การพบกันครึ่งทางครับ ข้อเสนอที่เสนอไปนั้นล่ะคือพบกันครึ่งทาง คือไม่ขอเสนอแก้ไข ในบททั่วไป ขอเพียงบทเฉพาะกาล ๕ ปี ซึ่งกระผมเชื่อว่าทางผู้นำแม่น้ำ ๔ สายนั้น ก็น่าจะ กำหนดกฎหมายในบทเฉพาะกาล ๕ ปีนี้ เป็นกฎหมายขั้นต่ำที่จะทำให้บ้านเมืองเดินหน้า ไปได้ และทั้ง ๓ ประการ ๓ หัวข้อใหญ่นั้นน่าจะต้องมีความสอดคล้องสอดคล้องกัน แต่ถ้าเพื่อไปตีความการพบกันครึ่งทาง ปฏิบัติไม่ครบหรือขาด ๆ วิน ๆ ตามข้อเสนอนี้ ทั้งหมดแล้ว กระผมเกรงว่ามาตรการในระยะ ๕ ปีนั้นอาจจะมีปัญหาได้ แน่นนอนกระผม ไม่ได้เห็นด้วยทั้งหมด แต่ว่าสิ่งที่กระผมเห็นด้วยนั้นกับการแก้ไข แล้วก็ไม่ควรที่จะปล่อยให้ บทบัญญัติของร่างรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับโดยไม่มีการปรับแก้ ก็คือบทบัญญัติว่าด้วยที่มาของ นายกรัฐมนตรีในมาตรา ๘๘ มาตรา ๑๕๙ และโดยเฉพาะอย่างยิ่งในบทเฉพาะกาล มาตรา ๒๗๒ เดียวกระผมจะพาท่านประธานแล้วก็เพื่อนสมาชิกได้ดูไปตามบทบัญญัตินี้ เพื่อได้ใช้วิจารณ์ญาณร่วมกัน คสช. เสนอไป ๓ ประเด็น ประเด็นที่ ๑ ก็คือประเด็นที่มาของ สมาชิกวุฒิสภาในช่วง ๕ ปีแรก รวมทั้งคุณสมบัติ อำนาจหน้าที่และจำนวน ประเด็นที่ ๒ ในเรื่อง วิธีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ประเด็นที่ ๓ ในเรื่องวิธีการได้มาซึ่งนายกรัฐมนตรี คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญนั้นไม่ได้แก้ไขในประเด็นที่ ๒ คือวิธีการเลือกตั้งสมาชิก สภาผู้แทนราษฎรเลยแม้แต่วัดอักษรเดียว ยังคงยืนยันระบบเลือกตั้งแบบบัตรใบเดียว และเขตเล็กคือเขตเดียวคนเดียว ส่วนประเด็นที่ ๑ นั้นยอมแก้ไขให้มากที่สุด แต่ในประเด็นที่ ๓ ที่กระผมเห็นว่าเป็นหัวใจอย่างหนึ่ง คือเป็นที่มาของนายกรัฐมนตรีนี้ แม้ว่าจะได้มีการแก้ไข เป็นบทเฉพาะกาลไว้ในมาตรา ๒๗๒ แต่ก็เสมือนไม่ได้แก้ครับท่านประธาน ที่กระผมจะพูด ต่อไปนี้มันจะเกี่ยวเนื่องกันระหว่างมาตรา ๘๘ มาตรา ๑๕๙ และบทเฉพาะกาล มาตรา ๒๗๒ ซึ่งกระผมอยากจะกราบเรียนว่า ด้วยความเคารพต่อกรรมการร่างรัฐธรรมนูญทุกท่าน ด้วยความเคารพจริง ๆ และมีความรู้สึกอึดอัดมากที่จะต้องมาอภิปรายไม่เห็นด้วยกับ ครูบาอาจารย์ ณ ที่นี้ในวันนี้ กระผมเห็นว่าทั้ง ๓ มาตรานี้มารวมกันเข้าแล้วน่าจะเรียกว่า เป็นมาตรการกั้นนายกรัฐมนตรีคนนอกพรรคการเมือง หรือมาตรการกั้นนายกรัฐมนตรี คนกลาง -----

๓๑

สปท. ๑๖/๒๕๕๙ เป็นพิเศษ

ณัฐชนก ๒๑/๑

ผมกล้ากล่าวเช่นนี้เพราะมีหลักฐานที่จะแสดงให้เห็นตามลำดับครับ กล่าวคือ ในบทถาวรของการเลือกนายกรัฐมนตรี ในมาตรา ๘๘ มาตรา ๑๕๙ นั้น กล่าวโดยสรุป แม้ว่าจะไม่ได้บัญญัติให้นายกรัฐมนตรีต้องเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเท่านั้น แต่กรรมการร่างรัฐธรรมนูญนั้นไปบัญญัตินวัตกรรมใหม่ ให้สภาผู้แทนราษฎรเลือกนายกรัฐมนตรีจากรายชื่อที่พรรคการเมืองแต่ละพรรคเสนอต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งก่อนวันปิดรับสมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคละไม่เกิน ๓ รายชื่อ โดยทุกรายชื่อที่เสนอนั้นจะต้องลงนามในหนังสือยินยอมให้พรรคการเมืองนั้น แล้วก็ยินยอมให้เสนอได้เพียงพรรคการเมืองพรรคเดียววนะครับ ท่านประธานจะกรุณาเปิดไปดูในบทถาวร มาตรา ๘๘ ได้ อันนี้เป็นนวัตกรรมใหม่ครับ ในหนังสือของ คสช. ฉบับวันที่ ๑๓ มีนาคม นั้น กล่าวไว้ว่า อาจจะเป็นครั้งแรกในโลกที่นำนวัตกรรมนี้มาใช้ นวัตกรรมนี้ก่อให้เกิดปัญหาอย่างน้อย ๒ ประการครับ

ประการที่ ๑ ทำให้ยากที่จะได้คนนอกพรรคการเมืองมาเป็นผู้ได้รับการเสนอชื่อให้เป็นนายกรัฐมนตรี ท่านประธานครับ ด้านหนึ่ง คงไม่มีพรรคการเมืองพรรคไหนหรอกครับที่จะเสนอชื่อคนนอกพรรคการเมืองตั้งแต่วันปิดรับสมัครการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เพราะถ้าขึ้นเสนอไปก็คงถูกพรรคคู่แข่งโจมตีกันอย่างแหลกลาญว่าเป็นพรรคนอมินี (Nominee) เป็นพรรคที่ตั้งขึ้นมาเพื่อหนุนคนนอก ในสมาชิกพรรคด้วยกันก็คงโจมตีกัน เพราะฉะนั้นก็เป็นที่คาดการณ์ได้ว่าก็จะต้องเสนอหัวหน้าพรรคการเมืองของตน หรือเสนอผู้สนับสนุนพรรคการเมืองของตน หรือพอจะกล่าวได้ว่าเสนอคนในพรรคหรือคนที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับพรรค อีกด้านหนึ่ง แล้วจะมีคนนอกพรรคการเมืองสักกี่คนครับท่านประธาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งคนที่สังคมคาดว่าควรจะเป็นคนกลางที่จะเข้ามาในช่วงเปลี่ยนผ่านของบ้านเมือง จะมีสักกี่คนครับที่จะยอมลงนามในหนังสือให้พรรคการเมืองพรรคใดพรรคหนึ่งเสนอชื่อตนเป็นหนึ่งในสามรายชื่อตั้งแต่ไก่โหว่ คือตั้งแต่วันปิดรับสมัครเลือกตั้ง ยังไม่รู้ผลการเลือกตั้งเลยครับ แล้วก็ในวันก่อนที่จะมีการเลือกนายกรัฐมนตรีในสภาผู้แทนราษฎรถึง ๔ เดือนเต็ม ท่านประธานและเพื่อนสมาชิกคิดบ้างไหมครับว่าจะมีคนนอกที่เป็นคนที่เหมาะสม คนนอกวงการเมือง เป็นคนที่ทุกคนเคารพนับถือ จะยอมให้พรรคการเมืองใดพรรคการเมืองหนึ่งเอาชื่อของตนเองไปเสนอ สมมุติว่าท่านอยากจะเข้ามาทำหน้าที่เพื่อชาติเพื่อแผ่นดินในระยะเปลี่ยนผ่านก็จริงนะครับ แต่การที่ท่านยอมให้พรรคการเมืองพรรคเดียวนำชื่อท่านไปเสนอนั้นก็เท่ากับว่าท่านยอมรับแล้วว่าท่านมีความสัมพันธ์พิเศษกับพรรคการเมืองพรรคนั้น ความเป็นนายกรัฐมนตรีคนกลางก็จะไม่มีทางเกิดขึ้นได้ นี่กระผมเห็นว่าเป็นผลเสียอย่างร้ายแรงใน ๒ ประการด้วยกัน

๓๒

สปท. ๑๖/๒๕๕๙ เป็นพิเศษ

สุทธิกานต์ ๒๒/๑

สุดท้ายนวัตกรรมใหม่ตามมาตรา ๘๘ และมาตรา ๑๕๙ นั้น ผลคืออะไรครับ นายกรัฐมนตรีจะเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือไม่ผมไม่ทราบ แต่ทราบแน่นอนว่านายกรัฐมนตรีจะต้องเป็นคนของพรรคการเมือง หรือคนที่ใกล้ชิดพรรคการเมือง ถ้าเช่นนี้สถานภาพของนายกรัฐมนตรีคนนั้นจะเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือไม่เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ก็จะไม่มีความแตกต่างกันแต่ประการใดทั้งสิ้น ท่านประธานที่เคารพครับ นี่เป็นเหตุผลประการหนึ่งประการเดียว

เหตุผลอีกประการหนึ่งนั้นกระผมเคยอภิปรายเมื่อวันให้ความเห็นเกี่ยวกับร่างรัฐธรรมนูญร่างแรกมาแล้วครับว่าเป็นเหตุผลที่กรรมการร่างรัฐธรรมนูญอาจจะนึกไม่ถึงก็คือการไปถือการเลือกนายกรัฐมนตรีในสภาผู้แทนราษฎรไว้กับบุคคลที่แต่ละพรรคการเมืองเสนอชื่อในวันก่อนปิดสมัครรับเลือกตั้งสมาชิก การเลือกนายกรัฐมนตรีในสภาผู้แทนราษฎรไว้กับบุคคลที่แต่ละพรรคการเมืองเสนอชื่อในวันก่อนปิดสมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตามมาตรา ๘๘ นั้น เท่ากับเป็นการล็อกไว้ตลอดอายุของสภาผู้แทนราษฎรชุดนั้น ซึ่งก็คือถ้าไม่มีการยุบสภาก็ล็อกไว้ ๔ ปีครับ ๔ ปีที่ถ้าเผื่อนายกรัฐมนตรีลาออก ๔ ปีที่นายกรัฐมนตรี สมมติว่าขอประทานโทษ อสังกรรม การเลือกนายกรัฐมนตรีก็จะต้องผูกติดอยู่กับรายชื่อที่แต่ละพรรคการเมืองเสนอในวันปิดรับสมัครรับเลือกตั้งครั้งแรก ไม่มีทางเป็นอื่นครับ ท่านประธาน กระผมเห็นว่าข้อ ๒ นี้ละเป็นข้อที่มีความสำคัญใหญ่หลวง โดยสรุปก็คือหากมีการเลือกนายกรัฐมนตรีคนใหม่โดยไม่มี การยุบสภาเกิดขึ้น ไม่ว่าจะกี่ครั้งในระหว่างอายุของสภาผู้แทนราษฎรชุดนั้นแคนดิเดต (Candidate) ที่จะให้สภาผู้แทนราษฎรเลือกมาเสนอชื่อก็จะจำกัดอยู่กับคนกลุ่มเดิมที่ถูกเสนอชื่อไว้นานแล้ว และไม่ใช่ว่าทุกคนนะครับ ต้องเป็นคนที่พรรคการเมืองที่เสนอชื่อแล้วได้คะแนนเสียงเข้ามา ๕ เปอร์เซ็นต์ของจำนวน ส.ส. ทั้งสภา ก็คือ ๒๕ คน สรุปก็คือรายชื่อที่พรรคการเมืองเสนอเข้ามาที่จะเป็นแคนดิเดต (Candidate) ผูกติดไว้ตลอดอายุของสภาผู้แทนราษฎรชุดนั้น ก็จะเป็นคนของพรรคการเมืองขนาดใหญ่ เป็นคนของพรรคการเมืองขนาดกลาง คนของพรรคการเมืองทางเล็กลง คนของพรรคการเมืองขนาดเล็กไม่มี ทำไม่หรือครับ ท่านประธาน เป็นความผิดหรือครับการทำงานการเมืองในประเทศนี้ที่มีสตาฟฟ์น้อยและมี ส.ส. เข้ามาไม่ถึง ๒๕ คน ซึ่งเรื่องนี้ก็เกี่ยวกับระบบการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเดี่ยวกระผมจะแตะไว้สักนิดหนึ่งนะครับ จะเห็นได้ว่านวัตกรรมใหม่ของกรรมการร่างรัฐธรรมนูญนั้นเป็นการจำกัดทางเลือกอย่างชนิดไม่เคยมีมาก่อนในประวัติศาสตร์การเมืองไทย ทำให้ไม่สอดคล้องกับสถานการณ์ความเหมาะสมและความจำเป็นในขณะนั้น ๆ นี้ก็หมายถึงว่าในแต่ละช่วงของอายุสภาผู้แทนราษฎรชุดนั้นที่มีการเลือกนายกรัฐมนตรีใหม่ โดยไม่มีการยุบสภา เป็นการจำกัดทางเลือกทางการเมืองอย่างไม่น่าเชื่อ จำกัดยิ่งกว่าบัญญัติให้นายกรัฐมนตรีมาจากสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเสียอีกครับท่านประธาน ถ้าบัญญัติไว้อย่างนั้นก็ยิ่งเสนอชื่อนายกรัฐมนตรีได้จากสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรถึง ๕๐๐ คน

๓๓

สปท. ๑๖/๒๕๕๙ เป็นพิเศษ

สุทธิกานต์ ๒๒/๒

ในสภาผู้แทนราษฎรได้ แต่นี้จำกัดอยู่เพียง ๓ ชื่อ หรือไม่ถึง ๓ ชื่อที่แต่ละพรรคเสนอเข้ามาแล้วต้องเป็นพรรคที่มีเสียง ๒๕ เสียงขึ้นไป และไม่ต้องพูดถึงว่าจำกัดเสียงยิ่งกว่าบัญญัติแต่เพียงให้นายกรัฐมนตรีมาจากการเลือกของสภาผู้แทนราษฎรในการประชุมโดยเปิดเผย และประธานสภาผู้แทนราษฎรนำความกราบบังคมทูลมาขนาดไหน ซึ่งในกรณีนี้ถ้าจะมีจุดเน้นว่าต้องการให้นายกรัฐมนตรีเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรก็อาจจะใช้มติเป็นตัวตัดสินใจก็ได้ว่า ถ้าสภาผู้แทนราษฎรจะเลือกนายกรัฐมนตรีจากสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรก็ให้ใช้เสียงข้างมากปกติคือเกินกึ่งหนึ่ง แต่ถ้ามีเหตุผลมีความจำเป็นของสถานการณ์พิเศษจำเป็นจะต้องให้ได้นายกรัฐมนตรีที่ไม่เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ก็ให้ใช้เสียงข้างมากพิเศษจะ ๒ ใน ๓ หรือ ๓ ใน ๕ ก็สุดแท้แต่ ข้อเสนอของ คสช. ฉบับวันที่ ๑๓ มีนาคม ที่อิงความเห็นของผู้นำแม่น้ำอีก ๓ สายที่ไม่เห็นด้วยกับหลักการนี้ได้ชี้แจงเหตุผลไปเฉพาะเรื่องนี้ถึง ๑ หน้ากระดาษ แล้วก็ขอให้มีบทเฉพาะกาล ก็คืออย่าเพิ่งนำบทบัญญัตินี้มาใช้กับการเลือกนายกรัฐมนตรีในช่วงระยะเวลา ๕ ปีแรก กรรมการร่างรัฐธรรมนูญตอบสนองครับ โดยบัญญัติไว้ในบทเฉพาะกาลมาตรา ๒๗๒ สำคัญมากครับท่านประธาน ก่อนอื่นก่อนจะไปดูมาตรา ๒๗๒ กรรมการร่างรัฐธรรมนูญแถลงมา แล้วก็ขอให้สังคมเข้าใจมาตลอดเวลาว่า บทเฉพาะกาลนี้น่าจะมีอายุ ๕ ปี สังคมอาจจะเข้าใจผิดไปเองก็ได้ครับ แต่ว่าบทเฉพาะกาลมาตรา ๒๗๒ กว่ามันจะเกิดช้อยกเว้นไม่ให้อัดเลือกนายกรัฐมนตรีที่เป็นการจำกัดมาก ๆ อย่างที่กระผมได้กล่าวมาแล้วนะครับ มันช่างยากเย็นแสนเข็ญเสียเหลือเกินครับท่านประธาน ต้องใช้ถึง ๔ ขั้นตอน

ขั้นตอนที่ ๑ สภาผู้แทนราษฎรต้องเลือกนายกรัฐมนตรีไม่สำเร็จ ก็คือ หมายถึงเมื่อเลือกนายกรัฐมนตรีในสภาผู้แทนราษฎรแล้ว ก็เลือกจากรายชื่อที่แต่ละพรรค เสนอมา แล้วเลือกไม่สำเร็จก็คือไม่มีใครได้คะแนนเสียงเกินกึ่งหนึ่ง ตามมาตรา ๑๕๙

ขั้นตอนที่ ๒ ต้องให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรกึ่งหนึ่งของสภาคือ ๒๕๐ คน เข้าชื่อกันขอให้รัฐสภา รัฐสภาคือที่ประชุมร่วมกันของ ส.ส. กับ ส.ว. มีมติยกเว้นไม่ต้องเลือก นายกรัฐมนตรีตามบทบัญญัติทั่วไป เท่านั้นยังไม่พอครับ

มีขั้นตอนที่ ๓ ต้องให้ประธานรัฐสภาเรียกประชุมรัฐสภา แล้วขอมติยกเว้น ๒ ใน ๓ ๒ ใน ๓ ก็แปลว่า ๕๐๐ บวก ๒๕๐ เท่ากับ ๗๕๐ คน ต้องใช้เสียง ๕๐๐ คน ต้องใช้ เสียง ๕๐๐ คนนี้ก็หมายความว่า ต้องใช้เสียงของ ส.ส. ที่เข้าชื่อกัน ๒๕๐ คน บวกกับ ส.ว. ทั้งสภา ป่วยไม่ได้ เจ็บไม่ได้แม้แต่คนเดียว ทั้ง ๒๕๐ เสียง จึงจะมีมติยกเว้นไม่ต้องเลือก นายกรัฐมนตรีโดยวิธีการตามบทบัญญัติทั่วไปที่เป็นนวัตกรรมใหม่นั้นได้และ

ขั้นตอนที่ ๔ ก็กลับมาเลือกนายกรัฐมนตรีใหม่ในสภาผู้แทนราษฎร คราวนี้ ก็เปิดกว้างครับ สามารถจะเลือกนายกรัฐมนตรีตามรายชื่อนอกบัญชีรายชื่อตามมาตรา ๘๘ ได้ ท่านประธานที่เคารพครับ ลองจินตนาการดู พวกเราเป็นนักฝันสักหน่อยนะครับ มีโอกาส จะเกิดข้อยกเว้นขึ้นตามมาตรา ๒๗๒ สักก็เปอร์เซ็นต์ครับ กระผมว่าน้อยมากครับ ก็ในเมื่อ การเลือกนายกรัฐมนตรีในสภาผู้แทนราษฎร จำกัดอยู่กับการเลือกรายชื่อที่พรรคใหญ่ พรรคกลางเสนอมาพรรคละไม่เกิน ๓ รายชื่อ พรรคที่มีเสียงเกิน ๒๕ คนขึ้นไป แล้วทำไม ครั้งแรกมันจะเลือกไม่ได้ครับ หาเสียงเกิน ๒๕๐ ไม่ได้เขี้ยวหรือครับ ยากครับ เพราะฉะนั้น บทบัญญัติมาตรา ๒๗๒ กระผมฟังคำชี้แจงครั้งแรกนี้ก็เกิดความสงสัยขึ้นมาในใจว่า มันจะเป็นจริงได้สักแค่ไหน อย่างไร แต่ยิ่งกว่านั้นครับ เมื่อมาพิจารณาและสอบถามผู้รู้ทั้งที่ท่าน เปิดเผยรายชื่อได้และเปิดเผยไม่ได้แล้ว บทบัญญัติมาตรา ๒๗๒ กลายเป็นว่าไม่ใช่บังคับ ทั้ง ๕ ปีรับท่านประธาน ใช้บังคับเฉพาะการเลือกนายกรัฐมนตรีครั้งแรกหลังการเลือกตั้ง ครั้งแรกตามรัฐธรรมนูญใหม่เท่านั้น ท่านประธานและเพื่อนสมาชิกกรุณาตามผมไปดู มาตรา ๒๗๒ ครับ มาตรา ๒๗๒ บรรทัดแรกและบรรทัดที่ ๒ เขียนไว้ว่า มาตรา ๒๗๒ ในวาระเริ่มแรกเมื่อมีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตามมาตรา ๒๖๘ แล้ว การเลือกตั้ง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตามมาตรา ๒๖๘ ก็คือการเลือกตั้งครั้งแรกหลังรัฐธรรมนูญ ประกาศใช้ ที่ว่ากันว่าจะเกิดขึ้นภายในปี ๒๕๖๐ นั้นละครับ เท่านั้นครับ อ่านอย่างไร ดีความอย่างไร ตะแคงอ่าน ยืนอ่าน กลับหัวอ่าน ก็ตีความได้ว่า เป็นการใช้บังคับเพียงครั้งแรก ของการเลือกนายกรัฐมนตรีหลังการเลือกตั้งครั้งแรกเท่านั้น ที่นี้ละครับ กระผมต้องหันไปหา ท่านอาจารย์วันชัย สอนศิริ ครับ เพราะว่าไม่มีทางอื่นจริง ๆ ๕ ปีอย่างน้อยจะต้องมีการเลือก นายกรัฐมนตรีเกิดขึ้นอย่างน้อยที่สุด ๒ ครั้ง ๑. หลังการเลือกตั้งครั้งแรก ๒. อายุ สภาผู้แทนราษฎรครบ ๔ ปี ก็ต้องยุบสภา -----

๓๕

สปท. ๑๖/๒๕๕๙ เป็นพิเศษ

วชิราภรณ์ ๒๔/๑

คราวนี้การเลือกตั้งครั้งใหม่ก็ต้องเป็นไปตามบททั่วไป ไม่สามารถเอาบทเฉพาะกาลมาตรา ๒๗๒ มาใช้ได้ด้วยประการทั้งปวง ในขณะที่เดียวกันถ้าเกิดมีอุบัติเหตุทางการเมืองเกิดขึ้นในระหว่าง ๔ ปีของอายุสภาผู้แทนราษฎรชุดแรก จำเป็นจะต้องเปลี่ยนนายกรัฐมนตรี มีการเลือกนายกรัฐมนตรีในสภาผู้แทนราษฎรใหม่ ก็ไม่สามารถจะเอามาตรา ๒๗๒ มาใช้ได้ เพราะฉะนั้นก็ต้องผูกติดอยู่กับบัญชีรายชื่อที่พรรคการเมืองที่ได้คะแนนเสียง ๒๕ คน มี ส.ส. ๒๕ คนขึ้นไป เสนอไว้ตั้งแต่วันก่อนวันปิดรับสมัครเลือกตั้ง เป็นต้นว่าถ้ามีการเลือกตั้งปลายปี ๒๕๖๐ เสนอชื่อเดือนตุลาคม ๒๕๖๐ คราวนี้ ปี ๒๕๖๑ นายกรัฐมนตรีท่านไม่สบายใจท่านลาออก หรือท่านถูกศาลพิพากษาเป็นผลให้ต้องออก หรือท่านป่วยหนักต้องลาออก หรือท่านโชคร้ายถึงแก่สัญกรรม การเลือกนายกรัฐมนตรีในสภาผู้แทนราษฎร สมมุติ นะครับ ณ เดือนพฤศจิกายน ๒๕๖๑ หลังจากวันเสนอชื่อ ปีกับ ๑ เดือน นะครับ ประเทศนี้สิ้นคิดครับ ไม่มีทางออกเลยครับ ที่จะต้องไปเลือกนายกรัฐมนตรีจากที่ไหน นอกจากบัญชีรายชื่อของพรรคการเมืองที่เสนอชื่อมาแล้ว ๑ ปี ๑ เดือน ถามว่ามันสอดคล้องกับสถานการณ์บ้านเมืองหรือไม่ครับท่านประธาน เพราะฉะนั้นกระผมจึงเห็นว่าบทบัญญัติเกี่ยวกับที่มาของนายกรัฐมนตรี ในบททั่วไป มาตรา ๘๘ มาตรา ๑๕๙ นั้นมีปัญหา และแม้จะมีบทเฉพาะกาล มาตรา ๒๗๒ มายกเว้นไว้ ก็ ๑. ยกเว้นไว้ยากมาก ๒. ใช้ได้ครั้งเดียว คือครั้งแรก ครั้งต่อไปตลอด ๕ ปีนั้นใช้ไม่ได้ครับ แปลว่าหากมีวิกฤตหรือมีความจำเป็นที่จะต้องได้นายกรัฐมนตรีให้เหมาะสมกับสถานการณ์ในช่วงไหนช่วงหนึ่ง ในช่วงเวลา ๕ ปี นอกไปจากการเลือกนายกรัฐมนตรีครั้งแรก หลังเลือกตั้งครั้งแรกก็จะไม่มีบทเฉพาะกาลใด ๆ ช่วยได้เลยครับ นายกรัฐมนตรีต้องมาจากคนที่พรรคการเมืองเสนอชื่อไว้เท่านั้น และเมื่อคำนึงถึงระบบเลือกตั้งแบบบัตรใบเดียว เขตเล็กนี่นะครับ ที่กรรมการร่างรัฐธรรมนูญยื่นยันมาโดยตลอดตั้งแต่ต้นจนจบแล้วก็จะใช้เป็นประเทศแรกของโลกมันมีข้อเสียอยู่หลายประการ ข้อดีนั้นมี แต่ข้อเสียมีหลายประการด้วยกัน และประการที่กระผมเห็นว่าเป็นข้อเสียที่อุกฉกรรจ์ที่สุดก็คือมันเป็นการปิดพรรคการเมืองพรรคเล็กออกไปเลยครับ เป็นการปิดพรรคการเมืองเกิดใหม่ออกไปเลยครับ คนที่มีความคิดใหม่ อย่างเช่นพรรคกรีน (Green) ในประเทศเยอรมนี เมื่อแรกเริ่มเกิดขึ้นนั้น เล็กครับ ไม่มีสตางค์ แล้วก็มีความนิยมในเขตเลือกตั้งเขตใดเขตหนึ่ง แต่มีความนิยมกระจายกันทั่วประเทศ ถ้าเขาสามารถสมัครรับเลือกตั้งในระบบบัญชีรายชื่อเพียงอย่างเดียว หรือลงสมัครเขตเลือกตั้ง แต่เพียงบางเขต เขาก็อาจจะมีคะแนนนิยมในระบบบัญชีรายชื่อพอที่จะทำให้เขาเข้ามาเป็น ส.ส. จากระบบบัญชีรายชื่อได้ ๑ คน ๒ คน หรือ ๓ คน อย่าคิดว่าไม่มีความหมายนะครับท่านประธาน มีความหมายอย่างยิ่งครับ คนที่มีความคิดอ่านใหม่ ๆ หากต้องการที่จะเสนอความคิดของตนเอง แม้เพียง ๑ คนก็มีความหมายครับ -----

เพราะฉะนั้นตัวแทนแข่งตำแหน่งนายกรัฐมนตรีที่เข้ามาจึงจะเป็นแต่ตัวแทนของพรรคการเมืองขนาดใหญ่ พรรคการเมืองขนาดกลางที่มีปัญญาที่จะสามารถส่งผู้สมัครให้ได้ครบหรือเกือบครบทุกเขต เพราะคะแนนของระบบบัญชีรายชื่อที่มาจากคะแนนของผู้แทนเขต และยังต้องมีผู้แทน ๒๕ คนขึ้นไปในสภา ที่จริงผมอยากจะแก้ไขในบททั่วไปด้วยนะครับ แต่ว่าได้หารือกันในที่ประชุมคณะกรรมการวิสามัญกิจการสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศแล้วก็เห็นว่าไม่ควร เพราะว่าก็จะเกิดปัญหาตามมาอีกหลายประการด้วยกัน จึงอยากจะขอเสนอสนับสนุนญัตติของท่านสมาชิกที่เสนอมาเพื่อที่จะได้เป็นการแก้ปัญหาต่อไป แต่กระผมก็ยังเห็นว่าญัตติที่ท่านเสนอเข้ามานั้นก็ขอหารือท่านผู้เสนอญัตติ คือ ท่านอาจารย์วันชัย สอนศิริ ที่เคารพหน่อยนะครับว่า การที่ท่านเขียนญัตติไว้ว่า ท่านเห็นด้วยหรือไม่ที่ในระยะ ๕ ปีแรกนับแต่วันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้ ให้นายกรัฐมนตรีมาจากความเห็นชอบของรัฐสภา กระผมเกรงว่าจะเกิดความไม่ครบถ้วนบางประการ กล่าวคือ เกิดประชาชนเห็นด้วย คือเห็นด้วยกับร่างรัฐธรรมนูญ แล้วก็เห็นด้วยกับคำถาม ถ้าท้ายที่สุดเป็นแบบนี้ละครับ ก็จะกลายเป็นว่าให้เลือกนายกรัฐมนตรีในรัฐสภา แต่ก็ต้องเลือกจากบัญชีรายชื่อที่พรรคการเมืองเขาเสนอมาในวันปิดรับสมัครเลือกตั้ง เพราะฉะนั้นขอหารือด้วยความเคารพครับว่า ถ้าจะปรับญัตติเพิ่มเติมเป็นอย่างนี้พอจะได้ไหมครับท่านประธาน ถ้าปรับไม่ได้ กระผมก็ขอให้บันทึกความเห็นของกระผมนี้เป็นท้ายญัตตินี้ ถ้าญัตตินี้ผ่านมติของ สปท. แห่งนี้ส่งไปยัง สนช. เพื่อทางกรรมการของ สนช. และที่ประชุมใหญ่ สนช. จะได้พิจารณาด้วยอีกทีหนึ่ง ญัตติที่ปรับแล้วโดยการอิงญัตติของท่านอาจารย์วันชัย สอนศิริ แล้วก็ใช้ถ้อยคำอิงตามร่างรัฐธรรมนูญจะเป็นดังนี้ครับ ท่านเห็นด้วยหรือไม่ที่ในระยะ ๕ ปีแรกนับแต่วันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้ ให้นายกรัฐมนตรีมาจากความเห็นชอบของรัฐสภา โดยยกเว้น ไม่ต้องเสนอชื่อนายกรัฐมนตรีเฉพาะจากผู้มีชื่ออยู่ในบัญชีรายชื่อที่พรรคการเมืองแจ้งไว้ต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งก่อนปิดรับสมัครเลือกตั้งเท่านั้น ย้ำอีกครั้งนะครับ ท่านเห็นด้วยหรือไม่ที่ในระยะ ๕ ปีแรกนับแต่วันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้ ให้นายกรัฐมนตรีมาจากความเห็นชอบของรัฐสภา โดยยกเว้น ไม่ต้องเสนอชื่อนายกรัฐมนตรีเฉพาะจากผู้มีชื่ออยู่ในบัญชีรายชื่อที่พรรคการเมืองแจ้งไว้ต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งก่อนปิดการรับสมัครเลือกตั้งเท่านั้น ก็ฝากหารือท่านอาจารย์วันชัย สอนศิริ ฝากเพื่อนสมาชิกช่วยพิจารณาด้วย อันที่จริงกระผมก็มีประเด็นที่อยากจะกล่าวถึงอีกตามสมควร แต่โดยเวลาแล้วผมเห็นว่่าก็ไม่บังควรที่จะรบกวนเวลาสภาแห่งนี้มากนัก แต่อยากจะขอกราบเรียนว่าการออกแบบให้มีคำถามประขามติอีกคำถามหนึ่งนั้น กระผมเข้าใจเอาเองนะครับว่า ก็เพื่อไว้สำหรับกรณีที่เป็นคำถามที่อาจจะก่อให้เกิดข้อโต้แย้งในสังคมได้ อย่างเป็นต้นว่า ข้อเสนอของท่านอาจารย์วันชัย สอนศิริ นี้ครับ ก็จะกลายเป็นข้อเสนอที่ไม่เป็นประชาธิปไตยให้ ส.ว. ที่ไม่ได้มาจากประชาชนเป็นผู้เลือกนายกรัฐมนตรี ก็สามารถที่จะมีความเห็นแตกต่างกันไปได้ แล้วก็สามารถที่จะอภิปรายโต้แย้งด้วยได้หลายประเด็นกระผมก็พร้อมที่จะโต้แย้ง

เพียงแต่ว่าไม่ใช่เวลา ณ ที่นี้ หรือว่าถ้าท่านประธานจะอนุญาตในคราวต่อไปก็ยินดีที่จะอภิปรายในประเด็นนี้ แต่ว่าในเมื่อเป็นประเด็นเช่นนี้นะครับ คนส่วนหนึ่งของสังคมมีความเห็นอย่างนี้ คนอีกส่วนหนึ่งมีความเห็นต่าง เพราะฉะนั้นคณะร่างรัฐธรรมนูญนี่นะครับ ยาก ไม่ว่าจะคณะไหนครับ ยากที่จะบรรจุหลักการทำนองที่มีข้อโต้แย้งหนักเช่นนี้ไว้ครับ เพราะว่าอาจจะทำให้ตัวร่างทั้งหมดนี้ถูกปฏิเสธไปได้ เพราะฉะนั้นนวัตกรรมการออกแบบ มาตรา ๓๗/๑ มาตรา ๓๘/๑ วรคเจ็ดถึงวรคสิบสอง ทั้งสิ้นทั้งปวงนี้ก็ผ่านทางออกอีกทางหนึ่ง ในเมื่อเกิดมีประเด็นที่มันอาจจะก่อให้เกิดความคิดเห็นที่แตกต่างไม่ลงรอยกันก็เอาประเด็นนี้มาถามพี่น้องประชาชนเสียเลยครับ ในการลงประชามติ ถ้าพี่น้องประชาชนไม่เอาด้วย ก็จบครับ ถ้าพี่น้องประชาชนเอาด้วยกรรมการร่างรัฐธรรมนูญก็ต้องไปแก้ไขให้สอดคล้อง ศาลรัฐธรรมนูญก็ต้องตรวจสอบว่าการแก้ไขนั้นสอดคล้องกับคำตอบประชามติหรือไม่ อย่างไร ประชาชนคือคำตอบสุดท้ายครับ กระผมเชื่อมั่นเช่นนั้น เพราะฉะนั้นในขั้นนี้ขอสนับสนุนยุติของท่านอาจารย์วันชัย สอนศิริ แต่ขออนุญาตหาหรือว่าหากจะมีการเพิ่มเติมให้มีความชัดเจนขึ้นจะได้หรือไม่ ถ้าเพิ่มเติมไม่ได้ก็ขออนุญาตให้บันทึกเป็นความเห็นตั้งของยุติที่จะเสนอไปยังสภานิติบัญญัติแห่งชาติเพื่อที่คณะกรรมการธิการของท่านสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย จะได้ใคร่ครวญให้ถ่องแท้และใช้ข้อความให้มีความเหมาะสมที่สุด ถ้าท่านจะเลือกคำถามนี้หรือนำไปประยุกต์กับคำถามอื่นของสภานิติบัญญัติแห่งชาติกราบขอบพระคุณครับท่านประธาน

ร้อยเอก ทินพันธุ์ นาคะตะ (ประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ) : ประเด็นสุดท้ายเราค่อยหาหรือกันภายหลังก็แล้วกันว่านอกจากที่เรามีผู้อภิปราย ๕ ท่านแรกแล้ว ก็ยังมีผู้อภิปรายเพิ่มเติมอีก ๔ ท่านนะครับ เช่น ท่านเสรี ท่าน พลเอก ธวัชชัย ท่านต่อพงษ์ และท่านกษิต ภิรมย์ ด้วยนะครับ ก็เรียนล่วงหน้าไว้ดังนี้นะครับ ต่อไปขอเรียนเชิญท่านสุรินทร์ จิรวินิชย์ อดีตเลขาธิการสำนักงานประกันสังคม อดีตรองปลัดกระทรวงแรงงานครับ

นายสุรินทร์ จิรวินิชย์ : กราบเรียนท่านประธานสภา สปท. ที่เคารพ และเพื่อนสมาชิกที่เคารพทุกท่าน กระผม ชื่อสุรินทร์ นามสกุล จิรวินิชย์ หมายเลข ๑๗๓ ก่อนอื่นต้องขออนุญาตท่านประธานขอแนะนำเพาเวอร์พอยต์ (PowerPoint) ขึ้นจอประกอบการบรรยายผมนะครับ ผมกราบเรียนท่านประธานว่าในประเด็นที่ท่านคำนึง สิทธิสมาน ขออนุญาตกล่าวนามท่าน ที่เพิ่มญาติขึ้นมาเพื่อให้เกิดความรอบคอบ สำหรับส่วนตัวผม ผมเห็นด้วยเลยนะครับ แล้วก็จะมีเรื่องที่จะต้องสนับสนุนการอภิปรายของท่านคำนึงต่อด้วยนะครับ ผมอยากกราบเรียนเริ่มต้นก็คือว่า การมีกฎหมายรัฐธรรมนูญ ร่างกฎหมายรัฐธรรมนูญฉบับนี้ได้ผ่านที่ประชุมเราไปครั้งหนึ่งแล้ว ที่ท่านประธาน กรธ. มาชี้แจงนี่นะครับ ผมอยากกราบเรียนว่าทุกคนก็เรียกร้องใฝ่หาที่อยากจะมีการเลือกตั้ง เพราะว่าในระบอบประชาธิปไตยถือว่าการเลือกตั้งเป็นสัญลักษณ์ของประชาธิปไตย ประชาธิปไตยต้องมาจากปวงชนของชาตินั้น ๆ ของเราก็ปวงชนชาวไทย เมื่อมีการเลือกตั้งเราก็บอกว่าเป็นประชาธิปไตย จะเลือกตั้งแบบไหนก็เรียกว่าเป็นประชาธิปไตย จึงต้องมีการร่างกฎหมายรัฐธรรมนูญขึ้นมาโดยท่าน กรธ. หรือเรียกว่า กรรมการร่างรัฐธรรมนูญ ผมคิดว่าวันนี้นอกจากเราคุยกันในสภาแล้วยังมีผู้ชมอีกเยอะมาก อย่างน้อยก็ ๖๐ กว่าล้านคนทั้งที่รู้เรื่องรัฐธรรมนูญและไม่รู้เรื่องรัฐธรรมนูญ ผมจึงอยากกราบเรียนว่าผมจะขออนุญาตท่านประธานนำภาพต่าง ๆ ขึ้นจอขึ้นเพื่อปูพื้นฐานของกฎหมายรัฐธรรมนูญสักเล็กน้อย แต่ก่อนจะถึงตรงนั้นผมอยากจะยกพุทธภาษิตขึ้นมาสัก ๒ พุทธภาษิต พุทธภาษิตแรกก็คือ สุขา สังฆัสสะ สามัคคี สามัคคีนำมาซึ่งความผาสุกของหมู่คณะ พุทธภาษิตที่ ๒ คือ โลโกปิตถัมภิกา เมตตา เมตตาเป็นเครื่องค้ำจุนโลก ถ้ามี ๒ พุทธภาษิตนี้แล้วผมคิดว่าอะไรก็เรียบร้อยไปหมด ที่เป็นปัญหาก็จะไม่เป็นปัญหา เมื่อ ๘๐๐ ปีก่อนโน้นในโลกนี้นะครับ ก่อน ๘๐๐ ปีนะครับ คำว่า ประชาธิปไตย หรือสิทธิของประชาชนไม่มีอยู่ในโลก ถ้าท่านไปอ่านประวัติศาสตร์ของระบอบประชาธิปไตย ผมกราบเรียนว่ามันเพิ่งเริ่มขึ้นเมื่อวันที่ ๑๕ มิถุนายน พุทธศักราช ๑๗๕๘ หรือ ค.ศ. ๑๒๑๕ ที่ประชาชนชาวอังกฤษเรียกร้องให้มีแมกนาคาร์ตา (Magna Carta) หรือเรียกเป็นภาษาไทยว่ามหากฎบัตร ครบ ๘๐๐ ปีไปเมื่อปีที่แล้ว แมกนาคาร์ตา (Magna Carta) กำหนดไว้ว่าต่อไปผู้บริหารโดยเฉพาะพระเจ้าจอห์นจะกำหนดอะไร จะเก็บภาษีอะไรต้องแจ้งให้ประชาชนทราบก่อน ก็เป็นที่มาของหลักนิติธรรมว่า ต่อไปถ้ามันไม่มีกฎหมายกำหนดจะใช้บังคับไม่ได้ นะครับ ก็จะต้องมีกฎหมายกำหนดก็คือว่า แมกนาคาร์ตา (Magna Carta) เป็นต้นตำรับของการปกครองระบอบประชาธิปไตยหรือว่าเป็นต้นตำรับของรัฐธรรมนูญของทั่วโลก ผมจะพูดถึงต่างประเทศนี้สั้น ๆ เพื่อปูพื้นฐานว่าทำไมทั่วโลกจึงเรียกร้องให้มีประชาธิปไตย เรียกร้องให้มีกฎหมายรัฐธรรมนูญ -----

๓๙

สปท. ๑๖/๒๕๕๙ เป็นพิเศษ

จิตตานันท์ ๒๗/๑

ประเทศต่อมาก็คือที่เราถือว่าพัฒนามาก มากเหลือเกินนะครับ คือประเทศสหรัฐอเมริกา วันที่ประเทศสหรัฐอเมริกาประกาศอิสรภาพต่อประเทศอังกฤษ เมื่อวันที่ ๔ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๓๑๙ หรือ ค.ศ. ๑๗๗๖ โดยประชาชนของชาวอเมริกา ใน ๑๓ มลรัฐนะครับ นำโดยผู้นำเขา ๕ คน ใน ๕ คนนั้นก็ มี จอร์จ วอชิงตัน มี ทอมัส เจฟเฟอร์สัน ได้มีการประชุมกันที่เมืองฟิลาเดลเฟีย แล้วก็ประกาศอิสรภาพในวันนั้นนะครับ อันนั้นก็ เป็นแม่บทของอเมริกา สำหรับแม่บทอื่น ๆ ผมคิดว่าไปหาอ่านได้ แต่ว่าผมยกแม่บทอันนี้มาเพื่อนำไปสู่ว่า ที่มาของประชาธิปไตยในโลกนี้มันมาอย่างนั้นนะครับ ก็เป็นเวลาาน ของเรานี้เพิ่ง ๘๔ ปี ประเทศไทยมีกฎหมายรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรสยาม ไม่ใช่เรียก ราชอาณาจักรไทย นะครับ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรสยาม พุทธศักราช ๒๔๗๕ มีเพียง ๖๘ มาตราตามจอนะครับ พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๗ ทรงพระราชทาน ณ พระที่นั่งอนันตสมาคม

ขอสไลด์ (Slide) ที่ ๒ ครับ ในสไลด์ (Slide) ที่ ๒ ก็ให้เห็นเลยว่ากฎหมายรัฐธรรมนูญ ปี ๒๔๗๕ หน้าตาเป็นอย่างไร ขอสไลด์ (Slide) ที่ ๒ ครับ แล้วก็จะมีผู้ลงนามรับสนองพระบรมราชโองการ พอถึงฉบับต่อไปก็คือ ปี ๒๔๘๙ ตอนนี้อะไรเรียกว่า รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๔๘๙ มี ๙๖ มาตรา ผมไม่ทราบว่าจะสไลด์ (Slide) ที่ส่งไปนี้ไม่ขึ้นนะครับ ท่านเจ้าหน้าที่ครับ ก็เลยแช่อยู่อย่างนั้น เดียวเนาะครับ ถ้าช่างาน ๆ นี่นะครับก็เน่า ภาพนี้มันต้องขึ้นครับ เพราะฉะนั้นผมต้องขออนุญาตยังไม่บรรยายต่อครับ จนกว่าสไลด์ (Slide) จะขึ้น อย่างนั้นมันไม่ไปกับสิ่งที่ผมจะกราบเรียนท่านประธาน อันนี้ สไลด์ (Slide) ที่ ๒ ก็คือหน้าตาเป็นอย่างนี้ ตรงท้ายจะมีผู้รับสนองพระบรมราชโองการนะครับ

สไลด์ (Slide) ที่ ๓ ครับ พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล ในหลวงรัชกาลที่ ๘ พระราชทาน เมื่อปี ๒๔๘๙ มี ๙๖ มาตรานะครับ พอถึง ๒๕๑๑ เราก็เรียกว่า รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๑๑ พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ในหลวงรัชกาลปัจจุบันนี้ ทรงพระราชทาน มี ๑๘๓ มาตรา นะครับ จนถึงรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๑๗ แล้วก็ยังมีต่อมาอีก ๒๕๒๑ ผมจะกราบเรียนไปโดยเร็ว เพื่อให้เข้าประเด็นนะครับ อันนี้เป็นการปูพื้นฐานนะครับ จนถึง ๒๕๕๐ ที่เราคุยกันนักกันหนาว่า เป็นกฎหมายรัฐธรรมนูญที่ดีที่สุด รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ นี้มี ๓๐๙ มาตรานะครับ ผู้รับสนองพระบรมราชโองการก็คือท่านประธาน ทรธ. ปัจจุบันนะครับ ทุกฉบับ รวมทั้งฉบับที่กำลังร่างนี้นะครับ ก็จะกำหนดกฎเกณฑ์เรื่องของการบริหารราชการแผ่นดินไว้ เหมือนประดังประคุดว่าอันนี้เป็นลายแทงหรือว่าเรียกเป็นโรดแมป (Road map) ว่าประชาชนคนไทยนี้จะอยู่ร่วมกันอย่างไร ฉบับปี ๒๕๕๐ มี ๑๕ หมวด แต่ฉบับปัจจุบันนี้ที่เสนอกันอยู่นี้เป็นร่าง มี ๑๖ หมวด

แต่อย่างไรก็ตามจะประกอบด้วยหมวดต่าง ๆ บททั่วไป บทถึงเรื่องสิทธิของประชาชน หน้าที่ของรัฐบาลฉบับนี้ผมกราบเรียนว่าผมคิดว่าเป็นร่างที่ดีในบางส่วน เช่น กำหนดไว้ว่าอะไรที่เป็นหน้าที่ของรัฐบาล รัฐคือกระทรวง ทบวง กรมต่าง ๆ มีหน้าที่ที่ต้องจัดทำตามกฎหมายตามระเบียบแล้วไม่จัดทำถูกฟ้องร้องได้นะครับ ประชาชนมีสิทธิที่จะฟ้องร้องได้ อันนี้ก็ถือว่าทำให้ทำให้อะไร ประชาชนคนทั้งแผ่นดิน ๖๕ ล้านคนได้มีที่พึ่งว่าอะไรที่กำหนดกฎหมายไว้ว่าท่านจะต้องปฏิบัติจะต้องทำอะไร แล้วท่านไม่ทำโดยไม่มีเหตุผล ท่านถูกฟ้องร้องได้ทั้งกฎหมายอาญาและกฎหมายแพ่งนะครับที่ทำให้เกิดความเสียหาย ทีนี้ผมจะขออนุญาตเข้าเรื่องครับ ผมกราบเรียนท่านด้วยความเคารพว่าผมอยากจะขออนุญาตอภิปรายในเรื่องของหมวด ๗ ว่าด้วยรัฐสภา ส่วนที่ ๑ บททั่วไป เขาเขียนไว้มาตรา ๗๙ บัญญัติไว้ว่าสภาประกอบด้วย สมาชิกผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา แล้วก็ยังมีอีกหลายมาตรา ในส่วนที่ ๒ มาตรา ๘๓ มีสมาชิกผู้แทนราษฎร ๕๐๐ แบ่งเป็น ๓๐๐ แบ่งเขต มาจากรายชื่อพรรค ๑๕๐ รวมทั้งหมดหลายมาตรา แล้วที่ผมคิดว่าท่านธรรมนูญหรือท่านก็อ่านมาแล้วรวมทั้งบทเฉพาะกาล แต่สิ่งหนึ่งที่ผมอยากจะกราบเรียนท่านว่าในการร่างรัฐธรรมนูญฉบับนี้บอกเลยว่าให้พรรคการเมืองเสนอผู้ที่จะเหมาะสมเป็นนายกรัฐมนตรี ๓ ท่านก่อนวันปิดรับสมัครเลือกตั้ง ต้องมีชื่อก่อนนะครับ อาจจะ ๔ โมงครึ่งไปเสนอเลยก็ได้ที่ กกต. แล้วก็ให้สมาชิกผู้แทนราษฎรเลือกนายกรัฐมนตรีจากรายชื่อที่เสนอ แล้วก็กำหนดต่อไปว่าในการเลือกผู้ที่จะมาดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีนี้จะต้องได้เสียงเกินกึ่งหนึ่งก็คือต้อง ๒๕๑ คน แต่ถ้าเลือกกันไม่ได้จะด้วยอะไรก็ตาม เนื่องจากพอถึงวันเวลาผู้ที่ได้รับการเสนอแล้วไม่รับไม่พร้อมที่จะปฏิเสธหรือเกิดเหตุเกะกะอะไรก็ตามและไม่สามารถที่จะเลือกได้ก็มีสิทธิที่จะไปเลือกบุคคลนอกบัญชีนี้ได้ นั่นคือสมาชิกผู้แทนราษฎรจะต้องทำเรื่องขึ้นไปว่าบัดนี้สมาชิกผู้แทนราษฎรประชุมกันแล้ว ๓ ครั้ง ๕ ครั้ง ๗ ครั้งไม่สามารถหานายกรัฐมนตรีได้ก็จะต้องมีการประชุมร่วมกันของรัฐสภา โดยมีสมาชิกผู้แทนราษฎรกับวุฒิสภาอีก ๒๕๐ คนประกอบกันเป็น ๗๕๐ คน ร่างรัฐธรรมนูญฉบับนี้ก็เขียนต่อไปเลยว่าในการประชุมของรัฐสภาที่ว่านั้น อย่างที่ท่านคำนวณสิทธิสมาน ท่านกล่าวไปแล้ว ขออภัยชื่อนามท่านนะครับ ก็จะได้เสียง ๒ ใน ๓ ๒ ใน ๓ นี้ของ ๗๕๐ คน เด็ก ๆ ก็คิดว่าต้อง ๕๐๐ คน ผมถามว่า ต้อง ๕๐๐ อย่างน้อย ถ้าไม่ต้องเอาไปส่งตีความที่ศาลรัฐธรรมนูญ ก็เอา ๕๐๑ คน ๗๐๐ คนต้องมี ๒ ใน ๓ ถึง ๕๐๐ คนกับ ๑ คน ถ้า ๕๐๑ คนไม่ต้องมีใครไปร้อง ถ้า ๕๐๐ คนนี้ยุ่งว่าถึงครึ่งไหม คำถามที่ผมอยากจะกราบเรียนว่าถ้าเลือกแล้วก็ครึ่งมันไม่ได้ ๕๐๑ เสียง ขาดบ้างป่วยบ้างร้อยแปด จิปาถะไม่ได้สักทีหนึ่ง ไม่ได้เลยสักครั้งหนึ่งจนแล้วจนรอดเป็นเดือนแล้วไม่ได้จะทำอย่างไร ผมอ่านร่างรัฐธรรมนูญฉบับนี้แล้วจะยังมองไม่เห็นว่าจะแก้ไขอย่างไร อันนี้ก็เป็นเรื่องที่น่าจะต้องคิดว่าแล้วจะทำอย่างไร เพราะเมื่อกี้เลือกโดยสมาชิกผู้แทนราษฎรไม่ได้แล้ว โยนไปเลือกกรรมของรัฐสภา คือสมาชิกผู้แทนราษฎรกับวุฒิสภา -----

ที่นี้ถ้าเลือกไม่ได้จะทำอย่างไร ท่านประธาน ผมก็ยังอ่านไม่เห็นหรือว่ามันซ่อนอยู่ตรงไหน ว่าต้องโยนกลับไปให้เป็นอำนาจของสภาผู้แทนราษฎร ผมอยากกราบเรียนท่านประธานว่าทำให้ผมไม่เห็นญาติของท่านอาจารย์วันชัย สอนศิริ แล้วนี้ผมลงนามทันทีว่าควรที่จะต้องพ่วงคำถามนี้ไปว่าใน ๕ ปีแรกเลือกกรรมได้ไหม ก็คือให้ทั้งวุฒิสภาและสภาผู้แทนราษฎรเลือกกรรมกัน แต่ผมก็ยังกริ่งเกรงใจว่าถ้ามันไม่ได้ ๕๐๐ กับ ๑ เสียง เราจะเดินกันอย่างไร จะแก้ไขอย่างไรเพราะเมื่อประกาศใช้ไปแล้วมันทำอย่างอื่นไม่ได้นะ จะบอกใช้มาตราไหน ใช้มาตรานี้ ขอพระราชทานอะไรมันไม่มีแล้วนะครั้นจะทำอย่างไร ก็ฝากไว้ในที่นี้ว่าจะทำอย่างไรครับ แต่อย่างไรก็ตามผมกราบเรียนว่า ถ้าไม่มีอยู่ในร่างรัฐธรรมนูญฉบับนี้ ถ้าช่วยกันอ่านแล้วไม่มีวิธีการเยียวยาหรือแก้ไข ในกรณีประสบเช่นนี้ แล้วจะไปบอกว่าไม่มีแล้วอย่างไรมันก็ต้องเลือกจนได้ อย่าไปคิดอย่างนั้น หลายประเทศเกิดไม่ได้ ประเทศไทยเกิดแล้วทั้งนั้นครับ มันก็จะเกิดความยุ่งยากต่อชาติบ้านเมืองเพราะชาติบ้านเมืองมันขาดรัฐบาลไม่ได้ ขาดผู้บริหารประเทศชาติไม่ได้แล้วยังเกิดภัยแล้งร้อยแปดจิปาถะมันมีเรื่องต่าง ๆ นานามากมายซึ่งจะต้องดูแลกันนะครั้นก็ฝากท่านประธานไปว่าจะทำอย่างไร ท่านประธาน สปท. ผมยังกราบเรียนว่าอย่างไรก็ตามอะไร ๆ ในโลกนี้มีมนุษย์บัญญัติทั้งนั้นครับ ร่างรัฐธรรมนูญฉบับนี้ก็มีมนุษย์บัญญัติ มนุษย์ ๒๑ ท่านเป็นคนบัญญัติ เราจะบอกว่าแก้ไขอะไรไม่ได้เลยนี้ นะครั้นถ้าเกิดตายขึ้นมาแล้วแก้ไขไม่ได้ก็ยุ่งนะครั้นมันต้องมีการแก้ไขได้ผมมองอย่างนั้น เพราะฉะนั้นการที่เราทำประชามติแล้วพ่วงไปด้วยนี้ผมเห็นด้วย แต่พ่วงไปแล้วทำไมถึงยังแก้ไขปัญหาที่ผมนำเสนอไม่ได้นะ ผมเชื่อว่าไม่ได้ ผมอ่านแล้วอย่างไรก็ไม่ได้ ทำไม่ได้จะทำอย่างไรผมคิดเจียบ ๆ แต่ผมไม่กล้าพูดที่นี้ถ้าพูดที่นี้แล้วไม่มีเอกสิทธิ์ในการคุ้มครองผมก็อาจจะเดือดร้อนได้ ผมกราบเรียนท่านประธานผ่านไปยังเพื่อนสมาชิก สปท. ที่เคารพผมอาจจะพูดไม่ราบรื่นหรืออะไรก็ตาม แต่ผมกราบเรียนด้วยความรู้สึกจริงใจว่าเราควรที่จะร่วมกันคิด ร่วมกันทำ ร่วมกันรับผิดชอบ ด้วยใช้พุทธภาษิตที่ผมกล่าวด้วยทั้งคู่ แล้วผมอยากจะกราบเรียนว่านอกจากพุทธภาษิตแล้วผมอยากจะกราบเรียนท่านด้วยความเคารพว่า ความเมตตา ความหวังดีต่อกัน ความสามัคคี ๓ คำนี้อยู่ในจิตวิญญาณผมเสมอ แล้ว ๓ คำนี้ไม่ใช่ผมคิดเอง ผมได้ฟังจากพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวในรัชกาลปัจจุบัน หลายครั้งหลายหน หลายวาระตลอดมาในช่วงชีวิตผมนี้ ที่ผมไปเปิดดูนอกจากผมจำได้แล้ว ผมไปเปิดดูในพระราชดำรัสที่ ท่านมี ๓ คำนี้เสมอ คือความเมตตา ความหวังดีต่อกันและความสามัคคีจะทำให้เราสามารถแก้ไขปัญหาได้ สุดท้ายนี้ผมกราบเรียนนำพระราชดำรัสแห่งพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวองค์ปัจจุบัน น้อมนำมาฝากท่านประธาน ท่านสมาชิก สปท. และประชาชนที่รักเคารพทั้งหลายที่ฟังอยู่ที่บ้านว่าถ้าเราใช้ความเมตตาความหวังดีต่อกันและความสามัคคีเป็นที่ตั้งแล้ว คิดว่าไม่ว่าปัญหาอะไรจะใหญ่โตเท่าภูเขาตอยอินทนนท์ คนไทย ๖๕ ล้านคนสามารถร่วมกันแก้ไขได้ กราบเรียนด้วยความเคารพครับ

ร้อยเอก ทินพันธุ์ นาคะตะ (ประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ) :
ขอบคุณครับ ผมคิดว่าพวกเราใช้เวลาานามากนะครับ ต่อไปก็อยากจะให้สรุปให้สั้น ๆ
ลงมาก ๆ เพราะว่าก็ได้ฟังความเห็นเยอะแยะไปหมดแล้วนะครับ ต่อไปขอเรียนเชิญ
ท่านวรวิทย์ ศรีอนันต์รักษา ครับ

นายวรวิทย์ ศรีอนันต์รักษา : ขอบพระคุณครับท่านประธาน เรียนท่านสมาชิก
ผม วรวิทย์ ศรีอนันต์รักษา ผมก็จะกล่าวสั้น ๆ นะครับ คืออย่างนี้นะครับ เรื่องประชามติ
ที่ท่านอาจารย์วันชัยตั้งเสนอนี้เห็นด้วยหรือไม่ ที่ในระยะ ๕ ปีแรกนับแต่
วันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้ นายกรัฐมนตรีต้องมาจากความเห็นชอบของรัฐสภา ผมก็
สนับสนุนด้วยเหตุผลอย่างนี้นะครับ การปฏิรูปประเทศของเราสังเกตนะครับทำไป
มันก็มีปัญหา มีปัญหาเพราะเราไปเชื่อพวกลัทธิตำรา คำว่า ลัทธิตำรา ผมไม่ได้พูดเองนะครับ
คนที่คิดคำนี้คือหมา เจอ ตุง หมา เจอ ตุง ผมไปอ่านประวัติเขา เขาบอกการจะปฏิรูป
ประเทศให้ประสบความสำเร็จต้องใช้ภาวะวิสัย แต่ส่วนใหญ่เราจะชอบท่องตำรามานะครับทำไป
ประเทศกัน และมันก็ขัดแย้งกัน และมันก็ทะเลาะกัน เราก็จะไปคิดรูปแบบต่าง ๆ
การออกแบบการปกครองโดยไปยึดตำราฝรั่งเศษบ้าง ตำราอเมริกา ตำราอังกฤษ ตำรา
เยอรมัน ตำราญี่ปุ่น แต่ตำราไทยเราไม่คิด เราไม่รู้หรือว่ารากฐานปัญหาของเราคืออะไร
เราก็ไปเซ้งคนอื่นเขาแล้วก็เอามาใส่ตัวเอง ภาวะวิสัยหรืออ็อบเจกทิฟ (Objective)
มันเรื่องสำคัญมาก ตั้งแต่ปี ๒๕๔๐ นะครับท่านประธาน สังเกตไหมครับว่าบ้านเมืองเรา
วุ่นวายมาก วุ่นวายไม่พอนะครับ เปอร์เซนต์คอร์รัปชันสูงมาก เปอร์เซนต์คอร์รัปชัน นอกจาก
อันดับโลกที่เขาคำนวณกัน เปอร์เซนต์ที่ง่ายกันจาก ๓ เปอร์เซนต์ที่ผมรู้ เดียวนี้สูง
๔๐ เปอร์เซนต์ ก่อนจะมียึดอำนาจนะครับ ๔๐ เปอร์เซนต์ เนื่องจากแทบไม่เห็นแล้วนะครับ
มันเกิดอะไรขึ้น ก็เพราะเราไปเอาลัทธิตำราออกแบบประเทศเราโดยไม่ได้ดูภาวะวิสัย
ผมก็มาวิเคราะห์ตั้งแต่อยู่เป็น สปช. แล้วครับ วิเคราะห์ว่าเกิดอะไรขึ้นกับประเทศไทย
ประเทศไทยมี ๔ อำนาจที่จะต้องเกี่ยวเนื่องกัน อันที่ ๑ อำนาจการเมือง อันที่ ๒ อำนาจ
ราชการ อันที่ ๓ อำนาจภาคธุรกิจ อันที่ ๔ อำนาจของประชาชน ๔ อำนาจจะต้อง
สัมพันธ์กัน ถ่วงดุลกัน ปี ๒๕๔๐ เกิดคนคิด เขาเรียกว่าอะไรครับ เดินหน้า อันนั้น
มันเดินหน้าลงเหวครับท่าน ผมนี่กำลังคิดจะถอยหลังเข้าคลอง เพราะมันปลอดภัยกว่า
เดินหน้าลงเหว มันเหวอย่างไรครับท่าน เพราะว่าเราไปเพิ่มอำนาจให้การเมือง
นายกรัฐมนตรีต้องมีอำนาจมาก พูดกันจิงครับตอนร่างรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๔๐ คนพูดทุกวันนี้
ยังไม่เคยรับผิดชอบต่อความเสียหายที่เกิดขึ้น ระหว่างปี ๒๕๔๐ ถึงปี ๒๕๕๗ ปฏิวัติ ๒ ครั้ง
ระหว่างทางมีการเสียชีวิตจากการประท้วง คนไทยแตกเป็น ๒ ส่วน ภาคหนึ่งกับภาคหนึ่ง
ไม่รู้จักกันแต่เกลียดกัน เกิดจากเราไปทำลายโครงสร้างสมดุลของอำนาจ นั่นก็คืออยู่ ๆ
เอาอำนาจการเมืองให้เยอะขึ้น พอเยอะการเมืองนี้เองก็ยังไม่เข้าใจใจนะตัวเองมีอำนาจเยอะ
จนทุนหรือภาคธุรกิจโดดเข้ามา โดดเข้ามา มาใช้อำนาจการเมืองเกิดการผูกขาด มีการทำลาย

๔๓

สปท. ๑๖/๒๕๕๙ เป็นพิเศษ

บุศกร ๓๐/๒

ระบบราชการโดยเอาน้องข้ามหัวพี่ ซอยกระทรวงให้เยอะ ดูเหมือนดี พี่ก็ไม่สอนน้อง
ข้าราชการก็เลยอ่อนลงไปเรื่อย ๆ การถ่วงดุลอำนาจไม่ได้ครับ ราชการก็อ่อนแอ การเมือง
ก็ผูกขาด ผูกขาดไม่พอ การเมืองก็ไปยุ่งกับธุรกิจ ยุ่งธุรกิจไม่พอ ไปลากประชาชนมาให้
ขัดแย้งด้วย มันถึงอลหม่านไปหมด รัฐธรรมนูญฉบับนี้จะเรียกว่า ว่าที่ฉบับที่ ๒๐ ของ
ประเทศไทย มีการถ่วงดุลอำนาจนี้หรือยัง ถ้าเกิดมีการถ่วงดุลอำนาจที่ดีการเมืองก็ไม่กล้า
โกงครับ เพราะว่าราชการก็ตัวเท่า ๆ กัน จ้องอยู่ หรือภาคธุรกิจมีปากมีเสียง หรือประชาชน
มาตรวจสอบได้ รัฐธรรมนูญฉบับนี้เด่นก็คือมีประชาชนเข้าไปดูได้ แต่ความสมดุลระหว่าง
ราชการกับการเมืองยังไม่ใช่ครับ ที่นี้ผมมาดู ผมเอ๊ะจะแก้อย่างไร บังเอิญอาจารย์วันชัย
สอนศิริ ขอประทานโทษที่เอ่ยนามนะครับ อาจารย์ไม่อยู่นะครับ เป็นผู้ยื่นญัตตินี้แหละครับ
ท่านก็บอกว่าถ้าเกิดเอา ส.ว. ผสมกับ ส.ส. แล้วไปโหวตนายกรัฐมนตรืจะดีไหม ผมคิดปั้
นะครับ เอ๊ะ มันตรงกับที่ผมคิดเลย ผมก็เซ็นชื่อไปสนับสนุนญัตตินี้ เพราะอะไรครับ -----

- ๓๑/๑

เพราะว่า ส.ว. ในอนาคตที่รัฐธรรมนูญฉบับนี้ออกแบบนี้ นะครับ มีทั้งข้าราชการ มีทั้งภาคเอกชน มีทั้งประชาชน นะครับที่จะได้เข้ามาหลากหลายอาชีพ ถ้าได้ร่วมกันโหวต นายกรัฐมนตรีก็จะมี การถ่วงดุลตั้งแต่ในสภา แทนที่จะปล่อยให้ไปตั้งข้างนอก ตรงนี้ละครับ จะทำให้มีความสมดุล เสียอย่างเดียวกับที่อาจารย์ไม่ทราบไปติดอกติดใจอะไรกับเลข ๕ ถ้าเอา เลข ๕ ออกไปนะครับ เลิกไปเรื่อย ๆ ใช้เสียงในสภาเพื่อให้มีการถ่วงดุล ผมว่าจะดีกว่านี้ ด้วยซ้ำ จะทำให้คนที่มาเป็นนายกรัฐมนตรีจะต้องระวังตัว ต้องทำงาน ผูกขาดอำนาจไม่ได้ ไปคุมทุก ๆ อย่าง คุมทั้งธุรกิจ คุมทั้งภาคธุรกิจ คุมทั้งราชการ คุมทั้งการเมือง แล้วไปปั่นหัว ประชาชน คนคนเดียวคนเดียวนี้ทำไม่ได้แล้วครับ ให้หลาย ๆ องค์ประกอบ หลาย ๆ องค์กร คนมาจากหลากหลาย การเลือกตั้งไม่ใช่คำตอบทุกเรื่องครับ เราเห็นแล้วนะครับว่า การเลือกตั้งก็นำมาซึ่งความแตกแยกไม่ต้องไปบอกหรอกครับว่า เราดูจากประเทศอังกฤษ แล้วเขาดี ดูจากประเทศสหรัฐอเมริกาเขาดี ผมดูที่ประเทศไทยนี้ครับเลือกตั้งแล้วเป็น อย่างไรครับ มันก็เป็นอย่างที่เราเห็น ไม่ต้องมาอธิบายด้วยทฤษฎีอะไรเลยมันเห็นด้วยตามันเอง ว่ามันวุ่นวาย ฉะนั้นถ้ามีขั้วอำนาจอื่น อย่างเช่น มีราชการ มีประชาชนมีภาคธุรกิจที่จะถูก สรรหามาเป็น ส.ว. แล้วก็มาเป็นน้ำหนักถ่วงดุลที่จะช่วยกันเลือกนายกรัฐมนตรี ผมว่าจะทำให้ บ้านเมืองค่อย ๆ ซอฟต์แลนดิ้ง (Soft landing) ไม่อย่างนั้นเดี๋ยวจะสวิง (Swing) ซ้ายที่ สวิง (Swing) ขวาที่เดี๋ยวได้กลับมา มีเรื่องอีก เดี่ยวมันก็ต้องมาอยู่กันอย่างนี้อีกนะครับ ผมว่า ลองดูนะครับว่าเราจะเดินหน้าลงเหวหรือจะถอยหลังเข้าคลองครับ ขอขอบคุณครับ

ร้อยเอก ทินพันธุ์ นาคะตะ (ประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ) :
ขอบคุณครับ ต่อไปขอเรียนเชิญ ท่านชาลี เอียดสกุล

นายชาลี เอียดสกุล : กราบเรียนท่านประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูป ประเทศที่เคารพ กระผม ชาลี เอียดสกุล สมาชิกสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ลำดับที่ ๓๘ ครับท่านประธานครับ ก่อนอื่นกระผมใคร่กราบขอบพระคุณสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ที่กรุณารับฟังความคิดเห็นของ สปท. โดยเปิดโอกาสให้สมาชิก สปท. ได้แสดงความคิดเห็น เพื่อที่จะประกอบเป็นสาระสำคัญในการตั้งคำถามให้กับพี่น้องประชาชนตามร่างกฎหมาย รัฐธรรมนูญที่จะมีขึ้นในวันลงประชามติครับ ท่านประธานครับ ในส่วนตัวของกระผมนั้นก็ ได้ คิดพิจารณามาตั้งแต่ต้นว่าจะถามประเด็นไหน อย่างไร เพื่อให้เกิดประโยชน์กับประเทศชาติ แต่บังเอิญครับ ประเด็นที่ผมคิดและตั้งคำถามขึ้นมา ก็ตรงกับประเด็นของท่านวันชัย สอนศิริ นั่นก็คือความว่า ที่มาของนายกรัฐมนตรีสมควรที่จะได้รับความเห็นชอบจากรัฐสภา คือ ๒ สภา นั่นก็คือสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาครับ ทำไมต้องเห็นความสำคัญกับเรื่องนี้ กระผมขอเรียนครับว่า การแก้ปัญหาของประเทศชาตินั้น ในสังคมทุกวันนี้จำเป็นอย่างยิ่ง ที่จะต้องพูดความจริง -----

ความจริงที่ว่าก็คือว่า ณ วันนี้ประเทศชาติของเรา พี่น้องประชาชนขาดความรักความสามัคคี มีความแตกแยกแบ่งฝักแบ่งฝ่าย แบ่งสี แบ่งภาค รัฐบาลไหนก็แล้วแต่ที่เข้ามาบริหารจัดการประเทศ ณ วันนี้ ย่อมได้รับความไม่ไว้วางใจ สงสัย ต่อต้าน ไม่ไว้วางใจ เพราะเราขาดความรัก ความสามัคคีความปรองดองซึ่งกันและกัน เพราะฉะนั้นช่วงนี้เป็นช่วงวิกฤต แล้วก็ในช่วงที่มีการเปลี่ยนแปลง โดยเราสร้างกติกาสังคมขึ้นมา นั่นก็คือบัญญัติให้มีกฎหมายรัฐธรรมนูญ เป็นกฎหมายที่ใช้ปกครองประเทศต่อไป ซึ่งถือว่าเป็นช่วงเปลี่ยนแปลง และเป็นช่วงสำคัญที่สุด ผู้นำที่จะเข้ามาบริหารจัดการประเทศต่อไปนี้ ต้องเป็นบุคคลที่มีความเข้มแข็ง มีความรู้ มีความสามารถ มีศักยภาพหลาย ๆ ด้าน แต่ว่าที่สำคัญที่สุดกระผมคิดว่าจะต้องเป็นบุคคลที่มีความเป็นกลาง พี่น้องประชาชนทุกภาคส่วนจะต้องมีความยอมรับ จึงจะสามารถขับเคลื่อนประเทศชาติของเราเดินไปข้างหน้าได้ นี่คือการมาของความสำคัญว่าทำไมต้องถามประเด็นนี้ ว่านายกรัฐมนตรีจะต้องมาจาก ๒ สภาหรือไม่ ในเรื่องของการให้ความเห็นชอบผมจึงทิ้งน้ำหนักไปในประเด็นนี้ครับ แล้วก็ตรงกับประเด็นของท่านวันชัย ผมต้องกราบขอสนับสนุนประเด็นคำถามของท่านวันชัยที่ท่านได้สาธยายไปแล้วในเบื้องต้นนะครับ ก็กราบขอบพระคุณครับ สวัสดีครับ

(การประชุมดำเนินมาถึงตอนนี้ ร้อยเอก ทินพันธุ์ นาคะตะ ประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ได้ลงจากบัลลังก์ โดยมอบให้ นายอลงกรณ์ พลบุตร รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่หนึ่ง ปฏิบัติหน้าที่แทน)

นายอลงกรณ์ พลบุตร (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่หนึ่ง) : ต่อไปขอเชิญท่านนิกร จำนง ครับ อดีตรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงคมนาคม

นายนิกร จำนง : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพครับ ผม นิกร จำนง สมาชิก สปท. ลำดับที่ ๗๙ ที่จริงแล้วถ้ามีการลงมติตอนต้นก็คือว่าผมเห็นว่าจะไม่เห็น ผมก็คงจะพูดไม่ได้ แต่ว่าเนื่องจากว่าเราไม่ได้ลงคะแนนญัตติอย่างนั้นก็ยังอาจจะให้ความเห็นต่อประเด็นได้ เพื่อเป็นการเสริมประเด็นที่ผมเป็นห่วงตั้งแต่ต้นทางนะครับ คือผมเองคงจะไม่พูดในฐานะของส่วนตัวแทนพรรคการเมือง เป็นตัวแทนของฝ่ายการเมืองการเลือกตั้งซึ่งแทบจะไม่มีตัวแทนอยู่เลยในสภาแห่งนี้ แต่ผมจะพูดในฐานะเหมือนกับเป็นผู้ที่มองการเมืองจากจุดข้างใน แล้วก็เป็นผู้ที่รัก แล้วก็เห็นว่าประเทศมีความขัดแย้งกันมากอยู่แล้ว ก็เลยจะเสนอความเห็นต่อกรณีต่าง ๆ ถ้าท่านประธานสังเกตว่าเพื่อจะลดความขัดแย้ง อันอาจจะเกิดขึ้นได้อีกโดยที่เราตั้งใจหรือไม่ตั้งใจ ประเด็นเกี่ยวกับเรื่องนี้ครับ ประเด็นญัตติของท่านเลิศรัตน์ก็คงจะไม่มีปัญหาใด เพราะว่าญัตติของท่านเป็นการสร้างความปรองดองซึ่งมันแก้ไขปัญหาที่ผมกล่าวถึงอยู่แล้ว แต่ญัตตินี้ที่เสนอขึ้นมาเรื่องรัฐสภาเลือกนายกรัฐมนตรี ผมเห็นว่าน่าจะมีปัญหาถ้าเรามองอีกด้านหนึ่งบ้างนะครับ คือถ้าเรามองจากจุดที่ว่า เป็นด้านเดียว มองจากจุดของเราไป แล้วก็ทุกอย่างเป็นไปตามนี้หมดก็ไม่มีปัญหา แต่ผมขอเสนออีกด้านหนึ่งบ้าง คือจริง ๆ แล้วปัญหาขณะนี้เรามีรัฐธรรมนูญแล้วก็ตอนช่วงที่

ร่างขึ้นมาในร่างแรกก็ยังมีปัญหาอยู่ แล้วก็มีการคุยกันอยู่มาก แต่พอมามีการเสนอขึ้นมา
ขอเป็นระยะเปลี่ยนผ่าน ก็ปรากฏว่าในระยะนี้มีบทเฉพาะกาลที่มีการบรรจุเรื่องราวต่าง ๆ
ให้เป็นระยะเปลี่ยนผ่านถึง ๕ ปี ซึ่งตรงนี้เองถ้าเราดูแล้วจุดสำคัญมาก ๆ ก็คือว่าในส่วนของ
วุฒิสภาหรือวุฒิสมาชิกต้องการจะเอามาคุมการเปลี่ยนผ่านในระยะนี้ เราจึงเห็นได้ว่าสมาชิก
วุฒิสภาไม่ได้มาจากการสรรหาตามที่บรรจุในร่างรัฐธรรมนูญเดิม ร่างรัฐธรรมนูญฉบับที่มี
การยกร่างขึ้นมา ก็มีการเลือกกันระหว่างอาชีพต่าง ๆ และมีการสรรหาขึ้นมาตามที่ใช้เป็น
ปกติที่บัญญัติไว้ -----

แต่สมาชิกวุฒิสภาที่จะมาในช่วงเปลี่ยนผ่านซึ่งรัฐธรรมนูญที่เสนอออกไปในขณะนี้ใช้วันระยะเวลา ๕ ปี มาจากการคัดสรร ไม่ใช่มาจากการสรรหา ก็คือมีการสรรหามาแล้วก็มี การตั้ง และสุดท้าย คสช. เป็นคนเลือก ก็หมายความว่าทั้งสิ้นนี้ นะครับ ๒๕๐ คนก็น่าจะอยู่ เหมือนเป็นการแต่งตั้งเสียมากกว่า อำนาจตรงนี้นะครับในช่วงเปลี่ยนผ่าน คือเรามามองจับตาอยู่ที่ตรงนี้เอง อำนาจที่มีในช่วงเปลี่ยนผ่านก็มีอำนาจมากเป็นพิเศษ อำนาจในการพิทักษ์รัฐธรรมนูญ หมายความว่าก็ไม่สามารถจะแก้รัฐธรรมนูญกันได้ ก็สามารถประกั้นได้เลยถ้ารัฐธรรมนูญฉบับนี้ผ่านไปว่าในช่วง ๕ ปี ประเด็นสำคัญหรือไม่สำคัญก็ไม่สามารถจะแก้รัฐธรรมนูญได้ค่อนข้างจะแน่นอน นี่มองจากสายตาของนักการเมืองในเชิงวิเคราะห์ นะครับ แก้ไม่ได้

ประเด็นในฐานะนักบริหาร การที่ให้รัฐบาลหน้าในช่วงเปลี่ยนผ่าน ต้องรายงานนะครับ ประเด็นที่มีการล็อกเอาไว้โดยใช้วุฒิสภาเป็นคนควบคุมนี้ รายงานทุก ๓ เดือน เป็นเรื่องที่ท่านประธานเองก็คงจะเข้าใจว่าแทบจะเป็นเรื่องที่ทำไม่ได้ ท่านรองประธานเองก็ดูแลเรื่องงบประมาณ เราของงบประมาณนี้งบประมาณยังไม่ทันผ่านช่วง ๓ ปีต้องไปรายงานแล้ว ไม่มีอะไรเกิดขึ้นระหว่างนั้น ก็กลายเป็นว่าจะต้องรายงาน รายงาน รายงาน อำนาจตรงนี้มีผลในมุมกลับในการบริหารประเทศค่อนข้างมาก ดิดขัดมาก นะครับ แต่ว่าก็มีไปแล้วถ้าตามรัฐธรรมนูญในช่วงเปลี่ยนผ่านขอมาอย่างนี้ แล้วมันก็มีอีกหลายประเด็นมากนะครับ แต่ประเด็นที่จะมีปัญหามากก็คือประเด็นเรื่องการตั้งนายกรัฐมนตรี ซึ่งเดิมมีการขอยกเว้นนะครับไปว่าขอไม่ใช้ตรงนี้ แต่ว่าทาง กรธ. เองก็ยืนยัน แล้วก็บอกว่าอำนาจของวุฒิสภาแต่เดิมก็คือว่าให้มากลั่นกรอง เรื่องการถอดถอนไปอยู่ในอีกส่วนหนึ่งแล้ว ในศาลรัฐธรรมนูญแล้ว ดังนั้นจุดตรงนี้ก็คิดว่าเอาละถ้าอย่างนั้นก็คนละครั้งก้าว หมายความว่าถ้าท่านดูในร่างที่กำหนดมาตั้งแต่ต้น ประเด็นสำคัญก็คือนายกรัฐมนตรีของประเทศเราเนี่ยเรามีต้นทุนก็คือพฤษภาทมิฬ จุดตรงนี้ยังมีอยู่ในความรู้สึกนึกคิด ทุกคนก็ยังจำได้ ผมก็จำได้ ใครก็จำได้ เราก็เลยกลายเป็นว่านายกรัฐมนตรีของเรามาจาก ส.ส. ก็คือมาจากการเลือกตั้ง นี่เป็นเรื่องเหมือนหลักการสำหรับประเทศเรา แต่ในร่างที่บัญญัติไว้ในร่างธรรมนูญนะครับ ร่างนี้ก็กำหนดไปแล้วว่าไม่เอาแบบนี้ ให้มาจากคนนอกได้โดยการเสนอชื่อ คนในก็ได้ คนนอกก็ได้ นี่เป็นการเปิดประตูไปบานหนึ่งแล้วไว้ก่อนแล้ว เป็นบานเรียกว่าเปิดประตูแล้วนะครับ พรรคการเมืองสามารถเสนอชื่อคนอื่นได้ไป ๓ ชื่อ เพราะจะไปอยู่ต่อหน้าประชาชน ประชาชนจะรับรู้ แล้วก็ให้คัดออกจากตรงนั้น มี ส.ส. ๒๕ คนก็เสนอชื่อได้ ประเด็นก็คือตรงนั้นเป็นการเปิดประตูหน้าบ้านไปแล้ว สามารถใช้คนนอก ซึ่งตรงนี้เดิมก็มีความเห็นขัดแย้งมารอบหนึ่งแล้ว แต่ขณะนี้ทาง กรธ. ก็ถอยให้อีกเปิดประตูในบ้านอีก ถ้าในกรณีที่น่าจะเป็น ก็คือว่าให้สามารถจะมีการประชุมร่วมกันของรัฐสภา แล้วก็ให้มีการพิจารณากันเพื่อจะปลดล็อกตัวนี้ให้ตั้งคนนอกที่ไม่อยู่ในรายชื่อซึ่งเข้าประตูหน้าบ้านมาแล้วได้อีก ตรงนี้จะยังเป็นประเด็นที่ยังมีปัญหายังอยู่ในเรื่องไม่เห็นด้วยอยู่ค่อนข้างมาก อยู่แล้วนะครับ แต่ว่าก็สรุปเป็นอย่างนี้ไปแล้ว ก็คือถอยครั้งก้าว นะครับ เพื่อจะรักษาลักษณะ

ของประชาธิปไตย คือต้นทุนตรงนั้นเอาไว้ จะได้อ่างกันได้ว่าก็พรรคการเมืองเสนอขึ้นมา แล้วพอมีเหตุตั้งไม่ได้ก็ใช้ ๒ สภาาร่วมกันแล้วก็ปลดล็อก แล้วก็เอาคนนอกได้เลยที่ไม่มีรายชื่ออยู่ตรงนี้ เท่ากับว่าให้โอกาสแล้ว จุดตรงนี้เองที่เรากำลังขอก็คือว่าขอให้ใช้รัฐสภา รวมเลยที่นี้ หมายความว่าไม่เอาตรงนี้แล้ว กำลังจะขอเข้าไปแก้ ตรงนี้ที่ผมเป็นห่วงนะครับ ในสายตาของนักวิเคราะห์การเมืองคนหนึ่งซึ่งมองความเป็นไปว่าจุดตรงนี้เองจะกลายเป็นอะไร เติมนะครับให้มีอำนาจมากในการพิทักษ์รัฐธรรมนูญ คือไม่ให้แก้ ก็เป็นฟางชิ้นหนึ่ง บนหลังอูฐแล้ว การที่ว่าเข้าไปควบคุมก็ใช้นะครับ แล้วก็ก็มีประเด็นอื่น ๆ หมายถึงว่าเป็นการเข้าไปดูแลหลายสิ่งหลายอย่าง ซึ่งอูฐนะหลังแน่นเต็มที่แล้ว ประเด็นนี้ละจะกลายเป็นฟางเส้นสุดท้ายบนหลังอูฐที่ทับลงไป แล้วผมมองว่าอาจจะนำไปสู่ปัญหาที่ไม่พึงประสงค์ขึ้นมาได้ เช่น ประเด็นที่ว่านะครับผมมองว่าไม่เป็นผลดีกับใครเลย สมมุติว่าเราได้นายกรัฐมนตรีที่จำเป็นจะต้องเข้ามาในลักษณะแบบนี้ะครับ ก็กลายเป็นว่าเหมือนกับว่ามีการจัดวางไว้ จะไม่ได้รับการยอมรับมีเพาเวอร์ (Power) แต่ไม่มีอทธิฤทธิ์ (Authority) ก็คือมีอำนาจ แต่ไม่ได้รับการยอมรับได้จากลักษณะแบบนี้

ประเด็นที่ ๒ นะครับ ผมมองว่าประเด็นนี้จะกลายเป็นประเด็นแห่งความขัดแย้ง ต่อเนื่องไปอีก แล้วถ้ามีการขยายผลขึ้นไปนี้ครับ มากขึ้น ๆ ถ้าประเด็นนี้ขยายไปถึงจุดหนึ่ง นี่อาจจะเป็นเหตุก็ได้ที่ทำให้รัฐธรรมนูญฉบับนี้ไม่ผ่าน เนื่องจากว่าความกังวลว่าถ้าผ่านไป แล้วนี่นะครับและมีคำถามข้อนี้อยู่ ถ้าตามรัฐธรรมนูญแล้วก็คือว่าจะต้องกลับมาแก้ไข แล้วพอแก้ไขแล้วไม่กลับไปหาประชาชนอีกแล้ว แบบนี้สกัดเสียก่อนเลยเพราะด้วยความไม่แน่ใจ ตรงนี้ ด้วยความกังวลเรื่องนี้ก็คือลงมติไม่ชอบเสียเลยตั้งแต่ต้นก็น่าจะปลอดภัยกว่า สมมุติจะคิดแบบนี้ ผมมองว่าจะนำไปสู่ปัญหาได้ ดังนั้นผมก็เพียงแต่ตั้งขึ้นมาตามความคิด ความเห็นโดยบริสุทธิ์ใจของผมที่ไม่อยากให้เกิดความขัดแย้ง เพราะผมมองจุดนี้จะกลายเป็น ตัวสร้างความขัดแย้งขึ้นมาได้มากจากประเด็นที่ผมกล่าวแล้วนะครับ แล้วก็นำเสนอต่อ ที่ประชุมเพื่อให้มีการพิจารณา ก็คิดว่าทุกอย่างนี้ก็อยู่ในการตัดสินใจของเราทุกอย่างนั้น ละครับ แต่ว่าเราต้องคิดว่าเราตัดสินใจอะไรไปแล้วนี่นะครับเราต้องรับผิดชอบกับสิ่งที่เกิดขึ้น ในอนาคตต่อการตัดสินใจของเราด้วยเท่านั้นเอง ก็นำเสนอท่านประธานและท่านสมาชิก ทั้งหลายด้วยความเคารพครับ ขอขอบคุณครับ

นายอลงกรณ์ พลบุตร (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่หนึ่ง) : ต่อไปขอเชิญท่านเสรี สุวรรณภานนท์ ประธานกรรมาธิการขับเคลื่อนการปฏิรูป ประเทศด้านการเมือง อดีต สปช. อดีต ส.ว. อดีตรองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ ขอเชิญครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ ผม นายเสรี สุวรรณภานนท์ สมาชิก สปท. ต้องขออนุญาตกราบเรียนท่านประธานตามญัตติที่เสนอ นะครับ โดยเฉพาะเริ่มจากญัตติแรกซึ่งท่าน พลเอก เลิศรัตน์ เป็นผู้เสนอญัตติเข้ามา ซึ่งญัตติ ดังกล่าวนี้อาจกราบเรียนว่าอย่างไรก็คงต้องอธิบายนะครับว่า ญัตติที่เสนอมานี้เป็นเรื่อง ให้รัฐบาลที่มาจากการเลือกตั้งทั่วไปครั้งแรกตามรัฐธรรมนูญที่ผ่านประชามติได้เข้าบริหาร ราชการแผ่นดินมาแล้ว ให้จัดตั้งคณะกรรมการปรองดองแห่งชาติประกอบด้วยผู้แทน ทุกภาคส่วนเพื่อสร้างความปรองดองและสมานฉันท์ให้เกิดขึ้นในหมู่ประชาชน นี่คือญัตติ ที่ท่านกรรมาธิการเสนอ ซึ่งผมกราบเรียนว่าต้องขอบคุณท่านที่เสนอความเห็นเพื่อให้เห็นได้ว่า ในสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศเรานั้นมีความเห็นที่หลากหลาย แล้วก็เห็นที่มีความตั้งใจจะแก้ปัญหาประเทศในเรื่องต่าง ๆ แต่สิ่งหนึ่งนี่นะครับผมต้องกราบเรียนว่า ผมไม่เห็นด้วยกับญัตติของท่าน พลเอก เลิศรัตน์ ขออนุญาตเอย่ยนามะครับ ก็มีเหตุผลครับ เนื่องจากว่าในการปฏิรูปประเทศเรานี้ นะครับ สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศโดยเฉพาะ คณะกรรมาธิการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการเมืองได้อยู่ระหว่างศึกษาแล้วก็ รวบรวมข้อมูลต่าง ๆ โดยตั้งประเด็นในการที่จะแก้ปัญหาความขัดแย้งและสร้างความ ปรองดองให้เกิดขึ้น อันนี้กรรมาธิการอยู่ระหว่างการดำเนินการอยู่ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง นะครับ ท่านประธานครับ การแก้ปัญหาเรื่องความขัดแย้งและสร้างความปรองดองดังกล่าว นี้เป็นเรื่องที่อยู่ในวาระปฏิรูปที่เราทำอยู่แล้ว ข้อสำคัญก็คือ ถ้าหากว่าเราทำหน้าที่ในขณะนี้

และเราทำไม่สำเร็จหรือไม่ทำ แล้วก็ปล่อยให้เป็นเรื่องที่รัฐบาลต่อไปจากหลังเลือกตั้งมาทำ หรือส่งคำถามไปแล้วนะครับ เกิด สนช. เห็นด้วย งานที่เราทำนี่นะครับเราก็จะไร้ผล ดังนั้น ในคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการเมืองนี้ นะครับต้องการที่จะให้เป็น ผลงานของ สปท. ในชุดเรา นี้ แล้วก็ต้องการให้เกิดขึ้นในเรื่องการปรองดองให้เกิดขึ้นในช่วง รัฐบาลนี้ -----

ในการแก้ปัญหาเรื่องความขัดแย้งและการสร้างความปรองดองดังกล่าวนี้ต้องกราบเรียนว่า ในคณะกรรมการธิการ ผมเองนั้นเหมาะสมอย่างยิ่งกับการที่จะจัดทำข้อเสนอที่จะแก้ปัญหาเรื่องความปรองดองดังกล่าว แล้วก็ยังเป็นข้อเสนอที่มาจากตัวสมาชิกกรรมการเอง ที่มาจากที่หลากหลาย ผมว่าเป็นคณะกรรมการที่มีความสมบูรณ์มากกว่าที่จะไปตั้งคณะกรรมการปรองดองแห่งชาติ ซึ่งยังไม่รู้ว่าใคร แต่ในกรรมการนี้เองครับ กำลังศึกษาอยู่แล้วก็ใช้คณะใหญ่ไม่ได้ไปตั้งอนุกรรมการนะครับ ใช้คณะใหญ่นะครับ กำลังดำเนินการอยู่ ผมขออนุญาตใช้เวลาเพื่อให้เห็นรูปธรรม ว่าถ้าท่านไปตั้งกรรมการในรัฐบาลหน้าเพื่อมาแก้ปัญหาความปรองดอง หรือปรองดองแห่งชาติ กับกรรมการที่ทำหน้าที่อยู่ในขณะนี้ มีผมเป็นประธาน มีท่านกษิต ภิรมย์ มีท่าน พลเอก ฐิติวัจน์ ท่านกษิต ขออนุญาตเอ่ยนามท่านนะครับ คือท่านมาจากพรรคประชาธิปัตย์ พลเอก ฐิติวัจน์ กำลังเอก ท่านอาจารย์สังศิต พิริยะรังสรรค์ ท่านชัย ชิดชอบ อดีตประธานรัฐสภานะครับ ท่านสุขชน ชาลีเครือ อดีตประธานวุฒิสภา ท่านวรวิทย์ ศรีอนันต์รักษา ท่านวันชัย สอนศิริ อดีตสมาชิกวุฒิสภา ท่านคำณูณ สิทธิสมาน ท่านดำรงค์ พิเดช เป็นหัวหน้าพรรคทวงคืนผืนป่าประเทศไทย ท่าน พลตำรวจโท ตรีทศ รณฤทธิวิชัย พลเอก ธวัชชัย สมุทรสาคร ท่านนิกร จำนง มาจากพรรคชาติไทยพัฒนา พลโท วรार्ห บัญญะสิทธิ์ ท่าน พลเอก วิเชียร ศิริสุนทร ท่านวิทยา แก้วภราดัย นีมาจาก กปปส. นะครับ ท่านสมพงษ์ สระกวี เข้าใจว่าพรรคเพื่อไทย หรือ นปช. ผมไม่แน่ใจ ท่านอรุณ จิรชวาลา พันตรี อาณันย์ วัชรโรทัย อาจารย์วรรณธรรม กาญจนสุวรรณ แล้วก็ท่านนรรรัตน์ พิมเสน ๒๐ คน ถ้าดูรายชื่อนี้ครับเป็นรายชื่อที่มาจากหลายฝ่าย เป็นรายชื่อที่หลากหลาย มีความรู้ ประสบการณ์มาก คนกลุ่มนี้คือคนที่กำลังศึกษารวบรวมข้อมูลแนวทางการแก้ปัญหา ก่อให้เกิดความปรองดองแห่งชาติเกิดขึ้น ดังนั้นถ้าเสนอญัตติไปว่าให้ไปตั้งคณะกรรมการปรองดองแห่งชาติในรัฐบาลหน้า ผมว่าไม่รู้ว่าใครครับ แล้วไม่รู้จะมาหลากหลายได้เท่ากับ กรรมการธิการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการเมืองของ สปท. หรือไม่ แนวทางข้อเสนอ นี้ะครับตอนนี้เราทำแก้ปัญหาข้อเสนอเรื่องการแก้ปัญหาการเยียวยา ตอนนี้กำลังทำอยู่ รายละเอียดจะไม่พูดถึง ส่วนสำคัญของการแก้ไขปัญหาปรองดองก็คือ แก้ปัญหาโดยนโยบายของรัฐ เดี่ยวจะเป็นข้อเสนอให้รัฐออกนโยบายรัฐบาลว่าจะแก้ปัญหาเรื่องต่าง ๆ ที่เกิดความขัดแย้งในสังคมได้อย่างไร อันนี้เป็นนโยบายของรัฐ

อีกข้อหนึ่งก็คือแก้ปัญหาโดยข้อกฎหมาย ซึ่งเราไม่ได้มุ่งเป้าหมายไปเรื่อง นิรโทษกรรม แต่เป็นเรื่องเกี่ยวกับทางกฎหมายที่จะหาทางออกให้กับคดีความต่าง ๆ ที่ค้างค้ำ ซึ่งจะก่อให้เกิดเป็นผลประโยชน์กับทุกฝ่าย นี่ก็กราบเรียนนะครับ ก็เลยให้เหตุผลว่าทำไมถึงไม่เห็นด้วยกับญัตติที่เสนอมาเพื่อให้รัฐบาลหน้าเป็นผู้ตั้งกรรมการปรองดองแห่งชาติเกิดขึ้น อันนี้ก็คือเหตุผล

๕๒

สปท. ๑๖/๒๕๕๙ เป็นพิเศษ

ชญาภา ๓๕/๒

ส่วนข้อเสนอญาติของท่านอาจารย์วันชัย สอนศิริ ต้องกราบเรียนว่าข้อเสนอ
ดังกล่าวนี้อยู่ในบทเฉพาะกาลในช่วงเปลี่ยนผ่าน ซึ่งถือว่าเป็นช่วงวิกฤตของประเทศ
ต้องกราบเรียนท่านประธานครับ ว่าร่างรัฐธรรมนูญที่กรรมการร่างรัฐธรรมนูญได้นำเสนอ
ชี้แจงให้กับสภาเมื่อ ๒ วันที่ผ่านมา โดยภาพรวม ๆ มีข้อดีหลายส่วน แต่ก็ยังมีปัญหา
อีกหลายส่วน ซึ่งเราก็พยายามที่จะมองข้อดีเพื่อให้เห็นว่าร่างรัฐธรรมนูญที่ออกไปนั้น จะเป็น
ประโยชน์กับประชาชนสังคมโดยรวม แล้วก็ได้จะมีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
อย่างที่หลาย ๆ ฝ่ายต้องการ ข้อดีที่เห็นชัดเจนของร่างรัฐธรรมนูญ ก็คงเป็นเรื่องสิทธิ
เสรีภาพของประชาชนที่ได้รับการคุ้มครองมากขึ้น -----

- ๓๖/๑

เรื่องที่ถูกกันเยอะก็คือรัฐธรรมนูญปราบโกง ผมเชื่อว่าประชาชนให้ความสำคัญแล้วก็ต้องการแก้ปัญหาประเทศที่จะไม่ให้เกิดการทุจริตคอร์รัปชัน แต่ปัญหาที่เกิดขึ้นในทางรัฐธรรมนูญในช่วงเปลี่ยนผ่านนี้ ต้องเรียนด้วยความเป็นห่วงเป็นใยนะครับว่าในส่วนของแม่น้ำ ๕ สายที่เข้ามาในช่วงวิกฤตของประเทศในช่วงนี้ ซึ่งรวมถึงทางท่าน สปท. สมาชิกหลาย ๆ ท่านที่เข้ามาในสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศนี้ด้วย ถือว่าท่านได้เข้ามาในช่วงของการร่วมกันแก้ปัญหาวิกฤตของประเทศ แต่การแก้ปัญหาวิกฤตของประเทศนี้นะครับตอนนี้ข้อสำคัญก็คือจะทำอย่างไรให้ประเทศเดินต่อไปข้างหน้าได้ จะทำอย่างไรให้ประเทศไทยสามารถที่จะแก้วิกฤตในเรื่องของความขัดแย้งต่าง ๆ และก่อให้เกิดความสงบเรียบร้อยในชาติ ในประเทศ สิ่งหนึ่งที่ประเทศจะเดินต่อไปได้คือต้องมีคนรับผิดชอบครับท่านประธาน คนรับผิดชอบจากแม่น้ำสายต่าง ๆ ที่รับผิดชอบอยู่นั้นคือความรับผิดชอบขององค์กรที่ถูกตั้งขึ้นมาโดยการที่จะทำให้ประเทศเดินไปข้างหน้าและดูแลพี่น้องประชาชนทั้งประเทศ นี่คือการที่สำคัญครับ ดังนั้นในร่างรัฐธรรมนูญที่เราพยายามจะจัดทำให้มีขึ้นและมุ่งเป้าไปสู่การเลือกตั้งนั้นเราต้องไม่ลืมว่าวิกฤตของประเทศที่เกิดขึ้นมานั้นเราคงจะต้องมีการแก้ไขต่อไป เพราะการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่จะเกิดขึ้นและเป็นความหวังที่ทุกคนอยากให้เกิดขึ้นนั้นยังไม่ใช่ทางออกหรือแนวทางการแก้ไขปัญหาของประเทศโดยสมบูรณ์ได้ ถ้าเกิดว่าเราไม่รับผิดชอบแล้วให้มีรัฐธรรมนูญเกิดขึ้นมา แล้วทุกคนวางมือกันหมด ปล่อยให้อนาคตของประเทศเดินไปข้างหน้าโดยไร้ทิศทาง หรือไม่รู้ว่าจะสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในประเทศข้างหน้าจะเกิดอะไรขึ้นมาอีก จะเกิดความขัดแย้งขึ้นมาอีกไหม หลังเลือกตั้งแล้วจะเกิดการยอมรับ ไม่ยอมรับ ยังมีอยู่หรือไม่ ไม่ว่าฝ่ายใดก็ตาม ดังนั้นวิกฤตของชาติ ของประเทศนะครับ จึงควรที่จะมีทางออก มีทางแก้ไข สิ่งหนึ่งที่จะเป็นทางออกได้ก็คือรัฐธรรมนูญที่จะมีขึ้น แล้วก็จะมามีบทบัญญัติการแก้ไขวิกฤตของประเทศอยู่ในช่วงของการเปลี่ยนผ่านอยู่ในบทเฉพาะกาล ในหลักการสำคัญที่วางไว้หน้าครับ เราเข้าใจว่าไม่อยากให้ก่อให้เกิดความขัดแย้ง แต่อยากให้หลักการสำคัญที่คิดหรือว่า กรธ. ที่รับผิดชอบดีที่สุดนั้นเดินต่อไปข้างหน้าได้ แต่การแก้วิกฤตของประเทศอยู่ในบทเฉพาะกาลมันต้องเป็นทางออกครับท่านประธาน ถ้าเรามัวแต่กลัว ไม่รับผิดชอบต่อบ้านเมือง โดยกลัวถ้อยคำที่บอกว่าสืบทอดอำนาจบ้าง กลัวว่าจะอยู่ในตำแหน่งต่อไปยาวนานบ้าง ผมว่าอันนี้เป็นเรื่องที่เราต้องกล้าหาญที่จะกล้าอธิบายบอกกับพี่น้องประชาชนทั้งประเทศว่าสิ่งที่เกิดขึ้นเป็นวิกฤตของชาติและคนที่รับผิดชอบประเทศอยู่ในขณะนี้ ซึ่งมีส่วนสำคัญก็คือแม่น้ำ ๕ สายนี้คือบุคคลที่เข้ามารับผิดชอบต่อประเทศให้เดินต่อไปข้างหน้าได้ แต่ในคำตอบของบทเฉพาะกาลในร่างรัฐธรรมนูญที่บัญญัติไว้นี้ ต้องกราบเรียนด้วยความเคารพครับว่ายังไม่ใช่ทางออก แม้ว่าจะมีข้อเรียกร้องจากผู้นำแม่น้ำ ๔ สายไปประชุมหารือกันแล้ว แม้ว่าจะเป็นข้อเสนอของคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการเมืองที่ได้เสนอไปแล้วนั้นเป็นทางออกของประเทศที่จะแก้วิกฤตของชาติได้ แต่ปรากฏว่าในร่างรัฐธรรมนูญที่นำมา

อธิบายเมื่อ ๒ วันก่อนนั้นไม่มีแนวทางการแก้ปัญหาที่ชัดเจนครับ เมื่อนำบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญไปประกาศหรือนำไปประชามติแล้วผ่านเพื่อประกาศใช้ต่อไปมีหลักประกันอะไรครับ ใครจะรับผิดชอบต่อถ้าเกิดวิกฤตอะไรขึ้น ไม่มีหรือครับท่านประธาน เพราะฉะนั้นผมถึงกราบเรียนว่าญัตติที่ท่านวันชัย สอนศิริ ได้เสนอมานี้ถือว่าเป็นทางออกของประเทศที่จะต้องให้เดินต่อไปข้างหน้าได้ด้วยความสงบเรียบร้อย ต้องทำความเข้าใจว่ารัฐบาลที่จะเกิดขึ้นนั้นไม่รู้ว่าใครครับ แล้วก็ไม่มีใครจะเป็นนายกรัฐมนตรีหรือไม่ ไม่ได้กำหนดว่าจะต้องเป็นเป้าหมายจากคนใด หรือบุคคลใด กลุ่มใด แต่เป็นกระบวนการ กลไกที่เราคิดว่าทางออกของประเทศนั้นจะต้องมีผู้รับผิดชอบ เมื่อมองไปมองมานะครับ คนรับผิดชอบที่จะก่อให้เกิดขึ้นนะครับ เราไปสร้างองค์กรใหม่ ไปตั้งองค์กรใหม่ ก็จะไม่เป็นที่ยอมรับ อย่างเช่นเคยเสนอ คปป. มาแล้ว ก็เกิดความขัดแย้งเห็นไม่ตรงกัน แต่วุฒิสภานี้ะครับเป็นองค์กรที่มีอยู่แล้วครับ เพียงแต่ปรับรูปแบบอำนาจหน้าที่ให้สามารถที่จะเข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาของประเทศขึ้นในอนาคตนี้ะครับ -----

ผมว่ามันเป็นทางออกทางหนึ่ง ที่จริง ๆ แล้วถ้า กรธ. เข้าใจตรงนี้ ท่านก็สามารถจะบัญญัติหรือเขียนในรัฐธรรมนูญได้เองอยู่แล้ว แต่น่าเสียดายเวลา เสียดายโอกาสครับท่านประธาน กรธ. ท่านก็คงไปมองอีกมุมหนึ่ง มองไปในแง่มุมที่ว่าถ้าหากว่ามีกรรมการ หรือมีสมาชิกวุฒิสภาขึ้นมาแล้วนะครับ ให้ตามที่บางฝ่าย ผู้นำแม่น้ำ ๕ สาย หรือกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการเมืองเสนอไป ได้มาครั้งเดียวครับ ได้มาแล้วมาทำอะไร ได้มาแล้วทำให้สมาชิกวุฒิสภาที่เกิดขึ้นมาจากการเลือกของ คสช. แล้วได้ประโยชน์อะไร เวลาเขานำเสนอนี้ เขาก็คิดทั้งระบบครับท่านประธาน คิดทั้งระบบว่า เมื่อจะแก้ปัญหาประเทศ ดูแลความสงบเรียบร้อย สร้างความปรองดอง หรือคอยคุ้มครองดูแลรัฐธรรมนูญ หรือดูแลยุทธศาสตร์ชาติ เราเสนอคิดอย่างเป็นระบบครับ ระบบก็คืออย่างนั้นเราก็ไม่ต้องมีหรือครับ แล้วก็เสนอไปตามที่ กรธ. ท่านทำมาครับก็ไม่มีปัญหาอะไร แต่การที่เราเสนอมาทั้งระบบ แต่ท่านให้ไม่หมดนี้นะครับ อันนี้คือปัญหา ท่านให้เฉพาะว่า ให้มีสมาชิกวุฒิสภานี้หรือวุฒิสภาตามที่ผู้นำแม่น้ำ ๕ สายเสนอ ได้แค่นั้นครับ แล้วอย่างไร แล้วได้วุฒิสภามาทำไม ถ้ามองแค่นี้มันไม่มีประโยชน์อะไรมาเลยครับ ดังนั้นเพื่อเป็นทางออกในการจะแก้ปัญหา ข้อเสนอที่เป็นญาติของ ท่านวันชัย สอนศิริ นี้ ผมว่าเป็นเรื่องจำเป็นที่จะต้องเป็นทางออกอีกทางหนึ่งได้ แต่ส่วนผลกระทบที่ท่านสมาชิกบางท่าน ขออนุญาตเอ่ยนาม ท่านคำคุณนะครับ ได้เป็นข้อเสนอนี้ นะครับผมว่าก็เป็นเรื่องที่ดี ผมก็อยากให้ข้อเสนอของท่านคำคุณนั้นแนบไป แต่อย่างไรก็ตามเราต้องทำความเข้าใจก่อนครับว่า ญัตติที่ท่านอาจารย์วันชัยเสนอมานี้ ถ้าเกิดประชาชนเห็นชอบด้วย แล้วไปมีผลกระทบกับร่างรัฐธรรมนูญมาตราใด ก็ให้ร่างรัฐธรรมนูญในส่วนที่มีผลกระทบนั้น งดใช้ในช่วงบทเฉพาะกาลเสีย อย่างเช่นจะมีผลกระทบกับ มาตรา ๑๕๙ ว่าจะไม่นำในส่วนของบัญชีชื่อนายกรัฐมนตรีที่เสนอเป็นบัญชีของพรรคการเมือง ไม่เอามาใช้ ก็เขียนเป็นข้อยกเว้น ข้องดเว้นไว้ในช่วงเวลาของการใช้บทเฉพาะกาลดังกล่าว นะครับ อันนี้ก็เป็นที่ของทางท่าน กรธ. อยู่แล้วนะครับ ที่ต้องไปดูว่าถ้าแก้ร่างรัฐธรรมนูญตามมติของประชาชนที่ลงคะแนนเห็นชอบไปแล้วนั้น มีผลกระทบในมาตราใด ท่านก็ต้องไปปรับแก้ในมาตรานั้นนะครับ ก็กราบเรียนท่านประธานนะครับว่า สิ่งที่เราได้นำเสนอ โดยจะเป็นญาติของท่านสมาชิก ของท่านวันชัย สอนศิริ ที่จัดทำไว้นั้น เป็นข้อเสนอที่เป็นทางออกได้ดีที่สุด แล้วก็อย่าไปกังวล เพราะเป็นข้อเสนอที่ในส่วนของ สนช. เองนั้นเขาต้องนำไปพิจารณา นำไปตัดสินใจในการที่จะเห็นด้วยกับญัตติที่เราผ่านหรือเสนอไปหรือไม่ครับ

ก็กราบเรียนสุดท้ายครับ จริง ๆ ก็อยากจะบอกนะครับว่า ในร่างรัฐธรรมนูญที่เราเห็นว่าน่าจะอยากจะทำให้เกิดการเลือกตั้งได้นั้น ยังมีส่วนหลายส่วนที่เราคิดว่ายังไม่ตอบโจทย์ ซึ่งเมื่อวันก่อนผมก็อภิปรายกราบเรียนไปแล้วนะครับ ยกตัวอย่างให้เห็นครับ ว่าร่างรัฐธรรมนูญฉบับนี้ยังไม่สามารถแก้ปัญหาเรื่องของการซื้อเสียงได้ -----

ซึ่งเราเสนอว่าให้เป็นเขตใหญ่ มี ส.ส. ได้ ๓ คน ประชาชน ๑ คน เลือกผู้สมัครได้ ๑ คน ก็จะมีผลดีที่จะทำให้คนที่ได้รับคะแนนน้อยกว่าลำดับที่ ๒ ที่ ๓ เป็นตัวแทนของคนในพื้นที่นั้นได้ แล้วข้อสำคัญเขตใหญ่สามารถแก้ปัญหาการซื้อเสียงได้ดีกว่าเขตเดี่ยว คนเดียว หรือเขตเล็ก แล้วข้อสำคัญอีกอันหนึ่งก็คือในเรื่องความปรองดอง ถ้าหากว่าใช้วิธีการที่นำเสนอ ดังกล่าวไปนี่นะครับ การเลือกตั้งนี่นะครับโอกาสของพรรคที่เป็นพรรคแบบภาคินิยมมีโอกาสที่จะหมดไปหรือเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น พรรคเพื่อไทยมีโอกาสจะได้ ส.ส. ภาคได้มากขึ้น พรรคประชาธิปัตย์ ส่วนใหญ่จะเป็น ส.ส. ภาคใต้ก็จะมีโอกาสได้ ส.ส. ในเขตทางภาคเหนือ ทางภาคอีสานมากขึ้น พรรคกลาง ๆ อย่างของท่านนิกร จำนง ก็มีโอกาสได้ ส.ส. มากขึ้น พรรคเล็กก็มีโอกาสได้มีตัวแทนของคนในพื้นที่ นี่คือนโยบายที่เราทางคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการเมืองเสนอไว้ซึ่งตรงกับผู้นำแม่น้ำ ๔ สายเสนอไว้ แต่ ทร. มองไม่เห็นครับ วันนั้นท่านอธิบายด้วยความไม่เข้าใจแล้วก็ไม่เห็นถึงปัญหาที่เลยไม่สามารถที่จะเป็นรัฐธรรมนูญที่แก้ปัญหาได้ ก็กราบเรียนครับ นี่เป็นส่วนหนึ่งเท่านั้นนะครับ แต่อย่างไรก็ตามเราก็ยังอยากให้ร่างรัฐธรรมนูญนี้ผ่านไปอยู่ดี อยากให้ก่อให้เกิดการเลือกตั้ง อยากให้การบริหารประเทศสามารถที่จะมีบุคคลที่เป็นที่ยอมรับ แล้วก็สามารถที่จะแก้ปัญหาประเทศได้อย่างแท้จริง แล้วก็เป็นการป้องกัน ไม่ก่อให้เกิดวิกฤตของชาติในอนาคต ดังนั้นญัตติที่ท่านวันชัย สอนศิริ เสนอมานั้น ผมจึงเห็นชอบด้วยที่จะให้ส่งไปให้ทางสภานิติบัญญัติแห่งชาตินำไปพิจารณาแล้วก็ดำเนินการต่อไป ขอขอบคุณครับท่านประธาน

(การประชุมดำเนินมาถึงตอนนี้ ร้อยเอก ทินพันธุ์ นาคะตะ ประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ได้กลับมาขึ้นบัลลังก์เพื่อดำเนินการประชุมต่อไป)

ร้อยเอก ทินพันธุ์ นาคะตะ (ประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ) : ขอเรียนเชิญท่าน พลเอก ธวัชชัย สมุทรสาคร อดีตสมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ

พลเอก ธวัชชัย สมุทรสาคร : เรียนท่านประธานและสมาชิก สปท. ที่เคารพทุกท่านครับ กระผม พลเอก ธวัชชัย สมุทรสาคร สมาชิก สปท. หมายเลข ๗๓ ขอเรียนเสนอเนื่องจากในช่วงต้นมีพาดพิงถึงทหารในส่วนนี้ว่ามีใครชอบปฏิบัติหรือเปล่า อะไรต่าง ๆ รวมทั้งการเสนอญัตติของท่านวันชัยด้วยนะครับ คือผมเรียนตรง ๆ ว่าทุกคนคงไม่อยากจะมาปวดหัวหลังจากการปฏิวัตินะครับ ทุกครั้งที่ทหารปฏิบัติเพราะเห็นเหตุการณ์บ้านเมืองไม่สงบเรียบร้อย ถ้าทหารปล่อยปละละเลยก็เท่ากับไม่รับผิดชอบหรือไม่รักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ คือทุกครั้งที่เราดำเนินการเกี่ยวข้อง แต่บางครั้งเมื่อดำเนินการมาแล้วมีความละเอียดใจ เป็นน้อยเกินไป เพราะฉะนั้นการทำงานระดับใหญ่ ๆ เมกะโปรเจกต์ (Mega Project) ต่าง ๆ ต้องยืนยันว่าอย่างน้อยต้อง ๕ ปีหรือ ๗ ปีนะครับ จึงจะสำเร็จแล้วจะให้ประชาชนได้เห็นความสำเร็จต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นระหว่างรัฐบาลปกติที่เราเลือกตั้งมาในอดีตที่ผ่านมา ๗๐ กว่าปี กับรัฐบาลที่มาจากกาแต่งตั้ง มันจะเกิดเปรียบเทียบกันอย่างไรในส่วนนี้ แต่ว่าถ้าเราอยู่แค่ปี ๒ ปี ผมดูแล้วไม่เห็น มันก็จะเท่ากับไม่มีประโยชน์อะไรเลย

๕๗

สปท. ๑๖/๒๕๕๙ เป็นพิเศษ

ชมนภัส ๓๘/๒

แล้วประชาชนหรือลูกหลานก็ลืม ๆ ไปในส่วนนี้ ผมเคยเรียนเสมอ นะครับ เพราะฉะนั้น ผมยืนยัน ทุกคนไม่ว่าจะอยู่ในที่นี้หรืออยู่นอกที่นี้ ไม่มีใครอยากจะไปปฏิบัติหรอกครับ ถ้าบ้านเมืองสงบเรียบร้อยเป็นประชาธิปไตยตามที่เรากำหนดมาตั้งแต่ต้น เพราะฉะนั้น การที่เป็นประชาธิปไตยมา ๗๐ กว่าปีมันยังไม่มี ความมั่นคงเพียงพอในส่วนนี้ ประเทศต่าง ๆ ถ้าดูในโลกแล้วเขามี ๗๐๐ ปี ถ้าประเทศอังกฤษ นะครับ ประเทศสหรัฐอเมริกา ก็เกือบ ๓๐๐ ปี นะครับ ในส่วนนี้ เพราะฉะนั้น การดำเนินการประชาธิปไตยทุกอย่างกว่าจะได้มา เขาไม่ได้มีความสบายเหมือนบ้านเรานะครับ อาจจะมีสูญเสียกันมากมายพอสมควร เป็นแสน เป็นล้านคน -----

- ๓๘/๑

เพราะฉะนั้นเรื่องต่าง ๆ ที่ผมเรียนมาในวันนี้และการที่ท่านประธานมีชัย ประธาน กรธ. ได้ร่างฉบับนี้ขึ้นมา ส่วนใหญ่ใช้ปัญหาอุปสรรคต่าง ๆ ที่ระบบรัฐธรรมนูญฉบับเดิมแล้วก็ทำให้การบริหารราชการของรัฐบาลที่ผ่านมาจากการเลือกตั้งมีปัญหาแล้วก็ทะเลาะเบาะแว้งกันแล้วไม่เชื่อฟังซึ่งกันและกัน ไม่ฟังเสียงข้างมากนะครับ ประเทศไทยเป็นประเทศเดียวนะครับที่ต้องฟังเสียงข้างน้อยด้วย แล้วก็ถ้าเสียงข้างน้อยไม่ยอมก็ออกมาเดินถนนกันแล้วก็ทำให้ปัญหาต่าง ๆ เกิดขึ้น เท่าที่ผ่านมามาตั้งแต่ ปี ๒๕๕๗ ผ่านมานี้ก็ต้องเห็นว่าความสงบเรียบร้อยอันดับแรกเราจะไปไหนไม่ต้องคิดว่าตรงนี้จะปิดถนนหรือไม่ปิดถนน ประชาชนจะชื่นชมในเรื่องนี้มาก แต่ปัญหาเศรษฐกิจเท่าที่ผ่านมามันไม่ใช่เป็นประเทศไทยอย่างเดียว มันเป็นที่โลกนะครับ แต่ว่าสื่อหรือพวกเราเองก็พยายามโจมตีรัฐบาลต่าง ๆ นานานี้ จริง ๆ เราถือว่ามีปัญหาเศรษฐกิจน้อยที่สุดน้อยมากนะครับถ้าเทียบกับประเทศอื่น ๆ ไม่ว่าจะประเทศญี่ปุ่น ปัจจุบันนี้ก็ถือว่าไม่ดีครับในส่วนนี้ เพราะฉะนั้นถ้าประเทศญี่ปุ่นไม่ดีไม่ต้องพูดถึงประเทศไทยนะครับ เพราะฉะนั้นเรายังมีกิน ในน้ำมีปลา ในนามีข้าว แต่ปีนี้อาจจะน้ำน้อยหน่อยนะครับ ในส่วนนี้ผมก็อยากจะเรียนว่าคือการยึดโยงประชาชนหรืออะไรต่าง ๆ นี้ถ้าถามนักการเมืองก็ยืนยันว่าสถิติท่านมีชัยคงใช้ไม่ได้เพราะไม่มีการยึดโยงประชาชน จริง ๆ แล้วไม่ใช่เลยนะครับ เพราะว่าการเลือกตั้งจากประชาชนที่ผ่านมามันอยู่ทางภาคอีสานเกือบตลอดชีวิต ตั้งแต่ร้อยตรี แล้วก็ดูแลการเลือกตั้งมาตลอดนะครับ ผมเรียนตรง ๆ ว่าที่เลือกตั้งไม่ใช้เงินไม่ถึง ๑๐ เปอร์เซ็นต์นะครับ เพราะฉะนั้นจะพูดว่าการยึดโยงประชาชนนี้ผมว่าไม่เห็นด้วย ในส่วนนี้ เพราะว่าตัวเองได้มาด้วยการซื้อเสียงเกือบทั้งสิ้น ผมไปอยู่กรมการธิการท่านเสรีนี้ ผมเคยเสนอว่าปัญหาประเทศไทย เพราะว่าเราขายสิทธิซื้อเสียง เพราะฉะนั้นเราต้องใช้ยาแรง แต่ว่ากรมการธิการก็คงไม่กล้าเสนอขึ้นมา เพราะว่าผมบอกว่าเรากำหนดเลยว่าการซื้อสิทธิขายเสียงนี้ค่าบัญญัติความว่าอย่างไร จะ ๒๐ ข้อ ๕๐ ข้อ ๑๐๐ ข้อนะครับในส่วนนี้ศาลทั้งประเทศจะได้ตัดสินเหมือนกัน ถ้าเลือกตั้งใครถูกจับได้ซื้อสิทธิและขายเสียงประหารชีวิตทั้งคู่กันนะครับ มันต้องใช้ยาแรงแบบนี้เราจะได้คนดีครับ ประเทศไทยผมยืนยันถ้ายังสอบสวนสืบสวนอะไรต่าง ๆ ก็เหมือนเดิมนะครับ แล้วอีกเรื่องหนึ่งถ้าจะให้ดีคนในชาติต้องมีวินัยครับ การที่มีวินัยได้ ยกตัวอย่างประเทศเกาหลี ชายเกาหลี ทุกคนต้องเป็นทหาร แต่ก่อนเขาก็ตีกันมากมายเหมือนกันนะครับ พอปี ๒๕๔๘ มานี้ชายเกาหลี ทุกคนเป็นทหาร เขาลงทุนหลายแสนล้านครับ แต่ละปี เขาเป็นถึง ๒๒ เดือน ผมเคยเสนอว่าของเราฝึกทหารเอาแค่ ๑๐ สัปดาห์พอ ทุกคน ปีละ ๖๐๐,๐๐๐ คนที่เราขึ้นทะเบียนทหารแต่ละปีเอามาฝึก กระทรวงศึกษาธิการก็เคยเสนอว่าไปอยู่ในหน่วยกิตปีที่ ๑ ของมหาวิทยาลัยนะครับ ใครไม่เรียนมหาวิทยาลัยก็ไปฝึก ใครเกิดที่ไหนกลับไปฝึกบ้านตัวเอง ไม่มีการย้ายสำมะโนครัวใด ๆ ทั้งสิ้น สัสดีผมก็มีหน้าที่จะบันทึกเฉย ๆ ว่าใครฝึกไม่ฝึกนะครับ ประเทศเกาหลีใครไม่เป็นทหารก็ย้ายอยู่ประเทศอื่นไม่ต้องเป็นคนเกาหลี นะครับ เพราะฉะนั้นจะเห็นว่าพอคนมีวินัยเขาแยกกับการงบประมาณที่ทำให้คนมีวินัยเขาสามารถจะแข่งขัน

กับประเทศญี่ปุ่นแล้วแข่งขันทั่วโลกได้นะครับ คนไปคิดว่าถ้าชายไทยทุกคนเป็นทหาร ทหารจะใหญ่ตลอด ไม่ใช่ครับ ถ้าเป็นทหารแล้วไม่มีการปฏิวัติครับ เพราะทุกคนเป็นเพื่อนกันหมดทั้งประเทศ จะทำอะไรผิดแผกแตกต่างมันโทรศัพท์ถามกันได้ ภาคนี้สั่งเตรียมพร้อม ภาคนี้ไม่เตรียมพร้อม ชาวไร่ก็เป็นกบฏไปนะครับ แล้วเราจะเจริญแบบประชาธิปไตยอย่างที่เราต้องการนะครับ ผมเรียนตรง ๆ อย่างนั้นในส่วนนี้นะครับ

แล้วเรื่องร่างรัฐธรรมนูญที่ทางพี ๆ หลายคนได้อภิปรายมาทั้งในส่วนที่เกี่ยวข้องนะครับ ผมอยากเสนอ ไม่อยากจะพูดเย็นเยื่อนะครับ เพราะว่าอันดับแรกคือผมยืนยันว่าทหารทุกคนไม่อยากปฏิวัติ เพราะว่าไม่ได้มีความส่วนตัวเลย ยกตัวอย่าง นายกรัฐมนตรีปัจจุบันถ้าปลดเกษียณเฉย ๆ ก็สบายแล้ว ไปไหนก็ได้สะดวกสบาย ตอนนี้อยู่ไปไหนวันหนึ่งดูแต่เอสเอ็มเอส (SMS) ที่ประชาชนส่งมาเป็นพัน ๆ หมื่น ๆ แล้วคิดส่งไปให้หน่วยงานนั้นให้กระทรวงนี้ ตอบกลับมา วันพฤหัสบดีก็ต้องมาอัดเทป (Tape) วันศุกร์ออกอากาศ เดียวไปนอนไปนี่ ไม่มีเวลาส่วนตัวเลยนะครับ ไปไหนก็ลำบากต้องมีคนคุ้มกันคนอะไรต่าง ๆ อันนี้เป็นระบบไม่ถูกต้องแล้วทุกคนคงไม่อยากจะทำอย่างนั้น แต่เมื่อทำไปแล้วทำให้ดีที่สุด ไม่ใช่ทำไปแล้วยังปล่อยของเสียแล้วก็สภาพบ้านเมืองมีการชุมนุมอะไรกันเหมือนเดิมจะไม่เป็นประโยชน์ เพราะฉะนั้นช่วงเปลี่ยนผ่านตามที่ท่านวันชัยเสนอ ๕ ปีแรก ผมเห็นด้วยเป็นอย่างยิ่งนะครับว่านายกรัฐมนตรีต้องมาจากความเห็นชอบของรัฐสภาคือทั้งสภาสูงและสภาล่างต้องมีสิทธิมีเสียงเท่ากัน -----

ผมยืนยันว่าคนที่ได้รับการคัดสรรมาไม่มีเกียรติและศักดิ์ศรีของตัวเอง เราไม่ได้ไปซื้อจากใครมา เมื่อเขาเลือกมาแล้วยิ่งต้องระมัดระวังตัวให้มากกว่าประชาชนที่เราไปเสียเงินเลือกมานะครับ ในส่วนนี้ผมยืนยันอย่างนี้นะครับ สำหรับ ณ ปัจจุบัน เพราะว่าผมได้สัมผัสเรื่องการเลือกตั้งมาเยอะ เพราะฉะนั้นเราไม่ต้องไปเอาเงินกลับคืนมาที่เราอาจจะต้องไปกู้เงินเข้ามาทำการเลือกตั้งอะไรต่าง ๆ แต่เรามาด้วยศักดิ์ศรีและประวัติการทำงานของเราประวัติการอะไรก็แล้วแต่ที่เขาเลือกมาในส่วนนี้เพราะว่าเราไม่มีสิทธิไปล็อบบี้ (Lobby) อะไรทั้งสิ้นก็จะเป็นลักษณะอย่างนั้น ผมก็ยืนยันอีกครั้งหนึ่งว่าเห็นด้วยกับญัตติที่ท่านวันชัย สอนศิริ เสนอมา ท่านเห็นด้วยหรือไม่ในระยะ ๕ ปีแรกนับแต่วันประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ให้นายกรัฐมนตรีต้องมาจากความเห็นชอบของรัฐสภาหรือ ๒ สภานะครับ อันนี้ผมยืนยันในส่วนนี้ครับก็อยากจะให้พวกเราทุกคนได้เห็นด้วยในส่วนนี้เป็นอย่างยิ่งครับเพื่อจะดำรงความต่อเนื่องในการบริหารราชการแผ่นดินให้ต่อเนื่องไปจนเห็นผลในรูปธรรมต่าง ๆ โดยเฉพาะเมกะโปรเจกต์ (Mega Project) ใหญ่ ๆ ที่รัฐบาลกำลังทำอยู่แบบนี้ ขอบคุณมากครับ

ร้อยเอก ทินพันธุ์ นาคะตะ (ประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ) :
ต่อไปขอเรียนเชิญท่านต่อพงศ์ เสลานนท์ ที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการกิจการกระจายเสียงกิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ

นายต่อพงศ์ เสลานนท์ : กราบเรียนท่านประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศที่เคารพ ท่านสมาชิกผู้ทรงเกียรติครับ ผม ต่อพงศ์ เสลานนท์ สมาชิกสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ลำดับที่ ๕๙ ครับ ผมจะขออนุญาตใช้เวลาที่ประชุมไม่นานนะครับ เพราะว่าทุกท่านก็อภิปรายมาค่อนข้างมีเนื้อหาสาระที่ครบถ้วน จะขออนุญาตที่จะเป็นอีกหนึ่งเสียงสะท้อนที่จะร่วมแสดงความคิดเห็นในส่วนของการเสนอข้อญัตติตรงนี้ ผมคิดว่าการทำหน้าที่ของสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศนะครับ แม้รัฐธรรมนูญ (ฉบับชั่วคราว) จะไม่ได้เขียนโดยตรงนะครับว่าเราต้องเป็นผู้ที่จะเสนอข้อคำถาม แต่ผมคิดว่าเมื่อมีการเขียนไว้แบบนี้ครับให้เราเป็นผู้พิจารณาตัดสินใจนี้ครับว่า เราจะเสนอคำถามหรือไม่ ผมคิดว่าอันนี้เป็นสิ่งที่ต้องมาวิเคราะห์ครับว่าในปัจจุบันนี้ครับผมคิดว่าสถานการณ์บ้านเมืองของเราอยู่ในสถานการณ์ที่ยังไม่พ้นวิกฤต ปัญหาความยากจนของประชาชนยังเป็นอยู่ ปัญหาการที่ประชาชนยังอยู่ในกรอบความคิดที่อาจจะมีการแบ่งฝักฝ่ายต่าง ๆ นานายังดำรงอยู่ ผมเชื่อว่าระยะเวลาอีก ๔-๕ เดือนหลังจากที่มีการลงประชามติร่างรัฐธรรมนูญ สถานการณ์วิกฤตที่ว่านี้ก็ยังคงดำรงอยู่ เพราะฉะนั้นกลไกที่คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญที่ออกแบบในบททั่วไปที่เป็นบันไดก็ขั้นก็แล้วแต่ จะนำมาซึ่งการมีนายกรัฐมนตรีมีผู้บริหารที่มาจากเสียง ๒ ใน ๓ หรืออะไรก็แล้วแต่ เป็นสิ่งที่ยังไม่สามารถที่จะบอกว่าสมควรจะมาบังคับหรือว่าเป็นสิ่งที่ใช้ในสถานะหลังจากการลงประชามติ -----

เพราะฉะนั้นแล้วสิ่งที่พึงพิจารณาก็คือแล้วในช่วงเปลี่ยนผ่าน ๕ ปี ในส่วนที่เป็นบทเฉพาะกาล สิ่งที่เป็นความคาดหวัง ในช่วง ๕ ปีของบทเฉพาะกาลคืออะไร ผมเรียนครับว่าสิ่งที่ผมเองในฐานะที่เป็นตัวแทนของคนพิการหรือประชาชนคนด้อยโอกาส เรารออยู่ที่นี่ เรารอคอยความจริงจัง เรารอคอยความต่อเนื่อง เรารอนโยบายต่าง ๆ ที่จะแก้ปัญหาความยากจน ที่จะแก้ปัญหาความยากไร้ต่าง ๆ ของคนจนซึ่งเป็นคนส่วนใหญ่ให้มีชีวิตที่ดีขึ้น แล้วผมคิดว่าเวลาประมาณ ๒ ปีนี้ นะครับตั้งแต่สภาปฏิรูปแห่งชาติจนกระทั่งสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศที่เรา กำลังทำหน้าที่อยู่ขณะนี้ผมเชื่อว่าประชาชนแล้วก็สังคมเริ่มเห็นความหวัง แล้วก็มีความเชื่อที่เกี่ยวกับการปฏิรูปโดยมีเข็มมุ่งเพื่อแก้ปัญหาความยากจนหรือแก้ปัญหาความเหลื่อมล้ำที่ว่าที่เป็นต้นตอของความขัดแย้งหรือต้นตอของปัญหาอีกหลาย ๆ อย่างอย่างที่เป็นรูปธรรม แต่ถ้าเกิดสิ่งเหล่านี้จะสะดุดหลังจากการลงประชามติ จะสะดุดเพราะว่าไม่มีกลไกที่จะเป็นหลักประกันความศักดิ์สิทธิ์ของรัฐธรรมนูญได้ว่าสิ่งที่เราทำมาจะถูกเดินต่ออย่างต่อเนื่อง ผมคิดว่าเป็นสิ่งที่พวกเราเองต้องพิจารณาให้หนักนะครับ ดังนั้นแล้วผมคิดว่าการเสนอข้อคำถามไปให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาจึงเป็นหน้าที่ที่พึงกระทำของสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศของเรา เพื่อเติมเต็มในส่วนที่ยังเป็นจุดอ่อนของบทเฉพาะกาลในร่างรัฐธรรมนูญเพื่อเติมเต็มให้สมบูรณ์ แล้วผมเองก็มีความคิดมากที่สุดแล้วนี้นะครับประชาชนคือผู้ตัดสินครับ สภาเรามีสิทธิคิดหรือเพื่อนสมาชิกทุกคนมีสิทธิคิด มีสิทธิที่จะเสนอความคิด ผมเชื่อว่าทุกคนเราก็ปรารถนาดีกับประเทศ แต่ที่สุดแล้วประชาชนคือผู้ตัดสิน เสียงมหาชนคือผู้ตัดสิน เราคือผู้ที่จะเสนอข้อยุติเพื่อไปซ่อมรัฐธรรมนูญจุดที่เราคิดว่าเป็นจุดอ่อน เมื่อมาพิจารณาจุดที่อาจจะต้องบอกว่าท่านกรรมการร่างรัฐธรรมนูญก็อาจจะไม่กล้าเขียนชัดเจนมากนักครับ ในส่วนที่ท่านเลขาธิการฯ ขออนุญาตที่เอ่ยนาม กับท่านวันชัยได้เสนอ ผมคิดว่าในญัตติของท่านเลขาธิการฯ ที่คณะกรรมการปรองดองแห่งชาติ เป็นสิ่งที่แฝงอยู่ในสิ่งที่เสนอของ ท่านวันชัย เพราะข้อเสนอของท่านเลขาธิการฯ ผมก็สนับสนุนเรื่องเกี่ยวกับการสร้างการปรองดอง และหาทางออกที่ทุกคนสามารถอยู่ร่วมกันได้ แต่ว่าความเป็นรูปธรรมต่าง ๆ ก็คงจะหนีไม่พ้นการดำเนินการในกลไกของฝ่ายบริหาร นิติบัญญัติ แล้วก็ตุลาการ ซึ่งแน่นอนนโยบายหลักก็คงจะต้องนำด้วยฝ่ายบริหาร เพราะฉะนั้นแล้วการที่ฝ่ายบริหารโดยการนำของนายกรัฐมนตรีจะเป็นใครก็แล้วแต่ จะต้องขับเคลื่อนเรื่องการปรองดองเพื่อการสร้างความเป็นเอกภาพเป็นปีกแผ่นของพี่น้องประชาชนอีกรอบหนึ่งแล้วก็เพื่อที่จะสานต่อนโยบายการปฏิรูปที่พวกเรา สปท. เหนื่อยแรงกันทำมานี้ นะครับ ผมคิดว่าอันนี้เป็นสิ่งที่สำคัญและเป็นสิ่งที่บุคคลคนนั้น แน่แน่นอนเขาอาจจะมาจากการเมืองได้ นะครับ เป็นนายกรัฐมนตรี แต่ว่าเป็นสิ่งที่บุคคลคนนั้น ๆ ผมคิดว่าจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องได้รับการรับรองหรือยอมรับจากทุกฝ่าย ทุกคน ในหลายปีที่ผ่านมาผมคิดว่าเรามีการพูดคุยกันในสื่อสารมวลชนหรือในกลุ่มนักคิด ถึงคำว่ารัฐบาลแห่งชาติกันหลายรอบมากแล้วก็ไม่เคยสำเร็จ -----

ผมคิดว่าอันนี้คงไม่ใช่รัฐบาลแห่งชาติแต่ผมคิดว่าอันนี้มีความใกล้เคียงกับความเป็นจริงที่สุดแล้วที่จะทำให้ผู้นำของฝ่ายบริหารเป็นคนที่ทุกฝ่ายให้การยอมรับแล้วก็มีการถ่วงสมดุล ท่านนายกรัฐมนตรีที่จะมาหลังการลงประชามติจะไม่ฟังสมาชิกวุฒิสภาที่กำลังกับเนื้อหาเรื่องการปฏิรูป ท่านก็คงทำไม่ได้ จะฟังแต่ฝ่ายการเมืองอย่างเดียวหรือฟังแต่ฝ่ายสมาชิกวุฒิสภาอย่างเดียวก็คงไม่ได้ เพราะฉะนั้นการยอมรับของคนทุกฝ่ายจึงเป็นเนื้อหาสำคัญ นัยสำคัญถึงสิ่งที่จะทำให้ท่านขับเคลื่อนเรื่องการปรองดองก็ดี หรือขับเคลื่อนนโยบายต่าง ๆ อย่างต่อเนื่องนะครับ ดังนั้นแล้วผมก็คิดว่าจะขออนุญาตที่จะร่วมเป็นส่วนหนึ่งในการสนับสนุนญัตติของท่านวันชัย ในเรื่องเกี่ยวกับนายกรัฐมนตรีต้องได้รับการรับรองจากรัฐสภา แต่ทั้งนี้ทั้งนั้นที่สุดประชาชนคือผู้ตัดสิน และผมคิดว่าคำตัดสินของประชาชน ถ้าเราหวังปรารถนาประชาธิปไตย ซึ่งเป็นสิ่งที่ผมคิดว่าทุกคนก็คาดหวัง ผมเองก็คาดหวัง ถ้าเราเคารพในเสียงส่วนใหญ่ เมื่อประชาชนมีมติกรณีที่เราเห็นชอบกับข้อเสนอต่าง ๆ ที่เราได้เสนอไปก็ฟังต้องเดินหน้าต่อไปครับ ถ้าไม่เห็นชอบก็ต้องว่ากันตามมติมหาชน ผมคิดว่านี่คือข้อยุติที่ดีที่สุดนะครับ เราเองคงไม่ใช่ผู้ตัดสิน แต่เราเองคงเป็นผู้ที่จะมีส่วนในการนำเสนอสิ่งที่จะให้ประชาชนได้ตัดสินนะครับ ขอบพระคุณครับ

ร้อยเอก ทินพันธุ์ นาคะตะ (ประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ) :
ขอบคุณครับ ถัดจากท่านกษิตแล้วก็มีผู้ขออภิปรายอีก ๒ ท่าน ท่าน พลเอก เลิศรัตน์ กับท่านเพิ่มพงษ์ เชาวลิต ขอเรียนเชิญท่านกษิต ภิรมย์ อดีตเอกอัครราชทูตประจำหลายประเทศ อดีตรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ อดีตสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ

นายกษิต ภิรมย์ : ขอขอบคุณครับท่านประธาน ผม กษิต ภิรมย์ สปท. เบอร์ ๗ แล้วก็ขอยืนยันว่ามาทำงานที่นี้ในฐานะประชาชนพลเมืองที่ต้องการที่จะเห็นความก้าวหน้าของประเทศแล้วก็การปฏิรูปประเทศไทยนะครับ ไม่ได้มาสะท้อนความคิดของกระบวนการทางการเมืองหรือพรรคการเมืองใด ผมคิดว่าถึงแม้ว่าจะมาจากพรรคประชาธิปัตย์แต่ผมมีความอิสระอย่างเต็มที่ เพื่อจะได้พูดให้ได้เต็มปาก เต็มใจ เต็มสติปัญญาครับ แล้วก็ด้วยความตั้งใจที่จะให้มันเป็นความสร้างสรรค์ แล้วก็เพื่อให้ประเทศไทยเป็นสังคมประชาธิปไตยได้

ส่วนประเด็นที่ ๒ ต้องขอกราบขอโทษท่านเพื่อนสมาชิกบางท่านด้วย อาจจะเข้าใจผิด ผมใช้คำว่า โพลิติคัลแอนิมอล (Political Animal) หรือว่าศัพท์การเมือง ณ ที่นี้คือสิ่งมีชีวิตที่เป็นมนุษย์ที่มีความประเสริฐ ความรอบรู้ทางด้านการเมืองนะครับ ไม่ได้มีอะไรในทางลบ ส่วนอีกทั้งในการอภิปรายไปก่อนนี้ ถ้าเผื่อจะมีการไปพาดพิงบุคคลใดก็ต้องกราบขอประทานโทษด้วย ไม่ได้มีเจตนาใด ๆ เพราะพูดกันในกรอบของเรื่องรัฐธรรมนูญเป็นสำคัญ ส่วนประเด็นที่ ๒ เลยนะครับ ก่อนอื่นเลยก็ขอเห็นด้วยกับท่านเสรี ประธานคณะกรรมการสิทธิการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการเมืองของผมว่าไม่เห็นด้วยกับข้อเสนอที่จะให้มีการพูดเรื่องปรองดองในประชามติ โดยท่าน พลเอก เลิศรัตน์ เพราะว่างานอันนี้

๒๓

สปท. ๑๖/๒๕๕๙ เป็นพิเศษ

บุศกร ๔๒/๒

กำลังทำกันอยู่ในกรอบของคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านทางการเมือง อยู่แล้ว จะได้ไม่ต้องซ้ำซ้อน ผมเข้าใจว่าทางฝ่ายรัฐบาลก็ดีก็มีการพิจารณาเรื่องนี้อยู่ ก็ขอไม่เห็นด้วย

ส่วนประเด็นที่ ๒ เกี่ยวกับข้อเสนอคำถาม เสนอโดยเพื่อนสมาชิก ท่านวันชัย ผมมีข้อคิดเห็น ๔-๕ ประการด้วยกัน อันแรกก็คือคำว่า เปลี่ยนผ่าน หรือใช้คำภาษาอังกฤษ ว่าทรานซิชันนัลพีเรียด (Transitional Period) ตามความเข้าใจของผมคือตั้งแต่วันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๕๗ ไปจนถึงวันเลือกตั้ง หลังจากวันเลือกตั้งทั่วไปแล้วจะต้องไม่มีคำว่า เปลี่ยนผ่าน หรือการดำเนินการใด ๆ ด้วย ที่ส่อไปว่ายังจะต้องเปลี่ยนผ่านกันอยู่ วันเลือกตั้ง เป็นวันตัดตอนระหว่างช่วงเปลี่ยนผ่านกับการเริ่มต้นชีวิตใหม่ของสังคมประชาธิปไตย -----

- ๔๓/๑

แล้วก็ในช่วงเปลี่ยนผ่านนี้สิ่งที่ควรจะทำให้เสร็จ ก็เป็นเรื่องที่ประชาชนได้เรียกร้องมา ความสามัคคีในชาติ การลดความเหลื่อมล้ำ การกระจายอำนาจ การปฏิรูประบบราชการ กระบวนการยุติธรรม หน่วยงานยุติธรรมทั้งหลาย รวมทั้งการยกย่องรัฐธรรมนูญเพื่อวาง กติกาของประเทศ และรวมทั้งกฎหมายลูกต่าง ๆ อันนี้มันควรจะทำให้แล้วเสร็จก่อน สิ้นปี ๒๕๖๐ เป็นอย่างช้า สมมุติว่าจะมีการเลือกตั้งต้นปี ๒๕๖๑ แต่ผมพูดอย่างนี้นะครับ ถ้าเพื่อเล่นโป๊กเกอร์ (Poker) ก็ขอเกมหน้าตักเลยว่า ถ้าเพื่อทางฝ่ายกองทัพ คสช. ต้องการเวลาอีก ๒-๓ ปี เพื่อจะขยายช่วงเปลี่ยนผ่านแล้วก็ทำสิ่งที่ผมได้เสนอไว้ และที่ประชาชนเรียกร้องมาตลอด และที่เป็นประเด็นปัญหาของการเมืองของไทยในช่วง ๑๐ กว่าปีที่ผ่านมาให้สำเร็จ ผมคิดว่าในใจของผมและประชาชนโดยทั่ว ๆ ไป คงจะไม่ได้ มีปัญหาถึงขนาดนั้น อาจจะมียินยอมแล้วก็ไปได้ สนับสนุนท่าน พลเอก ประยุทธ์อย่างเต็มที่ แล้วถ้าเพื่อถึงสิ้นปี ๒๕๖๐ ทำไม่เสร็จ ขออีก ๒ ปี บอกมาเสียวันนี้สิครับ แต่ว่าต้องสัญญา เป็นพันธกรณีกับประชาชนทั้งหมดว่าจะทำเรื่องคั่งค้างทั้งหมดให้มันเสร็จสิ้นไป แล้วทั้งหมด ที่ผมกล่าวมาทั้งหมดก็คือการขจัดระบอบทักษิณ ทุนนิยมสามัญ ที่มันรบราฆ่าฟันกันมา ทะเลาะกันมากก็คือ มีฝ่ายระบอบทักษิณ ทุนนิยมสามัญ กับฝ่ายที่ไม่เห็นด้วย เป็นสิทธิ อันชอบธรรมของประชาชนในการที่จะออกมาประท้วง บ้านเมืองจะยุ่งเหยิงเพราะว่าผู้ที่อยู่ในอำนาจมันทำให้บ้านเมืองยุ่งเหยิง ใช้อำนาจโดยมิชอบ ทุจริตคอร์รัปชัน ถ้าเพื่อรัฐบาล ท่าน พลเอก ประยุทธ์ และคณะนายทหารอยากจะไปอีก ๒-๓ ปี ผมขอพูดตรงนี้ก็แล้วกัน นะครับ เป็นหลักฐานว่าก็ยินดี แต่ท่านต้องทำงานที่พวกกระผม ประชาชน ๖๐ กว่าล้านคน หรือที่ต่อสู้กับระบอบธรรมของการเมืองให้มันแล้วเสร็จ ไม่อย่างนั้นแล้วเราก็จะมาวนกันมา ว่าเราจะให้ คสช. ท่าน พลเอก ประยุทธ์ อยู่ในอำนาจอย่างไร เราก็จะมาเล่นแร่แปรธาตุ กับประชาติ มาเพิ่มอีก ๑ ข้อ เราไม่ใช่เด็กไร้เดียงสาครับ ไปวนไปทำไมครับ เพื่อจะบอกว่า รัฐสภาที่มี ส.ว. ที่ไม่ได้มาจากการเลือกตั้งนั้นนอกจากทำตนเป็นพระพี่เลี้ยง เป็นเมนเทอร์ (Mentor) กับผู้ที่มาจากการเลือกตั้งแล้วยังมีโอกาสในการที่จะเลือกนายกรัฐมนตรีที่ไม่ได้อยู่ในรายชื่อของพรรคการเมืองแต่ละพรรค ๓ ชื่อด้วยกัน ก็เพียงเพราะว่าช่วงผ่านเปลี่ยน ทำงานไม่เสร็จ แล้วก็เชื่อว่าประชาชนชาวไทย แล้วก็ผู้แทนที่เขาเลือกมา ๕๐๐ ท่านนั้น จะมีความสามารถในการที่จะบริหารประเทศ ในเมื่อเราก็จะปฏิรูปประเทศ โดยเฉพาะระบบ เลือกตั้งแล้วก็ระบบพรรคการเมือง เพื่อให้การเลือกตั้งมีความใสสะอาดบริสุทธิ์ผุดผ่องสุจริต เทียงธรรม แล้วก็ปลอดภัยครับ หมายความว่า ผมก็ดีถ้าเพื่อจะลงรับสมัครเลือกตั้งนั้นไปได้ทั่ว ๗๗ จังหวัดครับ ไม่ใช่ในช่วง ๑๐ กว่าปีที่ผ่านมาไปที่ไหนก็มีกระบวนการ คอยรับรองพวกกระผมอยู่ตลอดเวลา บางทีก็บุกเข้าไปในที่ประชุม บุกไปที่เวที โดยที่ ฝ่ายบ้านเมืองก็นั่งกันเฉยทั้งหมด แกรมยังสมรู้ร่วมคิดด้วยหรือเปล่าก็ไม่ทราบ แต่ไม่ได้ปกป้อง พวกกระผมเลย เพราะฉะนั้นผมว่ามาพูดกันเสียให้ชัดว่าในช่วงผ่านเปลี่ยน ทำในเรื่องที่ ต้องทำ คือการขจัดระบอบทักษิณ สร้างประเทศไทยให้เข้มแข็ง ในการที่จะมีองค์กร

มีกฎหมายแล้วก็มี การส่งเสริมเรื่องวัฒนธรรมทางการเมือง คือเสริมสร้างความรู้ของประชาชน ให้เขาเป็นผู้รู้ผู้ตื่นในเรื่องระบอบประชาธิปไตย แยกแยะได้ ประเด็นอันไหนมันถูกต้อง อันไหนไม่ถูกต้อง แล้วก็สมควรรับสตาจ์ ไม่ควรขายสิทธิชื่อเสียงต่าง ๆ เหล่านี้เราก็จะได้ไม่ต้องเวียนกันไปก็เวียนกันมา แล้วมาบอกว่าจะหารูปแบบอย่างไร ร่างรัฐธรรมนูญที่ท่านมีชัยได้มาประกาศให้ประชาชนทราบเมื่อวันที่ ๒๙ มีนาคม เพิ่งผ่านไปไม่กี่วันนี้ะครับก็จะมีข้อเสนอเกี่ยวกับบทบาทของรัฐสภาในการเลือกนายกรัฐมนตรีมาแล้วก็เท่ากับว่ารัฐธรรมนูญยังไม่ได้ทันจะใช้เลย ประชามติยังไม่ลงเลย จะมีการเปลี่ยนแปลงตัวบทกฎหมายของรัฐธรรมนูญแล้ว แล้วทำไมถึงต้องไปเปลี่ยนเรื่องเดียวล่ะครับที่จะให้วุฒิสภามีอำนาจในการที่จะเข้าร่วมเลือกนายกรัฐมนตรีที่พรรคการเมืองไม่ได้เสนอ มันก็มีข้อบกพร่องอื่น ๆ ของรัฐธรรมนูญอีกตั้งหลายข้อด้วยกัน พวกเราที่มาจากฝ่ายการเมืองหรือพวกที่รักประชาธิปไตยเต็มใบนั้นก็ยังโอดอ้อนบอกว่ามันก็พอไปไหวให้ประเทศมันไปได้ -----

ในใจของผมจริง ๆ ผมยังคิดว่าก็คงจะโอเคไปได้อีกไปไม่ได้ไม่มีปัญหา ผมบอกเพื่อน ๆ นายทหารหลายคนแล้วครับว่าไปกันได้เพื่อมันจะได้เริ่มต้น ก็ไม่ได้พูดปิดบังอะไร ก็พูดกันตรงไปตรงมา อันโน้นพูดกันที่ลับก็พูดกันไม่ก็คน อันนี้ผมพูดในที่แจ้ง อันนี้ก็เป็นเรื่องที่สำคัญยิ่ง และผมก็เดาใจประชาชนได้ ผมขอเดาก็แล้วกันในฐานะที่เป็นลูกศิษย์ทางด้านวิชาการเมือง โพลิติคัลสตีวเดนต์ (Political Student) มาตลอดชีวิต ว่ามันก็ผ่านประชาชาติ แต่คราวนี้พอประชาชาติมันจะผ่านแล้ววันที่ ๗ สิงหาคม ก็มีข้อเสนอเข้ามาแล้วก็อ้างมาตรา ๓๔/๗ ซึ่งผมก็ไม่รู้เรื่องมันมาอย่างไร อันนี้ก็ด้วยความโง่เขลาสติปัญญาของผมเอง แต่ว่ามาสอดคล้องกันในการที่จะให้ ส.ว. มีอำนาจในการเลือกตั้งนายกรัฐมนตรี ทำไมเราต้องวนเวียนกันไปอย่างนั้น มันพูดกัน ๒ เรื่องเท่านั้นเอง ขจัดระบอบทักษิณ ปฏิรูปการเมืองให้มันแล้วเสร็จ ในเรื่องสำคัญ ๆ จัดลำดับความสำคัญมา เอะระบบราชการใหม่ กระบวนการยุติธรรมใหม่ หน่วยราชการต่าง ๆ ใหม่ ให้มันแล้วเสร็จครับ แล้วก็อยู่ไปอีกเท่าไรก็บอกมาสิ มีฝีมือแค่ไหนบอกมาสิ เราจะใช้เวลาอีก ๖ เดือน หรืออีก ๑๐ ปี ให้ประชาชนได้ตัดสินใจ แต่เนี่ยเรากำลังมาสร้างคล้าย ๆ ภาพรวมกันออกมาเพื่อจะอยู่ในอำนาจต่อไป แต่งานที่จะต้องทำที่มันสำคัญที่สุดที่มันเป็นประเด็นปัญหาของประเทศ ๑๐ กว่าปีที่ผ่านมามันก็ยังไม่ได้ทำอย่างเต็มที่ ผมเองก็ได้พูดในที่ประชุมนี้ ผมก็ได้ให้สัมภาษณ์ ผมก็เขียนบทความ ผมก็ถูกโฆษกของรัฐบาล ของ คสช. ขออนุญาตกล่าวนาม ท่าน พลตรี สรรเสริญ คุณไก่อู ก็บอกว่าขอให้นายกจิตใจเย็น ๆ ผมก็ยินดีใจเย็น ๆ ไปถึงปี ๒๕๖๐ นะครับ อยากจะให้ใจเย็นถึงปี ๒๕๖๒ ใหม่ แต่ทำให้มันเสร็จสิครับ หรือว่าใจไม่ถึงใจไม่กล้าหรือว่าลั้งเล หรือว่าอยากจะอยู่ในอำนาจ อันนี้ต้องพูดกันเสียให้ชัด เราต้องเปิดเผยเปิดใจต่อประชาชน เพื่อเราจะได้วิ่งกันไปทั่วประเทศได้ เราว่ามันมีประเด็นปัญหาอะไร แต่เมื่อมีอำนาจแล้ว ล้นฟ้าเสียด้วยซ้ำ แก้ปัญหาของประเทศให้มันเสร็จสิครับ อันนี้เป็นเรื่องที่สำคัญ แต่ว่ามาเล่นแร่แปรธาตุกันมา มาเสนออะไรต่าง ๆ เหล่านี้แล้วก็ผมยังไม่รู้เลยปัญหาที่มีอยู่มันจะเสร็จเมื่อไร แต่ว่าแน่นอนอยากจะอยู่ในอำนาจต่อไป อันนี้ไม่ได้ครับ เราไม่เชื่อตรงต่อประชาชน อันนี้เป็นสิ่งที่รับไม่ได้ครับ แล้วผมก็ไม่เห็นด้วยกับข้อเสนอของเพื่อนสมาชิก ท่านวันชัย และขอให้เพื่อนสมาชิกทุกท่าน ผ่านท่านประธาน คิดให้ดีครับว่าอะไร อยู่ที่ไหน อย่าสร้างเงื่อนไข ปัญหาที่มีอยู่แล้วก็ยังไม่เสร็จนี้จะมาเพิ่มปัญหากันอีก แล้วมันก็จะเป็นเรื่องระหว่างประชาชนกับกองทัพ มันพอแล้วครับ ไม่เอา กองทัพกับประชาชนต้องเดินไปด้วยกัน แล้วก็ขจัดสิ่งที่ไม่ดีงามในสังคมไทย อันนี้ต้องเป็นหัวใจของเรื่องครับ แล้วก็ต้องแยกแยะนักการเมืองสามัญกับนักการเมืองที่เข้ามาเป็นนักประชาธิปไตย ผมพูดหลายครั้งว่าอย่าเหมารวม แล้วประเด็นปัญหาไม่ใช่พวกกระผมมันเป็นปัญหา คือผู้ที่อยู่ในอะไรครับระบอบทักษิณ ทุนนิยมสามัญ ใช่หรือไม่ แล้วผมก็พูดอย่างนี้จะฟ้องผมอีกว่าหมิ่นประมาท ก็เชิญครับ แต่เนี่ยเราเอาความจริงมาพูดกัน และเราต้องจริงใจต่อกัน ๒๐๐ ชีวิตในสภานี้ครับท่านประธาน ขอกราบขอบพระคุณครับ

ร้อยเอก ทินพันธุ์ นาคะตะ (ประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ) :
ต่อไปขอเรียนเชิญ พลเอก เลิศรัตน์ รัตนวานิช ประธานกรรมการบริหาร สถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ
(องค์การมหาชน) อดีตสมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ อดีตกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญ
อดีตสมาชิกวุฒิสภา

พลเอก เลิศรัตน์ รัตนวานิช : กราบเรียนท่านประธานสภาที่เคารพ กระผม
พลเอก เลิศรัตน์ รัตนวานิช สมาชิกสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ขอขอบพระคุณ
ที่ท่านประธานให้โอกาสได้อภิปรายในฐานะสมาชิก ที่จริงตั้งแต่เมื่อวานนี้ตอนที่ท่านวันชัย
ได้เสนอญัตติในเรื่องของการให้รัฐสภาเป็นผู้เลือกนายกรัฐมนตรีใน ๕ ปีแรก ผมเซ็นเป็นคนแรก ๆ
ไม่ได้ขีดชื่อเลยแล้วก็เห็นด้วย เพราะก็เป็นอะไรที่ไม่ได้มากมายนัก เพราะการให้รัฐสภาเป็น
ผู้เลือกนายกรัฐมนตรีใน ๕ ปีแรก ผมอยากจะชี้แจงสั้น ๆ ๒-๓ ประเด็น ที่บางท่านอาจจะ
ยังสงสัยแล้วก็ถามนะครับ

ประเด็นแรก การให้รัฐสภาเลือกนายกรัฐมนตรีใน ๕ ปีแรก บางคนก็นึกว่าจะได้นายกรัฐมนตรี ๘ ปี ที่จริงไม่ใช่ เพราะเป็นการนับ ๕ ปีเริ่มจากวันที่รัฐธรรมนูญมีผลใช้บังคับ แต่นายกรัฐมนตรีคนแรกจะมาประมาณปีครึ่ง หลังจากรัฐธรรมนูญมีผลบังคับใช้ตั้งแต่ปี ๒๕๖๑ เราถึงจะมีคณะรัฐมนตรี มีนายกรัฐมนตรี เพราะฉะนั้นนายกรัฐมนตรีคนแรกก็อยู่ไปได้ ๓ ปีครึ่ง บทเฉพาะกาลนี้ก็หมดสภาพไป ถ้านายกรัฐมนตรีอยู่ครบ ๔ ปี การเลือกนายกรัฐมนตรีในครั้งต่อไปก็จะได้ไม่ได้อยู่ในกติกาครั้งนี้ครับ อันนี้ก็เป็นเรื่องที่สำคัญเหมือนกัน เพราะบางคนก็นึกว่าเลือกนายกรัฐมนตรีได้ ๒ ครั้ง ๘ ปี อยู่ยาวไปเลย ที่จริงแล้วมันมีปีครึ่งเป็นไทม์ (Time) เป็นช่องว่างอยู่ระหว่างวันที่รัฐธรรมนูญมีผลบังคับใช้ซึ่งประมาณกลางปีนี้ กับวันที่เรามีนายกรัฐมนตรีคนแรกคือต้นปี ๒๕๖๑

ประเด็นที่ ๒ ถามว่าการให้ ส.ว. มาร่วมเลือกนายกรัฐมนตรีด้วยมันจะทำให้ได้รัฐบาลแบบไหนนะครับ ผมคิดว่าถ้ามี ส.ส. อยู่ ๑๐๐ กว่าคนและไปจับมือกับวุฒิสภาเพื่อเป็นนายกรัฐมนตรีคงจะไม่สามารถทำงานได้ เพราะการทำงานต้องทำงานกับสภาผู้แทนราษฎร ฉะนั้นก็คงจะต้องเป็นเหมือนบันไดหนีไฟมากกว่า ตอนผมยกร่างรัฐธรรมนูญฉบับแรกเราก็คิดบันไดหนีไฟไว้ ๒-๓ บันไดนะครับ สั้นบ้าง ยาวบ้าง เพื่อที่จะเป็นช่วงที่เราเรียกตอนนั้นว่าทรานซิชันนัลพีเรียด (Transitional Period) คือช่วงของการเปลี่ยนผ่านในช่วงรัฐบาลแรกๆ ให้มี คปป. บ้าง มีอะไรบ้าง วันนี้ถ้าเกิดมันเกิดวิกฤตขึ้นมา มีการใช้พวกมากลากไปก็อาจจะเป็นไปได้ที่ ส.ส. จำนวนเสียงข้างน้อยในสภาไปจับมือกับ ส.ว. เพื่อเลือกนายกรัฐมนตรีคนใหม่ ถ้ามีการเปลี่ยนนายกรัฐมนตรี ประมาณอย่างนั้นนะครับ เพราะฉะนั้นผมจึงคิดว่าการบัญญัติไว้คงไม่ได้ถึงกับจะทำให้ระบบประชาธิปไตยหรือระบบการบริหารงานในสภาผู้แทนราษฎรจะเสียหายไป

ประเด็นสุดท้ายคือผมคิดว่าหลายท่านเข้าใจว่าท่านประธานจะเอา ๒ ยุติตินี้มาแข่งขันกันนะครับ เพราะท่านประธานยังไม่ได้บอก มีหลายคนเดินมาถามผม บอก พี่อุ๊ ถอนได้ไหม เพราะว่าอีกอันหนึ่งมีคนสนับสนุนเยอะ ผมก็บอกว่าที่จริงแล้วเจตนาของการประชุมในวันนี้ซึ่งมาจากที่ประชุมวิป (Whip) เมื่อวานนี้ก็เพื่อที่เราจะได้ข้อเสนอที่คิดว่าเหมาะสมส่งให้ สนช. เขาไปคิด ไม่จำเป็นจะต้องส่งไปอันเดียว ถ้าท่านสมาชิกในห้องนี้มีความคิดที่คิดว่าส่งไปแล้วจะเป็นประโยชน์ตามกฎหมายเกณฑ์ที่เราวางไว้กว้าง ๆ นั้นก็สามารถนำเสนอได้ เพราะผมเชื่อว่า สนช. ๒๒๐ ท่าน ท่านก็คงจะมีการระดมสมอง เผลอ ๆ ท่านมีของท่านอยู่ในมืออยู่แล้วนะครับ เพราะฉะนั้นอย่าไปหวังว่าท่านจะเสนอของผมไปแล้วอันไหนจะตก มันไม่ใช่อย่างนั้น ผมเชื่อว่าอย่างนั้นนะครับ เพราะท่านประธานคงไม่ได้จัดมาแข่งกันหรอก คงถามทีละยุติติว่าควรส่งให้กับ สนช. เขาไปพิจารณาไหมครับ ผมก็มีเรื่องกราบเรียนเพื่อความชัดเจนเพียงเท่านี้ครับ กราบขอบพระคุณครับท่านประธานครับ

ร้อยเอก ทินพันธุ์ นาคะตะ (ประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ) :
ท่านสุดท้ายนะครับก็ขอเรียนเชิญท่านเพิ่มพงษ์ เชาวลิต อดีตเลขาธิการคณะกรรมการ
ป้องกันและปราบปรามยาเสพติด

นายเพิ่มพงษ์ เชาวลิต : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพครับ ผม เพิ่มพงษ์
เชาวลิต สปท. หมายเลข ๑๑๐ ก็ต้องขออนุญาตที่จะพูดในเรื่องการเมืองบ้างนะครับ
ทั้ง ๆ ที่ในชีวิตอยู่กับเรื่องยาเสพติดมาโดยตลอดครับ เท่าที่ได้ดูในเรื่องของคณะกรรมการ
ปฏิรูปการเมืองได้พูดถึงเรื่องของการเสนอญัตติในครั้งนี้เพื่อให้เป็นประโยชน์กับประชาชน
ให้มีผลกระทบกับประชาชนและสามารถแก้ไขปัญหาได้นะครับ แล้วก็สามารถเป็นทิศทาง
ในการเดินหน้าของประเทศได้ ญัตติที่ยื่นมาทั้ง ๒ อย่างจะมีสถานะที่อาจจะต่างกันบ้าง
ในมุมมองของผมครับ แล้วก็เท่าที่ได้รับฟังจากเพื่อน ๆ สมาชิกด้วยกันแล้ว -----

ญัตติแรกของท่านเลิศรัตน์ ผมคิดว่าจริง ๆ อาจจะติดอยู่นิดเดียวเท่านั้นเองว่าที่ใช้คำว่า รัฐบาลที่มาจาก การเลือกตั้ง จริง ๆ สำคัญสำคัญของญัตตินี้อยู่ที่การเสนอเรื่องหลักการ ประรองตอง ซึ่งจริง ๆ แล้วหลักการประรองตองเป็นเรื่องที่มีการพูดกันมาตั้งแต่แรก ๆ ที่ได้มีการตั้ง คสช. แล้วก็มาถึงรัฐบาลจนถึงปัจจุบันนี้ นะครับ แต่ว่าในทางปฏิบัติเท่าที่เราเห็นมา ยังไม่เห็นเป็นรูปธรรมชัดเจนเท่าไร นะครับว่าหลักการประรองตองคืออะไร จริง ๆ เรื่อง การประรองตองคงไม่ใช่หมายถึงเรื่องการประรองตองทางการเมืองอย่างเดียวนะระหว่างคู่ปรปักษ์ ทางการเมืองที่เป็นสิ่งขัดแย้งหรือยึดเยื้อยาวนานมาจนถึงทุกวันนี้ แต่อาจจะรวมมาถึงเรื่อง ของการสร้างมาตรฐานของการปฏิบัติที่มีความเสมอภาค ของการสร้าง ความเท่าเทียมกัน ต่าง ๆ ทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม ผมว่าโดยรวมพวกนี้เป็นเรื่องของความประรองตอง ที่จริง ถ้าเราขับเคลื่อนกันแบบนี้ทั้งหมดคงคาพยพของทั้งประเทศจะเคลื่อนไปอยู่ตรงนี้ได้ มันเป็นที่ทิศทางของประเทศนี้ได้ ถ้าหากคำถามนี้ได้ตั้งนะครับ ถ้าประชาชนทั้งประเทศได้ลง ได้ออกเสียงอย่างมากท่วมท้นมันเป็นการแสดงให้เห็นว่าประชาชนทั้งประเทศต้องการเลือก ความประรองตอง ความสมานฉันท์ ความสามัคคี ซึ่งมันจะเป็นหลักการที่เราเดินต่อไปได้ ที่จริงขณะนี้สิ่งที่เราต้องการมากก็คือความสามัคคีของความประรองตองจะอย่างไรให้ได้ มีผลเป็นรูปธรรม ซึ่งผมคิดว่าจริง ๆ แล้วข้อนี้มันไม่จำเป็นต้องรอรัฐบาลหน้า เอาตั้งแต่ บัดนี้เป็นต้นไปถ้าทำได้มันก็เป็นหลักการหนึ่ง ภารกิจของ สปท. ถ้าเรามุ่งเน้นในระยะ ต่อไปนี้มุ่งในเรื่องนี้ผมคิดว่าเราสามารถแก้ไขปัญหาหลัก ๆ ของประเทศได้มาก อันนี้ คือทิศทางที่เป็นยุทธศาสตร์ ผมว่าอันนี้คือฐานะของข้อแรก ฐานะของข้อที่ ๒ นี้ผมคิดว่า มันก็มีเรื่องอันหนึ่งก็คือว่าเป็นคำถามที่เป็นรูปธรรมนะครับ คือสามารถเมื่อออกเสียงได้แล้ว ประการใดมันก็จะ เป็นรูปธรรมได้เลยชัดเจน แต่ผมมีข้อสังเกตอยู่บางประการนะครับว่า จริง ๆ รัฐธรรมนูญชุดฉบับปัจจุบันนี้มีหลักการเด่นอยู่ ๓ ข้อ อันแรกเราทราบอยู่แล้ว เป็นเรื่องของหลักการปราบโกงนะครับ ปราบคอร์รัปชันอันนี้ชัดเจนนะครับ อันที่ ๒ คือ เป็นการสร้างกลไกถ่วงดุลต่าง ๆ ที่ค่อนข้างจะมีความชัดเจนมากขึ้นว่าในหลักของการปฏิบัติ ต่าง ๆ มีกลไกถ่วงดุลไม่ให้เกิดการปฏิบัติเกินกว่าขอบเขตหน้าที่ อันนี้คืออันที่ ๒ อันที่ ๓ มีหลักการในการประกันในเรื่องของการสืบสานต่อนโยบายที่ได้มีการวางไว้ถึงปัจจุบัน ไม่ว่าจะ เป็นการพูดถึงเรื่องหลักยุทธศาสตร์ก็ดี เรื่องของหลักการ ส.ว. กิติ แต่หลักการ ข้อ ๓ ตรงนี้หลักการที่มีการสืบสานต่อ นโยบาย ในความเห็นในของ สปท. หรือเพื่อน ๆ สมาชิกทั้งหลายที่มีการอภิปรายกันมา มองว่ายังไม่มีหลักประกันเพียงพอ จึงต้องมีการเพิ่ม ญัตติขึ้นมาที่ใช้เป็นข้อ ๒ นี้ ผมเข้าใจว่าอันนี้คือส่วนที่ ๓ จริง ๆ อันที่ ๓ นี้ถ้าสามารถทำได้ มันก็เป็นหลักประกันชัดเจนว่าในการทำงานต่อไป รัฐบาลหลังการเลือกตั้งมันคงต้องมีความสามารถจะสืบนโยบายต่าง ๆ ได้ต่อ แต่จริง ๆ มันมีองค์ประกอบมากกว่านั้น เมื่อสักครู่ ท่านเลิศรัตน์ได้มีการพูดไปแล้วในเรื่องของการทำงานกับพรรคการเมืองกิติ จะทำงานต่าง ๆ กิติอันนี้คืออันที่ ๓ นะครับ ผมเรียนนิดหนึ่งว่าหลักการรัฐธรรมนูญทั้ง ๓ ข้อนี้เราสามารถ

๗๑

สปท. ๑๖/๒๕๕๙ เป็นพิเศษ

สุทธิกานต์ ๔๖/๒

อธิบายได้ชัดเจน ประชาชนจับต้องได้ แต่เมื่อมีคำถามข้อ ๒ มา คำถามข้อ ๒ มันก็ดี
อย่างหนึ่งถ้าประชาชนแบบไหนมันก็ชัด ๆ เลย แต่มันก็มีส่วนหนึ่งที่อาจจะติงไว้ในฐานะที่
ได้เคยเฝ้าสังเกตการณ์ทางการเมืองกันมา ปกติการเคลื่อนไหวทางการเมืองทุกอย่างไม่ว่า
จะเป็นฝ่ายใดก็ตามแต่มักจะหาประเด็นที่สามารถชูแล้วก็จับต้องได้ แล้วก็เอาประเด็นนั้น
ไปขยายผล จนทำให้การขยายผลถ้าเป็นเรื่องสำเร็จนี้อาจจะล้มหลักการตรงนี้ไปเลยนะครับ
เช่นเดียวกันเมื่อคำถามข้อนี้สมมุติว่ามีการตั้งขึ้นมาอาจจะถูกหยิบยกขยายผลออกมาในเชิงที่
ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของการใช้คำว่า สืบทอดอำนาจหรืออะไรต่าง ๆ ก็ดีทำให้หลักการของ
ร่างรัฐธรรมนูญที่เด่นไป ๒-๓ ข้อนี้อาจจะไม่ได้มีการพูดถึง ถ้าท่านเห็นความเคลื่อนไหว
ทางการเมืองท่านจะเห็นได้อย่างชัดเจนเลยว่าถ้าทุกอย่างมันกลายเป็นประเด็นไปแล้ว
หลักการเหตุผลอื่นแทบไม่ต้องฟังกันเลย และหลายเรื่องที่มีการล้มกันมาของการเมือง
หลาย ๆ ยุคสมัยนี้มาจากประเด็นเล็ก ๆ น้อย ๆ ขึ้นมาแค่นั้นเองนะครับ อันนี้มันทำให้
หลักการต่าง ๆ อาจจะหมดไปได้ อันนี้ผมคิดว่าฝากเป็นข้อสังเกตไว้ แต่ว่าจุดดีของอันที่ ๒
ผมคิดว่าถ้าสามารถจะมีตรงนี้ได้มันก็จะมีส่วนประกกันในเรื่องของนโยบายที่สามารถจะ
สืบทอดได้นะครับ แล้วสุดท้ายนิดเดียวนะครับว่าที่จริงก็เห็นด้วยว่าเราไม่จำเป็นจะต้องเป็น
มติกันว่าเอาคำถามไหนส่ง เราอาจจะส่งทั้ง ๒ ก็ได้ เพราะว่าจริง ๆ แล้วคนที่ตัดสินที่สุด
ก็คือ สนช. ซึ่งเป็นคนตัดสินคนสุดท้าย ซึ่งเราอาจจะมีทางเลือกให้หลาย ๆ ทางก็ได้
ขอบคุณมากครับ

๗๒

สปท. ๑๖/๒๕๕๙ เป็นพิเศษ

ชญาภา ๔๗/๑

ร้อยเอก ทินพันธุ์ นาคะตะ (ประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ) :
ขอบคุณครับ ก่อนที่เราจะลงมติกันนะครับ ก็ขอเรียนให้ท่านสมาชิก สปท. ให้ทราบว่าตามที่
เรากำหนดให้มีการจัดสัมมนาในวันศุกร์ที่ ๒๙ และวันเสาร์ที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๕๙ ณ โรงแรม
เดอะ รีเจนท์ ซะอัมบียะห์ รีสอร์ท ซึ่งได้แจกแบบสอบถามความประสงค์เข้าร่วมสัมมนาแล้วนั้น
ก็อยากจะขอความกรุณาให้ท่านสมาชิกกรอกรายละเอียดข้อมูล แล้วส่งแบบสำรวจ
คืนเจ้าหน้าที่ภายในวันศุกร์นี้ คือวันนี้นะครับ ๑ เมษายน ๒๕๕๙ ได้ที่เคาน์เตอร์ ลงชื่อ
หน้าห้องประชุมนะครับ จึงขอเรียนที่ประชุมให้ทราบ เราก็ได้พิจารณาญาติติประเด็นคำถาม
หรือความเห็นของสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติแล้ว กระผม
ก็มีเรื่องที่จะเรียนหารือกับท่านวันชัยเกี่ยวกับข้อเสนอแนะของท่านคำณูณที่อยากจะให้เติม
ข้อความว่า จากคำถามของท่านวันชัยเติม ให้เติมข้อความว่า โดยยกเว้นไม่ต้องเสนอชื่อ
นายกรัฐมนตรีจากผู้มีชื่ออยู่ในบัญชีรายชื่อที่พรรคการเมืองแจ้งไว้ต่อคณะกรรมการ
การเลือกตั้งก่อนปิดการรับสมัครเลือกตั้งเท่านั้น ก็เลยอยากเรียนถามท่านวันชัยว่าท่านมี
ความเห็นอย่างไร เชิญครับ

นายวันชัย สอนศิริ : ท่านประธานที่เคารพครับ ผม สปท. วันชัย สอนศิริ
ต่อข้อที่ท่านประธานได้ถามมานั้น อยากทราบเรียนว่าประเด็นญาติติของผมมีสมาชิกรับรอง
ถึง ๙๑ ท่าน แล้วก็เห็นพ้องต้องกันว่าเป็นคำถามในลักษณะอย่างนี้ แต่ว่าของ
ท่านคำณูณที่ได้เสนอเพิ่มเติมมานั้นก็คือ สอดรับกัน แต่ขยายในเนื้อหาไปบางส่วน ซึ่งมีได้
ขัดแย้งกันแต่ประการใด ผมขอทราบเรียนต่อท่านประธานว่า ขอยืนยันว่า ขอเป็นความเห็น
ตามญาติตินี้ ขอเรียนต่อท่านประธานว่า ขอเป็นคำถามตามญาติตินี้ ส่วนของท่านคำณูณนั้น
มิได้ขัดกัน ท่านประธานก็กรุณาแบบที่ท่านคำณูณให้ความเห็นประกอบไปด้วย เพื่อให้ สนช.
ได้พิจารณาต่อไปก็แล้วกัน แต่ขอยืนยันว่าเป็นคำถามตามนี้ครับท่านประธาน

ร้อยเอก ทินพันธุ์ นาคะตะ (ประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ) :
ขอบคุณนะครับ ต่อไปผมจะถามมติจากที่ประชุมว่าจะส่งความเห็นหรือคำถามให้ สนช.
๑ ญาติติหรือ ๒ ญาติติ ผมเรียนให้ทราบก่อน ยังไม่ต้องลงมติครับ ถ้าหากว่าท่านเห็นว่า
ควรส่งไป ๑ ญาติติก็กรุณา กดปุ่ม เห็นด้วย ถ้าท่านเห็นว่าควรส่งไป ๒ ญาติติ กรุณา กดปุ่ม
ไม่เห็นด้วย ส่วนงดออกเสียงก็งดออกเสียงได้นะครับ นั่นอันหนึ่ง

อีกอันหนึ่งก็คือว่าถ้าเป็น ๑ ญาติติก็จะขอให้ที่ประชุมลงมติว่าจะเห็นด้วยกับ
ญาติติของท่านเลิศรัตน์หรือว่าญาติติของท่านวันชัย ถ้าเห็นด้วยกับญาติติของท่านเลิศรัตน์
ก็กดปุ่ม เห็นด้วย ถ้าเห็นด้วยกับญาติติของท่านวันชัยก็กดปุ่ม ไม่เห็นด้วย นะครับ ผมจะ
ค่อย ๆ ไปทีละอันนี้ก็จะเป็นไปตามเลขที่ปรากฏอยู่ตามนี้นะครับ เราก็ได้พิจารณามาพอสมควร
แล้วนะครับ ก็ขอมติ ก่อนที่จะขอมติจากที่ประชุมขอตรวจสอบองค์ประชุมก่อนนะครับ

๗๓

สปท. ๑๖/๒๕๕๙ เป็นพิเศษ

วชิราภรณ์ ๔๘/๑

(ร้อยเอก ทินพันธุ์ นาคะตะ ประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
มีสัญญาณให้สมาชิกที่มาประชุมทราบก่อนทำการตรวจสอบองค์ประชุม)

ร้อยเอก ทินพันธุ์ นาคะตะ (ประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ) :
กรุณาเสียบบัตรแสดงตน

(สมาชิกทำการเสียบบัตรและกดปุ่มแสดงตน)

ร้อยเอก ทินพันธุ์ นาคะตะ (ประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ) :
ขอผลครับ มีผู้เข้าประชุม ๑๕๒ ท่านครับ ครบองค์ประชุมครับ

ต่อไปผมจะขอมติว่าจะให้ สปท. เสนอญัตติไป ๑ ญัตติหรือ ๒ ญัตติ ผมย้ำว่า ถ้าท่านเห็นว่าควรเสนอไป ๑ ญัตติ กรุณา กดปุ่ม เห็นด้วย ถ้าเห็นว่าควรเป็น ๒ ญัตติ กรุณา กดปุ่ม ไม่เห็นด้วย ถ้าเห็นควรงดออกเสียงกดปุ่ม งดออกเสียง เชิญท่านกษิตครับ

นายกษิต ภิรมย์ : ท่านประธานครับ กษิต ภิรมย์ สปท. เบอร์ ๗ คำถามแรก ควรจะเป็นบอกว่า ควรจะมีข้อเสนอไปที่ สนช. หรือไม่ แล้วให้ลงคะแนน ผมรู้ว่าคงจะมี ที่ไม่เห็นด้วยกับการส่งไปไม่ก็คน แต่ผมคิดว่าต้องเริ่มจากตรงนั้นก่อน ไม่อย่างนั้นท่านไปถามว่า ควรจะส่งไป ๑ หรือ ๒ ท่านไม่ให้สิทธิผมในการที่จะบอกว่าไม่เห็นด้วยเลย ถูกไหมครับ ผมไม่ได้ขัดอะไร เพียงแต่เพิ่มไปอีกประเด็น อันนี้ต้องมาก่อน หลังจากนั้นผมจะได้ลงคะแนน ได้สะดวก เพราะว่าผมไม่เห็นด้วยกับการที่จะมีข้อคำถามใด ๆ ส่งไปให้ สนช. ในเรื่องการ ลงประชามติ ผมก็รู้ว่าผมจะเป็นเสียงส่วนน้อยมาก ๆ แต่ว่าหลักการต้องพูดกันอย่างนั้น เสียก่อน ขอปรึกษาหารือท่านประธานนะครับ

ร้อยเอก ทินพันธ์ นาคะตะ (ประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ) :
เชิญท่านนิกรครับ

นายนิกร จำนง : กราบเรียนท่านประธานครับ ผม นิกร จำนง สปท. เบอร์ ๗๙ ครับ ผมลงไม่ถูกครับ คือถ้าผมกดปุ่ม เห็นด้วย ซึ่งผมไม่เห็นด้วยอยู่แล้ว พอกดปุ่ม ไม่เห็นด้วย ก็ไปลงอีกข้อหนึ่ง ซึ่งผมไม่เห็นด้วยว่าควรส่ง ผมก็เลยไม่รู้จะกดอย่างไร จะกดปุ่ม งดออกเสียง ก็ไม่ใช่ มันก็ไม่ใช่อีก ช่วยกรุณาผมด้วยครับ ขอขอบคุณครับ

ร้อยเอก ทินพันธ์ นาคะตะ (ประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ) :
ขอขอบคุณครับ ขอเชิญท่านคำณูณ

นายคำณูณ สิทธิสมาน : กราบเรียนท่านประธาน คำณูณ สิทธิสมาน นะครับ ก่อนอื่นท่านที่เห็นว่าไม่ควรส่งความเห็นไปเลย ท่านก็ต้องเสนอเป็นญัตติขึ้นมาแล้วก็ มีผู้รับรองถูกต้องถึงจะเป็นประเด็นขึ้นมา แล้วจากนั้นท่านประธานก็ขอมติไปที่ละขั้นตอน คือ ๑. เห็นว่าควรส่งหรือไม่ควรส่ง แล้วจากนั้นก็ไล่เรียงไปอีก ๒ คำถามที่ท่านประธาน จะถามต่อไป ขอขอบคุณครับ ในขณะนี้ยังไม่มีผู้ใดเสนอเลยครับว่าไม่ส่ง

ร้อยเอก ทินพันธ์ นาคะตะ (ประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ) :
เชิญคุณวิทยาครับ

นายวิทยา แก้วภราดัย : ท่านประธานครับ เพื่อความชัดเจนว่าผมจะใช้สิทธิ อย่่างไรนะครับ เพราะว่าถ้าปิดไม่ให้ใช้สิทธิว่าจะส่งหรือไม่ส่ง ก็ขออนุญาตแสดงความคิดเห็น ไว้ก่อนว่าผมมีความเห็นว่าจะไม่ส่งนะครับ เพราะว่าถ้าส่งต้องไปอธิบายความ ถ้าไปอธิบาย ความมาก ๆ ก็จะไปชี้จุดอ่อนของรัฐธรรมนูญ ยิ่งชี้จุดอ่อนของรัฐธรรมนูญทุกคนก็รุมกันชี้ สุดท้ายก็คือจะไม่ได้อะไรกลับมาครับ

ร้อยเอก ทินพันธุ์ นาคะตะ (ประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ) :
เชิญท่านคำคุณศรีครับ

นายคำคุณ สิริสมาน : กราบเรียนท่านประธานครับ ก็ยังไม่มีสมาชิกท่านใด
เสนออยู่ดีครับ ท่านก็เสนอขึ้นมาว่า ขอเสนอญัตติว่าเห็นควรให้ สปท. ไม่ส่งความเห็น
ตั้งคำถามไปยัง สนช. ขอผู้รับรองด้วย ถ้าผู้รับรองเกิน ๕ คน ก็ลงมติกันได้ครับ ขอบพระคุณครับ

นายกษิต ภิรมย์ : ท่านประธานครับ

ร้อยเอก ทินพันธุ์ นาคะตะ (ประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ) :
เชิญท่านกษิตครับ

นายกษิต ภิรมย์ : ผม กษิต ภิรมย์ สปท. เบอร์ ๗ นะครับ แต่ว่าเมื่อสักครู่
ท่านเริ่มด้วยการบอกว่าเอา ๒ ข้อ หรือ ๑ ข้อ ท่านเป็นคนเสนอญัตติเองเลยครับ
คราวนี้ผมขอกราบเรียนท่านว่า ท่านก็บอกมาแต่ต้นว่า ควรจะส่ง หรือ ไม่ส่ง โดยที่พวกผม
ไม่ต้องไปยกมือ แล้วก็ขอเสียงสนับสนุน ๕ เสียง ไม่อย่างนั้นทุกประเด็นมันก็ต้อง
มีผู้เสนอญัตติสิครับ คือเราจะเล่นกันแบบรัฐสภา หรือว่าสภาผู้แทนราษฎร หรือว่า
เรารัก ๆ กันมากอยู่ในนี้ เป็น สปท. เอากันอย่าง ๆ ครับ ท่านก็บอกมาว่า จะส่ง ไม่ส่ง ก่อน
โดยตัวท่านประธานเอง พวกผมก็ลงคะแนนได้ แต่ถ้าเชื่อว่าเราจะเล่นกันตามกฎเกณฑ์
ของสภาผู้แทนราษฎร ซึ่งเราก็ไม่ใช่ครับ เพราะมันไม่ได้มาจากพรรคการเมืองอะไร
แล้วพวกกระผมมาจากการเมืองมันค่อนข้างโดดเดี่ยวครับจะหา ๕ เสียงมันก็ลำบากครับ
ใช่ไหมครับ ถ้าผมติดยศพลเอกผมก็ไม่มีปัญหา เพื่อน ๆ กันทั้งนั้น รุ่นเดียวกัน คือต้องให้
ความเห็นใจกับพวกกระผมด้วย เพราะว่าพวกกระผมเป็นคนนอกครับ ในแง่หนึ่ง ขอบคุณครับ

ร้อยเอก ทินพันธุ์ นาคะตะ (ประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ) :
เนื่องจากมีสมาชิกยังมีความเห็นต่างกันเกี่ยวกับการเสนอประเด็นคำถาม หรือความเห็น
ของ สปท. ต่อสถานการณ์ปัญหาแห่งชาติ ผมจึงขอมติจากที่ประชุมว่า จะเห็นชอบให้มีการเสนอ
ประเด็นคำถามหรือความเห็นของ สปท. ต่อ สนช. หรือไม่ครับ ขอเชิญท่านสมาชิกใช้สิทธิ
ออกเสียง ผู้ใดเห็นชอบโปรดกดปุ่ม เห็นด้วย ผู้ใดไม่เห็นชอบโปรดกดปุ่มไม่เห็นด้วย ท่านใด
เห็นควรงดออกเสียงโปรดกดปุ่ม งดออกเสียงเชิญท่านวันชัย

นายวันชัย สอนศิริ : ท่านประธานครับ ขอชัด ๆ ช้า ๆ ผมนี้เข้าใจ
ท่านประธานครับ แต่ขอ ชัด ๆ ช้า ๆ ครับ ท่านประธานเร็วเหมือนกันนะครับ ผมหนุ่มกว่า
ก็ยังช้ากว่าท่านประธาน

ร้อยเอก ทินพันธุ์ นาคะตะ (ประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ) :
ก็เป็นไปตามอย่างที่ท่านกษิตแนะนำครับ คือเรามีความเห็นต่างกันอยู่ ก็อยากจะถามว่า
ที่ประชุมจะเห็นชอบให้เสนอญัตติความเห็น หรือคำถามต่อ สนช. หรือไม่ ใช่ไหมครับ
ที่นี้ถ้าเห็นชอบให้เสนอคำถามไปยัง สนช. ก็กรุณา กดปุ่ม เห็นด้วย ถ้าไม่เห็นชอบ

๗๖

สปท. ๑๖/๒๕๕๙ เป็นพิเศษ

นิตยา ๔๙/๒

ก็กดปุ่ม ไม่เห็นด้วย ผู้ใดเห็นควรว่างดออกเสียงก็กดปุ่ม งดออกเสียง ชัดเจนไหมครับ
ท่านวันชัย ขอบพระคุณ

(ร้อยเอก ทินพันธุ์ นาคะตะ ประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
มีสัญญาณให้สมาชิกที่มาประชุมทราบก่อนลงมติ)

ร้อยเอก ทินพันธุ์ นาคะตะ (ประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ) :
ขอเชิญท่านสมาชิกใช้สิทธิลงคะแนนครับ

(สมาชิกทำการเสียบบัตรแสดงตนและกดปุ่มลงคะแนน)

นายไพฑูรย์ หลิมวัฒนา : ท่านประธานที่เคารพครับ เมื่อสักครู่กระผม
กดปุ่มพลาดไปแล้วครับประเด็นแรกขอเปลี่ยนใหม่เป็นเห็นด้วยครับ

ร้อยเอก ทินพันธุ์ นาคะตะ (ประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ) :
เชิญท่านไพฑูรย์ครับ

นายไพฑูรย์ หลิมวัฒนา : ท่านประธานครับ เมื่อสักครู่ท่านประธานบอกว่า
ถ้าให้ส่งทั้ง ๒ ประเด็นให้กดปุ่ม ไม่เห็นด้วย ทีนี้ผมกดปุ่มไม่เห็นด้วยไปแล้วครับท่าน
ท่านประธานถามใหม่ว่าควรส่งหรือไม่ ผมเห็นด้วยครับ ขอเปลี่ยนครับ

ร้อยเอก ทินพันธุ์ นาคะตะ (ประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ) :
ให้เจ้าหน้าที่ล่างของเดิมไปก่อนนะครับ ทีนี้เราเริ่มกลับไปใหม่ตามที่ท่านกษิตแนะนำ
ขอประทานโทษในความขัดข้องทางเทคนิค ขอความกรุณาให้ท่านลงมติใหม่นะครับ ถ้าท่าน
เห็นด้วยให้ส่งคำถามไป สนช. กรุณา กดปุ่ม เห็นด้วย ถ้าไม่เห็นชอบกดปุ่ม ไม่เห็นด้วย
ถ้าเห็นควรว่างดออกเสียงกดปุ่ม งดออกเสียง ขอเชิญท่านใช้สิทธิออกเสียงครับ

(สมาชิกทำการเสียบบัตรแสดงตนและกดปุ่มลงคะแนน)

ร้อยเอก ทินพันธุ์ นาคะตะ (ประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ) :
ขอแสดงผลครับ จำนวนผู้เข้าประชุม ๑๕๒ ท่าน เห็นด้วย ๑๓๘ ท่าน ไม่เห็นด้วย ๗ ท่าน
งดออกเสียง ๗ ท่าน ไม่ลงคะแนนเสียง ไม่มี

๗๗

สปท. ๑๖/๒๕๕๙ เป็นพิเศษ

ชมนกัศ ๕๐/๑

เป็นอันว่าที่ประชุมเห็นชอบให้ส่งคำถามไปให้ สนช. ผมจะขอให้ลงมติว่า จะเห็นชอบให้ส่งคำถามไป ๑ คำถามหรือส่งคำถามไป ๒ คำถามนะครับ ถ้าหากท่านเห็นว่า ควรส่งคำถามหรือยุติไป ๑ คำถามกรรณากดปุ่ม เห็นด้วย ถ้าท่านเห็นว่าควรส่งคำถามไป ๒ คำถามหรือ ๒ ยุติติกรรณากดปุ่ม ไม่เห็นด้วย ถ้าท่านเห็นว่าควรงดออกเสียงกรรณากดปุ่ม งดออกเสียง กรรณากดปุ่มครับ

(สมาชิกทำการเสียบบัตรแสดงตนและกดปุ่มลงคะแนน)

ร้อยเอก ทินพันธุ์ นาคะตะ (ประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ) :
เจ้าหน้าที่แสดงผลครับ จำนวนผู้เข้าประชุม ๑๕๑ ท่าน เห็นด้วย ๙๗ ท่าน ไม่เห็นด้วย ๔๔ ท่าน งดออกเสียง ๑๐ ท่าน ไม่ลงคะแนนเสียง ไม่มีครับ

หมายความว่าที่ประชุม สปท. มีมติให้ส่งคำถามหรือความเห็นไปคำถามเดียน
นะครับ เชิญท่านเลิศรัตน์

พลเอก เลิศรัตน์ รัตนวานิช : กราบเรียนท่านประธานสภาที่เคารพ กระผม
พลเอก เลิศรัตน์ รัตนวานิช สมาชิกสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ถ้าที่ประชุมเห็นว่า
ควรจะไปคำถามเดียนเพื่อให้มีน้ำหนักแล้วก็เป็นจุดยืนของสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
ที่จริงคำถามที่ผมได้ตั้งคำถามนี้เป็นคำถามสำรองในที่ประชุมวิป (Whip) เมื่อวานนี้
เพราะไม่ทราบว่า จะมีคนตั้งคำถาม และผมก็ให้การสนับสนุนญัตติที่ ๒ ไปก่อนแล้วตั้งแต่
ก่อนจะตั้งคำถามที่ ๑ ก็จึงขออนุญาตท่านประธานว่าถ้าจะเป็นไปได้ก็จะขอถอนญัตติในเรื่อง
การตั้งคณะกรรมการปรองดองแห่งชาติออก แล้วก็ให้เหลือเป็นญัตติเดียนครับ ขอบพระคุณ

ร้อยเอก ทินพันธุ์ นาคะตะ (ประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ) :
ท่านเลิศรัตน์ขอถอนญัตติ ขอความกรุณาให้สมาชิกที่ลงชื่อรับรองด้วย มีใครขัดข้องไหมครับ
(ไม่มีสมาชิกมีความเห็นเป็นอย่างอื่น)

ร้อยเอก ทินพันธ์ นาคะตะ (ประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ) : ไม่มี ก็ถือว่าที่ประชุมให้ท่านเลิศรัตน์ถอนญัตตินะครับ ขอบพระคุณครับ เป็นอันว่าเหลือญัตติเดียวก็คือญัตติของท่านวันชัย ซึ่งมีการตั้งคำถามว่า ท่านเห็นด้วยหรือไม่ ที่ในระยะ ๕ ปีแรกนับแต่วันประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยนี้ ให้นายกรัฐมนตรีต้องมาจากความเห็นชอบของรัฐสภา เชิญท่านสมาชิกลงมติแสดงความเห็นนะครับ ถ้าผู้ใดเห็นชอบโปรดกดปุ่ม เห็นด้วย ผู้ใดไม่เห็นชอบโปรดกดปุ่ม ไม่เห็นด้วย ผู้ใดเห็นว่าควรงดออกเสียงโปรดกดปุ่ม งดออกเสียง นะครับ

นายประสิทธิ์ ปทุมารักษ์ : ท่านประธานครับ ขอให้ถามใหม่ครับ

ร้อยเอก ทินพันธ์ นาคะตะ (ประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ) : ต่อญัตติของท่านวันชัยที่มีคำถามไปยัง สนช. ว่า ท่านเห็นด้วยหรือไม่ ที่ในระยะ ๕ ปีแรกนับแต่วันประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยนี้ ให้นายกรัฐมนตรีต้องมาจากความเห็นชอบของรัฐสภา อันนี้เป็นญัตติที่ สปท. จะเสนอไปยัง สนช. เพื่อพิจารณาว่าจะเอาคำถามนี้ไปเป็นคำถามพ่วงกับการลงประชามติของร่างรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันหรือไม่ นะครับ เชิญท่านกษิต

นายกษิต ภิรมย์ : ขอขอบคุณครับท่านประธาน ผม กษิต ภิรมย์ สปท. เบอร์ ๗ คือตอนแรกเราได้ลงมติแล้วว่าเราจะส่งคำถามชี้โหม่ครับ แล้วเราก็ได้ลงมติว่าให้เหลือคำถามเดียว เพราะว่าอีกคำถามหนึ่งท่าน พลเอก เลิศรัตน์ ได้ถอนไปแล้ว เพราะฉะนั้นก็ไปโดยอัตโนมัติครับ ผมคิดว่าไม่จำเป็นต้องลงคะแนนอีกนะครับ

ร้อยเอก ทินพันธ์ นาคะตะ (ประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ) : คืออย่างนี้ครับท่านกษิต เพราะญัตติที่เราให้ลงมตินั้นจะเสนอ ๑ ญัตติหรือ ๒ ญัตตินะครับ ที่นี้มันก็ยังไม่ได้ชัดเจนว่าจะส่ง ที่ประชุมก็ลงมติว่าให้ส่ง ๑ ญัตติ เมื่อส่ง ๑ ญัตติแล้วมันคนละประเด็นกับที่ว่าจะมีคนเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยอีกต่างหากครับ

นายกษิต ภิรมย์ : ผมที่ไม่เห็นด้วยตั้งแต่ต้นผมลงอย่างไรครับ ผมขอชี้แนะจากท่านประธาน

ร้อยเอก ทินพันธ์ นาคะตะ (ประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ) : ไม่เป็นไรครับ ผมขอดำเนินการประชุมต่อ นะครับ ก็ให้ที่ประชุมลงมติตามที่ผมได้ขอให้ท่านลงมติไปนะครับ ก็ขอรุณาได้ลงมติว่าจะเห็นด้วยกับญัตติของท่านวันชัยที่ผมเรียนให้ทราบหรือไม่ ขอเชิญครับ ผมพูดแล้วถ้าเห็นชอบก็กดปุ่ม เห็นด้วย ผู้ใดไม่เห็นชอบก็กดปุ่ม ไม่เห็นด้วย ผู้ใดเห็นว่าควรงดออกเสียงก็กดปุ่ม งดออกเสียง นะครับ ขอเชิญ

(สมาชิกทำการเสียบบัตรแสดงตนและกดปุ่มลงคะแนน)

ร้อยเอก ทินพันธ์ นาคะตะ (ประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ) : ขอแสดงผลครับ จำนวนผู้เข้าประชุม ๑๕๑ ท่าน เห็นด้วย ๑๓๖ ท่าน ไม่เห็นด้วย ๓ ท่าน งดออกเสียง ๑๒ ท่าน ไม่ลงคะแนนเสียง ไม่มีนะครับ

เป็นอันว่าที่ประชุมมีมติเห็นชอบกับญัตติของท่านวันชัย ที่จะส่งไปเป็นประเด็นคำถามหรือความเห็นของสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติเพื่อประกอบการพิจารณาในการเสนอคำถามที่สมควรให้คณะกรรมการการเลือกตั้งจัดให้มีการออกเสียงประชามติเพิ่มเติม ซึ่งประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศจะได้ส่งความเห็นดังกล่าวไปยังสภานิติบัญญัติแห่งชาติเพื่อประกอบการพิจารณาต่อไป จบการพิจารณาการเสนอประเด็นคำถาม เชิญท่านคำณูณ

นายคำณูณ สิทธิสมาน : กราบเรียนท่านประธาน คำณูณ สิทธิสมาน สมาชิกสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ เตือนความจำเจ้าหน้าที่นี้คนหนึ่ง ช่วยแนบความเห็นของผมประกอบไปกับญัตติของท่านวันชัย สอนศิริ ด้วยครับ กราบขอบพระคุณครับ

ร้อยเอก ทินพันธ์ นาคะตะ (ประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ) :
ขอบคุณครับ เชิญท่านเสรีครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ ผม เสรี
สุวรรณภานนท์ ต้องการที่ท่านประธานว่าในส่วนความคิดเห็น ๕ ข้อ ที่ท่านประธานได้กรุณา
ให้ที่ประชุมได้ทราบตั้งแต่แรก จะต้องเป็นความเห็นของสภา แต่ยังไม่ได้มีมติหรือว่าจะเสนอไป
โดยวิธีใดนะครับ ก็หาหรือว่าจะลงมติด้วยหรือไม่ครับ ขอบพระคุณครับ

ร้อยเอก ทินพันธ์ นาคะตะ (ประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ) :
ผมได้แจ้งตั้งแต่แรกแล้วนะครับว่าขอให้ที่ประชุมสภา สปท. พิจารณาอยู่ในกรอบของ
หลักการ ๕ ข้อดังกล่าว ซึ่งหลักการ ๕ ข้อดังกล่าวผมจะได้เสนอไปทาง สนช. ด้วย

นายสุรินทร์ จิรวินิชย์ : ท่านประธานครับ ขออนุญาตครับท่านประธาน
ผมคิดว่าทุกท่านก็เห็นตามนี้นะครับ แต่ผมคิดว่ามันไม่สะอาดค้ำน้ำหอกครับ อันนี้ผมกราบเรียน
ด้วยความเคารพ มาตรา ๑๕๙ กำหนดไว้ว่า การเลือกนายกรัฐมนตรีโดยผู้แทนราษฎร
ใช้เสียงกึ่งหนึ่ง แต่มาตรา ๒๗๒ เมื่อใช้ ๒ สภาแล้วก็ต้อง ๒ ใน ๓ นะครับ เพราะฉะนั้น
ถ้าสมมุติ ผมยกตัวอย่างนะครับ ถ้าประชาชนเห็นด้วยว่าเห็นสมควรตามที่ท่านอาจารย์วันชัย
เสนอนี้มันก็ต้องมาแก้ ๒ มาตรานี่คือมาตรา ๑๕๙ ว่า จะให้นับรวมท่านวุฒิสมาชิก ๒๕๐
ไปบวกกับ ๕๐๐ เป็น ๗๕๐ แล้วใช้กึ่งหนึ่งหรือจะใช้ ๒ ใน ๓ นะครับ ถ้าถามผมนะครับ
มันก็ต้องใช้กึ่งหนึ่งแต่เราก็ไม่ได้มีการพูดกันครับ แล้วก็ไม่มีที่ไหนคิด เพราะฉะนั้นถ้าพ่วง
ไปแล้วถ้า สนช. เห็นด้วยมันไม่จบแค่นั้นนะครับ มันจะต้องมาแก้ ๒ มาตรานี่ให้ออกมาว่า
เหลือกึ่งหนึ่ง เกินกึ่งหนึ่งนะครับ ผมกราบเรียนไว้ในที่ประชุมเพื่อเป็น เขาเรียกอะไร
หมายเหตุก็แล้วกันครับ ขอบคุณครับ

ร้อยเอก ทินพันธ์ นาคะตะ (ประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ) :
ขอบคุณครับ

พลอากาศตรี เฉลิมชัย เครื่องงาม : ท่านประธานครับ ผมยกมือขึ้นแล้วครับ

ร้อยเอก ทินพันธ์ นาคะตะ (ประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ) :
ท่านเฉลิมชัยครับ

พลอากาศตรี เฉลิมชัย เครื่องงาม : ขออนุญาตท่านประธาน เฉลิมชัย เครื่องงาม
ผมคิดว่าผมไม่พูดไปตอนแรกเพราะว่าต้องการให้ประเด็นเรื่องมติให้สรุปว่าจะเป็นส่ง
ก็ประเด็น ส่งประเด็นไหน คราวนี้เมื่อได้ข้อสรุปแน่ชัดแล้วเป็นประเด็นของท่านวันชัย ผมขอ
อนุญาตเสริมข้อสังเกต ไม่ทราบท่านประธานจะอนุญาตไหมครับ ท่านประธานครับ โดยสรุป
ก็คือว่าสิ่งที่ทาง สปท. จะเสนอไปที่ สนช. นั่นคือคำถามบวกกับข้อสังเกตของท่านค่านูณ
ไช้ไหมครับ เพราะฉะนั้นถ้ามาถึงประเด็นของข้อสังเกตแล้วผมมีประเด็นของข้อสังเกต
ที่อยากขออนุญาตนำเรียนเสนอได้ไหมครับ ท่านประธานอนุญาตไหมครับ ใช้เวลานิดเดียวครับ

ร้อยเอก ทินพันธุ์ นาคะตะ (ประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ) :
คือตอนนี้มันจบไปแล้วนะครับ

พลอากาศตรี เฉลิมชัย เครืองาม : ไม่ใช่ครับ ตอนนี้ประเด็นเรื่องข้อสังเกต
อย่างไรครับ คือเมื่อท่านประธานอนุญาตให้มีประเด็นของท่านวันชัยแล้วนะครับ ต่อไปก็คือ
ประเด็นของข้อสังเกตที่จะส่งไปพร้อมกับประเด็นของท่านวันชัย เมื่อมีข้อสังเกตของ
ท่านคำนวณแล้วผมขออนุญาตนำเสนอประเด็นข้อสังเกตของผมเสริมไปด้วยซึ่งเป็นประเด็น
ที่สำคัญมาก ผมอยากจะนำเสนอให้ทาง สนช. เขาได้พิจารณาร่วมด้วยกับประเด็นของ
ท่านวันชัยครับ นิดเดียวครับ ใช้เวลาไม่เกิน ๓ นาที

ร้อยเอก ทินพันธุ์ นาคะตะ (ประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ) :
เราลงมติจบไปแล้วครับ

พลอากาศตรี เฉลิมชัย เครืองาม : ไม่ใช่ครับท่านประธาน สิ่งที่ผมจะเสนอนี้
ไม่ใช่ประเด็นที่ต้องลงมติ แต่เป็นข้อสังเกตครับ

ร้อยเอก ทินพันธุ์ นาคะตะ (ประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ) :
จบไปแล้วครับ ขอขอบคุณครับ เป็นอันว่าการเสนอประเด็นคำถามหรือความเห็นของ สปท.
ต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติเพื่อประกอบการพิจารณาในการเสนอคำถามสมควรให้
คณะกรรมการการเลือกตั้งจัดให้มีการออกเสียงประชามติเพิ่มเติมแล้วนะครับ จบแล้วนะครับ
วันนี้หมดระเบียบวาระการประชุมแล้ว ขอขอบคุณสมาชิกที่มาประชุมทุกท่าน ขอปิดประชุม
ขอบคุณครับ

เลิกประชุมเวลา ๑๘.๑๖ นาฬิกา

บันทึกการออกเสียงลงคะแนนของสมาชิกสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
ในการประชุมสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
ครั้งที่ ๑๖/๒๕๕๙
วันศุกร์ที่ ๑ เมษายน พุทธศักราช ๒๕๕๙

การเสนอประเด็นคำถามหรือความเห็นของสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
ต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เพื่อประกอบการพิจารณาในการเสนอคำถาม ที่สมควรให้
คณะกรรมการการเลือกตั้งให้มีการออกเสียงประชามติเพิ่มเติม

ผลการตรวจสอบองค์ประชุม (โดยวิธีใช้เครื่องออกเสียงลงคะแนน)

มีสมาชิกฯ แสดงตนเพื่อตรวจสอบองค์ประชุม จำนวน ๑๕๒ คน

หมายเหตุ ปัจจุบันมีสมาชิกฯ ทั้งหมด จำนวน ๒๐๐ คน กึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกฯ
ทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ = ๑๐๐ คน

- เห็นชอบให้มีการเสนอประเด็นคำถามหรือความเห็นของสภาขับเคลื่อน
การปฏิรูปประเทศต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติหรือไม่

ผลการลงมติ ที่ประชุมลงมติ

เห็นชอบด้วยคะแนนเสียง	๑๓๘	เสียง
ไม่เห็นชอบด้วยคะแนนเสียง	๗	เสียง
งดออกเสียง	๗	เสียง
ไม่ลงคะแนนเสียง	ไม่มี	

- เห็นชอบให้มีการเสนอประเด็นคำถามหรือความเห็น จำนวน ๑ ประเด็น
หรือ ๒ ประเด็น ของสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ผลการลงมติ ที่ประชุมลงมติ

เห็นชอบด้วยคะแนนเสียง (เห็นชอบ จำนวน ๑ ประเด็น)	๙๗	เสียง
ไม่เห็นชอบด้วยคะแนนเสียง (เห็นชอบ จำนวน ๒ ประเด็น)	๔๔	เสียง
งดออกเสียง	๑๐	เสียง
ไม่ลงคะแนนเสียง	ไม่มี	

- การขอถอนญัตติ เรื่อง ขอให้สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศพิจารณากรณี การแสดงความคิดเห็นการจัดตั้งคณะกรรมการการปรองดองแห่งชาติ ภายหลังรัฐธรรมนูญ ผ่านประชามติ ซึ่ง พลเอก เลิศรัตน์ รัตนวานิช เป็นผู้เสนอ

ผลการลงมติ ที่ประชุมมีมติยินยอมให้ถอนได้

หมายเหตุ เนื่องจากประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศได้ถามที่ประชุมว่ามีผู้เห็น เป็นอย่างอื่นหรือไม่ เมื่อไม่มีผู้เห็นเป็นอย่างอื่น จึงถือว่าที่ประชุมลงมติเห็นชอบด้วยกับญัตติดังกล่าว ตามข้อบังคับฯ ข้อ ๖๙

- ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศพิจารณาคำถามหรือ ความเห็นต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เพื่อประกอบการพิจารณาในการตั้งคำถามประชามติ เพิ่มเติม (ท่านเห็นด้วยหรือไม่ ที่ในระยะ ๕ ปีแรก นับแต่วันประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทยนี้ ให้นายกรัฐมนตรีต้องมาจากความเห็นชอบของรัฐสภา) ซึ่ง นายวันชัย สอนศิริ เป็นผู้เสนอ

ผลการลงมติ ที่ประชุมลงมติ

เห็นชอบด้วยคะแนนเสียง	๑๓๖	เสียง
ไม่เห็นชอบด้วยคะแนนเสียง	๓	เสียง
งดออกเสียง	๑๒	เสียง
ไม่ลงคะแนนเสียง	ไม่มี	

Sign 1๗๖๑๕๖

(นางสายทิพย์ เชาวลิตถวิล)

เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ปฏิบัติหน้าที่
เลขาธิการสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

สำนักrayงานการประชุมและชวเลข

กลุ่มงานrayงานการประชุม

โทร. ๐ ๒๒๔๔ ๒๓๗๓, ๐ ๒๒๔๔ ๑๓๑๐

โทรสาร ๐ ๒๒๔๔ ๒๓๗๒

www.parliament.go.th

เรื่อง

วันที่ 01 เดือน เมษายน พ.ศ. 2559 เวลา 17:53

จำนวนผู้เข้าร่วมประชุม 152

การเสนอประเด็นคำถามหรือความเห็นของสมาชิกเลื่อนการปฏิรูปประเทศต่อสมานิติบัญญัติแห่งชาติ เพื่อประกอบการพิจารณาในการเสนอคำถาม ที่สมควรให้คณะกรรมการการเลือกตั้งจัดให้มีการออกเสียงประชามติเพิ่มเติม (การตรวจสอบองค์ประชุม)

หน้า 1 / 1.678

ลำดับที่	เลขที่บัตร	ชื่อ-สกุล	ชื่อสังกัด
1		พลโท กมล สุวภาพ	สมาชิกเลื่อนการปฏิรูปประเทศ
2		นายกฤษฎา จีนะวิจารณ์	สมาชิกเลื่อนการปฏิรูปประเทศ
3		พลโท กฤษณะ บวรรัตนารักษ์	สมาชิกเลื่อนการปฏิรูปประเทศ
4		นายเกษิ์เดชธนทัต เสกขุนทด	สมาชิกเลื่อนการปฏิรูปประเทศ
5		นายเกษิ์ดิศ อาชวคุณ	สมาชิกเลื่อนการปฏิรูปประเทศ
6		นายเกษิ์ดิศ ภิรมย์	สมาชิกเลื่อนการปฏิรูปประเทศ
7		นางกอบกุล อาภากร ณ อยุธยา	สมาชิกเลื่อนการปฏิรูปประเทศ
8		นายกิตติ กิตติโชควัฒนา	สมาชิกเลื่อนการปฏิรูปประเทศ
9		นายกิตติ พิทักษ์นิตินันท์	สมาชิกเลื่อนการปฏิรูปประเทศ
10		นายเกรียงยศ สุดลาภา	สมาชิกเลื่อนการปฏิรูปประเทศ
11		พลเรือเอก ไกรวุธ วัฒนธรรม	สมาชิกเลื่อนการปฏิรูปประเทศ
12		นายขวัญชัย ดวงสถาพร	สมาชิกเลื่อนการปฏิรูปประเทศ
13		พลอากาศเอก ขวัญชัย เขียมรักษา	สมาชิกเลื่อนการปฏิรูปประเทศ
14		พลโท คณิต แจ่มจันทร์	สมาชิกเลื่อนการปฏิรูปประเทศ
15		พลอากาศเอก คณิต สุวรรณเนตร	สมาชิกเลื่อนการปฏิรูปประเทศ
16		พลเอก คณิต อุทิศสาร	สมาชิกเลื่อนการปฏิรูปประเทศ
17		นายคณิสสร นาวานุเคราะห์	สมาชิกเลื่อนการปฏิรูปประเทศ
18		พลอากาศเอก คราทิพย์ กุญชร ณ อยุธยา	สมาชิกเลื่อนการปฏิรูปประเทศ
19		นายคำคุณ สิทธิสมาน	สมาชิกเลื่อนการปฏิรูปประเทศ
20		หม่อมราชวงศ์จักรรด จิตรพงศ์	สมาชิกเลื่อนการปฏิรูปประเทศ
21		พลเอก จารุเกียรติ ชัยวงษ์	สมาชิกเลื่อนการปฏิรูปประเทศ
22		พลเอก จิระ โกมุทพงศ์	สมาชิกเลื่อนการปฏิรูปประเทศ
23		พลเรือเอก จีระพัฒน์ ปานสถุน	สมาชิกเลื่อนการปฏิรูปประเทศ
24		นายจุมพล สุขมั่ง	สมาชิกเลื่อนการปฏิรูปประเทศ
25		นางจุไรรัตน์ จุลจักรวัฒน์	สมาชิกเลื่อนการปฏิรูปประเทศ
26		พลอากาศตรี เฉลิมชัย เครืองาม	สมาชิกเลื่อนการปฏิรูปประเทศ
27		นายเฉลิมพล ประทีปวงนิช	สมาชิกเลื่อนการปฏิรูปประเทศ
28		พลเรือเอก ชนินทร์ ชุนทรชพันธ์	สมาชิกเลื่อนการปฏิรูปประเทศ

ลำดับที่	เลขที่บัตร	ชื่อ-สกุล	ชื่อสังกัด
29		นายชัย ชิดชอบ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
30		พลเอก ชัยชาญ ช้างมงคล	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
31		นายชาญวิทย์ ผลชีวิน	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
32		นายชาลี เอียดสกุล	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
33		พลตำรวจเอก ชิดชัย วรรณสถิตย์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
34		นายชูชัย ศุภวงศ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
35		นายชูชาติ อินสว่าง	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
36		นายชูศักดิ์ เกวี	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
37		พลเอก ชูศักดิ์ เมฆสุวรรณ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
38		พลเอก ชูศักดิ์ สันติวรฤทธิ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
39		พลเอก ชูศิลป์ คุณาไทย	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
40		นายฐาปนุตร ชมเสวี	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
41		พลเอก รัฐิวัฒน์ กำลังเอก	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
42		พลเรือเอก ณรงค์พล ณ บางช้าง	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
43		นายณัฐ ฆพานนท์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
44		ศาสตราจารย์ดุสิต เครื่องงาม	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
45		นายดุสิต ลีลาภัทรพันธุ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
46		พลตำรวจเอก เดชณรงค์ สุทธิชาญบัญชา	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
47		นายตระกูล วินิจฉัยภาค	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
48		พลตำรวจโท ตรีนทศ รณฤทธิวิชัย	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
49		นายต่อพงศ์ เสลานนท์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
50		พลตำรวจเอก ไตรรัตน์ อมาตยกุล	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
51		นางถวิลวดี บุรีกุล	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
52		พลอากาศเอก ทวีเคนศ อังศุสิงห์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
53		นายทวีศักดิ์ กอนันตกุล	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
54		ร้อยเอก ทินพันธุ์ นาคะตะ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
55		นายธงชัย ลืออดุลย์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
56		พันเอก ธนศักดิ์ มิตรภานนท์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
57		ศาสตราจารย์ธรรมศักดิ์ พงศ์พิชญามาตย์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
58		พลเอก ธวัช จารุกัลล์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
59		นายธวัชชัย พักอังกูร	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
60		พลเอก ธวัชชัย สมุทรสาคร	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

ลำดับที่	เลขที่บัตร	ชื่อ-สกุล	ชื่อสังกัด
61		พลตำรวจโท ธีรจิตร อุดมะ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
62		พลอากาศเอก ธีระภาพ เสนะวงษ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
63		พลเอก นคร สุขประเสริฐ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
64		นางนรรัตน์ พิมเสน	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
65		นายนิกร จำนง	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
66		นายบวรเวท รุ่งรุจี	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
67		นายบัญชา ประมิตตานภรณ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
68		นางเบญจวรรณ สร้างนิทร	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
69		นายประภาศ คงเอียด	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
70		ร้อยเอก ประยุทธ์ เสาวคนธ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
71		นายประสิทธิ์ ปทุมรักษ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
72		พลเอก ปราการ ชลยุทธ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
73		พลอากาศเอก ปรีชา ประดับมุข	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
74		นางปัทมา เขียววิศิษฎ์สกุล	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
75		นายปานเทพ กล้านรงค์ราญ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
76		นางสาวปิยะธิดา ประดิษฐบาทุกา	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
77		พลอากาศเอก เผด็จ วงษ์ปิ่นแก้ว	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
78		นายพงศ์ศักดิ์ งามสันต์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
79		นายพนม ศรีศิลป์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
80		คุณหญิงพรทิพย์ โรจนสุนันท์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
81		นางพรพันธุ์ บุญยรัตพันธุ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
82		พลเอก พหล สง่าเนตร	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
83		พลเรือเอก พระจุนด์ร ตามประทีป	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
84		นายเพิ่มพงษ์ เชาวลิตร	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
85		นายไพฑูรย์ หลิมวัฒนา	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
86		พลอากาศเอก มนัส รุขชจร	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
87		นายมนู เลียวไพโรจน์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
88		นางมิ่งขวัญ วิทยารังสฤษดิ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
89		นางเมธิณี เทพมณี	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
90		พันตำรวจตรี ยงยุทธ สาระสมบัติ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
91		พลเอก ยุทธศักดิ์ ศศิประภา	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
92		นางรวีวรรณ ภูริเดช	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

ลำดับที่	เลขที่บัตร	ชื่อ-สกุล	ชื่อสังกัด
93		นายรังสรรค์ ศรีวรศาสตร์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
94		พลเอก รัชกฤต กาญจนวัฒน์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
95		พลตำรวจเอก เรืองศักดิ์ จริตเอก	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
96		นายเลิศปัญญา บุรณบัณฑิต	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
97		พลเอก เลิศรัตน์ รัตนวานิช	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
98		พลตำรวจเอก วรพงษ์ ชิวปรีชา	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
99		นายวรรณธรรม กาญจนสุวรรณ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
100		พลเอก วรวิทย์ พรรณสมัย	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
101		นายวรวิทย์ ศรีอนันต์รักษา	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
102		พลโท วรार्ห บัญญะสิทธิ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
103		นางสาววลัยรัตน์ ศรีอรุณ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
104		พลเอก วัฒนา สรรพพานิช	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
105		นายวันชัย ศักดิ์อุดมไชย	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
106		นายวันชัย สอนศิริ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
107		นายวัลลภ พริ้งพวงษ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
108		พลเอก วิชิต ยาทิพย์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
109		นายวิเชียร ขวาลิต	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
110		พลเอก วิเชียร ศิริสุนทร	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
111		นายวิทยา แก้วภราดัย	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
112		นายวินัย ดะห์ลัน	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
113		นายวิบูลย์ สงวนพงศ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
114		นายวิรัช ชินวินิจกุล	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
115		นายวิวัฒน์ ศัลยกำธร	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
116		นายวิวรรธน์ แสงสุริยะฉัตร	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
117		พลเอก วุฒินันท์ ลีลายุทธ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
118		นายศานิตย์ นาคสุขศรี	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
119		นายศิริชัย ไหม้งาม	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
120		นายสถิตย์ ลิ้มพงศ์พันธุ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
121		นายสมชัย เจริญชัยฤทธิ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
122		นายสมชัย ฤชุพันธุ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
123		นายสมชาย พุฒิมักลป์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
124		นายสมเดช นิลพันธุ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

ลำดับที่	เลขที่บัตร	ชื่อ-สกุล	ชื่อสังกัด
125		นางสร้อยทิพย์ ไตรสุทธิ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
126		พลเอก สราวุฒิ ชลชออยู่	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
127		นายสันตศักดิ์ จรูญงามพิเชษฐ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
128		พลตรี สิริสวัสดิ์ นาคทอง	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
129		นายสุชน ชาลีเครือ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
130		นายสุรชัย ดนัยตั้งตระกูล	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
131		พลโท สุรเดช เพ็ญเจริญ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
132		นายสุรินทร์ จิรวินิชย์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
133		พลเรือเอก สุรินทร์ เริงอารมณ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
134		นายเสรี สุวรรณภานนท์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
135		นายเสรี อติภัทระ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
136		นายอโณทัย ฤทธิปัญญาวงศ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
137		พลอากาศเอก อนาวิน อิมมย์รัตน์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
138		พลเรือเอก อนุทัย รัตตะรังสี	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
139		นายอนุสร จิรพงศ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
140		นายอนุสิษฐ คุณากร	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
141		นายอภิชาติ จงสกุล	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
142		พลเอก อภิชาติ เพ็ญกิตติ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
143		นายอภิรักษ์นที ชื่อธานวงศ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
144		พลเรือเอก อภิวัฒน์ ศรีวรรณะ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
145		นางอรมน ททรัพย์วิธรรม	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
146		นายอรุณ จิรชวาลา	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
147		นายอลงกรณ์ พลบุตร	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
148		นายอัศวินทร์ เลิศกิจชัยศิริ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
149		พันตรี อาณันย์ วัชรโรทัย	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
150		พลตำรวจโท อำนวย นิยมมะโน	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
151		นายอุทัย เลหาวิเชียร	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
152		พลเอก เอกชัย จันทร์ศรี	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่ประธานในที่ประชุม

1. ร้อยเอก ทินพันธุ์ นาคะตะ ประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
2. นายอลงกรณ์ พลบุตร รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่หนึ่ง
3. นางสาววลัยรัตน์ ศรีอรุณ รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่สอง

เรื่อง

วันที่ 01 เดือน เมษายน พ.ศ. 2559 เวลา 18:02

จำนวนผู้เข้าร่วมประชุม 152

เห็นด้วย 138

ไม่เห็นด้วย 7

งดออกเสียง 7

ไม่ลงคะแนนเสียง 0

การเสนอประเด็นคำถามหรือความเห็นของสมาชิกขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เพื่อประกอบการพิจารณาในการเสนอคำถาม ที่สมควรให้คณะกรรมการการเลือกตั้งจัดให้มีการออกเสียงประชามติเพิ่มเติม

เห็นชอบให้มีการเสนอประเด็นคำถามหรือความเห็นของสมาชิกขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติหรือไม่

หน้า 1 / 1.680

ลำดับที่	เลขที่บัตร	ชื่อ-สกุล	ชื่อสังกัด	ผลการลงคะแนน
1	1	พลโท กมล สุภาพ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
2	2	นายกฤษฎา จินะวิจารณ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
3	3	พลโท กฤษณะ บวรรัตนรักษ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
4	5	นายกษิต์เดชธนทัต เสกขุนทด	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
5	6	นายกษิตศ อาชวคุณ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
6	7	นายกษิต ภิรมย์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	ไม่เห็นด้วย
7	8	นางกอบกุล อาภากร ณ อยุธยา	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
8	10	นายกิตติ กิตติโชควัฒนา	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
9	11	นายกิตติ พิทักษ์นิตินันท์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	ไม่เห็นด้วย
10	12	นายเกรียงยศ สุดลาภา	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
11	13	พลเรือเอก ไกรวุธ วัฒนธรรม	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
12	14	นายขวัญชัย ดวงสถาพร	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
13	15	พลอากาศเอก ขวัญชัย เขียมรักษา	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
14	17	พลโท คณิต แจ่มจันทวา	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
15	18	พลอากาศเอก คณิต สุวรรณเนตร	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
16	19	พลเอก คณิต อุทิศสาร	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
17	20	นายคณิสสร นาวานุเคราะห์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
18	21	พลอากาศเอก คราทีพย์ ภูญธร ณ อยุธยา	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
19	22	นายคำบุญ สิริธสมาน	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
20	24	หม่อมราชวงศ์จักรธร จิตรพงศ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	งดออกเสียง
21	25	พลเอก จารุเกียรติ ชัยวงษ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
22	27	พลเอก จิระ โกมุทพงศ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
23	28	พลเรือเอก จีร์พัฒน์ ปานสกุน	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
24	29	นายจุมพล สุขมัน	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย

ลำดับที่	เลขที่บัตร	ชื่อ-สกุล	ชื่อสังกัด	ผลการลงคะแนน
25	30	นางจุไรรัตน์ จุลจักรวัฒน์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
26	31	พลอากาศตรี เฉลิมชัย เครื่องงาม	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
27	32	นายเฉลิมพล ประทีปะวณิช	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
28	34	พลเรือเอก ชรินทร์ ชุนนทรชพันธ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
29	35	นายชัย ชิดชอบ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
30	36	พลเอก ชัยชาญ ช้างมงคล	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
31	37	นายชาญวิทย์ ผลชีวิน	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
32	38	นายชาลี เขียดสกุล	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
33	39	พลตำรวจเอก ชิดชัย วรรณสถิตย์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
34	40	นายชูชัย ศุภวงศ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
35	41	นายชูชาติ อินสว่าง	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
36	42	นายชูศักดิ์ เกวี	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
37	43	พลเอก ชูศักดิ์ เมฆสุวรรณ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
38	44	พลเอก ชูศักดิ์ สันติวรฤทธิ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
39	45	พลเอก ชูศิลป์ คุณาไทย	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
40	46	นายธำมรงค์ ชมเสวี	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
41	47	พลเอก รุติวัฒน์ กำลึงเอก	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
42	49	พลเรือเอก ณรงค์พล ณ บางช้าง	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
43	51	นายณัฐ ชพานนท์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	ไม่เห็นด้วย
44	53	ศาสตราจารย์ดุสิต เครื่องงาม	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
45	54	นายดุสิต ลีลาภัทรพันธ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
46	55	พลตำรวจเอก เดชณรงค์ สุทธิชาญบัญชา	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
47	57	นายตระกูล วิจิณัยภาค	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
48	58	พลตำรวจโท ตรีทศ รณฤทธิวิชัย	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
49	59	นายต่อพงศ์ เสลานนท์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
50	60	พลตำรวจเอก ไตรรัตน์ อมาตยกุล	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
51	61	นางถวิลวดี บุรีกุล	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
52	62	พลอากาศเอก ทวีเดช อังศุสิงห์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
53	63	นายทวีศักดิ์ กอนันตกุล	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
54	64	ร้อยเอก ทินพันธุ์ นาคะตะ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	งดออกเสียง
55	65	นายธงชัย ลีอดุลย์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
56	67	พันเอก ธนศักดิ์ มิตรภานนท์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย

ลำดับที่	เลขที่บัตร	ชื่อ-สกุล	ชื่อสังกัด	ผลการลงคะแนน
57	69	ศาสตราจารย์ธรรมศักดิ์ พงศ์พิชญามาตย์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
58	70	พลเอก ธวัช จารุกัลล์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
59	72	นายธวัชชัย พักอังกูร	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
60	73	พลเอก ธวัชชัย สมุทรสาคร	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
61	75	พลตำรวจโท ธวัชจิตร อุตมะ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
62	76	พลอากาศเอก ธีระภาพ เสนะวงษ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
63	77	พลเอก นคร สุขประเสริฐ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
64	78	นางนรรัตน์ พิมเสน	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
65	79	นายนิกร จำนง	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	ไม่เห็นด้วย
66	82	นายบวรเวท รุ่งรุจี	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
67	83	นายบัญญัติ ปรมีศนาภรณ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
68	85	นางเบญจวรรณ สร้างนิทร	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
69	88	นายประกาศ คงเอียด	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
70	90	ร้อยเอก ประยุทธ์ เสาวคนธ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
71	92	นายประสิทธิ์ ปทุมรักษ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
72	93	พลเอก ปราการ ชลยุทธ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
73	95	พลอากาศเอก ปรีชา ประดับมุข	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
74	96	นางปัทมา เขียววิศิษฎ์สกุล	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	งดออกเสียง
75	97	นายปานเทพ กล้านรงค์วิฑูรย์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
76	98	นางสาวปิยะธิดา ประดิษฐ์บาทูภา	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
77	100	พลอากาศเอก เผล็จ วงษ์ปิ่นแก้ว	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
78	101	นายพงศ์ศักดิ์ งามสันต์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
79	102	นายพนม ศรีศิลป์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
80	104	คุณหญิงพรทิพย์ โรจนสุนันท์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	ไม่เห็นด้วย
81	105	นางพรพันธุ์ นุณยรัตพันธุ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
82	106	พลเอก พหล สง่าเนตร	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
83	108	พลเรือเอก พระจันทร ตามประทีป	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
84	110	นายเพิ่มพงษ์ เชาวลิติ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
85	111	นายไพฑูรย์ หลิมวัฒนา	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
86	114	พลอากาศเอก มนัส รูปขจร	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
87	115	นายมนู เลียวไพโรจน์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
88	116	นางมิ่งขวัญ วิทยารังษฤษดิ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย

ลำดับที่	เลขที่บัตร	ชื่อ-สกุล	ชื่อสังกัด	ผลการลงคะแนน
89	117	นางเมธินี เทพมณี	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
90	118	พันตำรวจตรี ยงยุทธ สาระสมบัติ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
91	120	พลเอก ยุทธศักดิ์ ศศิประภา	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
92	121	นางรวีวรรณ ภูริเดช	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
93	122	นายรังสรรค์ ศรีวรศาสตร์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
94	123	พลเอก รัชกฤต กาญจนวัฒน์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
95	124	พลตำรวจเอก เรืองศักดิ์ จริตเอก	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
96	125	นายเลิศปัญญา บูรณบัณฑิต	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
97	126	พลเอก เลิศรัตน์ รัตนวานิช	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
98	128	พลตำรวจเอก วรพงษ์ ชิวปรีชา	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
99	129	นายวรรณธรรม กาญจนสุวรรณ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	งดออกเสียง
100	130	พลเอก วรวิทย์ พรรณสมัย	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
101	131	นายวรวิทย์ ศรีอนันต์รักษา	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
102	132	พลโท วราห์ บุญญะสิทธิ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
103	133	นางสาววลัยรัตน์ ศรีอรุณ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
104	134	พลเอก วัฒนา สรรพานิช	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
105	136	นายวันชัย ศักดิ์อุดมไชย	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
106	137	นายวันชัย สอนศิริ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
107	138	นายวัลลภ พริ้งพวงษ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
108	139	พลเอก วิชิต ยาทิพย์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
109	140	นายวิเชียร ชวลิต	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
110	141	พลเอก วิเชียร ศิริสุนทร	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
111	142	นายวิทยา แก้วภราดัย	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	ไม่เห็นด้วย
112	143	นายวินัย ดะห์ลัน	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
113	144	นายวิบูลย์ สงวนพงศ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
114	145	นายวิรัช ชินวินิจกุล	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
115	146	นายวิวัฒน์ ศัลยกำธร	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
116	147	นายวิวรรธน์ แสงสุริยะฉัตร	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
117	148	พลเอก วุฒินันท์ ลีลายุทธ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
118	151	นายศานิตย์ นาคสุขศรี	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
119	152	นายศิริชัย ไม้งาม	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
120	153	นายสถิตย ลิมพงค์พันธุ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย

ลำดับที่	เลขที่บัตร	ชื่อ-สกุล	ชื่อสังกัด	ผลการลงคะแนน
121	156	นายสมชัย เจริญชัยฤทธิ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
122	157	นายสมชัย ฤชุพันธุ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	ไม่เห็นด้วย
123	158	นายสมชาย พุฒิกัลป์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
124	160	นายสมเดช นิลพันธุ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
125	162	นางสร้อยทิพย์ ไตรสุทธิ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
126	163	พลเอก สรวุฒิ ชลออยู่	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
127	166	นายสันตศัภัย จรุงงามพิเชษฐ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
128	167	พลตรี สิริวิตร์ นาคทอง	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
129	168	นายสุชน ซาลีเครือ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
130	171	นายสุรชัย ดนัยตั้งตระกูล	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
131	172	พลโท สุรเดช เฟื่องเจริญ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
132	173	นายสุรินทร์ จิรวินิชย์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
133	174	พลเรือเอก สุรินทร์ เรืองอารมณ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
134	177	นายเสรี สุวรรณภานนท์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
135	178	นายเสรี อติภัทระ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
136	179	นายอโณทัย ฤทธิปัญญาวงศ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	งดออกเสียง
137	180	พลอากาศเอก อนาวิน ภิรมย์รัตน์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	งดออกเสียง
138	181	พลเรือเอก อนุทัย รัตตะรังสี	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
139	182	นายอนุสร จิรพงศ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
140	183	นายอนุสิษฐ คุณากร	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
141	184	นายอภิชาติ จงสกุล	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
142	185	พลเอก อภิชาติ เพ็ญกิตติ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
143	186	นายอภิรักษ์ ชื่อธานวงศ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
144	187	พลเรือเอก อภิวัฒน์ ศรีวรรณะ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
145	188	นางอรมน ทรัพย์ทวีธรรม	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
146	189	นายอรุณ จิรชวาลา	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
147	190	นายอลงกรณ์ พลบุตร	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
148	192	นายอักรินทร์ เลิศกิจชัยศิริ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
149	196	พันตรี อาถนัย วัชรไทย์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
150	197	พลตำรวจโท อำนวย นิ้มมะโน	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
151	199	นายอุทัย เลหาวิเชียร	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	งดออกเสียง

ลำดับที่	เลขที่บัตร	ชื่อ-สกุล	ชื่อสังกัด	ผลการลงคะแนน
152	200	พลเอก เอกชัย จันทร์ศรี	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย

ผู้ปฏิบัติหน้าที่ประธานในที่ประชุม

1. ร้อยเอก ทินพันธุ์ นาคะตะ ประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
2. นายอลงกรณ์ พลบุตร รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่หนึ่ง
3. นางสาววลัยรัตน์ ศรีอรุณ รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่สอง

เรื่อง

วันที่ 01 เดือน เมษายน พ.ศ. 2559 เวลา 18:05

จำนวนผู้เข้าร่วมประชุม 151

เห็นด้วย 97

ไม่เห็นด้วย 44

งดออกเสียง 10

ไม่ลงคะแนนเสียง 0

การเสนอประเด็นคำถามหรือความเห็นของสมาชิกเลื่อนการปฏิรูปประเทศต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เพื่อประกอบการพิจารณาในการเสนอคำถาม ที่สมควรให้คณะกรรมการการเลือกตั้งให้มีการออกเสียงประชามติเพิ่มเติม

เห็นชอบให้มีการเสนอประเด็นคำถามหรือความเห็น จำนวน ๑ ประเด็น หรือ ๒ ประเด็น ของสมาชิกเลื่อนการปฏิรูปประเทศต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

หน้า 1 / 1.681

ลำดับที่	เลขที่บัตร	ชื่อ-สกุล	ชื่อสังกัด	ผลการลงคะแนน
1	1	พลโท กมล สุภาพ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	ไม่เห็นด้วย
2	2	นายกฤษฎา จินะวิจารณ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
3	3	พลโท กฤษณะ บวรรัตนารักษ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	ไม่เห็นด้วย
4	5	นายกษิต์เดชธนทัต เสกขุณฑ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	ไม่เห็นด้วย
5	6	นายกษิตี อชาวคุณ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	ไม่เห็นด้วย
6	7	นายกษิต ภิรมย์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	งดออกเสียง
7	8	นางกอบกุล อภากร ณ ออยุธยา	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	ไม่เห็นด้วย
8	10	นายกิตติ กิตติโชควัฒนา	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	ไม่เห็นด้วย
9	11	นายกิตติ พิทักษ์นิตินนท์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	งดออกเสียง
10	12	นายเกรียงยศ สุดลาภา	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	ไม่เห็นด้วย
11	13	พลเรือเอก ไกรวุธ วัฒนธรรม	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	ไม่เห็นด้วย
12	14	นายขวัญชัย ดวงสถาพร	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	ไม่เห็นด้วย
13	15	พลอากาศเอก ขวัญชัย เอี่ยมรักษา	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
14	17	พลโท คณิต แจ่มจันทร์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
15	18	พลอากาศเอก คณิต สุวรรณเนตร	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
16	19	พลเอก คณิต อุทิศสาร	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
17	20	นายคณิตสร นาวานุเคราะห์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
18	21	พลอากาศเอก คราทิพย์ กุญชร ณ ออยุธยา	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
19	22	นายคำนุณ สิทธิสมาน	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
20	24	หม่อมราชวงศ์จักรวรรดิ จิตรพงศ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
21	25	พลเอก จารุเกียรติ ชัยวงษ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
22	27	พลเอก จิระ โกมุทพงศ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
23	28	พลเรือเอก จีระพัฒน์ ปานสถุณ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
24	29	นายจุมพล สุขมัน	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย

ลำดับที่	เลขที่บัตร	ชื่อ-สกุล	ชื่อสังกัด	ผลการลงคะแนน
25	30	นางจุไรรัตน์ จุลจักรวัฒน์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
26	31	พลอากาศตรี เฉลิมชัย เครื่องงาม	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
27	32	นายเฉลิมพล ประทีปะวณิช	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
28	34	พลเรือเอก ชรินทร์ ชุนทรัพย์พันธุ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	ไม่เห็นด้วย
29	35	นายชัย ชิดชอบ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
30	36	พลเอก ชัยชาญ ช้างมงคล	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	ไม่เห็นด้วย
31	37	นายชาญวิทย์ ผลชีวิน	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	ไม่เห็นด้วย
32	38	นายชาติ เที่ยดสกุล	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
33	39	พลตำรวจเอก ชิดชัย วรรณสถิตย์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
34	40	นายชูชัย ศุภวงศ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
35	41	นายชูชาติ อินสว่าง	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	ไม่เห็นด้วย
36	42	นายชูศักดิ์ เกวี	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	ไม่เห็นด้วย
37	43	พลเอก ชูศักดิ์ เมฆสุวรรณ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
38	44	พลเอก ชูศักดิ์ สันติวรฤทธิ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
39	45	พลเอก ชูศิลป์ คุณาไทย	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
40	46	นายรฐาบุตร ชมเสวี	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
41	47	พลเอก รัฐิวิจน์ กำลังเอก	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
42	49	พลเรือเอก ณรงค์พล ณ บางช้าง	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
43	51	นายณัฐ ฆพานนท์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	งดออกเสียง
44	53	ศาสตราจารย์ดุสิต เครื่องงาม	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	ไม่เห็นด้วย
45	54	นายดุสิต ลีลาภัทรพันธุ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
46	55	พลตำรวจเอก เดชณรงค์ สุทธิชาญบัญชา	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	ไม่เห็นด้วย
47	57	นายตระกูล วินิจฉัยภาค	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	ไม่เห็นด้วย
48	58	พลตำรวจโท ตรีนทศ รณฤทธิวิชัย	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
49	59	นายต่อพงศ์ เสงานนท์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
50	60	พลตำรวจเอก ไตรรัตน์ อมาตยกุล	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
51	61	นางถวิลวดี บุรีกุล	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	ไม่เห็นด้วย
52	62	พลอากาศเอก ทวีเดช อังคุสิงห์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
53	63	นายทวีศักดิ์ กอนันตกุล	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
54	64	ร้อยเอก ทินพันธุ์ นาคะตะ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	งดออกเสียง
55	65	นายธงชัย ลีอดุลย์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
56	67	พันเอก ธนศักดิ์ มิตรภานนท์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย

ลำดับที่	เลขที่บัตร	ชื่อ-สกุล	ชื่อสังกัด	ผลการลงคะแนน
57	69	ศาสตราจารย์ธรรมศักดิ์ พงศ์พิชญามาตย์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	ไม่เห็นด้วย
58	70	พลเอก ธวัช จารุกุลัส	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
59	72	นายธวัชชัย พักอังกูร	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	ไม่เห็นด้วย
60	73	พลเอก ธวัชชัย สมุทรสาคร	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
61	75	พลตำรวจโท ธวัชจิตร อุดมะ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
62	76	พลอากาศเอก ธีระภาพ เสนะวงษ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	ไม่เห็นด้วย
63	77	พลเอก นคร สุขประเสริฐ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
64	78	นางนรรัตน์ พิมพ์เสน	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	ไม่เห็นด้วย
65	79	นายนิกร จำนง	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	งดออกเสียง
66	82	นายบวรเวท รุ่งรุจี	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
67	83	นายบัญชา ประมีศนาภรณ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
68	85	นางเบญจวรรณ สว่างนิทร	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
69	88	นายประภาศ คงเอียด	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
70	90	ร้อยเอก ประยุทธ์ เสาวคนธ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
71	92	นายประสิทธิ์ ปทุมารักษ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
72	93	พลเอก ปราการ ชลยุทธ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
73	95	พลอากาศเอก ปรีชา ประดับมุข	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
74	96	นางบีทมา เทียรวิศิษฎ์สกุล	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	งดออกเสียง
75	97	นายปานเทพ กล้านรงค์าญ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	ไม่เห็นด้วย
76	98	นางสาวปิยะธิดา ประดิษฐบาทกา	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	ไม่เห็นด้วย
77	100	พลอากาศเอก เมด็จ วงษ์ปิ่นแก้ว	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	งดออกเสียง
78	101	นายพงศ์ศักดิ์ เสมสันต์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
79	102	นายพนม ศรีศิลป์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
80	104	คุณหญิงพรทิพย์ ใจจนสุนันท์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	งดออกเสียง
81	105	นางพรพันธุ์ บุณย์รัตพันธุ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
82	106	พลเอก พลล สง่าเนตร	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	ไม่เห็นด้วย
83	108	พลเรือเอก พระจุนด์ร ตามประทีป	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
84	110	นายเพิ่มพงษ์ เขาวลิต	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	ไม่เห็นด้วย
85	111	นายไพฑูรย์ หลิมวัฒนา	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	ไม่เห็นด้วย
86	114	พลอากาศเอก มนัส รูปขจร	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	ไม่เห็นด้วย
87	115	นายมนู เลียวไพโรจน์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
88	116	นางมิ่งขวัญ วิชยารังสฤษดิ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	ไม่เห็นด้วย

ลำดับที่	เลขที่บัตร	ชื่อ-สกุล	ชื่อสังกัด	ผลการลงคะแนน
89	117	นางเมธินี เทพมณี	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
90	118	พันตำรวจตรี ยงยุทธ สารสมบัติ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
91	120	พลเอก ยุทธศักดิ์ ศศิประภา	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
92	121	นางรวีวรรณ ภูริเดช	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	งดออกเสียง
93	122	นายรังสรรค์ ศรีวรศาสตร์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
94	123	พลเอก รัชกฤต กาญจนวัฒน์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	ไม่เห็นด้วย
95	124	พลตำรวจเอก เรืองศักดิ์ จริตเอก	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	ไม่เห็นด้วย
96	125	นายเลิศปัญญา บูรณบัณฑิต	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	ไม่เห็นด้วย
97	126	พลเอก เลิศรัตน์ รัตนวานิช	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	ไม่เห็นด้วย
98	128	พลตำรวจเอก วรพงษ์ ชิวปรีชา	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
99	129	นายวรรณธรรม กาญจนสุวรรณ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	งดออกเสียง
100	130	พลเอก วรวิทย์ พรรณสมัย	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
101	131	นายวรวิทย์ ศรีอนันต์รักษา	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
102	132	พลโท วรार्หิ บุญญะสิทธิ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
103	133	นางสาววลัยรัตน์ ศรีอรุณ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
104	134	พลเอก วัฒนา สรรพานิช	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	ไม่เห็นด้วย
105	136	นายวันชัย ศักดิ์อุดมไชย	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
106	137	นายวันชัย สอนศิริ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
107	138	นายวัลลภ พริ้งพงษ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
108	139	พลเอก วิชิต ยาทิพย์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
109	140	นายวิเชียร ชวลิต	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
110	141	พลเอก วิเชียร ศิริสุนทร	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	ไม่เห็นด้วย
111	142	นายวิทยา แก้วภราดัย	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	ไม่เห็นด้วย
112	143	นายวินัย ตะห์ลัน	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
113	144	นายวิบูลย์ สงวนพงศ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
114	145	นายวิรัช ชินวินิจกุล	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
115	146	นายวิวัฒน์ ศัลยกำธร	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	ไม่เห็นด้วย
116	147	นายวิวรรณ แสงสุริยะฉัตร	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
117	148	พลเอก วุฒินันท์ สิลายุทธ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
118	151	นายศานิตย์ นาคสุขศรี	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
119	152	นายศิริชัย ไม้งาม	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
120	153	นายสถิตย์ ลิ่มพงศ์พันธุ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย

ลำดับที่	เลขที่บัตร	ชื่อ-สกุล	ชื่อสังกัด	ผลการลงคะแนน
121	156	นายสมชัย เจริญชัยฤทธิ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
122	157	นายสมชัย ฤชุพันธุ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
123	158	นายสมชาย พงศ์กัลป์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
124	160	นายสมเดช นิลพันธุ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
125	162	นางสร้อยทิพย์ ไตรสุทธิ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
126	163	พลเอก สราวุฒิ ชลอยุธยา	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
127	166	นายสันตศักย์ จรุงฤกษ์งามพิเชษฐ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
128	167	พลตรี สิริวิตร นาคทอง	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
129	168	นายสุชน ซาลีเครือ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
130	171	นายสุรชัย ดนัยตั้งตระกูล	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	ไม่เห็นด้วย
131	172	พลโท สุรเดช เพ็ญเจริญ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
132	173	นายสุรินทร์ จิรวินิชย์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
133	174	พลเรือเอก สุรินทร์ เรืองอารมณ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
134	177	นายเสรี สุวรรณภานนท์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
135	178	นายเสรี อติภัทระ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
136	179	นายอโนทัย ฤทธิปัญญาวงศ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	ไม่เห็นด้วย
137	180	พลอากาศเอก อนาวิน ภิรมย์รัตน์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
138	181	พลเรือเอก อุนัย รัตตะรังสี	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	ไม่เห็นด้วย
139	182	นายอนุสร จิรพงศ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
140	183	นายอนุศิษฐ์ คุณากร	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	ไม่เห็นด้วย
141	184	นายอภิชาติ จงสกุล	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
142	185	พลเอก อภิชาติ เพ็ญกิตติ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
143	186	นายอภินันท์ ชัยธานุวงศ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
144	187	พลเรือเอก อภิวัฒน์ ศรีวรรณะ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
145	188	นางอรมน ทรัพย์ทวีธรรม	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	ไม่เห็นด้วย
146	189	นายอรุณ จิรชวลา	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
147	190	นายอลงกรณ์ พลบุตร	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	ไม่เห็นด้วย
148	192	นายอัศวินทร์ เลิศกิจชัยศิริ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
149	196	พันตรี อาณันย์ วัชรโรทัย	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	ไม่เห็นด้วย
150	197	พลตำรวจโท อำนวย นิ้มมะโน	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
151	200	พลเอก เอกชัย จันทร์ศรี	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย

ลำดับที่ เลขที่บัตร ชื่อ-สกุล

ชื่อสังกัด

ผลการลงคะแนน

ผู้ปฏิบัติหน้าที่ประธานในที่ประชุม

1. ร้อยเอก ทินพันธุ์ นาคะตะ	ประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
2. นายอลงกรณ์ พลบุตร	รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่หนึ่ง
3. นางสาววลัยรัตน์ ศรีอรุณ	รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่สอง

เรื่อง

วันที่ 01 เดือน เมษายน พ.ศ. 2559 เวลา 18:11

จำนวนผู้เข้าร่วมประชุม 151

เห็นด้วย 136

ไม่เห็นด้วย 3

งดออกเสียง 12

ไม่ลงคะแนนเสียง 0

การเสนอประเด็นคำถามหรือความเห็นของสมาชิกสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เพื่อประกอบการพิจารณาในการเสนอคำถาม ที่สมควรให้คณะกรรมการการเลือกตั้งจัดให้มีการออกเสียงประชามติเพิ่มเติม

ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศพิจารณาคำถามหรือความเห็นต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เพื่อประกอบการพิจารณาในการตั้งคำถามประชามติเพิ่มเติม (ท่านเห็นด้วยหรือไม่ ที่ในระยะ ๕ ปีแรก นับแต่วันประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยนี้ ให้นายกรัฐมนตรีต้องมาจากความเห็นชอบของรัฐสภา) ซึ่ง นายวันชัย สอนศิริ เป็นผู้เสนอ

หน้า 1 / 1.682

ลำดับที่	เลขที่บัตร	ชื่อ-สกุล	ชื่อสังกัด	ผลการลงคะแนน
1	1	พลโท กมล สุภาพ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
2	2	นายกฤษฎา จีนะวิจารณ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
3	3	พลโท กฤษณะ บวรรัตนารักษ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
4	5	นายกษิต์เดชธนทัต เสกขุนทด	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
5	6	นายกษิติศ อาชวคุณ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
6	7	นายกษิต ภิรมย์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	งดออกเสียง
7	8	นางกอบกุล อาภากร ณ อยุธยา	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
8	10	นายกิตติ กิตติโชควัฒนา	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
9	11	นายกิตติ พิทักษ์นิตินันท์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	งดออกเสียง
10	12	นายเกรียงยศ สุดลาภา	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
11	13	พลเรือเอก ไกรฐ วัฒนธรรม	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
12	14	นายขวัญชัย ดวงสถาพร	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	งดออกเสียง
13	15	พลอากาศเอก ขวัญชัย เขียมรักษา	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
14	17	พลโท คณิต แจ่มจันทร์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
15	18	พลอากาศเอก คณิต สุวรรณเนตร	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
16	19	พลเอก คณิต อุทิศสาร	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
17	20	นายคณิสสร นาวานุเคราะห์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
18	21	พลอากาศเอก ครุฑพิภย์ ฤกษ์ธร ณ อยุธยา	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
19	22	นายคำณูณ สิทธิสมาน	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
20	24	หม่อมราชวงศ์จักรธร จิตรพงศ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
21	25	พลเอก จารุเกียรติ ชัยวงษ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
22	27	พลเอก จิระ โคมุทพงศ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
23	28	พลเรือเอก จีระพัฒน์ ปานสถุณ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
24	29	นายจุมพล สุขมัน	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย

ลำดับที่	เลขที่บัตร	ชื่อ-สกุล	ชื่อสังกัด	ผลการลงคะแนน
25	30	นางจุไรรัตน์ จุลจักรวัฒน์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
26	31	พลอากาศตรี เฉลิมชัย เครื่องงาม	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
27	32	นายเฉลิมพล ประทีปะวงนิช	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
28	34	พลเรือเอก ชรินทร์ ชุนทรชพันธ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
29	35	นายชัย ชิดชอบ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
30	36	พลเอก ชัยชาญ ช้างมงคล	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
31	37	นายชาญวิทย์ ผลชีวิน	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
32	38	นายชาลี เอยัดสกุล	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
33	39	พลตำรวจเอก ชิดชัย วรรณสถิตย์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
34	40	นายชูชัย ศุภวงศ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
35	41	นายชูชาติ อินสว่าง	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
36	42	นายชูศักดิ์ เกวี	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
37	43	พลเอก ชูศักดิ์ เมฆสุวรรณ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
38	44	พลเอก ชูศักดิ์ สันติวรฤดี	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
39	45	พลเอก ชูศิลป์ คุณาไทย	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
40	46	นายสุภาพบุต ฆมเสวี	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
41	47	พลเอก รัฐิวัฒน์ กำล้งเอก	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
42	49	พลเรือเอก ณรงค์พล ณ บางช้าง	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
43	51	นายณัฐ ชพานนท์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	งดออกเสียง
44	53	ศาสตราจารย์ดุสิต เครื่องงาม	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
45	54	นายดุสิต ลีลาภัทรพันธุ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
46	55	พลตำรวจเอก เดชณรงค์ สุทธิชาญบัญชา	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
47	57	นายตระกูล วินิจฉัยภาค	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
48	58	พลตำรวจโท ตรีทศ รณฤทธิ์วิชัย	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
49	59	นายต่อพงศ์ เสลานนท์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
50	60	พลตำรวจเอก ไตรรัตน์ อมาตยกุล	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
51	61	นางถวิลวดี บุรีกุล	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
52	62	พลอากาศเอก ทวีเดนศ อังศุสิงห์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
53	63	นายทวีศักดิ์ กอนันตกุล	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
54	64	ร้อยเอก ทินพันธุ์ นาคะตะ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
55	65	นายธงชัย ลืออดุลย์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
56	67	พันเอก ธนศักดิ์ มิตรภานนท์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย

ลำดับที่	เลขที่บัตร	ชื่อ-สกุล	ชื่อสังกัด	ผลการลงคะแนน
57	69	ศาสตราจารย์ธรรมศักดิ์ พงศ์พิชญาผาดัย	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
58	70	พลเอก ธวัช จารุกุลัส	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
59	72	นายธวัชชัย พักอังกูร	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
60	73	พลเอก ธวัชชัย สมุทรสาคร	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
61	75	พลตำรวจโท ธีรจิตร อุดมะ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
62	76	พลอากาศเอก ธีระภาพ เสนะวงษ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
63	77	พลเอก นคร สุขประเสริฐ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
64	78	นางนรรัตน์ พิมเสน	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
65	79	นายนิกร จำนง	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	ไม่เห็นด้วย
66	82	นายบวรเวท รุ่งรุจี	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
67	83	นายบัญชา ประมีศณาภรณ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
68	85	นางเบญจวรรณ สว่างนิทร	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
69	88	นายประภาศ คงเอียด	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
70	90	ร้อยเอก ประยุทธ์ เสาวคนธ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
71	92	นายประสิทธิ์ ปทุมารักษ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
72	93	พลเอก ปราการ ชลยุทธ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
73	95	พลอากาศเอก ปรีชา ประดับมุข	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
74	96	นางบัทมา เทียรวิศิษฎ์สกุล	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	งดออกเสียง
75	97	นายปานเทพ กล้านรงค์าญ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
76	98	นางสาวปิยะธิดา ประดิษฐบาฑุกา	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
77	100	พลอากาศเอก เมด็จ วงษ์ปิ่นแก้ว	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
78	101	นายพงศ์ศักดิ์ เสมสันต์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
79	102	นายพนม ศรีศิลป์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
80	104	คุณหญิงพรทิพย์ โรจนสุนันท์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	งดออกเสียง
81	105	นางพรพันธุ์ บุณยรัตพันธุ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
82	106	พลเอก พลล สง่าเนตร	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
83	108	พลเรือเอก พระจุนด์ ตามประทีป	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
84	110	นายเพิ่มพงษ์ เชาวลิต	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
85	111	นายไพฑูรย์ หลิมวัฒนา	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
86	114	พลอากาศเอก มนต์ รูปขจร	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
87	115	นายมนู เลียวไพโรจน์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
88	116	นางมิ่งขวัญ วิทยารังสฤษดิ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย

ลำดับที่	เลขที่บัตร	ชื่อ-สกุล	ชื่อสังกัด	ผลการลงคะแนน
89	117	นางเมธินี เทพมณี	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
90	118	พันตำรวจตรี ยงยุทธ สาระสมบัติ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
91	120	พลเอก ยุทธศักดิ์ ศศิประภา	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
92	121	นางรวีวรรณ ภูริเดช	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	งดออกเสียง
93	122	นายรังสรรค์ ศรีวรศาสตร์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
94	123	พลเอก รัชกฤต กาญจนวัฒน์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
95	124	พลตำรวจเอก เรืองศักดิ์ จริตเอก	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
96	125	นายเลิศปัญญา บูรณบัณฑิต	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
97	126	พลเอก เลิศรัตน์ รัตนวานิช	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
98	128	พลตำรวจเอก วรพงษ์ ชิวปรีชา	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
99	129	นายวรรณธรรม กาญจนสุวรรณ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	งดออกเสียง
100	130	พลเอก วรวิทย์ พรรณสมัย	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
101	131	นายวรวิทย์ ศรีอนันต์รักษา	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
102	132	พลโท วรार्ห บัญญะสิทธิ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
103	133	นางสาววลัยรัตน์ ศรีอรุณ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
104	134	พลเอก วัฒนา สรรพพานิช	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
105	136	นายวันชัย ศักดิ์อุดมไชย	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
106	137	นายวันชัย สอนศิริ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
107	138	นายวัลลภ พริ้งพวงษ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
108	139	พลเอก วิชิต ยาทิพย์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
109	140	นายวิเชียร ขวาลิต	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
110	141	พลเอก วิเชียร ศิริสุนทร	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
111	143	นายวินัย ดะห์ลัน	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
112	144	นายวิบูลย์ สงวนพงศ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
113	145	นายวิรัช ชินวินิจกุล	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
114	146	นายวิวัฒน์ ศัลยกำธร	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
115	147	นายวิวรรณ แสงสุริยะฉัตร	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
116	148	พลเอก วุฒินันท์ ลีลายุทธ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
117	151	นายศานิตย์ นาคสุขศรี	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
118	152	นายศิริชัย ไม้งาม	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
119	153	นายสถิตย์ ลิ้มพงศ์พันธุ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
120	156	นายสมชัย เจริญชัยฤทธิ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย

ลำดับที่	เลขที่บัตร	ชื่อ-สกุล	ชื่อสังกัด	ผลการลงคะแนน
121	157	นายสมชัย ฤชุพันธุ์	สมาชิกขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
122	158	นายสมชาย พุฒิมิถุ์	สมาชิกขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
123	160	นายสมเดช นิลพันธุ์	สมาชิกขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
124	162	นางสร้อยทิพย์ ไตรสุทธิ์	สมาชิกขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
125	163	พลเอก สราวุฒิ ชลชอยอยู่	สมาชิกขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	ไม่เห็นด้วย
126	166	นายสันตศักดิ์ จรุงงามพิเชษฐ	สมาชิกขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
127	167	พลตรี สิริวิตร นาคทอง	สมาชิกขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
128	168	นายสุชน ชาลีเครือ	สมาชิกขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
129	171	นายสุรชัย ดนัยตั้งตระกูล	สมาชิกขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
130	172	พลโท สุรเดช เพ็ญเจริญ	สมาชิกขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
131	173	นายสุรินทร์ จิรวินิชย์	สมาชิกขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
132	174	พลเรือเอก สุรินทร์ เรืองอารมณ์	สมาชิกขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
133	177	นายเสรี สุวรรณภานนท์	สมาชิกขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
134	178	นายเสรี อติภักตะ	สมาชิกขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
135	179	นายอโณทัย ฤทธิปัญญาวงศ์	สมาชิกขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
136	180	พลอากาศเอก อนาวิน อิมรย์รัตน์	สมาชิกขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	งดออกเสียง
137	181	พลเรือเอก อนุทัย รัตตะวังสี	สมาชิกขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	งดออกเสียง
138	182	นายอนุสร จิรพงศ์	สมาชิกขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
139	183	นายอนุสิษฐ คุณากร	สมาชิกขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
140	184	นายอภิชาติ จงสกุล	สมาชิกขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
141	185	พลเอก อภิชาติ เพ็ญกิตติ	สมาชิกขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
142	186	นายอภินันท์ ชี้อานวงศ์	สมาชิกขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	งดออกเสียง
143	187	พลเรือเอก อภิวัฒน์ ศรีวรรณะ	สมาชิกขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
144	188	นางอรมน ทรัพย์ทวีธรรม	สมาชิกขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
145	189	นายอรุณ จิรชวาลา	สมาชิกขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
146	190	นายอลงกรณ์ พลบุตร	สมาชิกขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
147	192	นายอักรินทร์ เลิศกิจชัยศิริ	สมาชิกขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
148	196	พันตรี อาณันย์ วัชรวิทย์	สมาชิกขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
149	197	พลตำรวจโท อำนวย นิมมะโน	สมาชิกขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
150	199	นายอุทัย เลหาวิเชียร	สมาชิกขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	งดออกเสียง
151	200	พลเอก เอกชัย จันทร์ศรี	สมาชิกขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	ไม่เห็นด้วย

ลำดับที่ เลขที่บัตร ชื่อ-สกุล

ชื่อสังกัด

ผลการลงคะแนน

ผู้ปฏิบัติหน้าที่ประธานในที่ประชุม

1. ร้อยเอก ทินพันธุ์ นาคะตะ	ประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
2. นายอลงกรณ์ พลบุตร	รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่หนึ่ง
3. นางสาววลัยรัตน์ ศรีอรุณ	รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่สอง

การประชุมสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
ครั้งที่ ๑๖/๒๕๕๙ เป็นพิเศษ
วันศุกร์ที่ ๑ เมษายน พุทธศักราช ๒๕๕๙

รายนามคณะผู้จัดทำ

ที่ปรึกษา	นางบุษกร อัมพรประภา นางวีชรีวรรณ ฝ่ายทอง	ที่ปรึกษาด้านกฎหมาย ผู้อำนวยการสำนักแรงงาน การประชุมและชวเลข
-----------	---	--

ผู้ตรวจทานรายงานการประชุม

นายสมบัติ จันทร์ไพจิตร นางชัญญาภัค ทองมา นางวัฒน์ อุดมศักดิ์ นางสาวนภัสสร มีคุณ	ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานชวเลข ๕ เจ้าพนักงานชวเลขอาวุโส เจ้าพนักงานชวเลขอาวุโส เจ้าพนักงานชวเลขอาวุโส
--	---

ผู้จัดรายงานการประชุม

นางสาววชิราภรณ์ นันลิ่งค์ นางสาวชญาภา ภูระหงษ์ นางสาวสาริตา สิงห์เมธา นางสาวศิริวรรณ สมัยสมภาพ นางสาวชมนภัส อนุอิน นางสาวบุศกร บุรกรณ์ นางสาวนิตยา พนารินทร์	นางณัฐชนก บุญชู นางสาวสุทธิกานต์ มั่นนุช นางสาวภัชชภา ธีรนนท์ นางศิริลักษณ์ ภูติพงษ์โสภณ นางจิตตานันท์ ทองคำ นางสาวรัตนา ชินไธสง
--	---

ผู้ควบคุมการบันทึกภาพและเสียง

นางสาวปัทมา แซ่ซิ่ง

กลุ่มงานชวเลข ๕

สำนักแรงงานการประชุมและชวเลข

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

ภาคผนวก
 รายงานการประชุมสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
 ครั้งที่ ๑๖/๒๕๕๙ เป็นพิเศษ
 วันศุกร์ที่ ๑ เมษายน พุทธศักราช ๒๕๕๙
 โดยคณะกรรมการจัดการตรวจรายงานการประชุมสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
 ในคณะกรรมการวิสามัญกิจการสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

อักษรย่อ/คำย่อ	ความหมาย	แหล่งที่มา/อ้างอิง
กปปส.	คณะกรรมการประชาชนเพื่อการเปลี่ยนแปลงประเทศไทยให้เป็นประชาธิปไตยที่สมบูรณ์อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข (People's Democratic Reform Committee : PDRC) เป็นกลุ่มผลประโยชน์ในประเทศไทย มีบทบาทสูงในวิกฤตการณ์การเมืองไทย พ.ศ. ๒๕๕๖ – ๒๕๕๗ ในสถานะของผู้จัดกิจกรรมชุมนุมประท้วงขนาดใหญ่ในกรุงเทพมหานคร	สรุปจาก Web site วิกิพีเดีย สืบค้นเมื่อวันที่ ๖ มิ.ย. ๕๙ https://th.wikipedia.org/wiki/%E0%B8%81%E0%B8%9B%E0%B8%9B%E0%B8%AA .
กรธ.	คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ	
คปป.	คณะกรรมการยุทธศาสตร์การปฏิรูปและการปรองดองแห่งชาติ	
ครม.	คณะรัฐมนตรี	
คสช.	คณะรักษาความสงบแห่งชาติ	
ส.ว.	สมาชิกวุฒิสภา	
ส.ส.	สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร	
สนช.	สภานิติบัญญัติแห่งชาติ	
สปช.	สภาปฏิรูปแห่งชาติ	
สปท.	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	
SMS	บริการส่งข้อความสั้นผ่านโทรศัพท์มือถือ (Short Message Service)	

รายงานการประชุมสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

รายงานการประชุมสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คณะกรรมาธิการวิสามัญกิจการสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศได้ตรวจแล้ว และสภาได้มีมติรับรองรายงานการประชุม ในคราวประชุมสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ครั้งที่ ๓๕/๒๕๕๙ วันจันทร์ที่ ๑๑ กรกฎาคม ๒๕๕๙ จำนวน ๓ ครั้ง ดังนี้
ครั้งที่ ๑๔/๒๕๕๙ วันจันทร์ที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๕๙
ครั้งที่ ๑๕/๒๕๕๙ วันอังคารที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๕๙
ครั้งที่ ๑๖/๒๕๕๙ เป็นพิเศษ วันศุกร์ที่ ๑ เมษายน ๒๕๕๙

จึงขอลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐาน ตามข้อบังคับสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ พ.ศ. ๒๕๕๘

ข้อ ๓๔

ร้อยเอก

(ทินพันธุ์ นาคะตะ)

ประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

หมายเหตุ

- รายงานการประชุมสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ครั้งที่ ๑๔/๒๕๕๙ วันจันทร์ที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๕๙ คณะกรรมาธิการฯ ได้ตรวจเมื่อวันพฤหัสบดีที่ ๙ มิถุนายน ๒๕๕๙ ครั้งที่ ๑๕/๒๕๕๙ วันอังคารที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๕๙ และครั้งที่ ๑๖/๒๕๕๙ เป็นพิเศษ วันศุกร์ที่ ๑ เมษายน ๒๕๕๙ คณะกรรมาธิการฯ ได้ตรวจเมื่อวันพฤหัสบดีที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๕๙

สำนักกรงานการประชุมและเลข

กลุ่มงานรายงานการประชุม